

MEB'İN YENİ
100'Ü

ORTAK YAZILI
SENARYO-
LARINA GÖRE

YAZILI
İÇİN KISA
CEVAPLAR

AKILLI
TAHTA

7. SINIF

SÜREÇ
ODAKLI

ETKİNLİK
TESTLERİ

KAZANIM
TESTLERİ

YENİ NESİL
TESTLER

İŞLEMLİ
TESTLER

Karekod Çözümlü
Türkçe
SÖRÜ BANKASI

Ekstra Ücretsiz
Dijital Platform

3000

Çözümlü Soru
ve Sınırsız

**Deneme
Sınavları**

Çözümler için
karekodu okutunuz.

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ATATÜRK'ÜN GENÇLİĞE HİTABESİ

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi seni bu hazine mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklal ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazife atılmak için içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin. Bu imkân ve şerait, çok namûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklal ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elim ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar, gaflet ve dalalet ve hatta hiyanet içinde bulunabilirler. Hatta bu iktidar sahipleri, şahsi menfaatlerini müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakrızaruret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evladı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklal ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

7. SINIF TÜRKÇE

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Editör Yayınevine aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan; kitabın tümünden veya bölümlerinden, yönerge-lerinden, ölçme araçlarından, etkinliklerinden ve kitaptaki modellemelerden esinlenmek, bunları taklit etmek veya benzerini yapmak suçtur. Aynı zamanda elektronik yollarla, fotokopi yoluyla, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz veya dağıtılamaz.

Editör

Turgut MEŞE

Yazar

Komisyon

Sertifika No

40447

Baskı ve Cilt

Data Dijital Matbaacılık

ANKARA

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.editoryayinevi.com

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

- FİİLLER (EYLEMLER)..... 3
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 16

2. BÖLÜM

- SÖZCÜKTE ANLAM 17
- SÖZCÜKTE ANLAM (SÖZ SANATLARI)..... 28
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 33

3. BÖLÜM

- SÖZ GRUPLARINDA ANLAM..... 34
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 46

4. BÖLÜM

- FİİLDE YAPI 47
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 59

5. BÖLÜM

- CÜMLEDE ANLAM 60
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 80

6. BÖLÜM

- ZARFLAR (BELİRTEÇLER) 81
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 89

7. BÖLÜM

- PARÇADA ANLAM - 1 90
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 110

8. BÖLÜM

- ANLATIM BİÇİMLERİ - DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI 111
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 129

9. BÖLÜM

- PARÇADA ANLAM - 2 (HİKÂYE UNSURLARI - DİL VE ANLATIM - METİN KARŞILAŞTIRMA)..... 130
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 140

10. BÖLÜM

- YAZIM KURALLARI..... 141
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 151

11. BÖLÜM

- ANLAMA DAYALI ANLATIM BOZUKLUKLARI 152
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 159

12. BÖLÜM

- NOKTALAMA İŞARETLERİ 160
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 172

13. BÖLÜM

- METİN TÜRLERİ 173
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 188

14. BÖLÜM

- GÖRSEL OKUMA 189
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 205

15. BÖLÜM:

- SÖZEL MANTIK VE MUHAKEME 206
- YAZILI İÇİN KISA CEVAPLAR 218
- CEVAP ANAHTARI 219

1. Öznenin kendi iradesi dışında gerçekleşen, özনে meydana gelen değişimleri gösteren fiillere oluş fiilleri denir. Örneğin "Uzun zamandır su vermediğim çiçeklerim soldu." cümlesinde "solmak" fiili çiçeklerdeki değişimi anlattığı için oluş fiilidir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde oluş fiili yoktur?

- A) Meşe biten toprakta başka ağaç yeşermez.
B) Açık yeşil yaprakları hiç sararmaz.
C) Bardakları düşürüp kırdı Nazan Hanım.
D) Çocuğun elleri soğuktan morarmıştı.

2. Hemen odayı topladı, yoruluncaya kadar çalıştı, bir süre sonra acıktı.

Yukarıdaki altı çizili fiillerin anlam özelliği aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) İş fiili - Oluş fiili - Durum fiili
B) İş fiili - Durum fiili - Oluş fiili
C) Durum fiili - İş fiili - Oluş fiili
D) Oluş fiili - Durum fiili - İş fiili

3. Bu sabah erken kalktık. Bahçede yapraklar sararmıştı. Kahvaltı için dolabın kapağını açtım. Kapı çalındı. Odaya girince kendisine gösterilen yere oturdu.

Yukarıdaki paragrafta kılış (iş) bildiren kaç eylem vardır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4. Özne tarafından gerçekleştirilen, fazla hareketli olmayan, belli bir süre devam eden fiillere durum fiili denir. Durum fiilleri "Ne?", "Neyi?", "Kimi?" sorularına cevap vermez. Örneğin "Okuldan gelir gelmez uyudu." cümlesinde üç sorunun da cevabı bulunmamaktadır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde durum fiili kullanılmıştır?

- A) Babam bize kitap okudu.
B) Ablamlar karşıdaki binada oturuyor.
C) Çocuklar evin camını kırdı.
D) Öğretmen, fiiller konusunu anlattı.

5. İş, oluş, hareket bildiren sözcüklere fiil denir. Fiiller anlam özelliklerine göre üçe ayrılır: iş (kılış) fiilleri, durum fiilleri, oluş fiilleri. Öznenin yaptığı işten etkilenen bir varlık varsa bu tür fiillere iş (kılış) fiili denir. Örneğin "Gizem vazoyu kırdı." cümlesinde kırma eylemini gerçekleştiren Gizem'in (öznenin) yaptığı işten etkilenen varlık vazodur. Bu örnekte olduğu gibi öznenin gerçekleştirdiği eylemden etkilenen varlık varsa bu tür fiillere iş (kılış) fiili denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde öznenin yaptığı işten etkilenen bir varlığın olduğunu gösteren bir fiil vardır?

- A) Türk ülkesinde kahveyi, ister fakir ister zengin olsun herkes günde en az iki defa içer.
B) Türk evlerinin iç düzeni ve dekorasyonu dikkate değerdi.
C) Okumak için başka bir şehre gitti.
D) Dün gece erkenden uyudum.

6. Oluş fiilleri, öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillerdir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili fiillerden hangisi oluş fiilidir?

- A) Caddenin tüm elektrikleri söndü ve hava iyice karardı.
B) Babam kaşları çatılmış, başını sallayarak bizi izliyor.
C) Meğer bu eski gururu ta canevinde uyurmuş.
D) Sağ elinin çevik bir hareketiyle tülbendi çekip aldı.

7. Durum fiilleri öznenin kendi iradesiyle yapılan hareketi bildirmekle birlikte, kesinlikle nesne alamazlar. Yani yapılan işten etkilenen bir varlık yoktur. Bu fiiller, öznenin süreklilik gösteren bir durumunu ifade eder.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde durum bildiren bir fiil vardır?

- A) Cici Bey balkondan pencereye bir daha uzandı.
B) Küçük çocuk elbise dolabını karıştırmıştı.
C) Bu konak için senelerden beri aynı şeyi söylerim.
D) Bir yandan mızıka istiklal havasını çalıyordu.

8. (I) İstanbul; Türklerin eline geçtikten sonra, Osmanlı medeniyeti Avrupa'nın kültür merkezleriyle daha yakın ilişkiye girdi. (II) Bu durum bazı kültürel alışverişlerin yaşanmasıyla ve etkileşimle sonuçlandı. (III) Osmanlı kültürüne ait mobilya, kıyafetler ve haliye kadar pek çok ürün ganimet, hediye, satın alma yoluyla Avrupalı asilzadelerin saraylarına girdi. (IV) Bazen de özel siparişle Osmanlı atölyelerinde, fırınlarında ve tezgâhlarında halk üretti. (V) Sonraki yıllarda Batılı sanatçılar bu eserleri taklit ederek çini ve metal eşya ürettiler, değişik kumaşlar dokudular.

Yukarıdaki paragrafta kaç numaralı cümlelerde iş fiili kullanılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) IV ve V

9. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili eylemlerden hangisi kılış (iş) bildirmektedir?

- A) Komşumuzun torunu bir hayli büyümüştü.
B) Babam sabahın ilk ışıklarıyla uyanırdı.
C) Önündeki yazıyı uzun uzun inceledi.
D) Araba yan şeritte aniden durdu.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilde "oluş" anlamı vardır?

- A) Güneşin doğmasına çok az kala her yer aydınlandı.
B) Ülkemizde yayımlanan romanların sayısı iyice arttı.
C) Üniversiteli öğrenciler, konferansı dinlemek için gelmişti.
D) Ünlü yazarlarımız, edebiyatın sorunlarını tartıştı.

11. Fiiller anlamlarına göre iş, oluş ve durum fiilleri olmak üzere üç gruba ayrılır. Oluş bildiren fiiller, öznenin kendi iradesi dışında geçirdiği değişimi bildiren fiillerdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde oluş bildiren bir fiil vardır?

- A) Annem eve misafir çağırış.
B) Gün boyunca tarihi önemi olan kaleleri araştırdım.
C) Kendisine yeni bir telefon almış.
D) Komşumuzun kızı görmeyeli çok büyümüş.

12. Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi iş, oluş ya da hareket bildirmemektedir?

- A) Geçen sene, bahar mevsiminde bahçeye iki meyve ağacı dikmiş.
B) Çocuk koşarken düştü ve dizi kanamaya başladı.
C) Tamircide gerekli yedek parçalar varsa bana telefon etsin, dedi.
D) Odanın tabanını kaplayan halı, ona büyük dedesinden armağanmış.

13. Bazı fiiller bir cümlede iş fiili iken başka bir cümlede oluş fiili olabilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "açmak" fiili oluş anlamındadır?

- A) İlbaharda bu çiçekler tekrar açar.
B) Kavanozun kapağını yalnızca babam açar.
C) Bizim evde kapıyı en küçük açar.
D) Bu kilidi ancak çilingir açar.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çekimli fiil tekil bir şahıs ile çekimlenmiştir?

- A) Hasan derste bile uyuyor.
B) Arkadaşlarımla markete gittim.
C) Çabuk, yere attığınız çöpleri toplayın!
D) Bizi görünce nasıl da koşar adım geldi.

15.

- I. Bana öyle geliyor ki bu iş çok uzayacak.
II. Yarından tezi yok bu işi halledecekmış.
III. Olmayacak hülyalara dalıp kendini harap etme, dedim.
IV. Şimdi, hemen buraya gelmelisin.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde fiil gereklilik kipi ile çekimlenmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “kız” sözcüğü çekimli fiil olarak kullanılmıştır?

- A) Babamın iki tane kız kardeşi var.
- B) Patron geç kalmamıza çok kızdı.
- C) Gençliğinde çok güzel bir kızdı.
- D) Sınıfımızda on üç erkek, on kız öğrenci var.

2. HACİVAT – Kim ıslattı Karagöz’üm seni?

KARAGÖZ – Huysuz Haydar Bey’in bütün parası çalınmış da bana verecek bahşiş bile kalmamış. Ben de raman davulu bahşişi isteyince...

HACİVAT – Vah vah vah!.. Pekâlâ sen ne yaptın?

KARAGÖZ – Ne bileyim!.. Kafama su boşaltacağına, pencereden soyulduğunu söylese topladığım bahşişleri de verirdim.

HACİVAT – Aferin Karagöz’üm! Eeee, sonra?..

KARAGÖZ – Ben inadına kapıda çalmaya devam ediyorum.

HACİVAT – Şey, davulun ıslanmamış mı?

KARAGÖZ – Önce ıslanmadı. Çalıp söylediğim mâniyi duyunca kafama bir kova daha su boşalttı.

Yukarıdaki diyalogda aşağıdaki kiplerden hangisi ile çekimlenmiş bir fiil yoktur?

- A) Gereklilik kipi
- B) Şart kipi
- C) Görülen geçmiş zaman
- D) Şimdiki zaman

3. Çocukları televizyon izleme konusunda uyarmışlar.

Aşağıdakilerin hangisinde bu cümlede bulunan fiilin kipi ile çekimlenmiş bir fiil vardır?

- A) Artık herkes onu olduğu gibi kabul etti.
- B) Evi mis gibi yemek kokuları saracak.
- C) Kitaplarımı arkadaşlarıma veriyorum.
- D) Bu çevreden kendi isteği ile uzaklaşmış.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilin yapıma anı ile söylenme anı aynıdır?

- A) Hazırladığımız tiyatroyu haftaya salonda velilere sergileyeceğiz.
- B) Her hafta sınıf arkadaşlarımızla halı sahaya gideriz.
- C) İki saattir çok önemli bir telefonun gelmesini bekliyor.
- D) Hayallerinin mutlaka bir gün gerçek olacağını söyledi.

5. Dilek kipleri zaman anlamı taşımaz. Eylemin nasıl tasarlandığını, kazandığı farklı anlam özelliklerini belirtir. Dilek kipleri dörde ayrılır: şart kipi, istek kipi, gereklilik kipi, emir kipi. Gereklilik kipi fiile eylemin, yapılacak işin gerekliliği, zorunluluğu anlamı katar. Fiil kök ya da gövdesine “-meli /-malı” eki getirilerek yapılır. Örneğin “Ders çalışmalıyım.” cümlesindeki altı çizili çekimli fiil, gereklilik kipiyle çekimlenmiştir. Cümleye gereklilik, zorunluluk anlamı katmıştır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisi gereklilik kipiyle çekimlenmemiştir?

- A) Bu saate kadar ödevini yapmış olmalı.
- B) Bakanlığa dilekçe yazmalıyım.
- C) Burada kalmalı burada yaşananlar.
- D) Keşke çizmeli çocuklar hep mutlu olsa.

6. “Artık günümüzde lise düzeyinde olan bir bilgi ile ne fabrikalar çalışır ne hastanelerde insan tedavi edilir ne de devlet yönetilir.”

I
II
III
IV

Yukarıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi çekimli fiil değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

7. (I) O akşam işimden erken çıktım. (II) Köprüden, saatlerdir pis hava ile dolmuş ciğerlerimin teneffüs hakkını vererek Haliç'ten geçiyorum. (III) İşte Kadıköy'e kalkacak 6 vapurunun zili çalmaya başlamış.

Yukarıdaki cümlelerde bulunan fiillerin kipleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	Duyulan geçmiş zaman	Görülen geçmiş zaman	Şimdiki zaman
--	-------------------------	-------------------------	------------------

A)	III	I	II
B)	I	II	III
C)	II	III	I
D)	III	II	I

8. 1. Akşamları en az bir saat kitap okur.
2. Radyodaki en sevdiği şarkıydı.
3. Bugün hava daha soğuk gibi.
4. Bütün gece çocuğun başında annesi bekledi.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde çekimli fiil vardır?

A) 1 ve 4	B) 2 ve 3
C) 1 ve 3	D) 2 ve 4

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilin zamanı diğerlerinden farklıdır?

- A) Hasta arkadaşımı ziyarete gideceğiz.
B) Yaz tatilini babamın köyünde geçireceğiz.
C) Gelecek yıl arabayı değiştirmeyi düşünüyorum.
D) Arena'da mutlaka bir maç izleyeceğim.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, anlam olarak ayraç içinde verilen zaman ifade edilmektedir?

- A) Ayşe çayı demlemiş, düzgün dilimlerle ne zamandır yemek istediğim ama bir türlü yiyemediğim francalardan kesiyordu. (Gelecek zaman)
B) Her geçen gün biraz daha kilo alacakmış. (Geçmiş zaman)
C) Yemekten sonra lokantalı vagondan birer de kahve getirttiler. (Geçmiş zaman)
D) Pek protokolcü olduğu için yemek sessiz geçiyordu. (Geniş zaman)

11. Gün ola, devran döne, umut $\frac{\text{yetişe}}{1}$

Dağlarının, dağlarının ardında

Değil öyle yoksulluklar, hasretler

Bir tek başak bile dargın $\frac{\text{kalmayacak}}{2}$

Bir tek zeytin dalı bile yalnız.

Sıkıysa yağmur

Sıkıysa uykudan $\frac{\text{uyanmasın}}{3}$ dağ

Bu yürek, ne güne $\frac{\text{vurur?}}{4}$

Şiirde numaralanmış fiillerle ilgili olarak;

- I. 1. fiil, istek kipi ile çekimlenmiştir.
II. 2. fiil, gelecek zamanla çekimlenmiştir.
III. 3. fiil, şart kipiyle çekimlenmiştir.
IV. 4. fiil, geniş zamanla çekimlenmiştir.

yorumlarından hangilerinin yapılması yanlış olur?

A) Yalnız I	B) Yalnız III
C) I ve II	D) III ve IV

12. Kip ve şahıs eki almış fiillere çekimli fiil denir.

Buna göre "gül-" fiili aşağıdaki cümlelerin hangisinde çekimli fiil olarak kullanılmıştır?

- A) Gülmek bazen içimizdeki acıyı körükler.
B) Sen gülünce dünyalar benim oluyor.
C) Tüm arkadaşlar gülüyoruz bu durum karşısında.
D) Şimdi geçmişi gülerek anıyorum.

13. Dilek kipleri zaman anlamı taşımayan fiillerdir. Bu kiplerle çekimlenen fiiller; bir tasarı, dilek hâlinde olduğundan zaman kavramı taşımaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem, dilek kiplerinden biriyle çekimlenmiştir?

- A) Tophane yukarılarında taştan bir binada oturuyordu.
B) Bir sandalyenin üzerinde oturmuş, önüne bakıyordu.
C) Niye kalktınız, biraz daha otursaydınız.
D) O yıl çok geçmeden piyade taburu bizim ilçeden başka ilçeye kalktı.

14. Çağırırsalar bizi kimsesiz sokaklara,

I

“Yürüyün!” yalnız kaldırımlarda deriz onlara

II

Bu cümlede numaralanmış fiillerin aldığı eklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

	I	II
A)	İstek kipi 3. çoğul şahıs	Emir kipi 2. çoğul şahıs
B)	Şart kipi 3. çoğul şahıs	Emir kipi 2. çoğul şahıs
C)	Şart kipi 2. çoğul şahıs	İstek kipi 2. çoğul şahıs
D)	İstek kipi 3. çoğul şahıs	Şart kipi 2. çoğul şahıs

15. I. Tüm olanlar onun kulağına gitmiş.

II. Her sabah süt içer.

III. Yarın eve gelmeyecek.

IV. Konu hakkında bilgi sahibi olmadığı belli oluyor.

Numaralandırılmış cümlelerde aşağıdaki kip eklerinden hangisi ile çekimlenmiş bir fiil yoktur?

- A) Görülen geçmiş zaman
- B) Şimdiki zaman
- C) Duyulan geçmiş zaman
- D) Gelecek zaman

16. Fiilin bir kipe göre çekimlenip anlam olarak başka bir kipi kastetmesine fiilde anlam kayması denir. Örneğin “Okullarda her pazartesi İstiklal Marşı okunuyor.” cümlesinde fiil (okunuyor), şimdiki zamanla çekimlenmiştir. Ancak fiilin her pazartesi yapıldığı belirtilerek geniş zaman kastedilmiştir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlam kayması yoktur?

- A) Haftaya çalışmak için size geliyoruz.
- B) II. Murat'tan sonra Fatih tahta oturur.
- C) Sabahları erkenden kalkıyor, yollara düşüyorum.
- D) Biletlerini memurun elinden kaptı, kaçır gibi gişeden uzaklaştı.

17. Bir gün Nasrettin Hoca'ya burcunu sorarlar. Hoca “

1

Tekedir.” der. “Aman Hoca'm nasıl teke olur?” diye sorar-

2

lar. Hoca da “Ben doğalı 70 sene oldu; oğlak büyüdü, teke oldu.” cevabını verir.

3

4

Yukarıdaki fıkrada kaç numaralı sözcük çekimli bir fiil değildir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

18. Atatürk 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkar.

Bu cümlelerin fiilinde meydana gelen anlam kayması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geniş zaman, duyulan geçmiş zamanın yerine kullanılmıştır.
- B) Geniş zaman, şimdiki zamanın yerine kullanılmıştır.
- C) Şimdiki zaman, geçmiş zamanın yerine kullanılmıştır.
- D) Gelecek zaman, geniş zamanın yerine kullanılmıştır.

19. Eklendikleri fiillere zaman anlamı katan eklerle “haber (bildirme) kipleri” denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde haber kipinin fiile kattığı anlamla ilgili yay araç içinde verilen açıklama yanlıştır?

- A) Masanın arkasındaki dolaptan tabak aldı. (Fiilin söylenme zamanı yapıma zamanından sonradır.)
- B) Aynı semtte oturdukları için komşu da sayılırlar. (Fiilin söylenme zamanı ile gerçekleşme zamanı aynıdır.)
- C) Önümüzdeki yılın öğretim programı açıklanacak. (Fiilin söylenme zamanı, gerçekleşme zamanından öncedir.)
- D) Geniş arazisini parselleyip satmış. (Fiilin geçmişte gerçekleştiği başkasından öğrenilmiştir.)

1.

- I. Nedense hep bu sokaklardan geçer.
- II. Biraz sonra o da aramıza katılır.
- III. Bu köpek devamlı buralarda gezer.
- IV. Dedemin babası yıllar önce buraya yerleşir.

Yukarıda numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde zaman (anlam) kaymasına uğramış bir fiil vardır?

- A) I ve III B) I ve II
C) III ve IV D) II ve IV

2. Yahya Kemal'in bazı şiirleri "Kendi Gök Kubbemiz" adı altında çıktı.

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıdaki cümlede bulunan fiilin kipi ile çekimlenmiş bir fiil yoktur?

- A) Okuldan yeni gelmesine rağmen ödev sormak için arkadaşını aradı.
B) Cevapladığım soruların numarasını yuvarlak içine alırım.
C) Düzenli çalışmaya başlayınca notları bir anda yükseldi.
D) Biz de sizinle birlikte gelmeyi düşündük aslında.

3. Her zaman beklediğim büyüğü gücü yarattı bu dörtlük. Alıp beni götürdü, yemyeşil bir çayırın ortasına bıraktı. Altımda ebegümece otları hışır hışır kırılıyor. Elimde yapraklı, tomurcuklu, top top beyaz çiçekli bir dal...

Bu parçadaki fiillerle ilgili;

- I. Görülen geçmiş zamanla çekimlenmiş fiil vardır.
- II. Geniş zaman ile çekimlenmiş fiil vardır.
- III. Anlamına göre iş (kılış) fiili vardır.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III

4. Kipler, haber ve dilek kipleri olmak üzere ikiye ayrılır. Haber kipleri, fiillerin ne zaman gerçekleştiğini ortaya koyan kiplerdir. Dilek kipleri ise fiillere farklı anlam özellikleri (şart, gereklilik, emir, istek) kazandıran kiplerdir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem dilek kiplerinden biriyle çekimlenmiştir?

- A) Ben de seni bekliyordum zaten.
B) Şimdi sözü burada kesip asıl konumuza gelsin.
C) Burayı kötü bir koku aldı, burası durulamaz hâle geldi.
D) Bir oluktan buz gibi bir su içtik.

5. Fiilde bildirilen işi ve hareketi gerçekleştiren varlığa kişi (şahıs) denir. Türkçede üçü tekil ve üçü çoğul olmak üzere altı kişi vardır. Bu kişiler fiillere getirilen birtakım eklerle oluşturulur. Fiillere gelen bu eklerle kişi (şahıs) eki denir. Örneğin "yüzdüm" fiili, birinci tekil kişi eki ile çekimlenmiştir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi farklı bir şahıs ile çekimlenmiştir?

- A) Kitapları teker teker say.
B) Biraz daha alçak sesle gül.
C) Çabuk yere attığın çöpleri topla!
D) Her gün bol bol spor yapın.

6. Yetkili memur, şikâyet dilekçesine şöyle bir göz atıp dilekçeyi incelemeyi masaya bıraktı.

Yukarıda verilen cümledeki çekimli fiilin şahıs eki aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I. çoğul şahıs eki
B) III. tekil şahıs eki
C) II. tekil şahıs eki
D) III. çoğul şahıs eki

7. “Fiillerin olumsuz biçimleri fiile kip eklerinden önce –ma/–me, –maz /–mez olumsuzluk eklerinin getirilmesiyle yapılır.”

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde olumsuzluk eki almış bir fiil yoktur?

- A) Bir tehlike sezdiğin anda hemen eve kaçma!
 B) Ben de sizler gibi adam olurdu, okurdum; okumak bilsem okurdum da uyumazdım.
 C) Yaşam namına düşündüğüm şeylerin hiçbirini bu dünyada bulamadım.
 D) Yüksek dallardaki fazla olgun, ballı şeftaliler saplarından kurtulmalı.
8. Fiillerin kip ve kişi eki almış hâline çekimli fiil denir. “Konuşunca, bakıp, uçan, koklayan” gibi sözcükler çekimli fiil değildir. Bu sözcüklerin çekimli fiil olabilmesi için “kip+kişi” eki almaları gerekir. Örneğin, “koş–tu–m” sözcüğü görülen geçmiş zaman eki ve birinci tekil kişi ekini alarak çekimli fiil olmuştur.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde çekimli bir fiil yoktur?

- A) Uslan artık deli gönül!
 B) Yüksek sesle konuşuyordu.
 C) Uçan güvercinleri var.
 D) Sabahları mutlaka kahvaltı yapar.
9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geniş zaman kipi emir kipi yerine kullanılmıştır?
- A) Sabah erkenden kalkar, çantayı hazırlarsın.
 B) Duyar duymaz eve koşuyorum.
 C) Her zaman buraya uğruyor.
 D) İşimize gereken özeni gösterelim!
10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zaman (anlam) kaymasından söz edilemez?
- A) Yazları burası ılık ve yağışlı oluyor.
 B) Buraya sık sık gelir, burayı çok seviyor olacak.
 C) Yatmadan önce mutlaka dişlerimi fırçalarım.
 D) Akşama ailecek size geliyoruz.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilin belirttiği iş söylenme anından önce yapılmıştır?

- A) Yarın okulca kampa gideceğiz.
 B) Kamp için gerekli hazırlıkları yapıyoruz.
 C) Gider gitmez kocaman bir kamp ateşi yakarız.
 D) Zaten beraber bir kamp alanı yaptık.

12. Türkçede düz–geniş ünlülerle (a, e) biten bir fiile şimdiki zaman eki (–yor) getirildiğinde, fiilin son hecesindeki düz–geniş ünlü (a, e) daralır yani “ı, i, u, ü” ünlülerinden birine dönüşür. Örneğin “sakla–” fiili “–yor” ekini alınca sözcüğün sonundaki “a” sesi “ı”ya dönüşür (saklıyor).

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde şimdiki zaman eki alan fiilde ünlü daralması yoktur?

- A) Babam kaşları çatılmış, başını sallayarak bizi izliyor.
 B) Kasabanın kenar mahallelerinden sonra bir mezarlık başlıyor.
 C) Salon boşalmaya başladı, biz şiirler dinleyip okuyoruz.
 D) Seni köşe başındaki sokakta bekliyorum.

13. Bir fiilin kip ve şahıs eki ile ifade edilmiş hâline çekimli fiil denir. “Kitap alıyorum.” cümlesinde “alıyorum” fiili, kip ve şahıs eki aldığından çekimli fiildir.

Bu açıklamaya göre;

Arzularını yapmayı belli büyük bir külfet saydığınız bu
 I II
 küçük kalpler, saadetin kapısından girmeden felaketin
 III
 ortasına yuvarlanıyorlar.
 IV

cümlesindeki numaralanmış sözcüklerden hangisi çekimli fiildir?

- A) I B) II C) III D) IV

1. Rüzgârların en ferahlatıcısı senden esiyor
Sende seyrediyorum denizlerin en mavisini
Ormanların en kuytusunu sende gezmekteyim
Senden kopardım çiçeklerin en solmazını

Yukarıdaki şiirin kaçınıcı dizesinde diğerlerinden farklı anlam özelliğine sahip bir fiil kullanılmıştır?

- A) 1. B) 2. C) 3. D) 4.

2. Aşağıdaki cümlelerde verilen fiillerden hangisi anlam özelliği açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Günlükleri yaktı geçmişinden korkan eller.
B) Bir kıvılcımı tutuşturdu gökyüzüne bakan gözleri.
C) Salata için gerekli malzemeleri manavdan aldı.
D) Baharın gelişine sevinen kuşlar ötüyordu.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çekimli fiil, yay ayrıca belirtilen özellikte değildir?

- A) Seni umursamadığımı düşünmeni istemem. (İş)
B) Yok artık, yine nöbette uyuyakalmış! (Durum)
C) Çağrı yarın ne yapacaktı? (İş)
D) Dünden beri sürekli okuyorum. (Durum)

4. Aşağıdakilerin hangisinde “bul-” fiili aldığı ekten dolayı iş fiili olma özelliğini yitirmiştir?

- A) Kayıp çocuk akşam saatlerinde bulundu.
B) Aradığı sevgiyi onda bulmuştu.
C) Kaybettikleri parayı arayıp buldurdular.
D) Düşürdüğü anahtarını bahçede buldu.

5. Türbeden evvelki iki ev de ateşten kurtulmuştu. Yanmayı evliyasız kalan türbe, yine mahalledeki kutsiyetini korudu. Yalnız, okuyanlar eskisi gibi yüzlerini boş binaya çevirmiyorlardı. Yangında türbenin arkasında su biriktiğini duyan mahalle, bu durumdan çok tedirgin olmuştu.

Buna göre;

- I. “Kurtulmuştu” sözcüğü durum fiilidir.
II. “Korudu” sözcüğü iş (kılış) fiilidir.
III. “Çevirmiyorlardı” sözcüğü iş (kılış) fiilidir.
IV. “Tedirgin olmuştu” ifadesi iş fiilidir.

numaralandırılmış yargılardan hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) II ve III
C) Yalnız III D) Yalnız IV

6. “Güldü, uyudu, ısırıldı, baktı” fiillerinden hangisi atılırsa hepsi durum fiili olur?

- A) Güldü B) Uyudu
C) Isırıldı D) Baktı

7. Oluş fiileri zamanın geçmesine bağlı olarak öznenin yapısında değişiklik bildiren fiillerdir.

Buna göre;

- I. Erikleri kuruması için buraya sererdi.
II. Herkes konuşur, o susardı.
III. Güzün, çınar yaprakları sarardı.

numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde yukarıda tanımı verilen fiil türünün bir örneği kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I, II ve III

8. Aşağıdaki dizelerin hangisindeki fiiller aynı anlam özelliğine sahiptir?

- A) Bu yaşa geldim, içimde bir çocuk hâlâ
Sevgiler bekliyor sürekli senden
- B) Kanadı kırık kuş merhamet ister
Ah senin yüzünden kana batacak
- C) Yüzün tunç gibi çöker ülkenin bağlarına
Irmaklar bilmediğin kadar hülyalı akar
- D) Bakakalırım giden geminin ardından
Atamam kendimi denize, dünya güzel

9. Yürüyüşten sonra çocukların karnı acıkmıştı.

Aşağıdaki altı çizili fiillerden hangisi bu cümledeki fiille aynı anlam özelliğine sahiptir?

- A) Bahar geldiği için bütün evi temizledi.
- B) Geç kaldığımızdan okula kadar koştuk.
- C) Kardeşlerin bir saat boyunca yüzdü.
- D) Çocuğun diğer gözü de morardı.

10.

- 1- Bu yaz iyice dinleneceğim.
- 2- Ağzı açık kalan salça küflenmiş.
- 3- Bahçedeki ayırık otlarını topluyoruz.
- 4- Bu şiiri de o yazmış.

Numaralandırılmış cümlelerdeki fiillerin anlam özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	1	2	3	4
A)	İş	Oluş	Durum	Durum
B)	Durum	Oluş	İş	İş
C)	Oluş	İş	Durum	Oluş
D)	Durum	Durum	Oluş	Durum

11. Öznenin iradesi dışında gerçekleşen, özneye meydana gelen değişimleri gösteren fiillerdir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıda tanımlanan fiillerden biri kullanılmıştır?

- A) Ardına bakmadan yollara düşmüştü.
- B) Akşam televizyonda heyecanlı bir maç izledik.
- C) Beklemediği bir tepkiyle karşılaşınca yüzü kızardı.
- D) Kendisini hiç bu kadar çaresiz hissetmemişti.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sırasıyla durum, oluş ve iş fiilleri kullanılmıştır?

- A) Annesi çağırdı diye içeri girdi, yemek yedi.
- B) Yüzüne bakıyor, susuyor ama asla onu suçlamıyordu.
- C) Çok üzülüyor diye hastalanmış ve ilaç içmiş.
- D) Anlattım ama bana inanmadı, başkalarını dinledi.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-miş/-mış” eki cümleye “başkasından duyulma, aktarılma” anlamı katmamıştır?

- A) Dedem burayı zamanında beş koyuna almış.
- B) Babamın küçüklüğünde, bu meydana çok büyük bir pazar kurulmuş.
- C) Temizlik yaparken elbisemi batırmışım.
- D) Öğretmenlere, öğretmenler gününde özel hediyeler verilmiş.

1

Yaz gelince ağaçların meyveleri eğilir
I
Pamuğunun kıymeti dört bir yanda bilinir.
Bağların hep zümrüt gibi yeşerir
II
Her parçanı sevdim senin Türkiye'm
III
Yüreğimi yaktın geçtin Türkiye'm

Yandaki dizelerde numaralandırılmış olan fiillerin anlam özelliklerini aşağıda verilen tabloya yerleştiriniz.

I	II	III

Tablonun doğru şekilde doldurulduğu seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

A)

I	II	III
İş	Oluş	Durum

B)

I	II	III
Oluş	Oluş	İş

C)

I	II	III
Oluş	Durum	İş

D)

I	II	III
İş	Durum	Oluş

2

FİLLER

Sınıf dört gruba ayrılmıştır, her grup birer kart oluşturmuştur. Daha sonra öğretmen sınıfın içinden bir öğrenciyi seçmiş ve yandaki sandığa sırasıyla "oluş, durum, iş, oluş" fiillerini koymasını istemiştir.

Kartlar

1. Grup	2. Grup	3. Grup	4. Grup
Oku-	Gör-	Paslan-	Dinle-
Yaz-	Yat-	Sor-	Gül-
Yaşlan-	Dik-	Uzan-	Al-
Öğren-	Uzat-	Atıl-	Ağar-

Buna göre seçilen öğrencinin her gruptan sandığa koyacağı ilk fiil, grup sırasına göre aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Yaşlan- / Yat- / Sor- / Ağar-

B) Oku- / Uzat- / Paslan- / Gül-

C) Öğren- / Yat- / Uzan- / Ağar-

D) Yaşlan- / Uzat- / Atıl- / Almak-

3 Numaralandırılan görsellerde, üstlerde yazan fiil özelliğine göre cümleler kullanılacaktır.

<p>1 Oluş Fiili</p> <p>O kadar sevdiği bu oyunlara veda etmek lazım gelecekti çünkü o büyüdü.</p>	<p>2 İş Fiili</p> <p>Bülbülün konduğu dallar perişan ve rüzgârın etkisiyle yapraklar dökülmüş.</p>	<p>3 Durum Fiili</p> <p>Çocuk haykırarak saatlerce hiç durmadan ağladı.</p>
<p>4 Durum Fiili</p> <p>O ne söylese sinirli sinirli ve tabii olmayan gülüşü ile gülüyordu.</p>	<p>5 İş Fiili</p> <p>Garajın içinde birkaç tane aleti yerine bırakıp motorunu sürdü.</p>	<p>6 Durum Fiili</p> <p>Ama ben, bir kitap üzerine bir fikir edinmek istedim mi o kitabı kendim okurum.</p>

Buna göre kaç numaralı cümleler ile fiillerin anlam özelliği uyuşmamaktadır?

A) 1 ve 3

B) 2 ve 6

C) 3 ve 5

D) 4 ve 5

4

Oluş Fiili

İş (Kılış) Fiili

Durum Fiili

Yukarıdaki görseller incelendiğinde aşağıdaki fiillerin hangisinin oluş fiili olduğu söylenebilir?

A) Kızmak

B) Bağırarak

C) Paslanmak

D) Düşmek

5

Aşağıda yedi farklı gözlük görüyorsunuz. Bu gözlükler verilen sıraya göre dizilmiştir. Ok yönünde başlanılan gözlükten sonuncuya kadar takip edildikten sonra tekrar baştaki gözlükten sıra devam etmelidir. Bu sırayı izleyerek aşağıdaki tabloda “Başlangıç”tan “Bitiş”e ulaşın. Bunu yaparken sağa, sola, aşağıya ya da yukarıya doğru ilerleyebilirsiniz. İlerlerken kutucuk içinde yazılı olan zamana uygun cümleler oluşturmayı unutmayın! Şimdiki zaman için ↗, gelecek zaman için ★, geniş zaman için ●, görülen geçmiş zaman için ■ ve duyulan geçmiş zaman için ✂ sembolü kullanılmıştır.

↗	■	✂	■	●	↗	★
★	✂	↗	★	●	●	↗
●	■	↗	↗	■	✂	★
●	↗	★	■	↗	●	↗
★	↗	↗	✂	↗	✂	↗
↗	■	✂	✂	★	■	✂
●	★	↗	★	↗	✂	■
■	★	●	★	●	↗	↗

Buna göre başlangıçtan bitişe, verilen sıralama ile giden biri;

- I. Babası önce ona Mazlume ve ailesi hakkında birçok bilgi vermiş.
- II. Ayrıca terbiye edeceğim, onu yaman bir polis köpeği yapacağım.
- III. O yıl çok geçmeden piyade taburu bizim ilçeden başka ilçeye kalktı.
- IV. Artık çok durmamış, yanındaki hanımla birlikte balodan çıkmış.
- V. Her gün annesi ve kardeşi ile beraber sofrayı kaldırır.

cümlelerinden hangilerini kurmuş olabilir?

- A) I ve III B) II ve III C) II ve V D) IV ve V

6 Haber kipleri zaman kavramı taşıyan kiplerdir, yani zaman ekleriyle yapılırlar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili kip ekinin fiile kattığı anlamla ilgili yay ayraç içinde verilen açıklama yanlıştır?

- A) Önümden çekilirsen İstanbul görünecek. (Fiil, söylendikten sonraki bir zamanda gerçekleşecektir.)
- B) Araştırmayı geçen yıl kitap olarak yayımladı. (Fiilin söylenme zamanı, gerçekleşme zamanından sonradır.)
- C) Akşamları hiç sıkılmadan beş saat müzik yaparız. (Fiilin söylenme zamanı ile gerçekleşme zamanı aynıdır.)
- D) Kaza sonrası gönderilen yardımı engellemişler. (Fiilin geçmişte gerçekleştiği başkasından öğrenilmiştir.)

7 Fiilin bir kipe göre çekimlenip anlam olarak başka bir kipi kastedmesine fiilde anlam kayması denir. Örneğin "Fatih Sultan Mehmet, İstanbul kuşatmasının hazırlıklarına 1451 yılında başlar." cümlesinde fiil (başlar), biçim olarak geniş zamanla çekimlenmiştir. Ancak fiil geçmişte yapıldığı ve yapılanlar başkasından öğrenildiği için anlam olarak öğrenilen geçmiş zaman kastedilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde, cümlelerde kullanılan kip ile anlam kaymasıyla kazanılan kip özelliği doğru verilmiştir?

A)

	Çekimlenen Kip	Kastedilen Kip
Her sabah okula erken gidiyor.	Şimdiki Zaman	Geniş Zaman
Masama not bırakan Emre olacak.	Gelecek Zaman	Gereklilik Kipi
Ahmet bir gün elimize düşer.	Geniş Zaman	Gelecek Zaman
Duyar duymaz oraya koşuyorum.	Şimdiki Zaman	Görülen Geçmiş Zaman

B)

	Çekimlenen Kip	Kastedilen Kip
Her sabah okula erken gidiyor.	Şimdiki Zaman	Gelecek Zaman
Masama not bırakan Emre olacak.	Şimdiki Zaman	Geniş Zaman
Ahmet bir gün elimize düşer.	Gereklilik Kipi	Emir Kipi
Duyar duymaz oraya koşuyorum.	İstek Kipi	Şimdiki Zaman

C)

	Çekimlenen Kip	Kastedilen Kip
Her sabah okula erken gidiyor.	Şimdiki Zaman	Geniş Zaman
Masama not bırakan Emre olacak.	Geniş Zaman	Gelecek Zaman
Ahmet bir gün elimize düşer.	İstek Kipi	Emir Kipi
Duyar duymaz oraya koşuyorum.	Gereklilik Kipi	Gelecek Zaman

D)

	Çekimlenen Kip	Kastedilen Kip
Her sabah okula erken gidiyor.	Gelecek Zaman	Şimdiki Zaman
Masama not bırakan Emre olacak.	Şimdiki Zaman	İstek Kipi
Ahmet bir gün elimize düşer.	İstek Kipi	Şart Kipi
Duyar duymaz oraya koşuyorum.	Gereklilik Kipi	Gelecek Zaman

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim.

fiil (eylem), mastar eki, sözcük türleri, kip (zaman) kayması, iş (kılış) fiili, fiil çekim ekleri, durum filleri, kişi (şahıs) ekleri, oluş fiilleri, kip ekleri, fiillerde olumsuzluk, anlam, haber (bildirme) kipleri, dilek (tasarlama) kipleri, fiillerde soru, geniş zaman, şimdiki zaman, geçmiş zaman, gelecek zaman, gereklilik kipi, emir kipi, istek kipi, dilek-şart kipi, tekil kişi, çoğul kişi

1. Öznenin kendi iradesiyle gerçekleşen ve nesne alabilen (Neyi? Kimi? Ne? sorularına cevap verebilen) fiillere ne denir?
Örnek: "Handan, yemeğini bitirdi." cümlesinde, "bitirdi" fiili nesne almış ve öznenin kendi iradesiyle gerçekleşmiştir.
Cevap:
2. Varlıkların yaptıkları veya etkilendikleri işleri, hareketleri, oluşları, kılışları, durumları zamana ve kişiye bağlı olarak anlatmada kullanılan sözcüklere ne ad verilir?
Örnek: gittim, kaldı, gördük
Cevap:
3. Öznenin kendi iradesiyle gerçekleşen ve içinde bulunduğu durumu anlatan, nesne alamayan ("Neyi? Kimi? Ne?" sorularına cevap veremeyen) fiillere ne denir?
Örnek: "Bekir korktu." cümlesinde, "korktu" fiili nesne almamış ancak öznenin kendi iradesiyle gerçekleşmiştir.
Cevap:
4. Bir işin, oluşun ya da durumun hangi zamanda yapıldığını yansıtan fiillere ne denir?
Örnek: bildim, atacak, geliyor
Cevap:
5. Fiilde bildirilen işin yapılması gerektiğini ifade eden kiplere ne ad verilir?
Örnek: koşmalıyım, çalışmalısınız
Cevap:
6. Bir kip ekinin; kendi anlamının, zamanının, dileğinin dışına çıkarak başka bir kip ekini kastedecek biçimde kullanılmasına ne ad verilir?
Örnek: "Yarın ben de sizinle geliyorum." cümlesinde kastedilen zaman gelecek zaman, söylenen zaman ise şimdiki zamandır.
Cevap:
7. Fiilde bildirilen işi "buyurma, emretme" şeklinde ifade eden kiplere ne ad verilir?
Örnek: gel, git, anlat
Cevap:
8. Fiile gereklilik, dilek, şart, istek veya emir anlamları katan kiplere ne denir?
Örnek: görmeli, sorayım, yak, bilse
Cevap:
9. Öznenin kendi iradesi dışında (kendiliğinden) gerçekleşen ve nesne alamayan ("Neyi? Kimi? Ne?" sorularına cevap veremeyen) fiillere ne denir?
Örnek: "Güller soldu." cümlesinde, "soldu" fiili nesne alamamış ve öznenin kendi iradesi dışında gerçekleşmiştir.
Cevap:
10. Cümleye istek, temenni anlamı katan kiplere ne ad verilir?
Örnek: yazalım, yırtayım, gelesiniz
Cevap:
11. Çekimli fiillerde bir işin, bir oluşun, durumun kim ya da kimler tarafından gerçekleştirildiğini ifade eden eklere ne denir?
Örnek: boyadık (biz), toplandılar (onlar), anlatınız (siz)
Cevap:
12. Cümleye dilek veya şart anlamı katan kiplere ne ad verilir?
Örnek: Biraz konuşsak. → (dilek), Biterse gelirim. → (şart)
Cevap:
13. Kip eklerinden önce "-ma/-me" olumsuzluk eki getirilerek yapılan duruma ne denir?
Örnek: gitmeyecek, açmıyor
Cevap:
14. Bir fiilin zaman ve anlam özelliklerine göre farklı biçimlere girmesini sağlayan eklere ne denir?
Örnek: haber, dilek
Cevap:
15. Fiilde bildirilen işin söylenme zamanından önce yapıldığını ya da gerçekleştiğini ifade eden kiplere ne ad verilir?
Örnek: Sınava çalışmış. Ödevlerini bitirdi.
Cevap:
16. Fiilde bildirilen işin herhangi bir zamanda yapıldığı veya yapılacağı anlamını taşıyan kiplere ne denir?
Örnek: Akşamları ailesiyle oturmaktan çok hoşlanır.
Cevap:

1. “Bozulmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Bir şeye kızmak, içlerlemek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Makine henüz ikinci kullanımında bozuldu.
- B) Sürekli ışık altında kaldığım için gözlerim bozuldu.
- C) Annesinin bu uyarısı ile biraz bozulan çocuk, salıncaktan atladı.
- D) Hudutta bozulan ordu, iki günden beri Serez'den geçiyordu.

2. Erhan; yabancı dillerden alınmış, sözcüklerin Türkçe karşılıklarını kullanmak istemektedir.

- ◆ Fakat asıl temennim onların daha yüksek düşünceler için aşılması gereken basamaklar olmasıdır.
- ◆ Yaratıcı hamleler yapmak isteyen bir millet için mutlaka bir şeye inanmak lazım.
- ◆ Krizin ne kadar sürdüğünü bilmiyorum.
- ◆ Atatürk'ün düşüncelerini takip, gençliğin başlıca amacıdır.

Buna göre Erhan, aşağıdakilerden hangisini cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin yerine kullanamaz?

- A) Dilek
- B) Gerek
- C) Bunalım
- D) Yakalamak

3.

- ◆ Büyük kentlerin çevreleri gecekonduyla sarılmıştır.
- ◆ Ayrıca ben, oldukça kapalı bir çevrede yetişmiştim.
- ◆ Geçen gün sandığı karıştırırken elime işlemeli çevreler geçti.
- ◆ Burada hükümet çevrelerinin de övgüye değer davranışını belirtmek gerekir

Aşağıdakilerden hangisi “çevre” sözcüğünün bu cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Bir şeyin yakını, dolaylı, etraf.
- B) Kişinin içinde bulunduğu toplumu oluşturan ortam.
- C) Aynı konu ile ilgisi bulunan kimselerin tümü, muhit.
- D) Düzlem üzerindeki bir şekli sınırlayan çizgi.

4.

- ◆ Sen beşiği salla, çocuk uyur.
- ◆ Soruları bilemeyince kafadan sallıyor.
- ◆ Bu galibiyet taraftarları salladı.
- ◆ Arkasından bir de tekme sallamış.

“Sallamak” sözcüğü yukarıdaki cümlelerde kaç değişik anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

5. Bir öğretmen, öğrencilerinden “soğuk” sözcüğünü mecaz anlama gelecek şekilde cümle içinde kullanmalarını istemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu öğrencilerin söyleyeceği cümlelerden biri olabilir?

- A) Bacaklarının arasına bir sac mangal alarak yakıcı soğuktan korunmaya çalışıyordu.
- B) Soğuk bir tavırla birbirlerini selamlayıp uzaklaştılar.
- C) Okula başlayacağımız gün; güneşli, soğuk bir gündü.
- D) Yıllardır tutamadığım bu el, ilk dokunuşta hissettim, soğuktu ve titriyordu.

6. “Şipşak” adı verilen yetenekli makinenin icadına veren sevimli bir kız çocuğu olmuş. 1943'te 3 yaşında olan Jennifer, babasının çektiği fotoğrafını neden hemen göremediğini sormuş. O yıllarda, çekilen bir fotoğrafı için birkaç gün süren işlemler yapılmış. Fotoğraf makinesinin içindeki filmin bir laboratuvara götürülmesi, laboratuvardaki karanlık odada bir teknisyenin kimyasal maddelerle çalışarak çekilen fotoğrafı kartlarda görünür hâle getirmesi gerekiyormuş.

Bu metinde boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) esin - bulabilmek - türlü
- B) ilham - görebilmek - çeşitli
- C) fikir - kavramak - kimi
- D) düşünce - algılayabilmek - bütün

7. Görüşme, bir kimsenin kişilik özelliklerini değerlendirecek olan görüşmecinin bu işi, o kimseyle doğrudan doğruya ilişki kurarak yapmasıdır. Görüşme yolu ile elde edilen sonucun güvenilir olması için görüşmecinin çok iyi yetişmiş olması ve hazırlıklı bulunması gerekir.

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde “görüşme” sözcüğü yukarıdaki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Onunla senin hakkında görüşmek istemiyorum.
B) Çok eski bir dostuyla görüşecek bugün.
C) Görüş gününde görüşmeye gitmemiş.
D) Akif Bey, işe alınacakları belirlemek için görüşmelerine başlamıştı.

8. “Kısa” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Bu defa okula kısa yoldan gittik.
B) Yaşına göre akli kısa kalmış.
C) Pantolonu boyuna kısa geliyor.
D) Arkadaşlarına göre kısa bir çocuktu.

9.

- I. Parmaklarının arasındaki mendili eskiyinceye kadar kullandığın hiç oldu mu?
II. Siz çocuklarımızı nasıl esir gibi kullandıysanız biz de sizi öyle kullanacağız.
III. Lakırtılarında çok kere çifter çifter kelimeler kullanırdı ki bunlar bazen manayı değiştirir.
IV. Sattıkları küpenin parasını çok idareli kullanıyorlardı.
“Kullanmak” sözcüğü numaralanmış cümlelerde aşağıdaki anlamlardan hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Bir şeyden belli bir amaçla yararlanmak.
B) Bir kimseyi bir hizmette bulundurmak, çalıştırmak.
C) Bir şeyin gereklerini yerine getirmek.
D) Kelimeyi yazmak, söylemek.

10.

- 1- Akşama kadar bisiklet sürer.
2- Evden çıkmadan ellerine krem sürer.
3- Bu toplantı en az iki saat sürer.
4- Arabayı her zaman babalar sürer.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde “sürmek” sözcüğü aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1 ve 2
B) 2 ve 3
C) 1 ve 4
D) 3 ve 4

11. Almanya'nın Karlsruhe (Karsruhe) kentindeki Karlsruhe Sarayı'nda açılan “İnsanlığın En Eski Anıtları” isimli sergi, Eyalet Başkanı Günther Oettinger'in (Günter Oettinger) katılımıyla açıldı. Güneydoğu Anadolu'da arkeoloji çalışmalarında gün ışığına çıkartılan eserlerin yer aldığı serginin açılışında Eyalet Müze Müdürü “Anadolu'dan getirilen ve dünyada eşi benzeri bulunmayan tarihi eserlere Almanya'nın altı büyük müzesinden birisinin ev sahipliği yapması, hepimizi onurlandırdı.” dedi.

Bu parçadaki bazı sözcüklerin anlamları aşağıda verilmiştir.

- ◆ Önemli bir olayın veya büyük bir kişinin gelecek kuşaklarca tarih boyunca anılması için yapılan göze çarpacak büyüklükteki sembol niteliğinde yapı, abide.
- ◆ Alıcının görmesi, seçmesi için dizilmiş şeylerin tümü ve bu nesnelerin serildiği yer.
- ◆ Kazı çalışmaları sonucunda ortaya çıkarılan kültürleri, farklı bilim dallarından yararlanarak araştıran ve inceleyen bilim dalı.

Metinde yer alan hangi sözcüğün anlamı yukarıda verilmemiştir?

- A) Eyalet
B) Anıt
C) Sergi
D) Arkeoloji

1.

- ◆ Bir elektrik zilinın düğmesine dokunduk.
- ◆ Buğdaydan, bulgurdan ne varsa kimse dokunmuyor, daha zor günlere saklıyordu.
- ◆ Hiçbir gözyaşının bana onunkiler kadar dokunduğunu hatırlamıyorum.
- ◆ Bu karıncaya dokunmayan çocuk, o kocaman adamın oracıkta pestilini çıkaracaktı.

“Dokunmak” sözcüğü bu cümlelerde aşağıdaki anlamlarından hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Almak, kullanmak, el sürmek.
- B) İnsanın içine işlemek, duygulandırmak, etkilemek.
- C) Nesnelerin sıcaklık, soğukluk, sertlik, yumuşaklık vb. niteliklerini derinin altındaki sinir uçları aracılığıyla duymak, değmek, el sürmek, temas etmek.
- D) İlişkin, ilgili olmak, değinmek.

2. “Ağırlık” sözcüğünü fen bilimleri dersinde verilen anlamıyla cümle içinde kullanmak isteyen bir öğrenci, aşağıdaki cümlelerden hangisini söyleyebilir?

- A) Bu işin ağırlığını tek başıma yükledim.
- B) Kadın, bütün ağırlığını takip düğüne gitti.
- C) Beynimde bir ağırlık oluşmuştu.
- D) Ağırlık, yer çekiminin bir cismin üzerindeki etkisidir.

3.

- I. İnsan vücudunun her iki yanında bulunan organ
- II. Makine, araç-gereçlerin tutulacak veya çevrilecek parçası
- III. Koltuk ve divanların yaslanma parçası

“Kol” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde II. anlamında kullanılmıştır?

- A) Zavallı adam yere düşünce kolu kırılmış.
- B) İştten çıkarılan adamın kolu kanadı kırılmış.
- C) Çocuklar pencerenin kolunu kırmış.
- D) Futbolcunun antrenmanda kolu kırılmış.

4.

- I. Bahçeleri, bahçelere toprak yollar bağladı.
- II. Celâl Bey’i sakal bırakma yolunda, kim, hangi örnek özendirdi diye çok düşünmüşümdür.
- III. Bu işi yapmanın bir yolu vardır.
- IV. Yolda oynayan çocuklara ne olduğunu sordu.

“Yol” kelimesi numaralanmış cümlelerde aşağıdaki anlamlarından hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Genellikle yerleşim alanlarını birbirine bağlamak için düzeltilerek açılmış ulaşım şeridi.
- B) Karada insanların ve hayvanların geçmesi için açılan veya kendi kendine oluşmuş, yürümeye uygun yer.
- C) Bir amaca ulaşmak için başvurulması gereken çare, yöntem.
- D) Uyulan ilke, sistem, usul, tarz.

5. Aşağıda verilen dörtlüklerin hangisinde zıt anlamlı sözcükler bir arada kullanılmıştır?

- A) Ben eski zaman aşığıyım, gülerim
Sevda çeker düşünürüm ağlarım
Bazen tilki kadar kurnaz bazen akılsız
Bazen çocuk gibiyim bacak kadarım
- B) Eskisi gibi yaşıyorum
Gezerek, düşünerek
Yalnız biletsiz biniyorum vapura, trene
Pazarlıksız alışveriş ediyorum
- C) Bütün bayraklarımı çektim gönderlere,
Kanımın sıcak rengine boyadım kenti.
Taşlar döşedim öfkelere giden yola,
Elimin tersiyle düzledim kuleleri.
- D) Bir sen yürürsün sokakta, yürürken;
Oturursun koltuğa, oturunca.
Su, bir senin bardağında en çok su.
Bir senin kolların bileziklidir.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eş sesli sözcük kullanılmamıştır?

- A) Kaz yıkanıp temizlenmiş sonra da parçalanıp tence-reye konulmuştu.
- B) Kurbağa kara hayvanıdır ancak suda da soluk alır.
- C) Bir tas aş verdi, sonra gocuğuna sarıp yatırdı.
- D) İlk soluklanmadan sonra lokantalı vagonun kahve getirtti.

7.

- ◆ I ve II. sözcükler arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.
- ◆ I ve III. sözcükler arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde sözcükler yanlış sıralanmıştır?

	I. Sözcük	II. Sözcük	III. Sözcük
A)	Kolay	Zor	Güç
B)	Yaşlı	Genç	İhtiyar
C)	Tutsak	Özgür	Esir
D)	Fakir	Zengin	Yoksul

8. Günümüz öğrencilerinin en büyük eğlence kaynağı bilgisayar. Ekranın karşısında saatlerce oturmaktan bıkmıyorlar. Anne ve babaları ile vakit geçirmek onlar için işkence. Bu durum ebeveynlerin çocuklarıyla iletişimini zorlaştırıyor.

Yukarıdaki parçada numaralandırılan sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı yoktur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

9. Aşağıdaki atasözlerin hangisinde karşıt anlamlı sözcükler bir arada verilmemiştir?

- A) Verip pişman olmaktansa vermeyip düşman olmak iyidir.
- B) Böyle gelmiş böyle gider.
- C) Sen dost kazan, düşman anadan da doğar.
- D) Her şey incelikten, insan kabalıktan kırılır.

10.

- ◆ Hayat sahnesinde yetmiş üç yaşın basamaklarındayım.
- ◆ Bu laflarda gerçek payı ne kadar çoksa duygu payı da ondan az değildir.
- ◆ Tazminatını iki hafta evvel almadın mı?

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı olarak kullanılamaz?

- A) Yaşam
- B) Geçmiş
- C) Önce
- D) Söz

11. Arı bugün yine seni kışkırdım

I

Kış boyu kovanda, sessiz yatarsın

II

Sırt sırta vermişsin binlerce kardeş

III

Güllere gül, dile şerbet katarsın.

IV

Bu dörtlükte numaralanmış sözcüklerden hangisi eş sesli değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

12.

- ◆ Maazallah! Birimize kitaptan rastgele bir şey soracak olsa yandığımız gündü.
- ◆ Deniz gecenin içinde, gece denizin içindedir.
- ◆ Doldurmasıyla bardağını dikmesi, gözünü kırpmadan tek yudumda devirmesi bir oluyor.
- ◆ Birkaç gün önce yağın yağmur sıcaklığı kırmamış

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş seslisinin anlamı değildir?

- A) Bir şeyin ön, arka, alt ve üst dışında kalan bölümü, profil.
- B) Yatay bir düzleme göre yer çekimi doğrultusunda bulunan, eğik olmayan.
- C) Bir sıvıyı ağza alıp yutma.
- D) Gücünü, etkisini azaltmak

13.

- ◆ I ve II. sözcükler arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.
- ◆ I ve III. sözcükler arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.

Aşağıdakilerin hangisinde sözcükler bu açıklamaya göre düzenlenmiştir?

	I. sözcük	II. sözcük	III. sözcük
A)	Yaşam	Ömür	Hayat
B)	Sağlık	Keder	Sıhhat
C)	Acı	Tatlı	Kader
D)	Bariş	Savaş	Sulh

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, cümledeki diğer sözcüklere göre genel anlamlıdır?

- A) Meyvelerden en çok üzümü severim.
- B) Canlı ve cansız varlıkları ayırt edemiyordu yaşlı teyze.
- C) Boncuk ve Karabaş'a hayvan denilmesi beni üzüyordu.
- D) Çocuklar, güler yüzlü insanlar kategorisine girer.

15. Derdim çoktur hangisine yanayım

Yine tazelendi yürek yarası
Ben bu derde nerde derman bulayım
Meğer şah elinden ola çaresi

Yukarıdaki metinde aşağıdakilerden hangisine ait örnek yoktur?

- A) Eş anlamlısı olan sözcük
- B) Eş seslisi olan sözcük
- C) Zıt (karşıt) anlamlı sözcükler
- D) Terim anlamlı sözcük

16. Yaş otuz beş! Yolun yarısı eder.

I
Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
II

Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
III

Ya gözler altındaki mor halkalar?
IV

Bu dörtlükte numaralanmış sözcüklerden hangisi eş sesli değildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

17. Sözcükler zaman içinde ihtiyaçlar doğrultusunda yeni anlamlar kazanabilir. Kimi zaman temel anlamından uzaklaşarak mecaz anlama kimi zaman da yan anlama gelebilecek şekilde kullanılabilir:

Bazen de bu sözcükler bir bilim, meslek, spor ve sanat dalları içinde kullanılarak terim anlam özelliği kazanır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamıyla kullanılmış bir sözcük yoktur?

- A) Bu gördüğünüz ışığın su ortamında kırılmasıdır.
- B) "Bilgin" sözcüğünün kökünü bularak inceleyiniz.
- C) Kirlenmiş olan perdeleri çıkarıp makineye attı.
- D) Sanatçı, çok beğenilen bu sözleri bestelemeye çalıştı.

1.

- ◆ I ve II. sözcükler arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.
- ◆ I ve III. sözcükler arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.

Aşağıdakilerin hangisinde sözcükler bu açıklamaya göre düzenlenmiştir?

	I. sözcük	II. sözcük	III. sözcük
A)	Siyah	Kara	Beyaz
B)	Yürek	Yüreksiz	Kalp
C)	Önce	Evvel	Sonra
D)	Fayda	Zarar	Yarar

2. Mecaz, bir sözcüğün gerçek anlamından bütünüyle uzaklaşarak kazandığı yeni anlamlarla yapılan bir sanattir. Başka bir deyişle bir kelimenin, gerçek anlamı dışında kazanmış olduğu başka bir anlamdır.

Buna göre;

Kutadgu Bilig, İslam kültür dairesine girmiş olan Türk toplumlarında ve devletlerinde Orta Asya Türk kültürünün nasıl ve ne dereceye kadar devam ettiği meselesini araştırırken başvuracağımız en zengin hazinedir. Bu eser

üzerinde kamu müesseseleri, medeni-siyasi terimler,

adet ve anlayışlar üzerinde yapılacak mukayeseli incelemelerin Osmanlılara kadar Orta Asya Türk kültürünün devamlılığı meselesi hakkında bizi büyük ölçüde aydınla-

tacağına şüphe yoktur.

metinde numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

3.

- ◆ I ve II numaralı sözcükler yazılış ve okunuş bakımından farklı fakat anlamca aynı olduklarından eş anlamlılardır.
- ◆ II ve III numaralı sözcükler karşıt kavramları karşıladıkları ve birbirleriyle çelişen anlamlar içerdikleri için zıt anlamlıdır.

Aşağıdakilerin hangisinde sözcükler bu açıklamaya göre düzenlenmiştir?

	I	II	III
A)	Sağlık	Sıhhat	Eksik
B)	Benzer	Eş	Değişik
C)	Giz	Sır	Gerçek
D)	Ak	Beyaz	Siyah

4. Bir kelimedeki harflerin yerleri değiştirilerek elde edilen kelimelere anagram sözcükler denir. Örneğin "bakla" kelimesinin anagramı "ablak"tır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde birbirinin anagramı olan kelimeler kullanılmamıştır?

- A) Üstelik o gece onda gereksiz, anlamsız bir sızlanma vardı.
- B) İlk Çağ'daki Antik uygarlıklarla, özellikle eski Yunan ve Roma uygarlıklarında nakit para kullanılmıştır.
- C) Alman bakan "Anlam içeriyor benim söylediklerim." dedi.
- D) Telefona giderek kibar ve varlıklı insanlara has bir şive ile köşkten bakır eşyalar istetti.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün kazandığı anlam yay araç içinde yanlış verilmiştir?**

- A) Bütün civar köylerde onu sevmeyen yoktu. (Çok sayıda varlık ve nesnelerin hepsi.)
- B) Yalnızca duygulara, sezgilere başvurmak yanıltıcı olabilir. (Bir şeye yararlanmak amacıyla el atmak.)
- C) Az sonra ikramda bulunmak için mutfaktan çıktığında, gençlerin avluda konuştuklarını gördü. (Herhangi bir durumda olmak.)
- D) Deniz kıyısında bir yer aldılar, ev yapacaklar. (Bir olayın geçtiği veya geçeceği bölüm.)

6. Aşağıdakilerin hangisinde “istemek” sözcüğünün anlamıyla kullanımı birbirine uymamaktadır?

	Anlam	Kullanım
A)	İstek duymak, arzulamak	İçeri girmekten korkarak bahçedeki demir kanepeye oturmak istedi.
B)	Bir şeyin kendisine verilmesini veya yapılmasını söylemek	Bir gün benden okumak için kitap istedi.
C)	Görmek istediğini bildirmek	Yurdun ilerlemesi için çok çalışmak ister.
D)	Evlenmek dileğinde bulunmak	Komşunun kızını istemişler.

7. Çektiğim videodan sonra fenomen oldum. Bu gelişme yeni video için start verdi. Ancak nedendir bilemiyorum yeni videoma bir türlü adapte olamıyorum. Ne kadar absürt olay varsa listesini çıkardım malzeme bulabilmek için ancak yine de bir yerden başlayamadım. Kendime “Relaks ol.” dedim ve bir süre videoyu düşünmeyi bıraktım. Her şey spontane gelişti ve ikinci videomu da çektim.

Bir öğretmen öğrencilerine yukarıda verilen parçayı dağıtarak altı çizili yabancı sözcüklerin yerine Türkçe hangi kelimelerin yazılabileceğini sormuştur.

Aşağıda verilen sözcüklerden hangisi öğrencilerin cevapları arasında yer alamaz?

- A) Saçma B) Rahat
C) Kendiliğinden D) Durağan

8.

- I. Yazdıklarına bir göz gezdirirsen iyi olur!
II. Bugün yine şiddetli bir baş ağrısına tutulmuştu.
III. Gelenek ve göreneklere bağlı biriydi.
IV. Sabaha kadar evin içinde dolaştı.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde altı çizili sözcükler mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV

9. “Açmak” kelimesi aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Yemeğin sonuna doğru konuyu açtık.” cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Çilingir çağırarak kapıyı açtık.
B) Yeni havaalanı törenle açıldı.
C) Gönlümdükileri sadece ona açabilirim.
D) Çöp kovasının kapağını açık bırakma.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “orta” sözcüğü, cümlede kazandığı anlamla doğru eşleştirilmiştir?

	Cümle	Anlamı
A)	Bağın tam ortasında köylüleri gördüler.	Kenardan merkeze doğru eşit uzaklıkta olan yer.
B)	Kumaşı ortasından kestiler.	Bir olayın içinde gerçekleştiği yer.
C)	Aşırı ataklığının nedeni ortadadır.	İyi ile kötü arasındaki durum, vasat.
D)	Görevli, orta bölmeyi açsın!	Topluluk içinde, arasında.

1 Sözcüğün bir türün tamamı için kullanılmasına genel anlam, o türün sadece bir ya da birkaç örneğine işaret edecek şekilde kullanılmasına da özel anlam denir. Cümlede önce genel kapsamlı bir sözcük, sonra da o sözcüğün kapsamındaki bir başka sözcük söylenirse genelden özele sıralama yapılmış olur. Örneğin “kuş” kavramı, tatlı kırlangıç ve baykuş kavramlarına göre daha geneldir çünkü her baykuş kuş iken her kuş, baykuş değildir.

Bu metne göre aşağıdakilerin hangisinde sözcüklerin genelden özele sıralaması doğrudur?

A) Kelime
Cümle
Paragraf
Türkçe

Özel
Genel

B) Meyve
Varlık
Bitki
Uzay

Özel
Genel

C) Oda
Daire
Apartman
Salon

Özel
Genel

D) Karaçam
Çam
Bitki
Ağaç

Özel
Genel

2

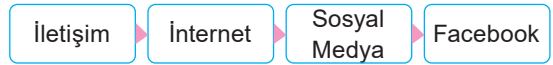
- ◆ Ne yapsa nereye gitse bu ablukadan kurtulamıyordu bir türlü.
- ◆ Birbirlerinin antipatik özellikleriyle de şimdiki kadar burun buruna gelmiyorlardı.
- ◆ Araştırma müdürü, departmana yeni bir ürünü test etmede esaslı bir iş yaptırdı.
- ◆ Orada tarlanın randımanı artıyorsa burada da bu iş yerinin randımanı artacak.

“Dil, bir milletin bel kemiğidir. Dilini kaybeden milletler millî benliklerini de kaybedeceklerinden, bugüne kadar Türkçenin yalın hâle getirilmesi, yabancı dillerin etkisinden arındırılması ve en doğru / güzel biçimde kullanılması üzerine çokça sözler söyledik, söylemeye devam edeceğiz.” diyen bir öğretmen, öğrencilerinin yukarıdaki cümlelerde verilen altı çizili yabancı sözcüklerin yerine Türkçe karşılıklarını kullanarak kendisi gibi yapmalarını istemiştir.

Buna göre öğrenciler aşağıdakilerden hangisini verilen sözcüklerden herhangi birinin yerine kullanamaz?

- A) Kuşatma B) Sevimsiz
C) Alan D) Verim

3

Yukarıdaki kavramlar genelden özele doğru sıralanmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde böyle bir sıralamadan söz edilebilir?

- A) Kitapçıdan önce kalemi, sonra kalemligi, sonra da silgiyi aldılar.
- B) İnşaata temel atarak başladılar, sırasıyla birinci katı ve çatıyı yapıp şirkete gittiler.
- C) Yiyeceklerin içinden en çok sebzeleri, sebzelerden en çok ıspanağı severim.
- D) Bayramda ilk önce anne ve babasını, sonra sülalesini, en son köyü ziyaret ederdi.

4

Baykuşlar, diğer yırtıcı kuşlardan farklı olarak genellikle avlarını bir bütün hâlinde yutar. Büyük avlar yakaladıklarındaysa avlarını çengel biçimindeki kuvvetli gagala- rıyla parçalara ayırıp yutarlar. Baykuşlar avlarını yuttuklarında, yedikleri önce sindirim sistemlerinin taşlık adı verilen bölümüne gider. Yedikleri burada parçalandıktan sonra mideye iner. Avın kemik ve benzeri sert bölümleri, kılları, tüyleri sindirilemez. Bunlar mide tarafından taşlığa geri gönderilir. Ardından bu parçalar bir topak hâlinde baykuş tarafından kusularak çıkarılır. İşte bu kütleye pelet adı verilir.

Numaralanmış altı çizili sözcüklerin aşağıda istenen karşılıklarını bulup bulmacaya yerleştiriniz.

I. Zıt anlam II. Zıt anlam III. Eş anlam IV. Zıt anlam

	K	L	M	N	P
I					
II					
III					
IV					

Buna göre bulmacanın L sütununda yer alan harfler aşağıdakilerden hangisidir?

A)

N
Ç
Ç
O

B)

Y
Ü
Ü
O

C)

K
F
A
R

D)

I
Ü
Ç
R

5 Aşağıdaki şekillerde numaralandırılmış bölümlere, çevresindeki sözcük veya söz gruplarının çağrıştırdığı en uygun kavram yazılmak istenmektedir.

Buna göre numaralandırılmış yerlere getirilecek kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	1	2	3
A)	Gelişim	Sanat	Düşünme
B)	Eğitim	Sinema	Varlık
C)	Eğitim	Tiyatro	Canlı
D)	Gelişim	Sinema	Canlı

- 6 Mısır duvarlarındaki resimleri inceleyen bir arkeolog, bir resme bakarak “akıl yürütme, matematiksel bir sonuç çıkarma” gibi ifadelerin resmin çağrıştırdığı sözcükler olduğunu söylemiştir.

Buna göre arkeoloğun bakmış olduğu duvar resminin aşağıdakilerden hangisi olması beklenir?

- 7 Aslı, Türkçe öğretmenin verdiği bir ödev için aşağıdaki metni yazmıştır.

Arabalar geçmeye başladılar arkasındaki yoldan. Kediler, köpekler önündeki kapıda görünür oldular. Birden cızırtılı bir ses yankılandı sabahın sessizliğinde. Kapı otomati, utanmaz bir gürültüyle açtı mekanizmayı. Bunun daha sessiz çalışması yapılmalı artık bu devirde, diye düşündü. İttirdi demir kapıyı, girdi içeri.

Öğretmen, metni okuduktan sonra Aslı'ya şu önerilerde bulunmuştur:

- I. Aynı varlığı / kavramı karşılayan, anlam bakımından birbirinin yerini tutabilen, farklı yazılıp farklı okunan sözcüklere yer verebilirsin.
- II. Anlamca birbirinin karşıtı olan, birbiriyle çelişen kelimelere yer verebilirsin.
- III. Bir bilim, sanat, meslek dalıyla ya da bir konuyla ilgili özel ve belirli bir kavram olan sözcükler kullanabilirsin.
- IV. Genelden özele sıralama yapabilirsin.

Aslı, yazdığı metni bu öneriler doğrultusunda değiştirerek aşağıdaki metni oluşturmuştur.

Arabalar geçmeye başladılar arkasındaki yoldan. Kediler, köpekler sağda solda görünür oldular. Birden cızırtılı bir ses yankılandı sabahın soğuk sessizliğinde. Kapı otomati, sıcak bir gürültüyle açtı mekanizmayı. Bunun daha sessiz çalışması yapılmalı artık bu devirde, diye düşündü. İttirdi demir kapıyı; girdi içeri. Sonra da çıktı dışarı.

Bu bilgilere göre Aslı, değiştirdiği metinde öğretmenin önerilerinden hangisini uygulamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

8 Vikingler, gemileriyle denizlerde boydan boya rüzgâra karşı yol alan ilk denizcilerdir. Rüzgârın her zaman arkadan esmesini beklemezlerdi. O zamana kadar daha çok kıyıya yakın biçimde deniz yolculuğu yapıyordu. Çünkü insanlar o zaman-

larda denizin birçok kötülükle dolu olduğuna inanır, karayı göremediklerinde de korkuya kapılırlardı. Yüz kişilik ince uzun

savaş gemilerine drakkar, taşıma için kullanılan geniş gemilere de knorr denirdi. Gemilerin ön tarafına düşmanları korkutmak için ahşaptan oyulmuş ve farklı renklerle boyanmış korkunç ejder kafaları yerleştirilirdi. Eğer dost bir limana giriş

yapılacaksa bu kafalar indirilirdi.

Parçadaki numaralı sözcüklerle ilgili aşağıda istenenler bulunup bulmacaya yerleştirilecektir.

- ◆ I. sözcüğün zıt anlamlısı
- ◆ II. sözcüğün zıt anlamlısı
- ◆ III. sözcüğün zıt anlamlısı
- ◆ IV. sözcüğün zıt anlamlısı

bulunarak aşağıdaki bulmacaya yerleştirilecektir.

	K	L	M	N	P	R
I						
II						
III						
IV						

Buna göre M sütununa yazılması gereken harfler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A)

U
İ
U
A

B)

K
İ
O
N

C)

A
U
N
U

D)

A
İ
L
N

9

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen görsellerin çağrıştırdığı sözcüklerden biri olamaz?

- A) Ziraat
- B) Aktivite
- C) Lezzet
- D) Çıkar

1. Çiğ yağıyor, çiğ yağıyor camlara
Dualarla ağlamakta gökyüzü
Çıldırıyor insanı bu manzara
Bu mevsim törpülüyor ömrümüzü
Selam, gözü yaşlı hazin akşamlara
Artık düşünemez olduk gündüzü
Bu mevsim törpülüyor ömrümüzü

Bu şiirle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kişileştirme yapılmıştır.
B) Mecazlı ifadeler kullanılmıştır.
C) Konuşturma vardır.
D) Niteleyici ifadeler kullanılmıştır.

2. gökyüzü yıldırımların ucunda bir ada
gel sen beni bu dünyada boşuna arama
avucumda kuşlar ve baş ucumda yıldızlar
artık çok uzak bir yerlere gitmek neye yarar
artık çok uzak değil birbirinden hiç kimse
bu dünyada terk edilemeyecek kadar

Bu şiirde aşağıda verilen söz sanatlarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tezat
B) Benzetme
C) Konuşturma
D) Kişileştirme

3. İntak insan dışındaki canlı ve cansız varlıkların konuşturulması sanattır. Konuşturma kişileştirmeden sonra gelir. Varlıklar önce kişileştirilir sonra gerekirse konuşturulur. Her intakta bir kişileştirme vardır ama her kişileştirmede bir intak yoktur.

Aşağıdakilerin hangisinde parçada sözü edilen her iki söz sanatı da vardır?

- A) Uyan uyan... Bu girdaptan uzaklaş!
İlerleyen milletlere koş, yaklaş!
B) Değirmen misali döner başım
Sevda değil, bu bir hışım
C) haliç'te bir vapuru vurdular dört kişi
demirlenmişti eli kolu bağlıydı ağlıyordu
D) Dal bir gün dedi ki tomurcuğuna:
— Tenimde bir yara işler gibisin.

4. Onları engelleyebilecek kimse yok ve kimse çıkamıyor karşlarına. (I) Yalnızca, bir ara bir ses duyuyor Hamdi. (II) Gölün karşı kıyısından biri deli gibi bağılıyor onlara doğru. (III) Yapmayın, yapmayın!.. (IV) Hamdi mavzerine davranıyor hemen ama adam çok uzakta, vurması imkânsız ama yine de ateş ediyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde benzetme yapılmıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV

5. Bir ana gülümserken yorgun ve güzel
Yüreği müjdelere tüy gibi hafiflerken,
Orada, bir çocuk doğar sınımsız dünyamıza
Burada ben...

Yukarıda verilen şiirde aşağıdaki söz sanatlarının hangisi vardır?

- A) Benzetme
B) Kinaye
C) Kişileştirme
D) Konuşturma

6. (I) Çantamı, istasyon kahvesine emanet ederek hemen yola çıktım. (II) Güneş iyice yakmaya başlamadan şehrin harabelerinde dolaşmak istiyordum. (III) İzmir'e her gelişimde muhakkak bir kere uğradığım bu harabeler sanki seneden seneye daha da harap oluyor. (IV) Binlerce yıl önce, aralarında insanların yaşadığı mermerler bile kendilerini asırlarca bağrına basan, örtüp koruyan anlayışlı toprağın altından çıkarıldıklarına küsmüşçesine kararır kirleniyor.

Parçadaki numaralandırılmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilen yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) I numaralı cümlede mübalağa vardır.
B) II numaralı cümlede benzetme sanatı vardır.
C) III ve IV numaralı cümlelerdeki söz sanatı aynıdır.
D) IV numaralı cümlede kişileştirme sanatı vardır.

7. Bir gün baksam ki gelmişsin
Bir güvercin gibi yorgun uzaklardan yar.
Gözlerinde bir bitmez, bir tükenmez güzellik
Saçlarında ilkbahar.

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

- A) Benzetme B) Karşıtlık
C) Kişileştirme D) Konuşturma

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yay ayraç içinde verilen söz sanatı yoktur?

- A) Toplanırken göklerde bulutlar yığın yığın
Hırçın bir fırtınayı düşünüyordu deniz (Kişileştirme)
B) Akşam rüzgârları der ki Ali'ye:
"Gözler ileriye, gönül geriye..." (Konuşturma)
C) Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım (İntak)
D) Bir ah çeksem dağı taşı eritir
Gözüm yaşı değirmeni yürütür (Abartma)

9. Bırak beni haykırayım, susarsam sen mâtem et;
Unutma ki şâirleri haykırmayan bir millet,
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.

Şiirde bulunan söz sanatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abartma B) Konuşturma
C) Kişileştirme D) Benzetme

10.

- I. Yağmurlar yağar, olur bir serin ince dere,
Bir gümüş kemer gibi ovidan akıverir,
Kıvrılır, döner, gider, getirir bolluk yere;
Çağlayan dere değil, gözü yaşlı Türkçemdir.
II. Gök masmavi bu sabah,
Güzel şeyler düşünelim diye.
Yemyeşil oluvermiş ağaçlar,
Bulutlara hayretinden.

Aşağıda verilen söz sanatlarından hangisi yukarıdaki iki şiirde de vardır?

- A) Benzetme B) Tezat
C) Kişileştirme D) Konuşturma

11. Var olan yokluğun ömrünü sürüyorum
Aşklar bomboş kuruntu, hürriyetler esaret...

Verilen dizelerde,

- I. Benzetme II. Tezat III. İntak

söz sanatlarından hangileri vardır?

- A) Yalnız II B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III

12. O gece yine, hırsız misali sessizce eve geldiğinde kararını çoktan vermişti. Para kazanıp dönecek, babasına verecekti; al baba diyecekti, traktör al bu parayla! Yabancılık kıyafetlerini giydi. Geceler soğuk olur diye, bir kat daha sarınıp, başına da bulduğu bir poşuyu dolayıp çıktı. Çıkarken yerde yatan kardeşlerine baktı; onları öpmek istedi ama uyanabilirlerdi, yapmadı.

Bu parçada aşağıdaki sanatlardan hangisi kullanılmıştır?

- A) Benzetme B) Teşhis
C) Konuşturma D) Abartma

13.

- ◆ Birbirine zıt kavramların bir arada kullanıldığı söz sanatıdır.
- ◆ Aralarında ilgi bulunan iki unsurdan güçsüz olanın güçlü olana benzetildiği söz sanatıdır.
- ◆ İnsan dışındaki canlı ve cansız varlıklara insan özelliği kazandırılan söz sanatıdır.
- ◆ İnsan dışındaki varlıkların konuşurulduğu söz sanatıdır.

Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde, açıklaması verilen sanatlardan herhangi biri yoktur?

- A) Zengin arabasını dağdan aşırır, züğürt düz ovada yolunu şaşırır.
B) Eşek kuyruğu gibi ne uzar ne kısalır.
C) Bülbülü altın kafese koymuşlar "Ah vatanım!" demiş.
D) Çanakta balın olsun, Yemen'den arı gelir.

14. İhtiyar adam deminden beri heykel gibi hareketsiz duruyordu aslında. Belki de o yüzden unutmuştu onu. Bacak bacak üstüne atmış, doğruca karşıya bakıyordu adam. Kır saçı, sakalı birbirine karışmış; üstü başı perişan biriydi. Bitpazarından ayrı zamanlarda toplanmış görünen birbirinden ilgisiz gömlekleri, ceketleri üst üste geçivermişti soğuktan korunmak için.

Bu metinde yapılan benzetmede kendisine benzetilen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bitpazarı B) Heykel
C) Adam D) Saç

15. Öğretmen, Sema'dan _____ ve _____ söz sanatlarına birer örnek vermesini istemiştir. Aşağıda Sema'nın kurmuş olduğu cümleler verilmiştir:

- I. Bu göz alabildiğine düzlük, sinsi bir bataklık gibidir.
II. Toprak, gözyaşı döküp ağlıyordu gidenlerin ardından.
III. Bir inciyi andıran dişlerini göstererek gülümserdi her zaman.

Buna göre boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) konuşurma-abartma
B) benzetme-kişileştirme
C) abartma-kişileştirme
D) konuşurma-tezat

16. Yarın sabah erken uyan,
Ben yıldızıma söyledim,
Işıklar serpecek üzerine
Nur içinde uyanacaksın.

O gece o müthiş deniz durgundu,
Ömründe susmayan rüzgâr yorgundu,
En kara insanlar Ay'a vurgundu
Leylâ'yı içinde bulan er gibi.

Bu dörtlüklerde kişileştirilen unsurlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) ışık - deniz B) yıldız - rüzgâr
C) sabah - deniz D) ışık - rüzgâr

17. Ben bir ayırık otuyum

Ne buğday amcam, ne pirinç dayım
Mısırla akraba bile değilim.

Bir yeşermeye göreyim:
Kızmasınlar hâlim duman
Canıma kastederler yapabilseler
Ama nafile kurumam.

Yukarıdaki şiirin anlatımında aşağıdaki söz sanatlarından hangisi ağır basmaktadır?

- A) Benzetme B) Kişileştirme
C) Konuşturma D) Abartma

18. Dinmiş denizin şarkısı, rüzgâr uyumakta

Rıhtım boyu sonsuz bir üzüntüyle karaltı
Mevsim gibi süslenmiş Emirgan, Çınaraltı

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi kişileştirilmiştir?

- A) Çınaraltı B) Rüzgâr
C) Emirgan D) Rıhtım

19. Yaprak nasıl düşerse akıp kaybolan suya
Ruh öyle yollanır uyanılmaz bir uykuya
Duymaz bu anda taş gibi kalbinde bir sızı
Fark etmez anne toprak ölüm maceramızı

Şiire ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Yaprğa insana ait bir özellik verilerek kişileştirilmiştir.
B) Taşın sertlik özelliği kalbe aktarılarak benzetme yapılmıştır.
C) Yaprak ve su arasında, konumları itibarıyla tezatlık oluşturulmuştur.
D) Toprak konuşturulmuştur.

1	1 İnsan dışı varlıkları insan gibi konuşturma sanatıdır.
	2 Anlam bakımından birbirine zıt olan kelimeleri bir arada kullanma sanatıdır.
	3 Bir cümlenin anlamına kuvvet kazandırmak için, aralarında benzerlik bulunan iki şeyden zayıf olanın güçlü olana benzetilmesiyle yapılan sanattır.

Aşağıda verilen dörtlüklerin hangisinde yukarıda verilen sanatlardan herhangi biri yoktur?

A) Ben küçükken bazen soruyorlardı
Düşünmeden: "Ne var bu kitaplarda?"
Aslında bilmeden üzüyorlardı
Nedense cevabı yok hatırımda.

B) Gün olur, Köprü ortasında durur
Anarım, Adalarda çamların uykusunu.
Gün olur, Beyoğlu'nu özler içim,
Koklamak isterim Tünel'in kokusunu.

C) Veysel'i söyleten sen oldun mutlak
Gezer daldan dala yorulur ahmak
Sen ağaç misali biz dalda yaprak
Meyva çekirdeksin sen varsın orda.

D) Çiğdem der ki: Ben âlâyım
Yiğit başına belâyım
Hepisinden ben âlâyım
Benden âlâ çiçek var mı?

2 Canan, Türkçe öğretmenin verdiği bir ödev için şu şiiri araştırıp hazırlamıştır:

Bir ah çeksem dağı taşı eritir
Gözüm yaşı değirmeni yürütür
Bu hasretlik beni dahi çürütür
Bana sıla da bir, gurbet il de bir

Öğretmen, şiiri okuduktan sonra Canan'a şu önerilerde bulunmuştur:

- Aralarında türlü yönlerden benzerlik ilgisi bulunan iki şeyden zayıf olanı, nitelikçe daha üstün (güçlü) olana benzetebilirsin.
- İnsan dışındaki varlıklara ya da kavramlara insan kişiliği kazandırarak daha etkileyici bir anlatıma ulaşabilirsin.
- İnsanın konuşma yetisini başka varlıklara aktararak anlatmak istediğini farklı bir şekilde dile getirebilirsin.
- Bir varlığı, olayı ya da düşünceyi olduğundan çok daha büyük veya küçük göstererek anlatımı çarpıcı hâle getirebilirsin.

Canan, hazırladığı şiiri değiştirerek bu öneriler doğrultusunda aşağıdaki şiiri araştırıp bulmuştur:

Kaldırımlar ıstırap çekenlerin annesi
Kaldırımlar içimde yaşamış bir insandır
Kaldırımlar duyurur sükun içinde seni
Kaldırımlar içimde uzayan bir lisandır.

Bu bilgilere göre Canan, değiştirdiği şiirde öğretmenin önerilerinden hangilerini uygulamıştır?

A) I ve IV

B) II ve III

C) I ve II

D) III ve IV

3 Tuba, Türkçe öğretmenin verdiği bir ödev için aşağıdaki metni yazmıştır:

Binadan çıkınca deniz havası almak istedim, sahile inerek. Balık tutanlar, banklara oturup çekirdek çitleyenler, midyeciler, klarnet çalan amcaya bir lira derken epey şenlikli bir kordon boyunda gezindim bir müddet.

Öğretmen, metni okuduktan sonra Tuba'ya şu önerilerde bulunmuştur:

- I. Anlamı kuvvetlendirmek ve sözün etkisini artırmak için aralarında değişik yönlerden ilgi bulunan iki şeyden zayıf olanı kuvvetli olana benzetebilirsin.
- II. İnsan dışındaki varlıklara insana özgü özellikler verebilirsin.
- III. Bir şeyin niteliklerini veya bir olayı olduğundan fazla veya az göstererek anlatabilirsin.
- IV. İnsan dışındaki varlıkları konuşurarak ya da onların ağzından söz söyleyerek yazdıklarını farklı bir hâle getirebilirsin.

Tuba, öğretmenin önerilerine göre metnini değiştirerek şu metni yazmıştır:

Binadan çıkınca güzel bir deniz havası almak istedim, sahile inerek. Balık tutan insanlar, banklara oturup çekirdek çitleyenler, arı gibi çalışan midyeciler, klarnet çalan amcaya bir lira verirken mutluluk naraları atan bir kordon boyunda gezindim bir müddet.

Bu bilgilere göre Tuba, değiştirdiği metinde öğretmenin önerilerinden hangilerini uygulamıştır?

- A) I ve II B) II ve IV C) I, III ve IV D) II, III ve IV

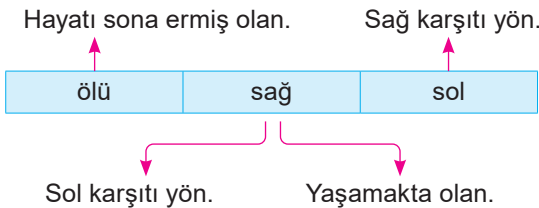
4

zıt	I	II
ölü	sağ	sol
kapa	aç	III
koyu	IV	kapalı

■ Anlam İlişkisi
□ Kelime

Bu tablo belli anlam ilişkilerine göre düzenlenmiştir.

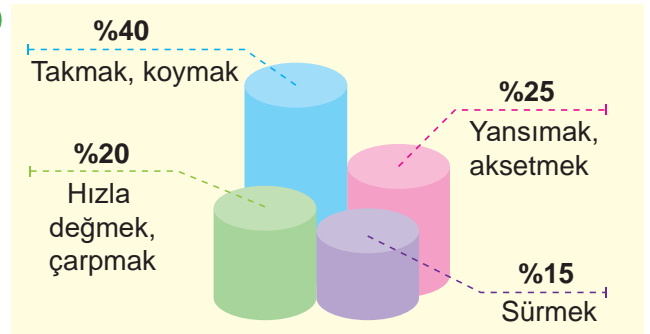
Örneğin;

Tablodaki numaralandırılmış yerler aşağıdakilerden hangileriyle doldurulmalıdır?

	I	II	III	IV
A)	anlamdaş	zıt	tok	açık
B)	sesteş	zıt	tut	gece
C)	sesteş	zıt	tok	açık
D)	anlamdaş	sesteş	açık	siyah

5

Bu grafikte "vurmak" sözcüğünün bazı anlamları ve bir sınıfta "vurmak" sözcüğünü bu anlamlarda kullanan öğrencilerin oranı verilmiştir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisini %15'lik dilime giren öğrencilerden biri söylemiştir?

- A) Duvara boya, tahtaya cila vurmak bizim işimiz.
- B) Seni buradan ellerine kelepçe, ayaklarına zincir vurup öyle götürecekler.
- C) Yıkık damdan içeriye parça parça güneş vurur.
- D) Kolumu duvara vurmuşum, öyle bir acıyor ki.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim.

eş anlamlı (anlamdaş) sözcükler, tezat (karşıtlık), genel anlamlı sözcükler, sözcük (kelime), gerçek (temel) anlam, eş sesli (sesteş) sözcükler, benzetme (teşbih), terim anlam, söz sanatları, mecaz anlam, yakın anlamlı sözcükler, anlam (mana), Türkçe karşılık, kişileştirme (teşhis), sözcüğün olumsuzu, özel anlamlı sözcükler, çok anlamlılık, konuştırma (intak), yabancı sözcükler, zıt (karşıt) anlamlı sözcükler, abartma (mübalağa)

1. Yazılış ve okunuşları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere ne ad verilir?
Örnek: beyaz-ak, okul-mektep
Cevap:
2. Anlatılmak isteneni, anlatıma zenginlik katmak veya az sözle çok şey ifade etmek için kelimelerin ilk anlamlarının dışına çıkarak ifade etmeye ne denir?
Örnek: "intak, mübalağa" gibi unsurlar bu ifadenin alt bölümleridir.
Cevap:
3. Bir sözcüğün bilim, sanat ya da meslek dallarından biriyle ilgili bir kavramı karşılayan anlamına ne ad verilir?
Örnek: "Sahne arkasından sufle vermekle görevliyim." cümlesinde "sahne, sufle" sözcükleri tiyatro ile ilgili terimlerdir.
Cevap:
4. Söze çekicilik katmak ve sözün etkisini arttırmak için aralarında benzerlik ilişkisi bulunan iki kavramdan güçsüz olanı güçlü olana benzetme sanatına ne ad verilir?
Örnek: "Aslan gibi babam." cümlesinde baba, aslana benzetilmiştir.
Cevap:
5. Anlamı birbirinin karşıtı (zıddı) olan sözcüklere ne ad verilir?
Örnek: Başlamak bitirmenin yarısıdır.
Cevap:
6. Sözcüğün, tek başına kullanıldığında akla gelen ilk anlamına ne ad verilir?
Örnek: "Duvarın boyası dökülmüş." cümlesinde bütün sözcükler akla ilk gelen anlamıyla kullanılmıştır.
Cevap:
7. Yazılış ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklere ne denir?
Örnek: Ocak ayında bahçede ocak kurduk.
Cevap:
8. İnsana ait özelliklerin, insan dışındaki varlık ve kavramlara aktarılmasına ne denir?
Örnek: Karga, şarkı söyledi.
Cevap:
9. Türün bir ya da birkaç örneğini kapsayacak şekilde kullanılan sözcüklere ne ad verilir?
Örnek: "Canlı" sözcüğü bütün canlıları, "bitki" ise sadece bir canlı türünü karşıladığından "canlı" sözcüğü anlam olarak daha geniş kapsamlıdır.
Cevap:
10. Sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamına ne ad verilir?
Örnek: "Akşamları ailemle sıcak bir muhabbet ortamımız oluyor." cümlesindeki "sıcak" sözcüğü gerçek anlamından uzaklaşarak "samimi, sevgi dolu" anlamına gelecek şekilde kullanılmıştır.
Cevap:
11. İnsan dışındaki varlıkların konuştırulması sanatına ne ad verilir?
Örnek: Fare, "Ben de sana yardım edebilirim." dedi.
Cevap:
12. Birbirine karşıt duygu, düşünce, hayal ve durumların bir arada kullanılması sanatına ne denir?
Örnek: ilk-son, az-çok
Cevap:
13. Anlamları arasında çok az ayırım bulunan ancak benzer anlamları karşılayan sözcüklere ne denir?
Örnek: doğru-dürüst
Cevap:
14. Bir şeyin özelliklerini, bir olayı veya bir durumu olduğundan daha büyük veya daha küçük göstermeye ne denir?
Örnek: "Boyum gökyüzüne yetişti." cümlesinde boyun uzun olması gerçekte olamayacak kadar uzun gösterilmiştir.
Cevap:
15. Dilin anlamlı en küçük parçası olan ve insanların anlaşmasını sağlayan ses birliklerine ne denir?
Örnek: dağ, yemek
Cevap:
16. Sözcüklerin birden çok anlamı ifade etmesine ne denir?
Örnek: "Geçmek" sözcüğü "Bu karpuz geçmiş." cümlesinde "Çürümeye yüz tutmak", "Senin paran burada geçmez." cümlesinde "Kabul edilemez olmak" anlamında kullanılmıştır.
Cevap:

1. Davranışlar, uzun deneyimler sonucu oluşan mekanik hareketlerdir. Bu hareketlerin oluşumunda aile, arkadaş, okul ve kişinin kendi iç dünyası etkili olabilmektedir. Dolayısıyla davranışların yapılma nedenlerini sadece bir olay ya da olguya dayandırarak yorumlamak mümkün olmamaktadır. Davranışlar teması altında ele alınan sözlerde de görüleceği üzere sayılar, sözlere birçok farklı anlam katarak anlatımı güçlendirmiştir. Sayılar; abartı, bahane üretme, dedikodu, hırs, iftira, sorumluluk, vurdumduymazlık gibi çeşitli anlamları atasözü ve deyimlere katmışlardır. Örneğin çok kısa sürede pek çok yalan söylemek anlamında kullanılan deyimini bir karakter özelliğine dikkat çekmiştir. Yine deyimini ise “Değerli kişilikler zamanla gelişir, kısa sürede beliren kişilikler gerçek değer taşımayanlardır.” anlamında kullanılan ve yine bir karakter özelliğine dikkat çeken bir başka söz grubudur. Ayrıca deyimini de elinden her iş gelmek, çok becerikli olmak anlamında kullanılan bir başka deyimdir.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) on parmağında on hüner olmak
- B) bir ayak üstünde kırk yalanın belini bükme
- C) güzele kırk günde doyulur, iyi huyluya kırk yılda doyulmaz
- D) at yedi günde, it yediği günde belli olur

2.

- ◆ Bir konuda birinin görüşünü sormak
- ◆ Ne olduğunu anlayamamak, sırrını çözememek
- ◆ Bir işte doğruyu, iyi olanı gösterdiğini sanmak

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamalardan herhangi birini karşılayan bir deyim kullanılmamıştır?

- A) Burada akıl hocalığı taslıyorum ama ben böyle akılsızlıkları çok yapıp birkaç kere sorunla karşılaştım.
- B) Akıllı geçinen kadınlardan beklenebilecek tepkileri vermedi hiç.
- C) Çalıştıkça da borcumuz azalacağına artıyor, işte buna bir türlü akıl erdiremiyorum.
- D) O suçu işlemeyen evvel gelip bize akıl danıştın mı?

3. Bugün hava çok güzeldi. Çocuklar, bu güzel havanın verdiği heyecanla oyun oynamak için dışarı çıktılar. Futbol oynamaya karar verdiler fakat kimse kaleci olmayı kabul etmiyordu. Çünkü hepsi biliyordu ki gol yiyen kaleciler her zaman göze batardı. Yedikleri her
I
gol onları gözden düşürürdü. Sonra oyun oynamaktan
II
vazgeçtiler. Ali eve gittiğinde annesi ile babasının konuşmalarına kulak misafiri oldu. Babası onu futbol
III
kursuna yazdırmıştı. Ali mutluluktan uçuyordu. Annesi Ali'nin henüz küçük olduğunu söylese de babası “Ummadığın taş baş yarar. Ben onun başaracağına
IV
inanıyorum.” diyordu.

Yukarıda numaralandırılan söz öbeklerinin türü hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Atasözü	Atasözü	Deyim	Atasözü
B)	Deyim	Deyim	Atasözü	Deyim
C)	Deyim	Atasözü	Deyim	Atasözü
D)	Deyim	Deyim	Deyim	Atasözü

4. Atasözleri içinde anlamları birbirine aykırı olanlar vardır. Her atasözü bir kural olduğuna göre bu çelişkili sözlerden her biri nasıl kural sayılabilir? Bu soruya cevap verebilmek için görüp geçirdiğimiz olayların çelişmelerle dolu olduğunu düşünmek gerekir. Bunları belirten kurallar da şüphesiz öyle olacaktır. Bundan başka aynı olay, değişik koşullar altında ayrı ayrı sonuçlar verebilir. O zaman birbirini tutmayan düsturlar ortaya çıkar. Örneğin “.....” ile “.....” şeklindeki iki atasözü bunun kanıtı niteliğindedir.

Parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki atasözlerinden hangileri getirilemez?

- A) Azıcık aşım ağrısız (kaygısız) başım - Fazla mal göz çıkarmaz.
- B) İyilik eden iyilik bulur - İyiliğe iyilik olsaydı koca öküze bıçak olmazdı.
- C) Her koyun kendi bacağından asılır - El elin eşeğini türkü söyleyerek arar.
- D) Dışı güzel olanın huyu da güzel olur - İçi beni yakar dışı seni (eli) yakar.

5. Padişahın biri rüyasında, dişlerinin önden arkaya doğru döküldüğünü, yemek yiyemez hâle geldiğini görür. Rüyasını yorumlaması için tabircibaşını ve diğer tabirciyi yanına çağırır. Onlara gördüğü rüyanın hayır mı şer mi olduğunu sorar. Tabircibaşı padişahın rüyasını "Padişahım bütün yakınlarınız sizden önce ölecekler. Siz koskoca ülkenizde yapayalnız uzun bir ömür süreceksiniz." diyerek tabir eder. Tabircibaşının söylediklerinden hoşlanmayan padişah öfkeyle "Tez zindana atın bu adamı, felaket tellalı olmak neymiş görsün!" der. Padişah rüyasını diğer tabirciye sorar. Tabirci sakın ve gülümseyen bir ifade ile "Rüyanız hayırdır padişahım. Siz, bütün yakınlarınızdan daha uzun yaşayacaksınız ve uzun seneler ülkenizi idare edeceksiniz." der. Bu habere çok sevinen padişah tabirciye iki kese altın verir.

Aşağıdakilerden hangisi rüyayı yorumlayan birinci tabirci tarafından söylenmiş olabilir?

- A) Dile gelen eve gelir.
- B) Dilim seni dilim dilim dileyim, başıma geleni senden bileyim.
- C) Allah bir ağız iki kulak vermiş.
- D) Dilin kemiği yok.

6. Ülkemiz yılda 743 milyon ton toprağını erozyonla kaybediyor. Oysa yaşam üreten bir santim toprağın oluşması binlerce yıl sürüyor. Toprak, kaybetmeyi göze alamayacağımız kadar kıymetli bir varlık. Aşımıza, işimize, sanayimize ham maddeyi sağlıyor. Eğer topraklarımızı kaybedersek hayatımızı da kaybederiz. TEMA'nın varoluş nedeni, yaşama yani toprağa sahip çıkmak, onu korumaktır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi altı çizili sözle aynı anlamda kullanılmamıştır?

- A) Yurt dışında yalnız kalmayı göze alamıyor.
- B) Göze alamayacağı bir işi asla yapmaz.
- C) Kazada darbeyi gözüne aldı.
- D) Ne olursa olsun gitmeyi göze alacaktır.

7. Ahmet'in bisikletinin pedal zinciri çıkmıştı. Saatlerce uğraştı yerine takamadı. Babası onu izliyordu. Babasına zinciri takması için bir şey söylemedi. Ben kendim takarım diyordu kendi kendine, inatçılığı tutmuştu. Zinciri takamıyor, takamadıkça sinirleniyordu. Yerde duran çekici aldı, rastgele pedala vurmaya başladı. Zincir de pedal da hasar gördü. Babası yanına yaklaştı. "....." dedi. "Beğendin mi oğlum yaptığını?" dedi.

Yukarıda boş bırakılan yere uygun olan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Boş laf karın doyurmaz.
- B) Gün doğmadan neler doğar.
- C) Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
- D) Her gecenin bir sabahı vardır.

8. Sosyal bir çalkantı ya da toplumsal bir olay meydana gelince, durumu tekrar eski haline getirmek için suçlular ve sorumlular aranır. Böyle durumlarda suçsuzlar da suçlular gibi hırpalanır, zarar görürler. Bir toplumdaki bazı beyinsizlerin ve kötülerin sebep olduğu bir musibetten iyiler de nasibini alırlar. Yani, kurunun yanında yaş da yanar.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki altı çizili atasözü ile çelişir?

- A) Herkesin akli bir olsa koyuna çoban bulunmaz.
- B) Her koyun kendi bacağından asılır.
- C) Suç samur kürk olsa kimse üstüne almaz.
- D) Hanım kırarsa kaza, halayık kırarsa ceza.

9. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde kullanılan ikileme "süslenmiş" anlamındadır?**

- A) Yağmur yağdı derelerin coştı, kudurdu
Telli pullu bir gelini yedi Sakarya
- B) Hep ayrılık isteğe erince istek ölür
Bir anda ölseler de insanlar tek tek ölür
- C) Uçurtmam bulutlardan yüce
Havuzda berrak su şırıl şırıldır
- D) Koşa koşa bir gün yorulacaksın
Yakasız gömleğe sarılacaksın

10. “Olur olmaz” sözü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “İyi veya kötü olduğuna bakılmadan seçilen” anlamında kullanılmıştır?

- A) Senelerdir böyledir, o öyle olur olmaza ağzını açıp da bir çift laf etmez.
- B) Ayla'nın sanat gereği en olağan ilişkilerini bile kıskançlıkla karşılıyor, olur olmaz nedenlerle kırıyor kızı.
- C) İstanbul üzerine yazan yabancıların da ağzından bazen olur olmaz sözler dökülüyor.
- D) Kazadan haberi olur olmaz yola çıktı.

11. “Yapılacak olanın en doğrusu, en uygun olanı” anlamında kullanılan söz grubu aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Üzülmek ne kelime efendiciğim, kendimi yiyip bitiriyorum.
- B) İyisi mi yüz vermemeli ve hatta danslara iştirak etmesine müsaade etmemeli, demiş.
- C) İyi ki o günkü acı ile ölmemişiz çünkü böyle bir şeyi kaldıramazlardı.
- D) Biraz da etrafında olup bitenlere dikkat etsen iyi edersin!

12. Masalların ortaya çıkışı ile ilgili çeşitli görüşler ileri sürülmüştür. Yaygın görüşe göre masalların kaynağı Yunan ve Hint mitolojileridir. Eski Yunan'daki Ezop Masalları, bilinen en eski masal / fabl örnekleridir. MÖ VI. yüzyılda yazıya geçirilmiş olan Ezop Masalları'nda kahramanlar genellikle hayvanlar arasından seçilmiştir. Hint edebiyatındaki Pançatantra adlı eser ile Beydeba'nın yazdığı Kelile ve Dimne, Doğu'daki ilk masal / fabl örnekleridir.

Bu parçada;

- I. Delilleriyle göstermek, işaret etmek
- II. Bir düşüncüyü veya tasarıyı önermek
- III. Yaratmak, yapmak
- IV. Yokken var olmak, meydana çıkmak

anlamlarından hangilerini karşılayacak bir deyim kullanılmıştır?

- A) I ve II
- B) Yalnız II
- C) II ve IV
- D) III ve IV

13. Yolda yürüyordu yaşlı dede, küfesini duvarın üzerine koymuş, dinleniyordu. Sedat, Ayvacı dedeye yaklaştı. Niçin arabada değil de sırtında küfeyle satış yaptığını sordu. Bu işin yaşlı adamların işi olmadığını söyledi. Ayvacı dede “.....” dedi. Küfenin kayışlarını kollarına taktı. Akıl vereceğine bir el at da küfeyi sırtıma kaldır, dedi.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdaki atasözlerinden hangisi gelmelidir?

- A) Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
- B) Ne ekersen onu biçersin.
- C) Boş laf karın doyurmaz.
- D) Arı bal alacak çiçeği bilir.

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Yaradılışı itibarıyla iyi olan kişi kötü durumda olsa bile bu niteliği kaybetmez.” anlamında bir atasözü vardır?

- A) Baba koruk yer, oğlunun dişi kamaşır.
- B) Baca eğri de olsa duman doğru çıkar.
- C) Dağ dağ üstünde olur, ev ev üstünde olmaz.
- D) Düt demeye dudak gerek.

15. “Yarıncan tezi yok bu işi bitirmeliyiz.” cümlesindeki altı çizili sözün cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Okula gitmek için hazırlanıyor.
- B) Bu duvarı bir an önce boyamalıyız.
- C) Birdenbire gözleri kızarmıştı.
- D) Bugün yarın bu romanı bitiririm.

16. Su iner yokuşlardan hep basamak basamak Benimse alın yazım yokuşlarda susamak

Bu dizelerdeki ikileme aşağıdaki anlamların hangisinde kullanılmıştır?

- A) Yavaş yavaş
- B) Hızlı hızlı
- C) Hırçın hırçın
- D) Parlak parlak

1. Bir gün, iki adam gelir Hoca'ya.
İkisi de birbirinden davacı.
Başlar birinci adam anlatmaya;
Söyler, yanar, yakınır acı acı.
Hoca dikkatle dinler.
Sonunda da "Doğru! Sen haklısın!" der.

Bunun üzerine fırlar öteki,
Meseleyi öyle anlatır ki!
Hak vermemek elden gelmez duyunca.
Dinler, "Eh! Sen de haklısın!" der Hoca.

Hoca'nın karısı da o anda oradadır.
Kocasının hükmünü duyar duymaz atılır:
"Canım Hoca!" der. "Böyle şey olur mu?
Ya o haklı ya bu!"

O zaman Hoca karısına döner:
"Hanım! Vallahi sen de haklısın!" der.
Orhan Veli Kanık

Metnin vermek istediği mesajı en iyi anlatan atasözü hangisidir?

- A) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
- B) Bin bilsen de bir bilene danış.
- C) Körle yatan şaşşı kalkar.
- D) Anlatışa göre verirler fetvayı.

2.

- ◆ Sessiz olmak kuru laflara karnı tok olmaktır, bir şey bilmemek değildir.
- ◆ İnsanoğlu eşitliği ön plana çıkararak tabiat misalidir.
- ◆ Her zaman için öğüt alacağın kişi kendin olsun.
- ◆ Cesaret akıldan gelirse cesarettir, bilgisizlikten gelirse cehalettir.

Aşağıdaki özdeyişlerden hangisi bu cümlelerin herhangi biriyle anlamca ilişkilendirilemez?

- A) Kendinizden başka hiç kimse daha akıllı tavsiye veremez.
- B) Sessizlik, söyleyecek sözü olmayanın değil, boş lafta gözü olmayanın işidir.
- C) Birine başka diğerine başka davranmayan doğa gibi olmalı insan.
- D) Bilginin en büyük düşmanı cehalet değildir, bildiğini zannetmedir.

- 3. ◆ Ateş olmayan yerden duman çıkmaz.
- ◆ Azıcık aşım, ağrısız (kaygısız) başım.
- ◆ Ekşi yemedim ki karnım ağrısın.
- ◆ Aç tokun gözüne bakmakla doymaz.

Aşağıdakilerden hangisi, bu atasözlerindeki altı çizili sözcüklerin karşıladığı anlamlardan biri değildir?

- A) Yoksul
- B) Dertsiz
- C) Suç
- D) Kızgınlık

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte verilmiştir?**

- A) Bu tatlı sohbetin arasında kapı çalındı, lakırtıları bıçak gibi kesildi; söz, sohbet birden bitiverdi.
- B) Bıçak kemiğe dayandı mı başkaldırır, canını sakınmaz, hakkını ister.
- C) Bir fende kazık çakmaktansa hepsinden birer parça malumat kapma fikrinde idi.
- D) Gözüne gelini ilişince açıktan açığa olmasa bile öfkelerini ondan almak için laf çaktı.

5. Prag der demez içim cız etti. Deminden beri aklıma getirmek istemediğim her şeyi bu sefer zapt etmeme imkân kalmamıştı. Fakat ne diye soracaktım? Benim Maria ile olan münasebetimden onun haberi yoktu, sualime ne mana verecekti? Nereden tanıdığımı sormayacak mıydı? Sonra söyleyeceği şeyler... Bunları öğrenmemek daha iyi olmaz mıydı? Aradan bu kadar sene –tam on sene hatta biraz daha fazla– geçtikten sonra öğrenmenin ne faydası vardır?

Bu parçada;

- I. Kendince bir yargıya varmak, yorumlamak
- II. Ne olduğunu anlamak, sırrını çözmek
- III. Bir iletişim, ilişki içerisinde olmak
- IV. Hatırlatmak, olabileceğini düşünmek

anlamlarından hangilerini karşılayacak bir deyim yoktur?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I ve IV

6. Aşağıdaki özdeyişlerden hangisi diğerlerinden farklı bir anlamı ifade etmektedir?

- A) İnsanın en büyük düşmanı doğrudan doğruya kendisidir. (Cicero)
- B) Hiç kimsenin kendisinden başka düşmanı yoktur. (Charles Dickens)
- C) Düşmanlık etmek isterseniz kalbinizdeki düşmanlığa düşmanlık edin. (Mübarek Erol)
- D) Cahil insan kendinin bile düşmanı iken başkasına dost olması nasıl beklenir. (T. A. Edison)

7.

- ◆ Beceriksiz ve anlayışsız kişi kendisine yaptırılan işi en önemli yerinde bırakır.
- ◆ Anlayışlı olan kimse için bir şeyin bir kez söylenmesi yeterli olur.
- ◆ Uygunsuz arkadaş, insanı doğru yoldan saptırır, kötülüğe sürükler.

Bu cümlelerde aşağıdaki atasözlerinden hangisinin açıklaması yoktur?

- A) Adam olana bir söz yeter.
- B) İnsan insanın şeytanıdır.
- C) Ağaç yaprağıyla gürler (güzeldir).
- D) Acemi katır kapı önünde yük indirir.

8. Aşağıdaki tanımlardan hangisi “ikileme” sözcüğünün karşılığı olamaz?

- A) Farklı harflerin kullanılan kelimenin ilk hecesine eklenmesiyle ortaya çıkan hecenin, kullanılan kelimenin başına eklenmesiyle oluşan kelime grubudur.
- B) Aynı cinsten iki kelimenin arka arkaya getirilmesiyle meydana gelen söz grubudur.
- C) Aralarında belli bir ses düzeni bulunan, biçim ve anlamca birbiriyle ilişkili olan kelimelerin yan yana gelmesiyle oluşturulan kelime grubudur.
- D) Bir nesneyi, bir niteliği, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimenin meydana getirdiği sözcük grubudur.

9. Mustafa'nın yaralı bir kuşu tedavi etmesi annesinin çok hoşuna gitmişti.

– Aferin oğlum “.....”, iyiliğinin karşılığını bir gün mutlaka görürsün, dedi.

Yukarıda boş bırakılan yere getirilebilecek en uygun atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bal tutan parmağını yalar.
- B) Aç ayı oynamaz.
- C) Hamama giren terler.
- D) Ne ekersen onu biçersin.

10.

- ◆ Kısa zamanda tanınmış yazarlardan değil, yazıya uzun yıllar emek vermiş ustalardan ders al. Unutma ki kaplumbağalar, yollar hakkında tavşanlardan daha bilgilidirler.
- ◆ Gözlerindeki öfkeli bakışlarını sentetik bir tebessüm yaması ile örtmeye çalışan kimse ne kadar da budala!

Altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler hangi seçenekte sırasıyla verilmiştir?

- A) ◆ Deneyimin popülerlikten önemli olduğu
◆ Duyguyu gizlemeye çalışan samimiyetsiz bir gülümseme
- B) ◆ İyi yazmak ile iyi eğitim vermenin aynı olmayacağı
◆ Öfke taşıyan dudaklardaki oldukça başarılı bir gülümseme
- C) ◆ Yaşlı yazarların daha iyi yardım edebileceği
◆ İçindeki hiddeti gülümseme ile gizleme
- D) ◆ Çok gezenin, çok okuyandan iyi bildiği
◆ Hislerini açık eden kendiliğinden bir gülüş

1. Yazmayı çok seviyorduk. Yazmak bizleri mutlu ediyordu. Daha da önemlisi sanki yazarak yaşamı avuçluyorduk, tıpkı bir elmayı avuçlar gibi... Böylece bu yaşam daha çok bize ait oluyordu. Biz de daha çok bu yaşamın parçası oluyorduk. Yani ne için yaşadığımızın farkına varıyorduk.

Bu parçaya altı çizili sözün kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kişisel yaşamın tadına varmak
- B) Yaşamdan zevk almak
- C) Yaşadıklarından ders çıkarmak
- D) Yaşama sevgiyle yaklaşmak

2. Bütün dikkatleri üzerine çekiyordu.

Altı çizili söz grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Olur olmadık her sözü üstüne alınıyordu.
- B) Sahnedeki genç, izleyicilerin ilgisini topladı.
- C) Bütün olanları kendisine mâl ediyordu.
- D) Miknatis gibiydi, bütün dertleri çekiyordu.

3.

- I. Hemen hemen ödevim bitmek üzereydi.
- II. Sıra sıra kavaklar dizilmişti.
- III. Aşağı yukarı yarım saat yolumuz kaldı.
- IV. Az çok herkes onu tanır.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde ikilemeler aynı anlamda kullanılmıştır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) III ve IV

4. Bu sanatçı insan ruhuna çok farklı dokunuyor. Ne olduğunu tam olarak bilmesem de doğru bir tını var. Milyarcası öldü ve bu dünyada az kişinin ismi yankılandı. Bu yankılar evrende bir anlamı tanımlıyor.

Parçadaki "az kişinin ismi yankılandı" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süreklilik
- B) Sadelik
- C) Geçicilik
- D) Kalıcılık

5. Kitap okurken yanlışlara odaklanın, yazarın hatalarını görmeye çalışın. Okursunuz ama yazar olarak kendi kalemimizi de inceletin. Başkasının yanlışını kendi başarı kılavuzunuz bilin. Aynı çukura sizin de düşmenize gerek yok değil mi?

Bu parçada geçen "başkasının yanlışını kendi başarı kılavuzu bilmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı yöntemlerle yazılan metinlerden yazma yöntemi edinmek
- B) Kitaplardaki yanlış bilgilerin doğrusuna ulaşmayı istemek
- C) Diğer yazarların hatalarından ders çıkarma duyarlılığına ulaşmak
- D) Okunan metinlerden anlam çıkarmak için çabalamak

6. Eğer bir dış etken seni üzerine duyduğun acı o şeyin kendisinden değil; senin onu, içinde hak etmediği bir koltuğa yerleştirmenden geliyordur. Onu da her an ortadan kaldırma gücün vardır.

Bu parçada geçen "içinde hak etmediği bir koltuğa yerleştirme" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Acı verecek işlere yönelme
- B) Değersiz hâle getirme
- C) Gereksiz işlerle uğraşma
- D) Değerinden fazla önem verme

7. Okumak; başta bize kendini gerçek diye tanıtmış olayların yalancı maskesini sıyırır, hakikatle tanışmamızı sağlar.

Bu cümledeki altı çizili sözle olayların hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) İnsanlar arasında geçtiği
- B) Görüldüğü gibi olmayabileceği
- C) Okumanın sonunda meydana geldiği
- D) Gerçek dünyadan izler taşıdığı

8. Bu şair yüzeysel yaşantılardan dizelere o kadar derin anlamlar çıkarabiliyor ki o derinliği, o uyardıktan ilk bakışta görmemiş olmanıza hayret ediyorsunuz. Gözünün önündekileri görmeyenlerin aptalımsı durumuna düşünüyorsunuz. Sanatın yüzeyselleştiği şu günlerde katmanlı işler yapanlara çok iyi bir örnek.

Bu parçada geçen “sanatın yüzeyselleştiği” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Basit olanın ardındaki anlamı ortaya çıkaran eserler vermek
B) Gelişigüzel, ayrıntılı olmayan eserler oluşturmak
C) Bir metinde birçok türün özelliğini gösteren yapıtlar oluşturmak
D) Derine çok fazla inen bir sanat benimsemek

9. İtiraf etmek gerekirse hepimiz sanal olanı hakikate tercih ediyoruz. Sözü, sosyal medyada vakit geçirmeye getirmeyeceğim. Anlatmak istediğim şey şu: Çevremizdeki insanları bir kitap gibi okumayı bırakıp filmlerde izlediğimiz kişileri gerçek gibi algılıyoruz. Senaristin var ettiği gerçekliği dokunduğumuz dünyadan önde tutuyoruz. Bence gittikçe büyüyen tehlike bu.

Parçada geçen “senaristin var ettiği gerçekliği dokunduğumuz dünyadan önde tutmak” sözüyle film karakterleri hakkında anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçekte olmayıp var sanılanı gerçek yaşamda bulmak
B) Gerçek kişilerle şaşırtıcı benzerlikler kurmak
C) Gerçekte yeri olmayıp zihinde tasarlananlara öncelik vermek
D) Ruh dünyasında yaşananlara gerçek dünyada karşılık bulmak

10. Gandi, bağımsız direnişin en az silahlar kadar güçlü olduğunu gösterdi ve çok daha dayanıklı fetihlerin kapılarını açtı. İnsanlar onun sayesinde hiçbir devletin, korkusuz ve kararlı insanların ellerindeki direnişten muaf olmadığını öğrendi.

Bu parçaya göre altı çizili ifade ile;

- I. Herhangi bir gücün etkisinde kalmadan özgür bir şekilde, bir istekte ve düşüncede ayak diretmenin saldırmak ve savunmak gayesiyle kullanılan araçlardan daha etkili olması
II. Tehlikeli bir durumda çekinmeden yürekli bir şekilde elinden gelenin en iyisinin yapılması
III. Millete özgü değerlerin ve ülkenin bağımsızlığının ancak ülkede yaşayanlarca sağlanması ve bunun bazen silah ile olmasının mümkün olmaması

numaralandırılmış ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III

11. Hep kırık hayaller süsledi ressamın tablolarını. Genelde Munch'ın “Çılgılık” tablosundaki gibi kan damlayan bir fırçası vardı. Hayatının büyük bölümünde dehşet saatlerini kurguladığı bir dünya yarattı. Böylece iç bataklığındaki fikirler kökünü kazıyordu belki de. Görünüşte karanlığa yakışmayacak kadar naif duruyordu oysa.

Bu parçadaki altı çizili sözlerle;

- I. Gerçekleşmeyen düşler
II. Korku dolu anlar
III. Umutsuz bir yol
IV. Kötü düşünceler

numaralandırılmış açıklamalar eşleştirilmek istenmektedir. Her doğru eşleştirmeye 10 puan verilecektir.

Buna göre en yüksek puanı alan kaç puan alabilir?

- A) 10
B) 20
C) 30
D) 40

1

Görseli verilen atasözünün anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tutumluluk değersiz görünen şeyleri değerlendirmekle olur.
- B) Utanç verici, öğrendirici davranışları herkes ayıplar, tiksinti ile karşılar.
- C) Herkesin bildiği gerçek inkâr edilemez.
- D) Nasıl davranırsan öyle karşılık görürsün.

2

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde görselde verilen deyimle aynı anlama gelen bir ifade kullanılmıştır?

- A) Fakat bütün memleketin ağzında çalkalanan bu evlerin, 5000 liradan fazlaya çıkmayacağı bildirildi.
- B) Başını ellerinin arasına alarak ağzından çıkanı kulağının duymadığını anladı.
- C) Dilin çağdaş kadın yazara hazırladığı tuzaklardan söz etmişti.
- D) Tecrübesiz şoför yolda ileri geri konuştu.

- 3 ROT 13 yer değiştirme yöntemi bir şifreleme türüdür. ROT 13 algoritması İngilizlerin kullandığı alfabedeki her harfin kendinden sonra gelen 13. harfle değiştirilmesine dayanır. Aşağıda bu şifrenin harf eşleştirme tablosu verilmiştir.

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
↕	↕	↕	↕	↕	↕	↕	↕	↕	↕	↕	↕	↕
N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z

T	U	B	A
↕	↕	↕	↕
G	H	O	N

Yukarıda verilen açıklamalardan hareketle “Dokunmak, kırmak, üzme” ve “Tutuşmak, yanmaya başlamak” anlamında kullanılan deyimlerin ROT 13 yöntemiyle yazımının aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verildiği söylenebilir?

- A) FNECN FNEZNX - FVPNX ONXZNX
- B) RY NGZNX - XNFXNGV XRFZRX
- C) NPV TRYZRX - NYRI NYZNX
- D) ANMN XNGYNAZNX - FNXNGN TRYZRX

4

Yukarıda bazı atasözlerinin görselleştirilmiş hâlleri bulunmaktadır. Aşağıda ise bazı atasözlerinin tanımları verilmiştir. Verilen atasöz görsellerini ve tanımlarını doğru bir şekilde eşleştiriniz.

I. Ne kadar gizlense de gerçekler ortadadır.
II. Büyük çıkarlar beklenen durumlarda küçük fedakârlıklar yapılmalıdır.
III. Birinin başına gelen kötü bir durum senin de başına gelebilir.
IV. Alay ederek karşındakine gülmek.
V. Gönül alıcı, okşayıcı sözlerle karşımızdakinin inadı yenilebilir.
VI. Sağlanmış bir kazanç beklenen, umulan daha büyük bir kazanca feda edilemez.

Açıklamalar ve görseller eşleştirildiğinde kaç numaralı açıklamalar boşta kalır?

- A) I ve IV B) II ve V C) III ve V D) IV ve VI

5 “Kalıplaşmamış Söz Gruplarında Anlam” bilgi yarışmasında Ahmet, Kerem, Sena ve Yelda isimli kişiler yarışmaktadır.

Edebiyat, toplumun hafızasıdır. Yaşadığı günleri, bugünlerden çıkardığı anlamları edebiyata aksettirir ve arada saklar
I
insanlar. Birbirine eklene eklene bu yaşantılar, kesintisiz olarak geleceğe taşınır. Edebiyat, o horlayıp dışladığımız yazı
II
ve söz ırmağı, yapar bu taşımacılığı. Günlerimize karışan her ayrıntı, toplumu tümünden ilgilendiren sarsan olaylar; ebe-
dileşmek; bir şiire, bir esere gitmek için can atar. Bir sanatçı gelir, elinden tutup zamanın üstüne çakarır, anları; güzel
III
bir karara bağlar, kalıcı bir renge boyar.
IV

Yarışmacılar, bu söz gruplarında kastedilenlerin anlamları ile ilgili sırasıyla şunları söylemişlerdir:

- ◆ Küçümseyerek yok sayma
- ◆ Yaşanan olayları bünyesinde saklama
- ◆ Başkalarının isteklerini dikkate alma
- ◆ Çağın sınırlarını aşma

Yarışmacıların yarışma ve cevap verme sıralarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Her yarışmacı yalnızca bir söz grubu için cevap vermiştir. Kızlar peş peşe cevap vermişlerdir.
- ◆ Sena, Ahmet'ten hemen sonra cevap vermiştir.

Öğrencilerin konuşma sırası göz önüne alındığında açıklaması, numaralanmış söz gruplarından biriyle eşleşmeyen kişiler hangileri olabilir?

- A) Yelda veya Kerem B) Sena veya Ahmet C) Kerem veya Sena D) Yelda veya Ahmet

- 6 Harun'un aldığı bilgisayar F klavyedir. Eski bilgisayarında Q klavye kullanan Harun, yeni bilgisayarının klavyesini Q'ya dönüştürmüştür. Böylelikle örneğin "OK" sözcüğünü yazmak için F klavyedeki "H" ve "M" tuşlarına basacaktır.

Bu görsele göre Harun, "Bir şeyi ele geçirmek isteğine kapılmak" anlamına gelen deymi yazmak için F klavye üzerindeki hangi tuşlara basmalıdır?

- A) übj eşmsğm B) übj drssum C) übjğ çuosum D) übjğ ulsum
- 7 İnsanların neredeyse hepsi uçurtmalara bakıp "Ne güzel!" diye geçirmiştir içinden. Bazısı gökyüzünün çocuğu gibi gördüğü uçurtmasının annesi tarafından başına basılması için rengini annesiyle aynı renk seçerek onun şefkat dolu o kucakta kayboluşunu izlemeyi, bazısı özgürlüğünün dünyaya ilanı olarak uzaklardan bile fark edilir şekilde süzülmesi için uçuşmasını sağlayan kanatların onu yükseltmesini, bazısı gökyüzünde özgürce uçarken sahibine gülücük dağıtmayı ihmal etmeyen görünümü, bazısı da kendini boş bir derinlik içinde yol alırken bulup sonsuzlukta nereye gideceğini bilmemek adına bir hiçliğe kapıldığını ifade eder.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili söz gruplarıyla kastedilen türde bir uçurtmaya yer verilmemiştir?

1

Bir kimsenin önceleri belli olmayan nite-
liğinin sonradan anlaşılması.

Bulunduğu durumdan çok daha üstün
bir duruma ulaşmayı istemek.

Söylenenlere, verilen öğütlere aldırma-
yarak bildiği gibi hareket etmek.

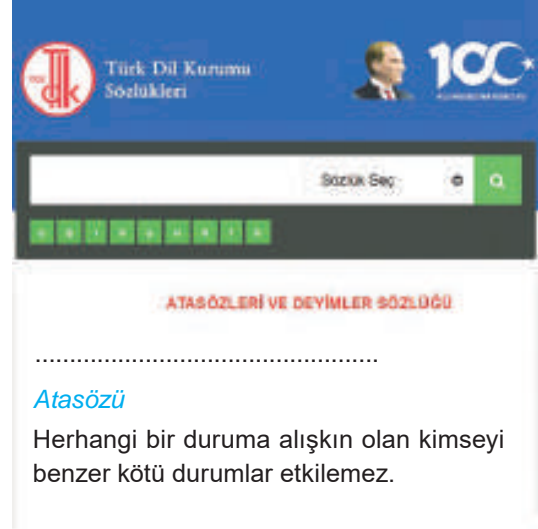
Kendini çok önem verdiği bir işe bağla-
yıp başka hiçbir işle ilgilenmemek.

**Görseldeki karikatürlerde verilen açıklamalardan
hangisi aşağıdaki deyimlerden herhangi birini kar-
şılamamaktadır?**

- A) Gözü yüksekte olmak
- B) Foyası ortaya çıkmak
- C) Burnunu sokmak
- D) Gözü hiçbir şeyi görmemek

**2 ve 3. soruları aşağıdaki görsele göre
cevaplayınız.**

Atasözü

Herhangi bir duruma alışkın olan kimseyi
benzer kötü durumlar etkilemez.

Deyim

gitmemek, uğramamak

**2 TDK sayfasında aratılmış olan atasözü aşağıdakiler-
den hangisidir?**

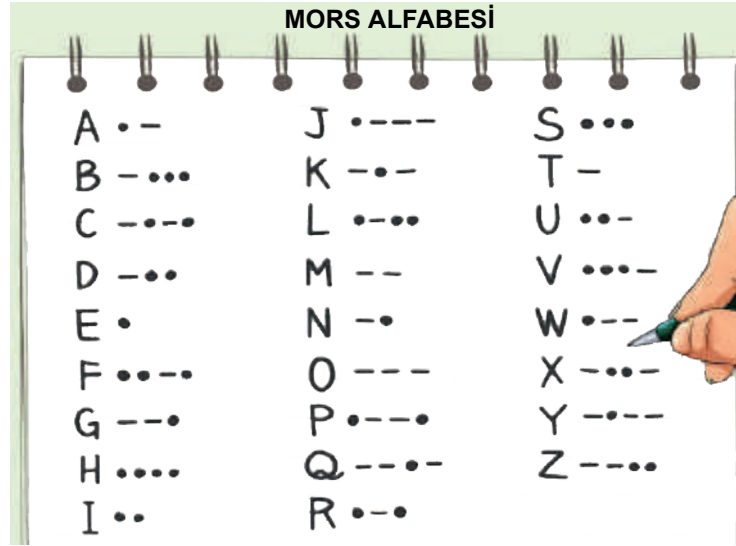
- A) Adam adamdır olmasa da pulu, eşek eşektir atlastan
olsa çulu.
- B) Acı patlıcanı kırağı çalmaz.
- C) Ağustosta yatani, zemheride büvelek tutar.
- D) Altın ateşte, insan mihnette belli olur.

**3 TDK sayfasında aratılmış olan deyim kullanılmış
olduğu cümle aşağıdakilerden hangisi olabilir?**

- A) Yanındaki kıza hava atmak için onun önüne, dilenci-
ye sadaka verir gibi bahşiş fırlatan bir kendini bilmezi,
bıraksalar öldürecekti.
- B) Söyledikleri aklıma yattı; eli ayağı düzgün iyi bir Türk
kızı bulup evlenebilir, geç de olsa çoluk çocuğa karı-
şabilirdim.
- C) Yıllar var ki bu eve tek bir ziyaretçi bile adım atma-
mıştı ve hiçbir Allah'ın kulu kapımızı çalmamıştı.
- D) İnsan böyle bir kokuya sokakta maruz kalsa adımlarını
sıklaştırır, arabadaysa camları kapatır.

4

"Bu saçmalığa gerek." cümlesinde boş bırakılan yere getirilebilecek en uygun deyim aşağıdakilerin hangisinde Mors alfabesine göre doğru yazılmıştır?

- A) · · · - - - · · · · - · - · - - · - · -
- B) · · · - - - · · · - · · - · - - · - · -
- C) · · · - - - · - · · · · - · · · - - - · - - -
- D) · · · - - - · · · - - · · · - · - · · - - - · - - -

5 Simetri eksenine göre katlanacak bir kâğıtta birbirleri üzerine gelecek ifadeler sözcük oluşturacaktır.

ger-	-t	-şı	ümit-	kitap-
-t	an-	-ler	-sı	-ye
-tı	duy-	dere-	yan-	-ik
kap-	-gu	si-	-il-	nitel-
anla-	-lar	kalem-	bura-	eski-
-gin	kanı-	kar-	-siz	-tan

Simetri çizgisi

Buna göre hangi seçenekte yeni bir sözcük oluşturan ifadelerin bulunduğu kutular taranmıştır?

A)

B)

C)

D)

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

ikilemeler, özdeyişler (vecizeler), kalıplaşmamış söz grupları, deyimler, kalıplaşmış söz grupları, atasözleri, söz grupları, söz, anlam, metin, paragraf, sözcük, açıklama, söz varlığı

1. En az iki sözcüğün çoğu zaman gerçek anlamından uzaklaşarak yeni bir anlamda kalıplaşmasıyla oluşan söz gruplarına ne ad verilir?
Örnek: acısını çekmek, çürüğe çıkmak
Cevap:
2. Anlamı güçlendirmek için aynı kelimenin tekrarlanması, anlamları birbirine yakın, karşıt olan veya sesleri birbirini andıran kelimelerin yan yana kullanılması ile oluşturulan söz gruplarına ne denir?
Örnek: azar azar, şırıl şırıl, ak pak
Cevap:
3. Belli durumun dışına çıkmayan, dilin zenginliğini ve çeşitliliğini yansıtan ifadelere ne denir?
Örnek: deyim, atasözü
Cevap:
4. Atalarımızın deneyimleri sonucu ortaya koydukları akılcı, yol gösterici, kalıplaşmış, değiştirilemez, halka mâl olmuş, ders ve öğüt verici özlü sözlere ne denir?
Örnek: Can boğazdan gelir. Etle tırnak arasına girilmez.
Cevap:
5. Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir ilkeyi kısa ve anlamlı bir şekilde anlatan, kim tarafından söylendiği bilinen özlü sözlere ne ad verilir?
Örnek: Yiğit olan sırrını kimseye demez, kötü kalbindekini dile getirir. (KARACAOĞLAN)
Cevap:
6. Kalıplaşmış söz gruplarının dışında kalan ve cümle içerisinde anlamlı bir şekilde bir araya gelen sözcük gruplarına ne denir?
Örnek: Usta sanatçı, anılarıyla yaşıyordu ama anılarının altında ezilip gününüyle arasındaki bağlarını kesmiyordu.
Cevap:
7. Bazı ikilemeler, eş anlamlı sözcüklerle oluşturulur.
Örnek: ilgi alaka
Buna göre “şan şöhret, yer yurt, laf söz, mutlu mesut” ikilemelerinden hangisi bu şekilde oluşturulmamıştır?
Cevap:
8. “Bir işte sorumlu aranırken kusuru olan kimse telaşa düşer.” uyarısı hangi atasözü ile özetlenebilir?
Örnek: Küçük veya önemsiz şeyler de çoğu kez büyük etkiler yapabilir. → Ummadığın taş, baş yarar.
Cevap:
9. “Sır saklamamak” anlamını hangi deyim karşılar?
Örnek: Uygun ortam yaratmak → Zemin hazırlamak.
Cevap:
10. Bir kelimedenden, bir sözden, bir davranış veya olgudan anlaşılacak şeye; bunların hatırlattığı düşünceye; manaya ne denir?
Örnek: “Deneyim” sözcüğünün manası “Belli bir sürede veya hayat boyu edinilen bilgilerin tamamı, tecrübe”dir.
Cevap:
11. Bazı ikilemeler, her ikisi de anlamsız sözcüklerin tekrarıyla oluşturulur.
Örnek: abuk subuk
Buna göre “abur cubur, apar topar, paldır küldür, ufak tefek” ikilemelerinden hangisi bu şekilde oluşturulmamıştır?
Cevap:
12. “Gönül alıcı, okşayıcı sözlerle karşımızdakinin inadı yenilebilir.” uyarısı hangi atasözü ile özetlenebilir?
Örnek: Gereksiz görülen şey ileride gerekli olabilir. → Sakla samanı, gelir zamanı.
Cevap:
13. “Bir iş için belli bir süre ayırmak” anlamını hangi deyim karşılar?
Örnek: Boş şeylerle vakit geçirmek → Zaman öldürmek.
Cevap:
14. Bazı ikilemeler, yansıma sözcüklerin tekrarıyla oluşturulur.
Örnek: tıkr tıkr
Buna göre “horul horul, fokur fokur, ılık ılık, şarıl şarıl” ikilemelerinden hangisi bu şekilde oluşturulmamıştır?
Cevap:
15. “Şöyle yaparım, böyle yaparım demekle yapılması gereken iş yapılmaz.” anlamını hangi atasözü karşılar?
Örnek: Elden kaçırılan fırsat gözde büyütülür. → Kaçan balık büyük olur.
Cevap:
16. “Birini utandırmak.” anlamını hangi deyim karşılar?
Örnek: Arada hatır gönül meselesi olduğu için karşılıklı ilişkiyi korumak zorunda bulunmak → Yüz yüze bakmak.
Cevap:

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kalıplaşarak deyimleşmiş (anlamca kaynaşmış) bir birleşik fiil vardır?

- A) Çocuğu, spordaki başarısından dolayı kutlayıverdik.
- B) Yeni aldığımız evi bundan daha güzel boyayabilirdik.
- C) Pencerenin kenarında duran saksılardan biri yola düşmüş.
- D) Millî takım gol atınca bütün taraftar ayağa fırladı.

2. Etrafında kendisini anlayacak kimseyi göremeyince iyice kabuğuna çekildi.

Altı çizili söz öbeğinin türü, aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiil
- B) Kurallı birleşik fiil
- C) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
- D) Türemiş fiil

3. İnsanlar yağmurda yürüyor.

Kimi işinden dönüyor,
Kimi okuldan,
Ellerinde şemsiyeler,
Hepsi şikâyet ediyor.
Soğuktan titrerken

Yukarıdaki dizelerde geçen altı çizili fiilin yapısı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Anlamca kaynaşmış birleşik fiil
- B) Kurallı birleşik fiil
- C) Yardımcı fiille kurulmuş birleşik fiil
- D) Türemiş fiil

4. Fiil eylemin gerçekleşmesine çok fazla yaklaşıldığını, ramak kaldığını ifade eder. Yani işin gerçekleşmesine çok az bir zaman kaldığını belirtir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdaki açıklama-ya uygun bir örnek vardır?

- A) Ağaç bir anda üzerimize devrileyazmasın mı?
- B) Onlar bu soruyu çözebilirler mi?
- C) Programda sen de bir soruyu okuyuver.
- D) Yola çıktığımızdan beri söylenegeldi.

5.

TOPLAYIVERDİ	BAKAKALDI
GELEBİLDİ	DÜŞEYAZDI

Yukarıdaki şekilden yaklaşma fiilinin yazılı olduğu kutu çıkarılırsa yeni şekil nasıl olur?

- A)

- B)

- C)

- D)

6. Bahçe duvarımız belediye tarafından yıkıldı.

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıdaki altı çizili sözcükle yapı bakımından farklı olan bir fiil vardır?

- A) Üzerini değiştirip hemen işe girişti.
- B) Arabayı bu defa annem kullandı.
- C) Yazılıdan aldığı nota çok üzüldü.
- D) Duvardaki eski mermer kazındı.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yargı bildiren ifadesi yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Son sınıfı sınavlara daha iyi hazırlanabilmek için dışarıdan okudum.
 B) Üniversiteyi bitirince yüksek lisans yapabiliyim.
 C) Antalya'yı, yılda bir milyondan fazla turist ziyaret etmektedir.
 D) Her an sınav olacakmış gibi hazır olun!

8. (I) Üçer tane alanlar oldu. (II) Dışarıdan gelen bir tane versinler diye bekledi. (III) Yüzünde tatlı bir gülümseme ve kırmızılık vardı. (IV) Bu kırmızılık adamın elinde bir tek balık kalıncaya kadar yanağında durdu. (V) Sandım ki böyle, bütün ömrünce böyle donuk bir tebessümle kalıverecek adam.

Numaralandırılmış cümleler ile ilgili;

- a - I. cümlelerin yüklemi basit yapı bir fiildir.
 b - II. cümlede kökü fiil olan hiçbir sözcük yoktur.
 c - III. cümlelerin yüklemi yapım eki almamış, basit yapı bir fiildir.
 d - IV. cümlede basit yapı yüklem vardır.
 e - V. cümlelerin yüklemi isimdir.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) a, b ve c B) b, c ve e
 C) a, d ve e D) c ve e

9. (I) Mahallenin yorgun çeşmesine, kaldırımın yılanmış taşlarına, sararmış yapraklarla birlikte düşen hüznle yüzleşsem de sonbaharı hep sevmişimdir. (II) Bazen heyecan duymuş ama çoğu zaman umutlanmışımdır. (III) Nisan yağmurlarıyla, kırkikindilerle başını çıkaran her filiz, dirilişi sembolize eder. (IV) Toprak, yağmurun ıslak elleriyle uyanır bahara.

Hangi cümlede verilen altı çizili sözcük isimden fiil yapan bir ek alarak türeyen bir fiildir?

- A) I B) II C) III D) IV

10.

- 1 - Sen bu mağazaya bakadur, ben geliyorum.
 2 - Giderken şunları da çöpe ativer.
 3 - Biraz daha oyalanırsak yetişemeyebiliriz.

Bu cümlelerde geçen kurallı birleşik fiillerin türleri hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	1. cümle	2. cümle	3. cümle
A)	Tezlik	Yeterlik	Sürerlik
B)	Yeterlik	Sürerlik	Tezlik
C)	Sürerlik	Tezlik	Yeterlik
D)	Yeterlik	Tezlik	Sürerlik

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiil ihtimal anlamı bildirmektedir?

- A) Bir dahaki dönem daha iyi çalışıp notlarımı yükseltmeliyim.
 B) Çocukluğumda okuduğum okul şimdiye kadar yıkılmış olmalı.
 C) Dışerimizi günde en az iki defa ve düzenli olarak fırçalamalıyız.
 D) Vücut sağlığımız için abur cuburdan uzak durmalı ve dengeli beslenmeliyiz.

12. "Ol-" eylemi aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik eylem içinde yer almamıştır?

- A) Sabaha kadar soğukta beklediği için hasta olmuş.
 B) Seninle tanıştığımıza çok mutlu oldum.
 C) Vişne hangi mevsimde olur?
 D) Onun oraya dönmesine engel oldu.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin yüklemi isimden türemiş bir fiildir?

- A) Akşamüzeri güneş batarken buralar çok güzelleşir.
 B) Kazandıkları parayı kendi aralarında bölüştüler.
 C) Çaydanlıktaki su deminden beri kayıyor.
 D) Ortalık hiç kimsenin beklemediği bir anda karıştı.

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilden türemiş bir fiil vardır?

- A) Kedi, tırnaklarıyla toprağı eşeliyordu.
B) Çocuklar, köpeğı görünce koşuşmaya başlamıştı.
C) Kaplumbağa, çalıkların altında gezinip duruyordu.
D) Misafirlerini en güzel şekilde ağırladın.

2. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bulunan fiillerin tamamı basit yapıdır?

- A) Topla - tara - kapat - salla
B) Dinle - kullan - kalk - otur
C) Uzan - bulun - ağla - bağla
D) Büyü - paslan - yalın - geçit

3.

- I. Hava temizse doğa güzel demektir.
II. Elbisenin içine korse giyinmişti.
III. Annem hastaysa sofalı odanın bir kenarında oturur, demlediğı çayını yavaş yavaş yudumlardı.
IV. Kısa bir süre tezgâhın önünde öylece bekledik.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde ek fiilin şart kipiyle çekimlenmiş bir isim yoktur?

- A) I ve II B) II ve III
C) II ve IV D) III ve IV

4. (I) Son yıllarda uluslararası müzik yarışmalarında ülkemizi temsil eden yarışmacılar yabancı dille söylüyor şarkılarını. (II) Nedense Türkçe bu iş için yeterli görülüyor. (III) Hâlbuki Şebnem Parker isimli çok genç bir sanatçı, tamamı Türkçe olan "Dinle" parçasıyla 1997 yılında üçüncü olmuştu. (IV) Demek ki olunuyormuş.

Numaralı cümlelerden hangilerinin fiilleri türemiştir?

- A) I ve II B) Yalnız II
C) II ve IV D) III ve IV

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisi yargı bildiren ek eylem almamıştır?

- A) Elinde balonlarla bekleyen, adamındır.
B) Orada da gökyüzü yıldızlarla kaplıdır.
C) Kızın babası yılanı çok kızmış.
D) Bütün öykülerin hayal kahramanı bendim.

6.

- I. O, şiir yazarken duygusal bir yoğunluk taşıyordu.
II. Yazar şiirlerini sadelikten ayrılmadan ortaya koyuyor.
III. Şiirlerimi yazarsam yaşam yaşanır olur benim için.
IV. Şiirlerini yazarken herhangi bir edebî kaygı taşıymıyormuş.

Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde ek fiil almış bir fiil yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

7. İsimlerde ek fiilin dört kipe göre çekimi yapılır: ek fiilin geniş zamanı (–dir), ek fiilin görülen geçmiş zamanı (–di), ek fiilin öğrenilen geçmiş zamanı (–miş) ve ek fiilin şartı (–se).

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiilin görülen geçmiş zamanıyla çekimlenmiş bir isim yoktur?

- A) Senin baban neden suskundu?
B) Geçen hafta hava karlı ve soğuktu.
C) Vapur gidişte suyu köpürerek yardı.
D) İki gün önce İstanbul'daydım.

8. Soru: Hem suda hem karada yaşayabilen hayvanların özellikleri nelerdir?

Cevap: Hem suda hem de karada yaşayabilmeleri.

Yukarıdaki yazılı sorusunda öğrencinin verdiği cevapta bulunan kurallı birleşik fiilin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tezlik fiili B) Yeterlik fiili
C) Sürerlik fiili D) Yaklaşma fiili

9. Bu sene sonunda arkadaşlarla hep beraber uzunca bir tatile çıkacaktık.

Yukarıdaki cümlede ek fiilin cümleye kattığı anlam aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Her sabah erkenden kalkacaktı.
B) Kardeşine iki gün boyunca tek başına bakacakmış.
C) Gördüğüm kadarıyla uzaklardan bir tren geliyor olmalıydı.
D) Çok önceden burada küçük bir kulübe yapmıştık.

10. Ek eylem basit çekimli fiillere getirilerek onları birleşik çekimli hâle getirir. Bir fiilde iki tane kip eki varsa orada mutlaka ek eylem bulunur. Örneğin “Anlatılanları dikkatle dinliyor.” cümlesinde “dinliyor” fiili, şimdiki zamanla çekimlenmiştir. Bu yüzden basit zamanlı bir fiildir. “Anlatılanları dikkatle dinliyordu.” cümlesindeki “dinliyordu” fiili ise ek fiil (–idi) almış ve birleşik zamanlı fiil hâline gelmiştir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik zamanlı fiil kullanılmamıştır?

- A) Bir müddet sonra her gün karşılaştığım çocuk, büyük antreden çıkıp kaybolurdu.
B) Şimdiki aklım olsaydı bu dükkânın yerine bir kahve açardım.
C) Büyük bir heyecan, bir haz içinde şu an elimde olan satırları yazıyordu.
D) Amasya’da iken karşılaştığımız vaziyet yalnız Şeyh Recep Vakası ile kalmadı.

11. Hangisinde yargı bildiren ifade, ek eylemin geniş zamanının birinci tekil kişisiyle çekimlenmiştir?

- A) Gelecek sene tatile gideceğim yeri seçmekte özgürüm.
B) Şu patatesleri hemen soyup tavaya atacağım.
C) Eve girince enfes bir yemek kokusu karşıladı beni.
D) Bugün, çektiğim sıkıntıların karşılığını almanın mutluluğunu yaşıyorum.

12. Ek fiil cümleye; gerçekleşmemiş niyet, terk edilmiş alışkanlık, şart, küçümseme, gereklilik, kesinlik, başkasından duyma, olasılık anlamları katar. Örneğin “Akşam onunla konuşacaktık.” cümlesinde “konuşacaktık” fiili cümleye “gerçekleşmemiş niyet” anlamı katmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya örnek oluşturacak bir kullanım vardır?

- A) Sınava daha fazla hazırlanmalıyım.
B) Birlikte geziye gidecektik.
C) Bu iş artık çok fazla uzadı.
D) Sessiz sedasız geldi yanıma.

13. (I) “Bu sefer atını Balıkesir tarafına sürüyordu. (II) Soğuktulumba’yı geçtikten sonra zeytinliklerin arasındaki şosede büsbütün hızlandı. (III) Biraz evvelki dondurucu rüzgâr hep devam ediyordu. Kendisini yine şaşırtacak kadar kısa bir zamanda Havran’a geldi ve şehre girmeden, mezarlığın kenarından dolaşarak çayın öbür yakasına geçti. (IV) Hiçbir şey düşünmeden sadece kaçmak, hayatının en korkunç devirlerini geçirdiği bu yerlerden mümkün olduğu kadar çabuk uzaklaşmak istiyordu.

Yukarıdaki parçada numaralandırılan cümlelerle ilgili;

- a - I. cümlelerin yargı bildiren ifadesi “sürmek” fiili, ek fiil olarak şimdiki zaman ekiyle birleşip birleşik zamanlı fiil olmuştur.
b - II. cümlelerin yargı bildiren ifadesi “hızlandı” fiili, isim köküne gelen yapım eki ile türemiş bir fiil olmuştur.
c - III. cümlelerin yargı bildiren ifadesi “devam ediyordu” fiili, kurallı birleşik fiillerden sürerlik fiiline örnektir.
d - IV. cümlelerin yargı bildiren ifadesi “istiyordu”, gelecek zaman ekinin yerine şimdiki zaman eki kullanılarak anlam kayması oluşturmuş bir fiildir.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) a ve b
B) a ve c
C) b ve d
D) c ve d

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-dır” ekini alan fiil “kesinlik” anlamı kazanmıştır?

- A) Annesine her şeyi anlatmıştır.
- B) Arkadaşlar, dersimiz burada sona ermiştir.
- C) Sokaklarda kimse kalmamıştır.
- D) Bu saatte arama, uyumuştur.

2. Teke onunla birlikte aşağı iniyordu. Düz bir kayanın üstünde durdu. Düzlüğün ortasında derince bir çukur vardı. Çukur ağzına kadar yağmur suyuyla doluydu. Toros kayalıklarında çok görmüştü bunlardan.

Yukarıdaki parçada ek eylem olarak yargı bildiren kaç tane isim vardır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

3. İsim soylu sözcükler, cümlenin yargı bildiren ifadesi olabilmek için ya ek eylem alırlar ya bir yapım ekiyle türemiş fiil olurlar ya da yardımcı fiil olarak birleşik fiil oluştururlar.

Aşağıdakilerin hangisinde ek eylem olarak yüklem olmuş bir isim vardır?

- A) Kopya çekerken yakalanınca heyecanlandı.
- B) İki kardeş uzaktan sadece selamlaştılar.
- C) Bizi karşılaması ve bize karşı davranışları oldukça sıcaktı.
- D) İşleri yetiştiremeyeceğini anlayınca annesine yardım etti.

4. Aşağıdakilerin hangisinde birleşik zamanlı bir fiil yoktur?

- A) Kaptana bu lakabı bütün kasaba sanki söz birliği ederek takmıştı.
- B) Onun neşesinde don tutmuş gönülleri, şakır şakır eriten bir ateşin sıcaklığı vardı.
- C) Bu kırmızı noktalar, vahşi hayvanların gözlerinde birleşiyordu.
- D) Rüzgâr yelpazelendikçe her yaprak bir söz olacak, bütün orman konuşacaktı.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yargı bildiren ifade ek fiilin geniş zamanı ile çekimlenmiştir?

- A) O acı vedalaşmanın sebebi ölümdür.
- B) Benim için rüzgâr senin kavgacı yanındı.
- C) Daha önce böyle bir yer görmemişim.
- D) Karşıda büyük bir koyun sürüsü vardı.

6.

- 1. Zeynep bu güzellik var mı soyunda
- 2. Elvan elvan güller biter bağında
- 3. Zeynep'e yaptırırdım altından tarak
- 4. Tara zülüflerin bir yana bırak

Yukarıdaki numaralı dizelerin hangisinde ek fiil almış bir sözcük vardır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

7. Seni yaptım güzellikte baş tacım
Seninle son buldu üzüntüm, acım
Gurur duyuyorum güzelliğinle
Bir bilsen sevgine nasıl muhtacım

Dörtlükte geçen altı çizili kelime ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Ek fiilin görülen geçmiş zaman çekimidir.
- B) Ek fiilin duyulan geçmiş zaman çekimidir.
- C) Ek fiilin şart kipi çekimidir.
- D) Ek fiilin geniş zaman çekimidir.

8. Aşağıdaki dizelerden hangisinin yargı bildiren ifadesi ek fiilin farklı bir zamanıyla çekimlenmiştir?

- A) Bütün öykülerin hayal kahramanı bendim.
- B) Sensiz dardır bana bu koskoca İstanbul.
- C) Bir tatlı sevinçti, gelişinin heyecanı yüreğimdeydi.
- D) Gittiğin günden beri yalnız yanıklarım ıslaktı.

9. Henüz zamanın bize neler göstereceğini bilmediğim zamanlardı. Hatta o kadar küçüktüm ki zamanın bende yarattığı duyguyu bile anlayamamıştım. İzlediğim çizgi filmler, okuduğum masal kitapları alıp götürürdü beni hiç bilmediğim zamanlara. Henüz yedi yaşındayken ve daha okumaya yeni başlamışken okuduğum bir masal kitabı ve içinde rastladığım o eşsiz şato resmi, zamanın ne olduğunu hissettirdi bana. Zaman, hiç anlamadığım ve aslında varlığı belli ama hissedemediğim şey. Ben bu şatonun içine kaybolmuştum. Çocukluğumu ve bütün algılarımı o şatoda bıraktım. O ise bende yalnızca “zaman” olarak kaldı.

Metinde verilen altı çizili fiillerle ilgili;

- I. Ek fiil alıp birleşik zamanlı eylem olan birden fazla fiil vardır.
- II. Yardımcı fiille oluşmuş birleşik eylem vardır.
- III. Basit zamanlı birden fazla fiil vardır.
- IV. Bütün fiiller fiil kökünden türemiş fiildir.

yargılarından hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) II ve III
C) II ve IV D) Yalnız IV

10. “Hayırlısı!” söylenecek söz kalmadığında söylenebilecek tek sözdür.

Yukarıdaki cümlede geçen sözcüklerden hangisi ek eylem olarak cümlede yargı bildirmiştir?

- A) Söylenecek B) Sözdür
C) Kalmadığında D) Hayırlısı

11. Ek fiiller çekimli fiillere gelerek bu fiilleri birleşik zamanlı fiil yapar ya da isimleri cümlede yargı bildiren ifade yapar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil diğerlerinden farklı bir görevdedir?

- A) Galiba, annesi sevilen ve tanınan bir avukatmış.
B) Her insanın kendine göre karakter özellikleri vardır.
C) Senin ailene ve sevdiklerine daha çok zaman ayırman gerekiydi.
D) Yazar, sanıyorum yeni bir kitap hazırlıyormuş.

12. İsim ve isim soylu sözcüklerin cümlede yargı bildiren ifade olarak kullanılmasını sağlayan, ayrıca eklendiği çekimli fiilleri birleşik zamanlı fiil yapan ek biçimindeki yardımcı eyleme ek fiil (ek eylem) denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek fiil yoktur?

- A) Bütün tarihî hayatımızca hürriyet ve istiklale timsal olmuş millet yalnızca bizdik.
B) Nedense bugün, düne göre çok daha güneşli ama soğuk bir gündü.
C) Bacaklarının arasına bir sac mangal alarak yakıcı soğuktan korunmaya çalıştı.
D) Bizim çocukluğumuzun şiirlerinde neşe yasak denecek kadar ayıptı.

13. Aşağıdakilerin hangisinde ek fiil cümleye yay araç içinde verilen anlamı katmamıştır?

- A) Okul sonraları çalıştığım fırının harlı ateşi yanaklarımı pembe pembe yapardı. (Terk edilmiş alışkanlık)
B) Mahkeme geçen gün olmalıydı. (Geçmişte yapılması gereken zorunluluk)
C) Bana sorarsanız işin en güç tarafını atlatmıştık. (Küçümseme)
D) Yemiş veren dallar dışındaki dalları dün kesecekti. (Gerçekleşmemiş niyet)

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki fiil basit yapıdır?

- A) Kendiliğinden giden otomobiller gelecekte hayatımızın bir parçası olacak.
- B) Tehlike oluşturabilecek nesnelere görüntüleyebilen sistemlere ihtiyaç duyuluyor.
- C) Kanserin en önemli küresel sağlık sorunlarından biri olduğu dile getirilir.
- D) Yeni tedavilere ihtiyaç hissediliyor.

2. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili birleşik fiil yapısına göre diğerlerinden farklıdır?

- A) Kayboldu işte en sevdiğim kalemim.
- B) Affedersiniz, acaba burada market var mı?
- C) Elindeki telefon birden yere düşüverdi.
- D) Sokaklarda yaşayan insanlara bakıp hâlinize şükredin.

3. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde anlamca kaynaşmış birleşik fiil kullanılmıştır?

- A) Birkaç saat sonra gireceği sınav için masanın üzerinde duran kitaplara göz attı.
- B) Serisinin maddesi, ipeğe parlaklık kazandırmak için kozadan uzaklaştırılır.
- C) Birçok meyvenin ve sebzenin zamanla renginin koyulaşmasının nedeni, kimyasal yapısında enzimlerdeki değişimlerdir.
- D) Gözlemlenen evrenin şeklinin düz olması da karanlık enerjinin var olduğunu gösterir.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik yapı bir eylem yoktur?

- A) Silah sesiyle beraber bütün kuşlar uçuverdi.
- B) Öğrencilerin görerek daha iyi öğrendiğini gözlemlemişler.
- C) Siz gidedurun, ben birazdan gelirim.
- D) Depremden sonra kimse şehri terk etmedi.

5. Bazen bu arayıcılar onu her zamanki yerinde bulamazlar,

soğurtmaya başlarlardı. O zaman, gölgeli dükkânında

bir başçavuşun veya bir köy mualliminin bıyıklarını kırpan berber bağır:

“Akseki’de günlerdir ne bekliyorsunuz?”

Bu parçada numaralandırılarak verilen fiillerden hangisi birleşik fiildir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bulunan fiil yapı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Son sınıfı sınavlara daha iyi hazırlanayım diye dışarıdan okudum.
- B) Üniversiteyi bitirdikten sonra yüksek lisans yapabiliyim.
- C) Antalya’yı, yılda bir milyondan fazla turist ziyaret etmektedir.
- D) Her an sınav olacaktı gibi hazır olun.

7. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde altı çizili fiil birleşik yapılı değildir?

- A) Damlalar yere düşerken küresel şekillerini kaybeder.
- B) Yağmur damlaları yere düşerken diğer yağmur damlalarıyla çarpışır ve bu süreç sonucunda daha büyük su damlaları oluşabilir.
- C) Gözdeki ışığı algılayan hücreleri uyarabilecek kadar ışık yayan her cisim insan gözü tarafından görülür.
- D) Yürüyüşte köpeğin tasmaını kaçırayazdım.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yeterlik fiili kullanılmıştır?

- A) Geometrik yapısı daha kararlı olan DNA molekülünün bu şekli, elektronların daha uzağa taşınmasına imkân veriyor.
- B) Doğadaki dört temel kuvvetten biri olan zayıf kuvvet, özellikle çekirdek bozulmalarında görülebilir.
- C) Ona daha nazik davranman gerekiyor.
- D) Elektronları iletme özelliği olan farklı organik moleküller bulunmaktadır.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde türemiş fiil kullanılmıştır?

- A) Her 6500 bebekten 1'i mitokondriyal hastalıkla doğuyor.
- B) Tıp fakültesini üçüncülükle bitirdiğinde kendine olan güveni daha da arttı.
- C) Annesi, ilk günler tüm kirlileri yıkayıp sonra da ütölemişti.
- D) Moleküler elektronik kavramı tek bir molekülün elektronik bir devrenin bileşeni olarak kullanılabilmesini ifade ediyor.

10. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde anlamca kaynaşmış birleşik fiil kullanılmıştır?

- A) Kanada'daki McMaster Üniversitesinden bir grup araştırmacı sorunun çözümüne katkı sağlayabilmek amacıyla bir sensör geliştirdi.
- B) Yapısı hayli basit olan su molekülü hayatın devamını sağlar.
- C) Sınavı kazandığını duyunca sevinçten etekleri zil çaldı.
- D) Hastanın belli hücrelerinde, dokularında veya organlarında ilgili hastalığı tedavi etmeye yönelik bir genetik değişiklik yapılır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik fiil yoktur?

- A) Yeni başarılar kazanamayınca gözden düştü.
- B) Aileme bir şey söylemeyiniz.
- C) Onun yaptıkları açıkça göz boyamak.
- D) Ardından bir mahalle bakakaldı.

12. Aşağıdakilerin hangisinde ek fiil cümleye "terk edilmiş alışkanlık" anlamı katmıştır?

- A) Biz de gençliğimizde sabahlara kadar gezerdik.
- B) Müzikalle ilgili söylenenlere kulak kabartmalıydım.
- C) Bütün konularını bitirmişmiş.
- D) Hava kötü olursa şemsiyemi alırım.

1 Aşağıdaki tabloda bazı cümleler verilmiş ve bu cümlelerin içindeki fiillerin yapıları ile ilgili bazı işaretlemeler yapılmıştır.

		Basit	Türemiş	Birleşik
1	Delikanlı bunun üzerine yol parası tedarikine çıktı.	✓		
2	Lafonten bari bu katarcığını bilseydi değil mi?			✓
3	Bu hissi saklayamayacağım.		✓	
4	O, bir zamanlar babasının yanında şoför muavinliği yapmıştı.	✓		

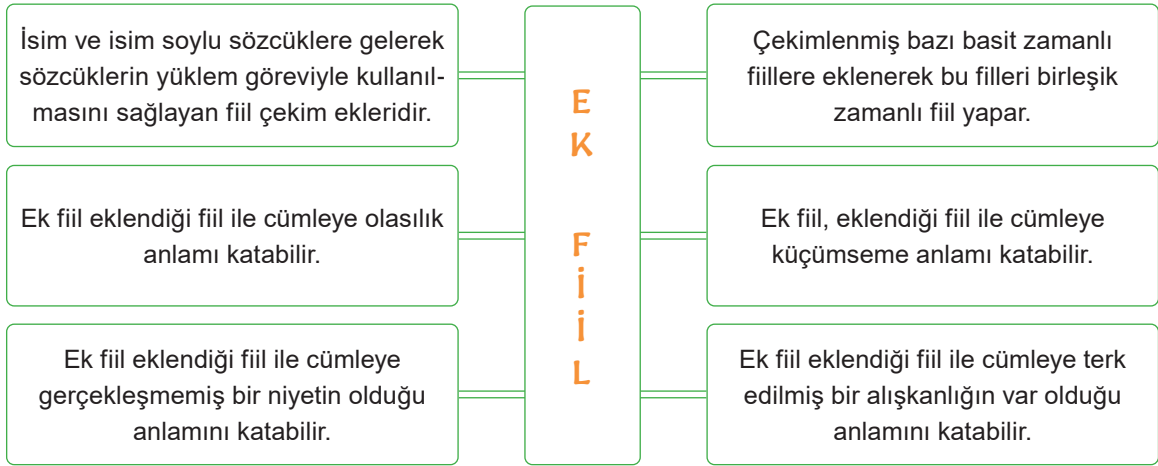
Buna göre;

- I. 1. cümledeki yargı bildiren ifade fiil olduğu ve yalnızca görülen geçmiş zaman ekini aldığı için basit zamanlıdır ve işaretleme doğrudur.
- II. 2. cümledeki yargı bildiren ifade isim soylu olan bir sözcük olduğu ve cümlede başka fiil bulunmadığı için herhangi bir işaretleme yapılamaz.
- III. 3. cümledeki yargı bildiren ifade “-ma” olumsuzluk ekini aldığı için türemiş yapıdır ve işaretleme doğrudur.
- IV. 4. cümledeki yargı bildiren ifade herhangi bir yapım eki almadığı için basittir, dolayısıyla işaretleme doğrudur.

Yorumlarından hangileri yapılamaz?

- A) I ve II B) II ve III C) Yalnız III D) Yalnız IV

2

Buna göre;

- I. “En zor soruları bile çözüyormuş.” cümlesinde ek fiil cümleye olasılık anlamı katmıştır.
- II. “KPSS kitaplarının hepsini yalayıp yutmuşmuş.” cümlesinde ek fiil cümleye küçümseme anlamı katmıştır.
- III. “Ben çocukken her yaz tatilinde babaannemlerin köyüne giderdik.” cümlesinde ek fiil hem basit zamanlı bir fiili birleşik zamanlı bir fiil yapmış hem de cümleye terk edilmiş bir alışkanlığın var olduğu anlamını katmıştır.
- IV. “Geçen hafta çocuklara bisiklet almaya gidecektik.” cümlesinde ek fiil yukarıda verilen açıklamalardaki anlamlardan herhangi birini cümleye katmamıştır.

numaralı açıklamaların hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) Yalnız III C) I ve IV D) Yalnız IV

3

Fiiller yapı bakımından basit, türemiş ve birleşik fiiller olmak üzere üçe ayrılır. Yapım eki almamış fiillere "basit fiil", yapım eki almış fiillere "türemiş fiil", en az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşan fiillere "birleşik fiil" denir. Buna göre aşağıda verilen cümlelerden türemiş fiil bulunduranları işaretleyiniz.

A

	1- Baraj suları bu yıl iyice azaldı.
	2- Akşamları uyumadan kitap okurum.
	3- Dün amcamlar bize geldi.
	4- Bazen onlara yeni ve güzel kıyafetler buluyor.

B

	1- Eline geçen paranın çoğu da İstanbul'da çoluğa çocuğa gidiyor.
	2- Entari üstüne kürk kullanmak daha çok seviliyor.
	3- Her terazinin bir gözünü ince öbürü kalkar.
	4- Boyu ancak omzuna geliyor.

C

	1- Duvarın boyası gitmiş.
	2- Bana umutsuz bir sesle son raporları okudu.
	3- Bu mevsim başı kalabalığı sinemaya susamış.
	4- Biz sizi başkanlığa iki hafta önce seçtik.

D

	1- Hazır araba varken eşyayı eve atalım.
	2- Ben kaçıyorum, abim de arkamdan koşuyor.
	3- Sahnede göğsü kabarmış beli incelmisti.
	4- Terlemiş gibi alnını elinin tersiyle sildi.

Buna göre A, B, C ve D tablolarında işaretlenecek cümleler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

A) 1 – 2 – 3 – 3

B) 2 – 2 – 3 – 4

C) 1 – 3 – 4 – 2

D) 2 – 3 – 4 – 3

4

Kelimeler	Basit	Birleşik	Türemiş
Sön-1.....	Söndürebildi	Söndürdü
Sar-	Sardı	Sarılabildi2.....
Kov-	Kovdu3.....	Kovaladı
Üz-	Üzdü	Üzüledurdu4.....

Görselde boş bırakılan numaralı yerlere getirilmesi gerekenler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru verilmiştir?

A) Söndü - Sarıldı - Kovuluverdi - Üzüldü

B) Söndü - Sarmaladı - Kovduruldu - Üzüldü

C) Sönüldü - Sarmalayabildi - Kovuldu - Üzüldü

D) Söndü - Sardırdı - Kovdurmuş - Üzüldü

5 Selim, Sena, Ceren ve Erhan'ın Türkçe dersinde kurdukları cümlelerin fiilleri ile ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Selim'in çekimli fiili, görülen geçmiş zaman üçüncü tekil şahısla çekimlenmiş bir kurallı birleşik fiil olup anlam özelliği bakımından durum fiilidir.
- ◆ Sena'nın çekimli fiili, anlam özelliği bakımından Selim'in çekimli fiilinden farklıdır ve dilek kiplerinden biri ile çekimlenmiştir.
- ◆ Ceren'in çekimli fiili, anlam kaymasına uğramış şimdiki zaman I. çoğul şahıs çekimli bir kılış fiildir.
- ◆ Erhan'ın çekimli fiili, dilek kiplerinden biriyle çekimlenmiş olumsuz bir fiil olup anlam özelliği bakımından Selim ve Ceren'in çekimli fiillerinden farklıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Selim, "Ağaca çıkabildi." cümlesini kurmuştur.
 B) Sena, "Yeni arabasını gördüm." cümlesini kurmuştur.
 C) Ceren, "Dükkanı yarın açacağız." cümlesini kurmuştur.
 D) Erhan, "Keşke çiçek hemen büyüse." cümlesini kurmuştur.

6

Yapım eki almamış, başka sözcüklerle birleşmiş fiiller basit fiillerdir. Örneğin "Birkaç soru çözdü." cümlesindeki "çözdü" fiili yapım eki almamış ve başka sözcüklerle birleşmemiştir.

Bu açıklamaya göre işaretleme yapması gereken bir öğrenci, aşağıdakilerin hangisinde altı çizili ifadeyle ilgili yanlış işaretleme yapmıştır?

	Basit	Türemiş	Birleşik
A) Elindekileri yere <u>bıraktı</u> .	✓		
B) Yeni aldığı cep telefonu bugün <u>çalındı</u> .		✓	
C) Oğluna biraz para <u>verecek</u> .			✓
D) Onun kazanacağını <u>hissettim</u> .			✓

7 Aşağıdaki tamamlanmamış cümleleri, karşılarında verilen anlam özelliklerini ifade edecek şekilde "idi, imiş, ise, -dir" ek fiilleri ile tamamlayınız.

1	Olasılık	Onu da bilirdi eskiden memleketteyken amma belki sonradan unutmuş....
2	Terk edilmiş alışkanlık	Bu ikisinin arasında seneler önce bir cehennem hayatı olmuş...
3	İhtimal	Odadan ses gelmediğine göre çocuklar artık uyumuş...

4	Gerçekleşmiş niyet	Yaşasaydı içinde kabaran sevinçten vücudunun berelerini unutacak...
5	Küçümseme	Derslerine çalışacak da eylülde sınavları başaracak...
6	Başkasından duyma	Bu sene Ali de sınava girecek...

Buna göre görseldeki noktalı yerlere getirilmesi gereken ek fiiller aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A)

-dir
idi
-dir
idi
imiş
imiş

B)

idi
idi
ise
-dir
imiş
ise

C)

-dir
idi
idi
ise
imiş
-dir

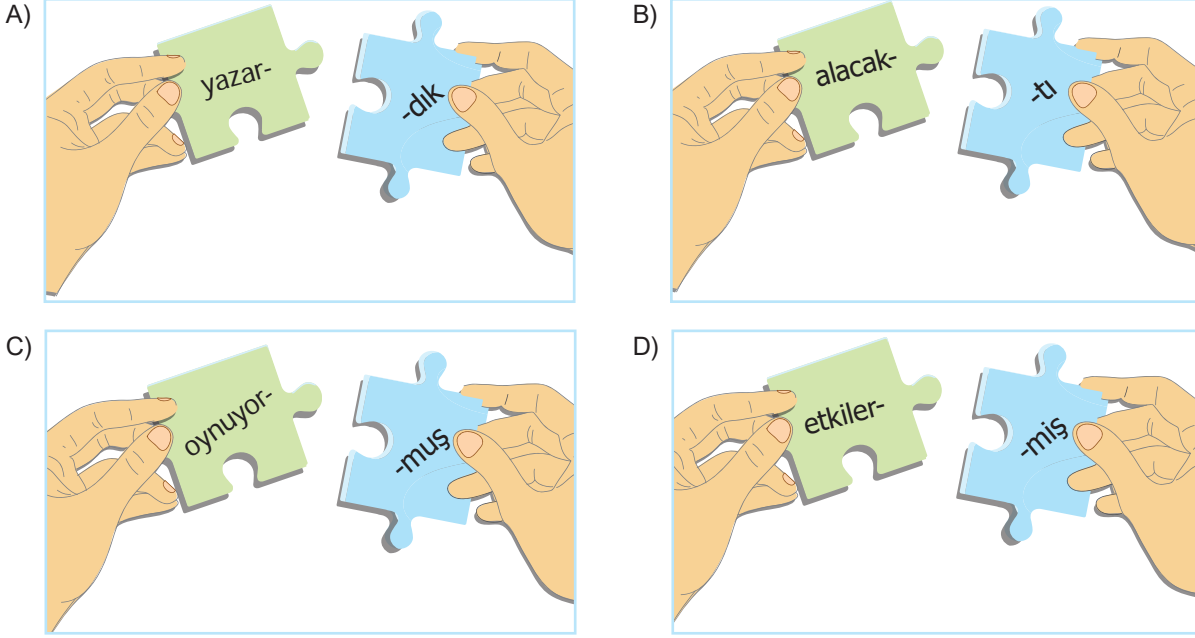
D)

-dir
-dir
idi
ise
ise
imiş

- 8 Basit zamanlı (sadece bir tane kip eki almış fiiller), ek fiil olarak birleşik zamanlı (birden fazla kip eki almış) fiil olurlar. Fiilin birleşik zamanlı olması demek, iki kip ekinin yan yana gelmesi demektir. Birleşik zamanlı fiiller, eklendikleri fiile zaman anlamının yanı sıra “küçümseme, terk edilmiş alışkanlık, kesinlik, ihtimal, başkasından duyma, umursamama, gerçekleşmemiş niyet” gibi anlamlar da kazandırır.

Buna göre aşağıdakilerin hangisine getirilen ek fiil, fiile “Terk edilmiş alışkanlık” anlamı kazandırmıştır?

- 9 Aşağıdaki yazı, bazı bölümleri yandıği için yarım kalmıştır. Bu yazının yarım bırakılan cümleleri ve devamı ek fiil kullanılarak tamamlanacaktır.

Doğa bizim
Bir gün doğa zulmümüze dayanamayıp
o gün geldiğinde tüm kaynaklarımız

Yukarıda verilen parça aşağıdakilerden hangisi ile tamamlanırsa yönergede söylenenler tam olarak yerine getirilmiş olur?

- A) Doğa bizim bu hayattaki en önemli varlıklarımızdan biridir. Ancak biz bu varlığa yapılabilecek en kötü şeyleri yapıyoruz. Bir gün doğa zulmümüze dayanamayıp terk eder mi diye bir şey düşünmek dahi istemezken, o gün geldiğinde, tüm kaynaklarımız tükendiğinde bunu düşünmek değil yaşamak zorunda kalacağız.
- B) Doğa bizim her şeyimizdir. Doğayı korumak ve sahip çıkmak bizim görevimizdir. Bir gün doğa zulmümüze dayanamayıp bizden sonsuza dek uzaklaşacaktır. Ve o gün geldiğinde tüm kaynaklarımız Dünya ile birlikte yok olacaktır.
- C) Doğa bizim için birçok şey yaparken biz insanlar ona yalnızca kötülük yapıyoruz. Bir gün doğa zulmümüze dayanamayıp bizi terk edecek diye çok korkuyorum. O gün geldiğinde tüm kaynaklarımız tamamen yok olup Dünya bizi terk ettiğinde yaşıyor olmak istemiyorum.
- D) Doğa bizim attığımız çöpleri ve atıkları temizleyemez hâle geldiğinde artık çok geç olduğunu anlayacaksınız. Bir gün doğa zulmümüze dayanamayıp “Ben yokum.” dediğinde yaptıklarınızın ne sonuçlar doğurduğunu fark edeceksiniz ancak o gün geldiğinde tüm kaynaklarımız tükendiğinde her şey bitmiş olacak.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

fiilde yapı, ek fiil (ek eylem), fiil (eylem), basit fiiller, ek fiilin olumsuzu, birleşik fiiller, ek fiilin soru hâli, türemiş fiiller, ek, kök, anlamca kaynaşmış birleşik fiiller, koşul (şart) birleşik zamanlı fiil, kurallı birleşik fiiller, yeterlik fiili, yaklaşma fiili, sürerlik fiili, tezlik fiili, hikâye (öyküleme) birleşik zamanlı fiil, yardımcı fiillerle yapılan birleşik fiiller, rivayet (söylenti) birleşik zamanlı fiil

1. Yapım eki almamış ve diğer sözcüklerle birleşmemiş fiillere ne ad verilir?
Örnek: biliyorum, geçtik, koşmuş
Cevap:
2. Bir isimle bir yardımcı fiilin birleşmesi sonucu oluşan birleşik fiillere ne ad verilir?
Örnek: fark etmek, kaybolmak
Cevap:
3. Bir fiilin sonuna “-(i)ver-” sözcüğü getirilerek oluşturulan ve eylemin çabucak, hemen, kolayca yapıldığını anlatan fiillere ne denir?
Örnek: Olanları bana anlatıver.
Cevap:
4. Basit zamanlı yani tek bir zaman eki almış fiillere eklenerek onları birleşik zamanlı yapan ve isimlere gelerek onları yüklem yapan ekler ne denir?
Örnek: -idi, -imiş, -ise, -dir
Cevap:
5. Yapım eki getirilerek türetilmiş olan fiiller ne ad verilir?
Örnek: Sana darıldım. – Birden kaçıştık.
Cevap:
6. Aralarına bir ünlü harf girmiş iki fiilin birleşmesiyle oluşan birleşik fiillere ne ad verilir?
Örnek: gelivermek, gelebilmek, geleyazmak, geledurmak
Cevap:
7. Birden çok sözcüğün bir araya gelerek oluşturduğu fiillere ne denir?
Örnek: şükretmek, donakalmak, nazar etmek
Cevap:
8. Bir fiilin sonuna “-(e) bil-” sözcüğü getirilerek oluşturulan ve eyleme “gücü yetmek, başarmak, izin vermek, ihtimal” gibi anlamlar katan fiillere ne denir?
Örnek: En sonunda beni anlayabilirdin.
Cevap:
9. Bir fiilin, isim soylu bir sözcükle anlamca kaynaşarak kalıplaşması sonucu oluşan birleşik fiillere ne ad verilir?
Örnek: gözüne girmek, kalp kırmak
Cevap:
10. Bir fiilin sonuna “-(e) yaz-” sözcüğü getirilerek oluşturulan ve cümleye “az kalsın” anlamı katan fiillere ne ad verilir?
Örnek: Balkondan düşünce öleyazdı.
Cevap:
11. Herhangi bir kip ekiyle çekimlenmiş bir fiile, ek fiilin görülen geçmiş zaman eki “-(i)di” eklenerek oluşturulan birleşik zamanlı fiillere ne denir?
Örnek: Seviyordum. → yor – du
Cevap:
12. Fiillerin sonuna “-(e) durmak, -(e) kalmak, -(e) gelmek” sözcüklerinin getirilmesiyle oluşturulan ve cümleye “eylemin devam ettiği” anlamını katan fiillere ne denir?
Örnek: Başlayadurun. – Bakakaldım. – Süregelir.
Cevap:
13. Herhangi bir kip ekiyle çekimlenmiş bir fiile, şart kipi “-(i)se” eklenerek oluşturulan birleşik zamanlı fiillere ne denir?
Örnek: çalışacaksa → acak – sa
Cevap:
14. Herhangi bir kip ekiyle çekimlenmiş bir fiile, ek fiilin duyulan geçmiş zaman kipi “-(i)miş” eki eklenerek oluşturulan birleşik zamanlı fiillere ne denir?
Örnek: açıklamalıymış → malı – mış, söylemiş → r – miş
Cevap:
15. Ek fiillere olumsuzluk anlamı hangi sözcükle kazandırılır?
Örnek: Güreşte Cemal, Ahmet kadar başarılı değil.
Cevap:
16. Ek fiilin soru hâli hangi ek ile yapılır?
Örnek: Olay anında orada mıydınız?
Cevap:

1.

- I. Doğruluk; sonsuzluğun güneşidir, doğacağı günü iyi bilir.
- II. Doğru yolda yürüyen bir topal, yoldan çıkan bir koşucuyu geçer.
- III. Dürüst insan, incindiği zaman uzaklaşır ve hiçbir şey söylemez.
- IV. Yalan bir yıl koşar, doğru sendelese de er ya da geç ona fark atar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine en yakındır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV

2.

Çırpınarak girdi birden o eski kutsal günlerden
Bugüne kalmış bir kuzgun panjuru açtığım zaman
Bana aldırmadı bile pek ince bir hareketle
Süzüldü kapıya doğru hızla uçarak yanımdan

Bu dizelerin anlamlı ve kurallı cümleler hâline getirilmiş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) O eski, kutsal günlerden bugüne kalmış bir kuzgun, panjuru açtığım zaman çırpınarak birden girdi. Bana bile aldırmadı, pek ince bir hareketle yanımdan hızla uçarak kapıya doğru süzüldü.
- B) Panjuru açtığım zaman bugüne kalmış bir kuzgun o eski günlerden birden çırpınarak girdi. Bana bile aldırmadı, yanımdan hızla uçarak kapıya doğru süzüldü pek ince bir hareketle.
- C) Panjuru açtığım zaman bugüne kalmış bir kuzgun o eski günlerden pek ince bir hareketle çırpınarak birden girdi. Yanımdan hızla uçarak kapıya doğru süzüldü, bana bile aldırmadı.
- D) O eski günlerden pek ince bir hareketle çırpınarak birden girdi, bugüne kalmış bir kuzgun panjuru açtığım zaman. Yanımdan hızla uçarak kapıya doğru süzüldü, bana bile aldırmadı.

3.

Beyaz Kale her ne kadar tarihi bir roman olarak nitelendirilse de gerçekte tarihi bir dönemi anlatmaktan çok efendi-köle, ben-öteki gibi düaliteler çerçevesinde kimlik ve kendi olmak sorunsallarını kendine merkez alarak yazılmış bir romandı. Ve Kara Kitap... "Benim bütün kitaplarım, bir önceki kitabın içinden doğar." diyen Pamuk, Kara Kitap'ın nasıl oluştuğunu da söylemiştir. Bu kitap Orhan Pamuk'u bugünün en çok tartışılan, en çok okunan ve en çok eleştirilen yazarı yapması bakımından, büyük ve çok önemli bir yer tutuyordu.

Bu metindeki altı çizili cümle ile sözü edilen kitapların hangi yönü anlatılmak istenmiştir?

- A) Etkileycilik B) Popülerlik
C) İlham kaynağı D) Özgünlük

4.

- ◆ 29 Ekim 1923'te cumhuriyetin ilanı, Ankara'da 101 pare top atışıyla duyurulmuş.
- ◆ Cumhuriyet Bayramı, 1925'ten itibaren resmen kutlanmaya başlanmıştır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 29 Ekim 1923'te ilan edilen Cumhuriyet Bayramı, Ankara'da 101 pare top atışıyla 1925'te resmen kutlanmaya başlanmıştır.
- B) 101 pare atışıyla duyurulan cumhuriyetin ilanı Ankara'da 1923'te ve 1925'ten itibaren Cumhuriyet Bayramı olarak kutlanmaya başlanmıştır.
- C) Ankara'da 29 Ekim 1923'te 101 pare top atışıyla duyurulan cumhuriyetin ilanı 1925'ten itibaren Cumhuriyet Bayramı olarak resmen kutlanmaya başlanmıştır.
- D) 1925'ten itibaren 101 pare atışıyla birlikte resmen kutlanmaya başlanan Cumhuriyet Bayramı, 1923'te Ankara'da ilan edilmiştir.

5. Öznel anlatım, kişisel görüşler içerir. Nesnel anlatım ise kişisel görüşlerden uzak, kanıtlanabilir yargılarla oluşturulur.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde öznel bir anlatıma başvurulmamıştır?

- A) Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün başkumandanlığındaki Büyük Taarruz 97 yıl önce bugün, 30 Ağustos 1922'de zaferle sonuçlandı ve 30 Ağustos tarihi, simgesel olarak ülke topraklarının geri alındığı önemli gün olarak kabul edilir.
- B) Milli Mücadele Dönemi; halkımızın çok çetin koşullar altında, güçlü düşmanlara karşı, büyük fedakârlıklar göstererek Atatürk'ün liderliğinde vatani düşmanlardan kurtardığı olağanüstü zorlu bir dönemdir.
- C) İstanbul'un işgal edilmesi ve Mebusan Meclisinin dağıtılması üzerine, ulusal irade Büyük Millet Meclisi adıyla 23 Nisan 1920'de Ankara'da toplandı.
- D) Hele bir de denizcilikten anlamıyorsanız su üstünde bahadırılık göstermek yerine, beceriksizlik göstereceksiniz demektir.

6.

- ◆ Başarılı olmak için ders çalışmayı bilmek ve bahane üretmemek gerekir.
- ◆ Başarılı olmak için etkin bir planlama yapmak gerekir.
- ◆ Başarılı olmak için çalışmak, harekete geçmek gerekir.
- ◆ Başarı için istikrarlı olmak gerekir.

Aşağıdaki özdeyişlerden hangisi bu cümlelerin herhangi biriyle anlamca ilişkilendirilemez?

- A) Başarı hazırlığa bağlıdır ve hazırlık olmadan başarısızlıkların ortaya çıkması kesindir.
- B) Tanrı rüzgârı verir ama yol almak isteyen, yelkenleri kendisi çekmelidir.
- C) Taşı delen suyun kuvveti değil, damlaların sürekliliğidir.
- D) Düşünceli olun çünkü karşılaştığınız herkes inanın en az sizin kadar zorlu bir mücadele veriyor.

7. Aşağıda harflerle belirtilmiş olan sözcükleri anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak şekilde numaralandırınız.

Cümle Oluşturma	
A	her romanında farklı anlatım yöntemlerine
B	kültürel okumalara kapı açan temaları
C	okumaya açık eserler yazdı ve yazıyor
D	ve göndermeleri bir tarafa
E	başvurmasıyla bile, biçim içerik bağlamında eleştirel

Numaralanmış sözcükler anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturacak biçimde sıralandığında hangileri sırasıyla baştan ikinci ve üçüncü olur?

- A) B ve E B) D ve A
C) E ve C D) C ve B

8. bir araya geldik.

Bu cümlelerin amaç-sonuç anlamı taşıması için aşağıdakilerin hangisiyle başlaması gerekir?

- A) Toplantı uzadığı için
B) Toplantının sonuçlarını değerlendirmek üzere
C) Sonuçlar beklenildiği gibi olmadığından
D) Patron öyle istediği için

9. (I) Çanakkale Savaşı Türk tarihinin görüp görebileceği en büyük savaştır. (II) Gerek savaşa yön vermesi gerekse sonuçları itibarıyla Osmanlı Devleti'nin savaştığı en önemli cephelerden biridir. (III) İtilaf Devletleri bu cephede Boğazlar ve İstanbul'u alarak Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakmak, Rusya'ya gerekli askeri ve ekonomik yardımı yapmak istemişlerdir. (IV) İtilaf Devletleri ayrıca savaşa henüz girmemiş olan Balkan Devletleri üzerinde de etkili olarak onları etkili bir şekilde yanlarında savaşa sokmayı amaçlıyorlardı.

Yukarıdaki parçada numaralı cümlelerin hangisi kanıtlanabilirliği açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

10.

- I. Örf ve adetlerimiz kültür düzeyini belirler.
- II. Kültürümüz yaşam koşullarına göre değişir.
- III. Kültür düzeyimiz geleneklerimiz ile bağlantılıdır.
- IV. Kültür, insanı toplumla kaynaştırır.

Yukarıdaki cümlelerin hangileri anlam yönünden benzerdir?

- A) II ve III B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV

11. Söyleyenin duygu veya düşüncesini içermeyen, doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişiklik göstermeyen cümlelere nesnel cümleler denir. Nesnel yargılar; araştırma sonucu ulaşılabilecek, herkesçe kabul görmüş, kanıtlanabilir yargılardır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel anlatım vardır?

- A) Ömer Seyfettin'in önerilerinden sonra Türk kültür hayatımızda iki büyük kültür hareketi gerçekleşmiş; önce Harf Devrimi (1928) ardından Dil Devrimi (1932) yapılmış; Türk Dil Kurumu kurulmuş; sözlük, dil bilgisi, terim çalışmaları başlatılmış; mesele artık devlet katında dile getirilmeye başlanmıştır.
- B) Anıtın paralelindeki trafik ışıklarının yeşile dönmesini sabırsızlıkla bekleyen peş peşe, tampon tampona yığılmış çok sayıda otomobilin arkasından, önünden, arasından, Çiçek Pasajı'nın olduğu karşı tarafa geçerken yanı başımızda iki ihtiyar kadın belirdi.
- C) "Bingilde-" fiil köküne "-ık" ekinin getirilmesiyle oluşan "bingıldak" sözcüğü, kaynaştırma harfi "y" sesiyle bir süre kullanılmıştır. "Bingıldayık" sözcüğüne tarihî planda ilk rastlanan metin, Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'dir.
- D) Samet Ağaoğlu'nun okurda hak ettiğini düşündüğüm ilgiyi uyandıramamasının bir nedeni de temalarının ve dünyasının, öykülerin yazıldığı dönemin koşullarından alabildiğine uzaklığıdır.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) Koca Hâilil, bu durumdan sadece kendini suçladığı için köylünün karşısına çıkacak yüz bulamaz.
- B) Bu oyunu kazanmak için elinden geleni yapan Cevat, artık içi rahat bir şekilde yaşayabilirdi.
- C) Bir ay sonra buzlar çözüldüncce gerçek Kaymakam Vekili ile Jandarma Komutanı gelir.
- D) Argan, içinde bulunduğu bu güç durumdan erkek kardeşi sayesinde kurtulur.

13. Bütün özlediğim eserlerle bir kütüphane yapabilirsem artık yapılacak bir iş kalmayacak.

Bu cümleyi dile getiren kişi için aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Yalnızca özlem duyduğu ve kütüphane oluşturduğu eserleri okumak istemektedir.
- B) Kütüphane oluşturmak dışında hiçbir işinin kalmadığını düşünmektedir.
- C) Yapacağı bir iş kalmadığı için sevdiği eserleri bir araya toplamak istemektedir.
- D) Özlediği eserler ile kütüphane yapınca yapması gerekenleri tamamlayacağını düşünmektedir.

14. Bedelini ödemeyi göze alanlar için özgürlük her koşulda vardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleye anlamca en yakındır?

- A) Özgür olmadıkları halde kendilerini özgür sananlar kadar hiç kimse tutsak olamaz.
- B) Günlerini tutsak olarak geçirmektense özgürlük için savaşıırken ölmek daha iyidir.
- C) Eğer uğruna ölmeye hazır değilseniz, "özgürlük" kelimesini lügatınızdan çıkarın.
- D) Başkalarının hürriyetlerini tanımayanlar, hürriyete layık değildir.

1. Yaptığı bir işin veya davranışın olumsuz sonucunu göerek üzülmeye “pişmanlık” denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde pişmanlık anlamı vardır?

- A) Karısının düştüğü bu hâle üzülmek şöyle dursun ona kalfa muamelesi etmekten çekinmezdi.
 B) Buraya kadar gelip de bu muameleye maruz kalmış olduğundan üzülyordu.
 C) Bu apartmandan başka yere gideceksiniz diye üzülyorum.
 D) O zamana kadar üzgündü, sesi kısalmış gibiydi.

2. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde örneklendirmeye başvurulmamıştır?**

- A) Dünya Ekonomik Formu'nun geçtiğimiz günlerde yayımladığı raporda Güneş ve rüzgâr enerjisi elde etmenin, fosil yakıtlardan enerji elde etmek kadar ekonomik olduğu belirtildi.
 B) Hasan Dayı'nın kendine has bir duruşu vardı; mimikleriyle, bakışlarıyla, kaşlarını çatmasıyla.
 C) Bütün gün İstanbul'u gezdim hayalimde. Önce Üsküdar'da kahvaltı, Pierre Loti'de manzarayla güzel bir Türk kahvesi en sonunda Balat'da eskiye döndüm antikacılarla.
 D) Bir seneyi nasıl mı atlattık? Mesela her gün daha büyük bir heyecanla, geleceğe dair sonsuz bir ümitle atlatılacak sıkıntılara sabırla...

3. Keskin bıçak olmak için çok çekiç yemek gerekir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Kıskançlık
 B) Öz güven
 C) Tecrübe
 D) Kararlılık

4. Günlük hayatta karşılaşılan problemlere üretilen çözümlerin önemli bir kısmı için hâlihazırda doğada bulunan örneklerden esinleniliyor.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu cümlede sözü edilen duruma örnek olamaz?

- A) İlk etapta hava basıncının etkisiyle tünel giriş ve çıkışlarında son derece yüksek ses çıkaran “Shinkansen Bullet Train” olarak adlandırılan trenler, yalıtımının ince gagaları taklit edilerek tasarlanınca tren, çok daha sessiz bir şekilde hareket etmeye başladı.
 B) Arabalarda ve diğer taşıtlarda, kullanılan aracı istediğimiz hızda sürmemizi ve en verimli şekilde kullanmamızı sağlayan vites kutusu; sinek gibi canlılardan yola çıkılarak oluşturuldu.
 C) Nautilus isimli balık, dalmak istediğinde vücudunda bulunan içi boş odacıkları su ile doldurur, yüzeye çıkmak istediğinde de bu suyun boşalmasını sağlar; denizaltılarda da bunun gibi dalış odaları oluşturulmuştur.
 D) Gıda ve ilaç idaresi inek ve koyunlarda birçok östrojen, progesteron gibi stroid hormonunun kullanıldığını tespit etti ve bu uygulama hayvanlarda bazı hastalıklara karşı tedavi amaçlı da olabilmektedir.

- 5.

- ◆ Bu yemeği çok sevdiğimi biliyordun, biraz da bana ayırsaydın.
- ◆ Hayret, bu tür yakıştırmalardan tüyerimin diken diken olduğunu sanırdım!
- ◆ Yarı çocuk kalbimde kaygı, kapaıya yaklaştıkça büyüyor.
- ◆ Genç kızlar erkeklerin iltifatlarına nasıl karşılık vereceklerini bilemediler.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümlelere hâkim olan duygulardan biri değildir?

- A) Korku
 B) Sitem
 C) Şaşırma
 D) Beğenme

6.

- I. Soyu tehlike altında olan güney beyaz gergedanları, kaçak avlanmaya karşı genellikle devriyeler aracılığıyla korunuyor.
- II. Koruma çalışmaları sayesinde sayıları 1900'lerin başından itibaren çarpıcı biçimde artarak 20.000 dolaylarına ulaştı.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1900'lerin başından itibaren oldukça çok fazlaşan beyaz gergedan ölümleri kaçak avlanmaya karşı devriyelerin koruma çalışmaları ile çarpıcı bir biçimde azaltılarak sayılarının 20.000 dolaylarına ulaşması sağlandı.
- B) Soyu tehlike altındaki güney beyaz gergedanların, 1900'lerin başından itibaren çarpıcı biçimde artarak 20.000 dolaylarına ulaşması, kaçak avlanmaya karşı devriyelerin koruma çalışmaları sayesinde oldu.
- C) Devriyelerin kaçak avlanmaya karşı almış olduğu önlemler sayesinde soyu tehlikede olan güney beyaz gergedanları, şaşırtıcı bir biçimde 20.000 civarına ulaşarak 1900'lerin en çarpıcı artışını gerçekleştirdiler.
- D) 1900'lerin başından itibaren sayıları çarpıcı bir biçimde azalan güney beyaz gergedanları kaçak avlanmaya engel olan devriyelerin sayesinde sayıları 20.000 ulaştırılarak soyunun tükenme tehlikesi ortadan kaldırıldı.

7. Bir olay ya da durumun hangi gerekçe veya nedenle yapıldığını ya da yapılmadığını gösteren cümleler neden-sonuç cümleleridir. Örneğin "Hastalandığı için maça gidememiş." cümlesinde kişinin maça gidemesinin nedeni, hastalanmasına bağlanmış. Cümleye "Neden maça gidememiş?" sorusunu sorduğumuzda "Hastalandığı için." cevabını alıyoruz.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi yukarıdaki açıklamaya örnek olarak verilebilir?

- A) Yağış az olunca çayırılar yeşermedi.
- B) Evlenmek için belediyeye gittiler.
- C) İyi insan yetiştirmek için kitap okutuyor.
- D) Başarılı olmak için çalışmalısınız.

8.

- ◆ Fazla mal göz çıkarmaz.
- ◆ Zorla güzellik olmaz.
- ◆ Erken kalkan yol alır.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi yukarıdaki atasözlerinden birinin karşıtı olarak karşısına yazılabilir?

- A) Öfke baldan tatlıdır.
- B) Azıcık aşım ağrısız başım.
- C) Acele işe şeytan karışır.
- D) Hazıra dağ dayanmaz.

9.

- 1- Keskin sirke küpüne zarar.
- 2- Bir elin nesi var iki elin sesi var.
- 3- Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.
- 4- Yalnız taştan duvar olmaz.
- 5- Öfkeyle kalkan zararlarla oturur.

Yukarıdaki cümlelerden anlamca birbirine yakın olanlar ikişerli gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

10. Aşağıdakilerden hangisi "Alma mazlumun ahını, çıkar aheste aheste!" cümlesindeki anlamla aynıdır?

- A) Zulüm görenin ahı, zulmedene hayır gün göstermez.
- B) Kimse yağurdum ekşi demez.
- C) Arpacıya borç eden ahırını tez satar.
- D) Üzüm üzüme baka baka kararır.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem bir amaca yönelik yapılmıştır?

- A) Belki bir gün sen de beni özlersin.
- B) Sen gittiğin için sabaha kadar uyuyamadım.
- C) Muayene olmak için hastaneye gittim.
- D) Bundan böyle ödevlerimi tam zamanında yapacağım.

12. Türklerin İslamiyet'i kabul etmesi ile birlikte Karahanlılarda kurulan medreseler, Selçuklularda ve Osmanlılarda varlığını devam ettiren eğitim kurumlarıdır. Bilim insanı yetiştirmek, dinî ve pozitif bilimlerde eğitim vermek için önemli bilim insanları görev yapmıştır bu medreselerde.

Yukarıdaki parçada aşağıdakilerden hangisine ait bir örnek vardır?

- A) Karşılaştırma
- B) Amaç-sonuç ilişkisi
- C) Karşıt anlamlı cümle
- D) Sebep-sonuç ilişkisi

13. Aşağıdaki şiirlerin hangisinde benzetmeye yer verilmiştir?

- A) Çünkü okçu, uzaklara giden oku sevdiği kadar Başını dimdik tutarak kalan yayı da sever
- B) Büsbütün unuttum seni eminim, Maziye karıştı şimdi yeminim.
- C) Şimdi elini tutuşum bir anıdır/sen güne dönersin tren usul usul gelir, azar azar gidersin
- D) Kapattım ucu kıvrılı yerinden bir defteri Bir defter adıyla hükümlü şimdi

14. (I) Daha sonraları tüccarlar eliyle Avrupa'ya götürülen ve Anadolu'ya yayılan kahve, keyif verdiği için bir ara tarihimizde yasaklanmış. (II) Bakmışlar ki kahve içiminin önüne geçilmiyor, hele büyük konaklarda kahveden vazgeçilmiyor, tütün yasağı gibi kahve yasağı da kaldırılmış. (III) Kahve İstanbul'un günlük yaşamına girmiş ve ekmeğin gibi, su gibi ihtiyaç maddeleri arasında yer almıştır. (IV) İstanbul'da açılan bu kahvehaneler yerli ve yabancı birçok yazara konu olmuştur.

Yukarıdaki numaralı cümlelerden hangilerinde örneklendirme yapılmıştır?

- A) I ve III
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve IV

15. Şu ana kadar yapılan keşiflerin en kıymetli mücevherlerinden biri, öncelikle Almanların elde ettiği Uygur metinleri arasında yer alan ve bilim dünyasına ilk kez 1908 yılında F. W. K. Müller tarafından tanıtılan, aynı zamanda 355 yapraklık başka bir nüshası 1910 yılında Sergey Efimoviç Malov tarafından Çin'in Kansu eyaletinin Su-cou şehri yakınlarındaki Wun-şi-gu köyünde mağara biçimindeki bir Budist tapınağında yapraklar hâlinde ele geçirilen Altun Yaruk'tur.

Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tanımlama cümlesidir.
- B) Karşılaştırma cümlesidir.
- C) Abartma cümlesidir.
- D) Amaç-sonuç cümlesidir.

16.

1. Genç bir öğretmenle daha beşinci sınıftayken tanıştığı için çok şanslıydı.

2. Türkiye'de ordinaryüs profesörlüğüne yükselen iki kişiden biridir.

3. Lisedeyken akranlarının çözemediği matematik sorularını çözüyordu.

4. TÜBİTAK'ta yer alan ilk bilim kurulunun da başkanlığını yapmıştır.

Cahit Arf ile ilgili kurulan cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

1. (I) Kendine özgü bir yazış ve anlatış biçimi olan Ece Ayhan; toplu şiirleri “Bütün Yort Savul’lar!”daki üslup özelliklerini, bu kitaplardaki yazı ve söyleşilerinde de ortaya koyuyor. (II) Aslında Ayhan’ın şiirleri dışında düşünülemez olan bu yazılar –bir şairin olduğu kadar– çok okuyan, çok izleyen ve çok düşünen duyarlı bir kültür izleyicisinin yaşadığı çağa düştüğü notlar olarak da okunmalıdır. (III) “Yalnız Kardeşçe”, “Başbozuk Günceler”, “Şiirin Bir Altın Çağı”, “Aynalı Denemeler”, “Dipyazılar”, “Morötesi Requiem”, “Sivil Denemeler Kara” ve “Bir Şiirin Bakır Çağı” adlarıyla şairin sağlığında yayımlanan bu kitaplar, edebiyatımızın en büyük devrimcilerinden biri olan Ece Ayhan’ın dile verdiği önemle de üzerinde durulmayı hak ediyorlar. (IV) Türkçeden “Ece Ayhan”ca diyebileceğimiz özel bir şiir dili ve söz dizimi yaratan Ayhan, hiç tartışmasız şiirimizin en dikkate değer kırılma ve yenilenme noktalarından biridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde “öneri” söz konusudur?

- A) I B) II C) III D) IV

2. (I) Toplumsal belleğin, beğenin, düşünce ve eğilimlerin aktarıldığı halk hikâyeleri, içeriğindeki bu toplumsal kodlardan dolayı, Cumhuriyet’in ilk dönemlerinde, Türk halkına Batılı değerlerle estetik beğenileri benimsetmek bir engel olarak görülür. (II) Toplumsal Batılılaşmanın hızını kesebileceği öngörülen bu engel, modernize edilmeye çalışılır. (III) Özgün kodlarıyla dokusuna tamamen ters bir yapılandırma halk hikâyeleri yeniden düzenlenir, bu geleneksel metinlerden Batılılaşmaya hız ve katkı sunması beklenir. (IV) Toplumumuzun gönül dilini aktaran halk hikâyeleri, gereken alakayı da göremez.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. cümlede neden-sonuç ilişkisi söz konusudur.
B) II. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.
C) III. cümlede kanıksama anlamı vardır.
D) IV. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.

3. (I) Mustafa Uçurum, hem şiir hem de hikâye türünde eserler verip kalemini deneme türünün çekim gücünden uzak tutamayanlardan. (II) Son yıllarda birçok edebî mecrada şiirleri, hikâyeleri, yeni kitaplara ilişkin değerlendirmeleri, günlük bir gazetede haftalık köşe yazıları yayımlanan, okurların çok fazla aşına olduğu isimlerden. (III) Şehirde Yeni Bir Rüzgâr; bugüne kadar 4 şiir, 3 hikâye, 1 anı ve 1 deneme kitabı yayımlamış olan Uçurum’un 10. eseri. (IV) Çiçeği burnunda bu güzel kitabın içinde 40 adet deneme yazısı bulunuyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kişisel yorum içermemektedir?

- A) I B) II C) III D) IV

4. ◆ Karşılaştırma cümleleri
◆ Tanım cümleleri
◆ Benzetme cümleleri

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu anlam özelliklerinden herhangi biri ifade edilmemiştir?

- A) Yeni şiirler eski şiirlere göre daha anlaşılır bir dille yazılıyor.
B) Formatı da attıktan sonra bilgisayar saat gibi tıkr tıkr işleyecek.
C) Eleştirmen, sanat eserinin iyi ya da kötü yönlerini ortaya koyan sanatçısıdır.
D) Çiçek herkes tarafından sevilmiştir.

5. I. Bu sade dekor, ölümün manzarasını ulvi bir tablo gibi güzelleştirecek bile görünüyor. (Tahmin)
II. Karı koca bu kuzu yüzünden bir güzel kavga ettiler. (Onaylama)
III. İçimdeki sevinçleri, kederleri paylaştığım o insan gitti; başkası geldi sanki! (Sitem)
IV. İşinde artık daha dikkâtlı olmalısın. (Uyarı)

Numaralanmış cümlelerden hangisi ayraç içindeki kavrama uygun bir örnek değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde olumlu bir eleştiri yapılmıştır?

- A) Samet Ağaoğlu'nun okurda hak ettiğini düşündüğüm ilgiyi uyandıramamasının bir nedeni de temalarının ve dünyasının, öykülerin yazıldığı dönemin koşullarından alabildiğine uzaklığı.
- B) Yazar kullandığı dil ve üslup olarak da hayatın içinde kalmayı tercih etmiş ve akıcı bir dil ile yaşamdan sözcüklerle hatta bazen argo birtakım sözcüklerle hayatın içinden olayları yine o hayatın içinden insanların diliyle aktarabilmiş.
- C) Samet Ağaoğlu'nun yarattığı aile tablosu; işin doğrusu okuru rahatsız edecek, hiç olmazsa irkiltecek bir boyut taşır.
- D) Samet Ağaoğlu, eski kelimelerle yazmaya nasıl düşünse Karasu da öz Türkçeyi okurun sabrını zorlayacak ölçüde kullanan, teklif edilip rağbet görmemiş sözcükleri de ısrarla kullanmış bir yazar.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde söyleyenin kişisel düşüncelerine yer verilmiştir?

- A) Türk Dil Kurumunun süreli yayınlarından Türk Dili'nde ve Türk Dili Araştırma Yıllığı Belleten'de bazı kelimeleri inceleyen yazılar da kaleme almış.
- B) Oyunları başta İngilizce, Almanca, Fransızca, Rusça, Arapça, Fasça, Çince, Urduca olmak üzere 30'dan fazla dile çevrilip yayımlandı, bazıları yurt dışında sahneye konuldu.
- C) Kitabın ikinci bölümü oyunculara ayrılmıştır "bebekler, minyatür ev eşyası, ulaşım ve iş araçları, ses çıkaran müzikli oyuncaklar, oyuncak hayvanlar, oyuncak silahlar, oyun malzemeleri".
- D) O sözcüklerin kökenleri, eski ve yeni anlamları üzerine yeniden düşünmesi; hayata, edebiyata ve sanata yansımaları üzerine daha farklı bir gözle bakmasına vesile olmuştur.

8.

- I. İyi insan sözünün üstüne gelir.
 II. Azıcık aşım, ağrısız (kaygısız) başım.
 III. İti an, çomağı hazırla.
 IV. Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.
 V. Güvenme (inanma) dostuna, saman doldurur postuna.

Numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirleriyle çelişmektedir?

- A) I ve III
 B) II ve V
 C) III ve IV
 D) IV ve V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde olumlu bir eleştiri yapılmıştır?

- A) Kurduğum cümlelerin vaatkârlığına aldanmayın; Orhan Pamuk, bu büyük temayı romanın ana karakteri Cem aracılığıyla bir sabit fikir hâlinde işliyor ve öyle ki ikinci bölümün ilk kırk sayfasında roman bir türlü ilerleyemiyor; ilk bölümde sadece birkaç sayfada ete kemiğe bürünen kırmızı saçlı tiyatrocü Gülcihan, Mahmut Usta, anlatıcı Cem, okurun belleğinde iz bırakırken ikinci bölümün kahramanları tek boyutluluktan bir türlü kurtulamıyor.
- B) Romanı aşağıya çeken unsurlardan biri de editoryal çalışmadaki sıkıntılardan kaynaklanıyor ve Orhan Pamuk bu konuda tek hatalı isim değil çünkü her romanı, yakın çevresindeki ciddi bir okur kitlesinin okuma süzgecinden geçtikten sonra genel okurla buluşturuluyor.
- C) Kırmızı Saçlı Kadın, Orhan Pamuk'un bugüne kadar çıkardığı tek zayıf roman ve bu noktada üzerinde çalıştığı kitabın Kırmızı Saçlı Kadın'dan daha iyi olacağını tahmin edebiliriz.
- D) Kültürel okumalara kapı açan temaları ve göndermeleri bir tarafa, her romanında farklı anlatım yöntemlerine başvurmasıyla bile Orhan Pamuk, biçim ve içerik bağlamında eleştirel okumaya açık eserler yazdı ve yazıyor.

10. Osman Hamdi Bey'in kurduğu altı yıllık güzel sanatlar okulunu üç yılda bitiren İbrahim Çallı,_____

Bu ifade aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa nesnel anlatım söz konusu olur?

- A) Türkiye'nin en ünlü ressamlarından.
B) resim dersi alanların arasına karışmıştı.
C) bu önemli okulda eğitim alarak çocukluk tutkusunun peşinden gitmiştir.
D) sonraki kuşaklara yetenekli ressamlar yetiştirilmesini sağlamıştır.
11. Öznel anlatım, kişisel görüşler içerir. Nesnel anlatım ise kişisel görüşlerden uzak, kanıtlanabilir yargılarla oluşturulur.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesnel anlatım vardır?

- A) Hukuk daima âdetlerin peşinden gider, önüne geçmez.
B) Anayasa hükümleri; yasama, yürütme ve yargı organlarını; idare makamlarını, diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır.
C) Onun o davudî sesi, neşesi, terbiyesi kendisini hem kadınlara hem erkeklere sevdirmişti.
D) Bence küçük ölçüde kuvars kristalinin titreşimleri olmasa hepimizin yaşamın her alanında kullandığı kuvarslı saatler yapılamazdı.
12. (I) Topların içeriğindeki kil, tohumları yiyebilecek kuşlardan ya da zarar verecek doğa koşullarından korur. (II) Eğer toprak yağmur öncesi bir zamanda atarsanız işler hızlanır. (III) Kurumuş toprak suyla buluştuğu için tohumlar filizlenmeye başlar. (IV) Eğer tohumunuz o bölgede yetişmeye de uygunsa bir hafta sonra toptan çıkıveren filizleri görebilirsiniz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

13. (I) Kudüs'te yer alan Kubbet-üs-Sahra, yeryüzünün en ünlü kubbelerinden biridir. (II) Çünkü "Tapınak Tepesi" denen bir yerde, daha önce Musevilerin, Romalıların ve Hristiyanların dinî yapılarının olduğu bir noktada yer alıyor. (III) Emevi halifesi Abdülmelik tarafından 691'de inşa ettirilmiş. (IV) Tabii daha sonra birçok kez onarılmış hatta bu onarımlardan birini de Kanuni Sultan Süleyman yaptırmış. (V) Çapı 20 m olan altın rengi kubbenin altında "Muallak Taşı" denen bir kaya yer alıyor ve bu kaya hem Müslümanlar hem de Museviler tarafından kutsal kabul ediliyor.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
B) II. cümlede neden-sonuç ilişkisi vardır.
C) III ve IV. cümleler nesnel cümlelerdir.
D) V. cümlede öznel anlatım yoktur.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin anlam özelliği parantez içinde doğru verilmiştir?

- A) Animasyonlar dahil bütün filmler art arda ekrana gelen karelerin birleşiminden oluşur. (Karşılaştırma)
B) Beni öyle bir dinlenme kampına alsınlar ki kapıdan girerken kimlik kartımla birlikte kişiliğimi de kapıda bırakayım. (Benzetme)
C) Yeryüzünün %30'unu belli alanlar oluşturur; dünyadaki dağlar, çayırlar, ormanlar ve diğer karasal alanlar bunlardan bazılarıdır. (Örneklendirme)
D) Yüzündeki karlar eriyince beyaz, yuvarlak bir yüz meydana çıkmıştı. (Abartma)

15. (I) Saksıda ağaç yetiştirme sanatı bonsai, bin yıl kadar önce Çin'de ortaya çıkan bir sanattır. (II) Sonrasında Japonlarca daha çok benimsenmiş ve daha iyi hâle getirilmiştir. (III) Bonsailer minyatür ağaçlar olmalarına karşın, doğadaki ağaçlardan geri kalır yanları yoktur. (IV) Ağacın dalları ve kökleri budanarak ağaç cüce bırakılır ve ağaçlar güzel bir bakımla 3 yıl içinde istenen biçime sokulabilir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV

1. Aşağıdaki yargılardan hangisi kişisel düşünce içermemektedir?

- A) Türkçe sıfatlar, işlerliği açısından her dilde bulunmayan dili kalıcı kılacak türetme imkânlarına sahiptir ve doğrudan sıfat olan kelimelerimizin yanında “yakışıklı, yakışiksiz” örneklerinde olduğu gibi adların sonuna getirilen eklerle yapılmış sıfatlarımız da var.
- B) Günümüz Türkçesinde kökeni Türkçe olan sıfatların yanında “radikal, antipatik, aktüel, asabî, haşin, müsrif, nahoş, putperest, cengâver” örneklerinde görüldüğü gibi azımsanmayacak sayıda yabancı kökenli sıfat vardır.
- C) Doğu kökenli bazı sıfatların kullanılmamaya başlanması 1930’lu yıllarda başlamış, 1960 ve 1970’li yıllarda devam etmiştir ve söz konusu bu Doğu kökenli sıfatları, 1920’li yıllarda yaşamış yazarların yazılarında bulabiliyoruz.
- D) Dilin anlatım gücünü artırmak, yeni kelime ve terim türetmek için sıfatların bazı özellikleri özel olarak ele alınıp üzerinde durulmamıştır ve yabancılaşmanın etkisinde dilde ne gibi boşluklar, ihmaller meydana geldiği araştırılmamıştır.

2. Shakespeare dünyada eserleri en çok bilinen, en çok basılan ve en çok sahnelenen sanatçıdır. Hamlet, Kral Lear, Romeo ve Juliet, Macbeth, Othello, Venedik Taciri, Bir Yaz Gecesi Rüyası gibi çok önemli eserler vermiştir. Düşman iki ailenin çocuklarının birbirine aşkını anlatan, dünyanın en ünlü ve romantik ikilisi “Romeo ve Juliet” ten bir alıntı “Ne doğar ki nefretten ama çoktur sevgiden doğan.” Komedi, trajedi ya da dram olsun, tüm eserlerinde alışılmadık benzetmeler, kişileştirmeler ve müthiş etkileyici bir dil kullanan Shakespeare, birçok sanatçıdan daha şanslıymış çünkü daha ölmeden ünlü olabilmış.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Nesnel cümle
B) Öznel cümle
C) Örneklendirme cümlesi
D) Neden-sonuç cümlesi

3.

- I. Aman efendim, bana öyle şeyler söyledi ki donakaldım! (Uyarı)
II. Arabayı koştururken boyunlarındaki ziller güzel şingirdiyordu atların. (Beğenme)
III. Bunların aksini umanlar aldanıp hüsrana uğrayabilirler. (Tahmin)
IV. Sende hiç sinir yok mu, bu kadar aldırma da artık fazla! (Kızgınlık)

Numaralanmış cümlelerden hangisi ayraç içindeki kavrama uygun bir örnek değildir?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Büyük Okyanus’ta Papua Yeni Gine’nin kuzeyindeki Palau Adası’ndaki Denizanası Gölü’nde yaşayan denizanaları _____

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa nesnel bir yargı meydana gelir?

- A) her gün güneşi izleyerek mini bir göç gerçekleştirir.
B) güneş doğu ufkunda görüldüğünde o yöne doğru yönelir ve gün boyu güneşi izler.
C) başka hayvanlarınkinden çok daha ilginç ve farklı bir göç gerçekleştirirler.
D) günün başlangıcında gölün batı kısmında toplanıp burada güneşin o eşsiz ışığını izlerler.

5.

1	kıskanmıştır
2	güç
3	şerefini
4	kolay
5	şöhret
6	sanatın
7	daima

Numaralanmış sözcüklerle anlamlı ve kurallı bir cümle oluşturulduğunda sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) 4-2-6-1-7-5-3 B) 4-5-2-6-3-7-1
C) 2-6-7-4-5-1-3 D) 7-5-3-6-1-2-4

6 ve 7. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

(I) Şipşak sözcüğü “çabuk, aniden” anlamına geliyor. (II) Cep telefonu ve tabletle çekilen fotoğrafları da hemen görebiliyoruz ama icadının üzerinden onlarca yıl geçmesine rağmen, polaroid fotoğraf makinesinin yaptığı gibi güzel bir sonucu hâlâ başka hiçbir şey yapamıyor. (III) Çektiğiniz fotoğrafı çektikten yalnızca bir iki dakika sonra elinizde tutabiliyorsunuz! (IV) Bu yetenekli makinenin icadına ilham veren 1943'te 3 yaşında olan ve babasının çektiği fotoğrafını neden hemen göremediğini soran sevimli kız Jennifer olmuş. (V) Mühendis ve bilim insanı Edwin Land, güzel kızı Jennifer'ın sorduğu sorudan çok etkilendiği için yanıtı bulmaya karar vermiş.

6. Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede tanımlama yapılmıştır.
- B) II. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
- C) IV. cümlede amaç-sonuç ilişkisi vardır.
- D) V. cümlede neden-sonuç ilişkisi söz konusudur.

7. Numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde kişisel düşünce söz konusu değildir?

- A) I ve III
- B) II ve V
- C) III ve IV
- D) IV ve V

8. Aşağıdaki dizelerin hangisinde özlem anlamı vardır?

- A) Niçin bu derenin suları kara,
Niçin böyle hırçın akıyor dere?
- B) Başkalarının aşkıyla başlıyor hayatımız
Ve devam ediyor başkalarının hınçlarıyla
- C) Her gözümü yumunca tanıdık yüzler görüp,
Hayaller alev alev beynimi yakar oldu.
- D) Gönülümle oturdum da hüznümlendim o yerde,
Sen neredesin ey sevgili, yaz günleri nerde!

9.

Duygusalılık Bildiren Cümle

Abartı Bildiren Cümle

Sebeup - Sonuç Cümlesi

Karşılaştırma Cümlesi

Aşağıdakilerden hangisi kutularda verilen cümle çeşitlerinden herhangi birine örnek olamaz?

- A) Okumak, bir yazıyı meydana getiren harf ve işaretlere bakıp bunları çözümlenektir.
- B) İzmir'in işgali faciası, özel nedenlerden onu daha çok ilgilendiriyor.
- C) Allah, bir fil büyüklüğünde olan kalbini biliyordur.
- D) Sabaha yaklaştığımız için hava akşama göre serinlemişti.

10. Aşağıdaki dizelerin hangisinde “sitem” anlamı vardır?

- A) Ne zaman seni ansam hayalimde hep o şiir var
“Önde zeytin ağaçları arkasında yar”
- B) Madem gidiyorsun bura son durak
Ne adres ne mektup ne resim bırak
- C) Şair mi ressam mı yazar mı desem?
Nereden başlasam nasıl anlatsam
- D) Akşamdı adı bahar mı gül mü güz mü ilk görüşte
Gülmeye başlamıştı biraz dalgın sesi

11.

- ◆ Yakınma
- ◆ Üzüntü
- ◆ Sitem
- ◆ Pişmanlık

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu duygulardan herhangi biri ifade edilmemiştir?

- A) Günden güne eriyen Kerime'yi, o tek kardeşimi, kurtarabilirim ümidiyle ona koşmamalıydım.
- B) Hikmet Bey'in kurum ve edası, her zamankinden belki yüz kat üstündü.
- C) Gerçi yeni nesil, eskiyi öğrenmekte bir fayda görmüyor ama ben gene de yazayım.
- D) Ama sevdiğim insanın acı çekmesini seyretmek, ölüm açısından çok daha zor geldi bana.

1.

- ◆ Keşke ölüp kalsaymışım, keşke Münif'le tekrar görüşmemiz hiç nasip olmasaydı!
- ◆ Mamafih çok kibar, terbiyeli, nazlı ve vakur bir kadın.
- ◆ Mal almasını bildi de parasını vermeyi mi bilmiyor?
- ◆ Bir kayıpta boş kalan son yere atlayıp Galata'ya geçerken kafam sağ salim inebilecek miyim düşüncesi ile doluydu.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelere hâkim olan duygulardan biri değildir?

- A) Beğenme B) Endişe
C) Pişmanlık D) Şaşırma

2. Aşağıdakilerin hangisinde "üzere" sözcüğünün cümleye kattığı anlam yanlış verilmiştir?

- A) Müzakere bitince üç dört gün sonra gene evde buluşmak üzere ayrıldılar. (Amacıyla)
B) Akşama geri vermek üzere bu kitabı alabilirsiniz. (Şartıyla)
C) Bu yangın kalbimizde başlıyorsa yani ümitsiz bir aşka düşmek üzere olduğumuzu hissedersen ne yapalım? (Birazdan)
D) Daha önce belirtildiği üzere toplantı yarın öğlen yapılacaktır. (Gibi)

3. (I) Sinemanın yaşantımızdaki yeri usul usul değişti, değişmeye devam ediyor. (II) Attilâ İlhan "Sokaktaki Adam"ın ikinci baskısına yazdığı ön sözde, sinemayı 20. yüzyılın sanatı diye nitelendirmiş ve edebiyatçıların yazarken bu gerçeği hesaba katmaları gerektiğini söylemişti. (III) Kendi çocukluğundan yola çıkarak söyleyeyim; sokağa uzanan uzun kuyruklarla haftalarca, kimi zaman aylarca oynayan filmlerin gösterildiği balkonlu koca sinemalardan eser kalmadı. (IV) Sinema salonları beşe ona bölündü; insanlar sayısız kanal imkânı olması güzelliğiyle televizyonun yanı sıra, bilgisayardan indirildikleri filmleri ve dizileri evlerinde izleyebiliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde nesnel anlatım vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

4. Beceri; kişinin yatkınlık ve öğrenime bağlı olarak bir işi başarma ve bir işlemi amaca uygun olarak sonuçlandırma yeteneğidir.

Bu cümleyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Karşılaştırma cümlesidir.
B) Abartma cümlesidir.
C) Tanımlama cümlesidir.
D) Betimleme cümlesidir.

5. (I) Halide Edip Adıvar, bir geçiş dönemi yazarı. (II) Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde yazmaya başlıyor. (III) Söz gelimi Yeni Turan bir ütopya romanıdır, tıpkı Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Ankara'sı gibi. (IV) Bununla birlikte, Karaosmanoğlu cumhuriyet ile ilgili düşüncelerini dillendirirken Halide Edip kâğıt üzerinde Osmanlı İmparatorluğu'nu idealize etmiş gibi görünür.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "Gerçekleştirilmesi imkânsız tasarı veya düşünce"den söz edilmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV

6. Birçok konuda olduğu gibi yel değirmeni konusunda da I fitili ilk ateşleyen tabi ki "merak" ve "konforlu yaşam" isteği olmuş. İnsanlar, "Gemilerin yelkenlerini denizde II gezdiren rüzgârın gücünden daha nasıl yararlanabiliriz?" diye sormuşlar... MS 900'de İran'ın rüzgârı haşin kasa- III bası Seistan'da; saman ve ahşaptan yapılmış yel değirmenleriyle buğday öğütmeye başlanmış.

Numaralanmış sözcüklerden hangisi bulunduğu cümlede kişisel düşünce ifade etmesini sağlamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

7.

- ◆ Falih Rıfkı Atay gibi en güzel Türkçeyi yazan bir muhabirin kaleminden bu satırlar nasıl çıktı?
- ◆ Değil İstanbul'a geçecek, parmağımı kımıldatacak takatim yok.
- ◆ Atom harbi tehlikesinin varlığı şimdiden hepimizi titretiyordu.
- ◆ Hiçbir yerde buradakinden daha saf ve berrak sulara rastlamadım.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelere hâkim olan duygulardan biri değildir?

- A) Sitem B) Şaşırma
C) Beğenme D) Korku

8. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yay ayraç içinde verilen duyguyu yansıtmaz?

- A) Kemal Sunal gibi büyük bir sanatçı böyle bir rolü nasıl kabul etti? (Şaşırma)
B) Zamanında güzel seçimler yapsaydım çok mutlu olurdu. (Pişmanlık)
C) Hava biraz bozursa ve dışarıda da serin bir yağmur çiseliyorsa yola nasıl çıkacağız? (Kaygı)
D) Firma verdiği teklif fiyatını son dakikada yüzde yirmi daha kırıyordu. (Sitem)

9. Büyük Okyanus'taki adalardan bazılarında yaşayan yerliler, saymak için diğer insanların yaptığı gibi yalnızca on parmağını değil bedenlerinin başka uzuvlarını da kullanırlar.

Bu cümleden yerliler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Sayı sistemine çok geç geçtikleri
B) Matematikte çağın gerisinde kaldıkları
C) Sayma yöntemlerinin normal sayı saymadan farklı olduğu
D) Vücut diline önem verdikleri

10. Her atasözü bir genel kural niteliğindedir ve bu kural öykü biçiminde bulunabilir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi bu cümlede verilen özelliği en iyi yansıtır?

- A) Ayyar tilki art ayağından tutulur.
B) Tilkiye tavuk kebabı yer misin demişler; adamın güleceğini getiriyorsunuz, demiş.
C) Tilkinin dönüp (gezip, dolaşıp) geleceği yer, kürkçü dükkânıdır.
D) Tilki, tilkilğini bildinceye kadar post elden gider.

11.

- ◆ Olasılık Bildiren Cümle
- ◆ Abartı Bildiren Cümle
- ◆ Neden–Sonuç Cümlesi
- ◆ Amaç–Sonuç Cümlesi

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen cümle çeşitlerinden birine örnek olamaz?

- A) Sesi yedi düveli kendine getirdi.
B) Vatandaşın bunu bilmesi, kendisine yarar sağlayabilir.
C) Sabah erken kalkmak için uyumaya gitti.
D) Din adamları halkta büyük bir telkine sahiptirler.

12.

- I. Ne yazık ki bu görüşleri bozuk kimselerin gördükleri ekseriya mukavva heykellerdir.
II. Bu yıkılışın ona geldiğini hep hissediyorduk.
III. Çağdaş insanın hayatında diğer insanlara göre gazete daha mühim bir yer tutar.
IV. Sanat, insandaki yaratma eğiliminin eyleme dönüşmesi olayı; sanat yapıtı da bu eylemin maddeyi etkileyerek ona verdiği biçim ve düzendir.

Numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede pişmanlık söz konusudur.
B) II. cümlede sezgi anlamı vardır.
C) III. cümlede karşılaştırma yapılmıştır.
D) IV. cümlede tanımlama yapılmıştır.

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde olumsuz bir eleştiri yapılmıştır?

- A) Kadıköy'ünün Romanı'nda genç, akli başında ve duyarlı bir genç olarak anlatılan Necdet; kendisinden birkaç yaş büyük Bedriye'ye âşık ama Bedriye, başlangıçta Necdet'ten hoşlanıyor ve daha sonra geçirdiği kötü bir deneyimden dolayı kadınlara metelik vermeyen Burhan'la tanışıyor.
- B) "Türkiye Türkçesinin Tarihsel Sözlüğü Projesi" kapsamında taranarak Adnan İnce tarafından hazırlanan eser, 16. asra dek Anadolu sahasında kaleme alınmış Farsça-Türkçe yazılmış sözlüklerin en kapsamlısıdır.
- C) Kadıköy'ünün Romanı iyi başlıyor, aralarda küçük düşüşler yaşayıp tekrar toparlanıyor, başladığı düzeyde yoluna devam ediyor ama hiçbir zaman "başyapıt" diyebileceğimiz o bariz sıçramayı yapmıyor.
- D) Madde başları orijinal imlasıyla ve yanında çeviri yazısıyla birlikte koyu olarak dizilerek verilen sözlüğün metni hazırlanırken yazma ve matbu sözlüklere bakılarak hem madde başlarının hem tanımların imlasında yanlışlık olan kelimeler düzeltilmiştir.

14.

- ◆ Duygu Bildiren Cümle
- ◆ Abartı Bildiren Cümle
- ◆ Sebep-Sonuç Cümlesi
- ◆ Karşılaştırma Cümlesi

Hangisi yukarıda verilen cümle çeşitlerinden herhangi birine örnek olamaz?

- A) Bu şiir muhakkak ki daha önce yazılan ve başarılı sanılan şiirlerin hepsinden çok çok üstündü.
- B) Fırat ve Dicle yan yana akıyor, sonra birbirine kavuşuyor.
- C) Bu büyük şehirde ona hitap eden ilk adam olduğu için ona yüreğini açmak ihtiyacını duyuyordu.
- D) Onun bu ani gidişi karşısında kendimi çok kötü hissediyorum!

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yargı gerekçesiyle birlikte verilmiştir?

- A) Yaşadığımız bu kötü gün densizliğim yüzünden yaşıyordum.
- B) Öğretmenler o gün bana hiç olmadıkları kadar kızmıştı.
- C) Yaşamı kucaklamakta romanın öyküye göre daha olanaklı olduğunu düşünenler çok.
- D) Sanatı belirli kalıplara sığdırma çabaları havaya kılıç sallamaya benzer.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylem nedeniyle verilmiştir?

- A) Sokaktan gelen gürültüden uyuyamadım.
- B) Türkçe dersinden yine zayıf almış.
- C) Yağmurdan korkmadan yürüyorduk.
- D) Kimsesiz çocuklara yardım edelim.

17. Bazı cümleler neden-sonuç, amaç-sonuç ve koşul-sonuç anlamı bildirebilirler.

Buna göre aşağıdaki dizelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir anlam ilişkisi vardır?

- A) Adı sanı bilinmedik illere
Gitmeyince gönül yardan ayrılmaz
- B) Bu imansız muhitte öyle yalnızsın ki sen
Bir teselli bulurdun ruhumu görebilsen!
- C) Çok yorgunum, beni bekleme kaptan.
Seyir defterini başkası yazsın.
- D) Bütün gün yorulduğumu görürse belki bana acır.

1- Tahmin	Hava gitgide kötüleşiyor, her an fırtına çıkabilir.
2- Beğenme	O, köylülerin ağzından girip burnundan çıkmayı mükemmel becerir.
3- Uyarı	Otururuz, otururuz, sen işine bak!
4- Varsayım	Haydi totalım babasının bir günahı vardı ve onu çekti.

Numaralandırılan anlamlardan hangisi aynı satırdaki örnek cümlede bulunmamaktadır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

- 2 Microcirculation dergisinde yayımlanan yeni bir araştırmaya göre kan dolaşımında kemik benzeri minik parçacıkların oluşması yaşlandıkça vücudumuzda oluşan tuhaf ama harika şeylerden biri.

Bu cümle aşağıdakilerin hangisinde verilenlerin birleştirilmesiyle oluşturulmuştur?

- A) ◆ Yaşlandığımız zaman vücudumuzda bazen güzel bazen de anlamsız değişiklikler oluyor.
◆ Microcirculation dergisinde yayımlanan yeni bir araştırmaya göre bunlardan biri de kan dolaşımında kemik benzeri minik parçacıklar.
- B) ◆ Vücut yaşlandığı için kimi tuhaf ve harika değişimler geçiriyor.
◆ Microcirculation dergisinin araştırma sonuçlarına göre bunlardan biri de kan dolaşımında kemik benzeri parçacıkların oluşması.
- C) ◆ Vücudumuzda hem tuhaf hem de harika şeylerin oluşma nedenleri bulunuyor.
◆ Bunlardan biri Microcirculation dergisinde yayımlanan kan dolaşımında kemik benzeri parçacıkların oluşması.
- D) ◆ Yaşlandıkça vücudumuzda hem tuhaf hem de harika şeyler oluyor.
◆ Microcirculation dergisinde yayımlanan yeni bir araştırmaya göre bunlardan biri de kan dolaşımında kemik benzeri minik parçacıkların oluşması.

- 3 Beni unutmıştu bile. Koridorun kirli aydınlığında koşarak uzaklaştı. (I) Dipteki atölyeden içeri girdi, peşinden merakla gittim. (II) Atölye penceresinin kenarından heyecanla seyrettim. (III) Boyu yetişmediği için ters çevrilmiş bir tahta sandığın üzerinden idare ediyordu makineyi. (IV) Makineyse çocuğun emri altında munis bir hayvan kadar uysal, yere kıvrım kıvrım, pırıl pırıl demir yongalar döküyordu.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerin anlam özelliklerini belirtmek için aşağıdaki tablo çizilmiştir.

Anlam - Özellik	I	II	III	IV
Karşılaştırma Cümlesi		✓		
Öznel Cümle	✓			
Neden-Sonuç Cümlesi			✓	
Amaç - Sonuç				✓

Buna göre tabloda hangi cümlelerin işaretlenmesinde bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I ve II B) II ve III
C) II ve IV D) III ve IV

- 4 Aşağıda sebep-sonuç ve amaç-sonuç cümlelerine örnekler verilmiştir. Ancak yalnızca bir seçenekte verilen cümleler doğrudur.

Buna göre doğru cümlelerin bulunduğu seçenek aşağıdakilerden hangisidir?

	Amaç - Sonuç	Sebeup - Sonuç
A)	Kutupların erimesiyle birlikte kutup ayılarının sayısı azaldı.	Kaynakları bol olan ticaret yollarının fethi için birçok devlet savaşmıştır.
B)	Parası olmadığı için istediklerini alamadı.	Sınavı kazanmak için canla başla çalıştı.
C)	Güvenliği sağlamak için tüm yol boyunca kervansaraylar yapıldı.	İklim değiştiği için Adelie penguenleri yok olmaya başladı.
D)	Kemoterapi, kanseri yok etmek için ilaç kullanılmasına dayalı bir tedavidir.	Çocuklara soruları çözmeye olanağı sunmak için Bilim Şenliği yapıldı.

- 5 Çok geçmeden elindeki kitabı bir köşeye bıraktı. Hiç düşünmeden koşar adımlarla evin üçüncü katına –teras katına– çıktı. Yine gelmişti işte.1..... Çok nadirdi onu bu kadar mutlu görmek.2.....
 Önce biraz dertleşir gibi. Nasıl mı?3..... Böyle böyle zamanı tükettiler.
4..... Aman ha! Nasıl olur böyle bir şey, demeyin. Biri kuş, diğeri çocuk... Nasıl mı olur?
5..... Günler böyle geçedursun küçük çocuğun gönlünde bir sıkıntı, gözünde bir hüznün peyda
 oldu.6.....

Yukarıdaki paragraf, paragrafın anlamına uygun olarak aşağıdaki cümlelerle tamamlanacaktır.

- I. İster insan, ister kuş olsun gönül isterse sevgi filizlenir, sevgi olursa arada ortak bir dil olmasa da muhabbet olur.
- II. Yanağındaki gamze bir çiçek misali açtı çocuğun.
- III. Ancak bugün biraz gecikmişti, hem de buruk görünüyordu her zamankinden.
- IV. Kalbi tıpkı bir kuş gibi çarpınarak bir o dala bir bu gökyüzüne çarpıp duruyordu.
- V. Mesela, çiçekler bile güneşin sıcaklığını hissedince güneşe bir teşekkür olsun diye yapraklarını açıyorlar ya, işte öyle!
- VI. Onlar birbirlerine daha önce hiç görülmemiş bir bağ ile bağlılardı.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Paragraftaki 5. boşluk anlamsal olarak hem I. hem de V. cümle ile tamamlanabilir. Ancak V. cümle ile tamamlanırsa örneklendirmeye başvurulmuş olur.
- B) IV. cümle benzetme cümlesidir ve paragraftaki 6. boşluğu anlamsal olarak tamamlar.
- C) Paragraftaki 2. boşluk III. cümle ile 4. boşluk ise VI. cümle ile tamamlandığında hem anlamsal bütünlük sağlanır hem de karşılaştırma cümleleri paragrafta kullanılmış olur.
- D) Paragraftaki 1. boşluk II. cümle ile tamamlanırsa anlamsal bütünlük sağlanır ve örneklendirmeye başvurulmuş olur.

- 6 Aşağıdaki tablonun yanındaki kutuların altına bazı rakamlar yazılmış. Tabloda bu rakamların kesiştiği yerlerdeki harfleri kutuların içine yazdığınızda cümlenin hangi özellikte olacağını bulacaksınız.

	1	2	3	4
5	T	M	N	O
6	S	I	L	K
7	Ç	U	Ü	A

5-1	7-4	5-3	6-2	5-2

Aşağıda verilen ifadelerden bulmacada çıkan özellikte bir cümle oluşturun.

1. çok sayıda türbinin	3. amaçlarla kullanılabilir	5. estiği denizlere rüzgâr tarlası kurulmasın	7. rüzgâr tarlası deniyor
2. türbinlerin arasında kalan topraklar	4. örneğin neden rüzgârın karadan daha çok	6. bir arada çalıştığı alanlara	8. tarım için ya da başka

Buna göre oluşturulacak cümledeki ifadelerin sıralaması aşağıdakilerden hangisi gibi olmalıdır?

- A) 2 – 8 – 3
- B) 1 – 4 – 3
- C) 1 – 6 – 7
- D) 2 – 6 – 5

1

- I. Herhangi bir deprem anında yıkılma riski bulunan kamu tesislerinin hızlı bir şekilde yenilenmesi, sağlık kuruluşlarındaki hizmetin iyileştirilmesi için fiziki ve teknolojik standartların geliştirilmesi ayrıca bu yeniliklerin meydana getireceği finansal problemlerin ve işletme sorunlarının çözümünde ortak çalışmalar yapılarak sonuca ulaşması amaçlanmıştır.
- II. Sağlık hizmetlerinde kamu ve özel girişim hizmetlerinin mülkiyet ayrımı olmaksızın yürütülmesi ve kamunun verimlilik ve memnuniyet açısından rekabet içerisinde çalışması ayrı bir öneme sahip bulunmaktadır.
- III. Toplumun mesai saatleri sonrası normal poliklinik ihtiyaçlarına yönelik beklentilerini karşılayacak bir model geliştirilerek, gereksiz yere acile başvurmasına engel olmaya yönelik bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmalarına önem ve öncelik verilmelidir. (En azından 112 Acil'in gereksiz yere aranmaması ve ambulanslara yol verilmesi konusunda verilen önem kadar)

Bilgilendirme grafiğinde bazı simgelerin karşısındaki açıklama bölümleri boş bırakılmıştır. Bu simgeler ve numaralanmış cümleler eşleştirildiğinde doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

A)

I
II
III

B)

II
III
I

C)

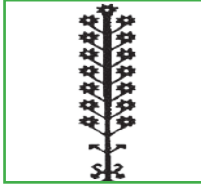
III
II
I

D)

III
I
II

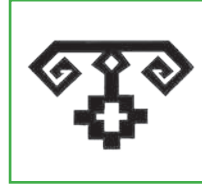
- 2 Türk kültüründe yaşanmışlığın en önemli sembollerinden biridir "kilim". Her bir kilim, eli değen kadınla bütünleşir ya da o kadın o kilim olur. Acısını işler; özlemini, mutluluğunu, şanını, kahramanını... Motifler; renk renk, ilmek ilmek, emek emek... Kilimlerdeki bu motiflerden bazılarının anlamları şunlardır: "Koç boynuzu motif bereketi, kahramanlığı ve gücü; "hayat ağacı" ölümden sonraki hayatı; "kuş" bilgeliği, zeki ve çevik düşüncüyü; "tarak motifi" verimliliği ve üretkenliği; "ibrik motifi" ise ibadeti sembolize eder.

Hayat ağacı motifi

Kuş motifi

Koç boynuzu motifi

İbrik motifi

Tarak motifi

Numaralı cümlelerdeki boşluklar cümlelerin anlamları göz önünde bulundurularak metindeki motifler ile tamamlanacaktır.

- I. Belki de onlar beş vakit değil içecek bir yudum su bulamadılar ya da niyeti bozacak bir dilim ekmek ancak onlar ki yapacakları en büyükyaptılar vatani kurtararak.
- II. Atatürk, milletine duyduğu saygı, sevgi ve güveni; milletini çalışkan addettikten sonra üzerinde bir de ifadesini kullanarak dile getirmiştir.
- III. Hücrelerinizin veya organlarınızın artık bir işe yaramıyor olması bütün canlılığı ve hissettikleriyle yeniden var olmayacağı anlamına gelmez.

Buna göre aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

A)	I	II	III
	Koç boynuzu	Koç boynuzu	Tarak

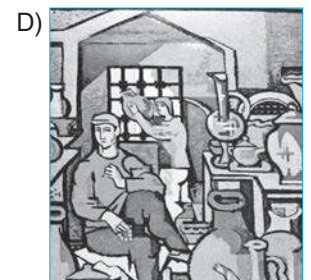
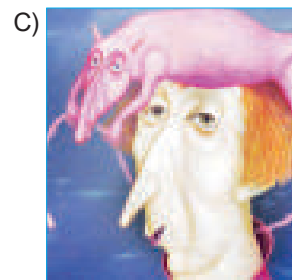
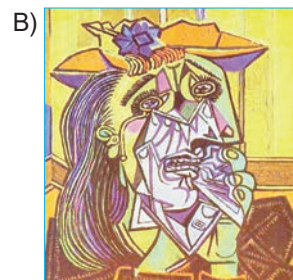
B)	I	II	III
	Tarak	Koç boynuzu	Kuş

C)	I	II	III
	İbrik	Tarak	Hayat ağacı

D)	I	II	III
	İbrik	Kuş	Hayat ağacı

- 3 Deformasyon; konunun özelliğini bozmadan, konuyu daha etkili anlatabilmek için bazı yerlerini olduğundan fazla gösterip genel görüntüsünü bozmaktır. Sanatta deformasyon anlayışı (belli bir şeyin şeklini değiştirme anlayışı) eski devirlerden beri vardı. Bu husus, sanatta önemli bir anlayıştır. Tablodaki kompozisyonun gerektirdiği uzatma veya kısaltmaların uygulanmadığı bu anlayışın, Rönesans öncesi dönemlerde yaşamış olan İtalya'nın Treçento (XIII. yüzyıl) veya Quattroçento (XIV. yüzyıl) ressamlarından itibaren izlendiği gibi, ilkel devirlerin eserleri olarak kabul ettiğimiz kalıntılarda da görülmektedir. Örneğin sıkılıp suyu çıkarıldıktan sonra bir bez üstünde güneşte serilip salça hâline getirilen domates, nasıl yerini salçaya bırakırsa; sanatçının da karşısına aldığı bir objeyi sanat eseri hâline getirebilmesi için ondan muhakkak başka bir şey yapması gerekir. İşte bu iş, bir deformasyondur.

Aşağıdaki tablolardan hangisi parçada altı çizili cümleye örnek verilemeyecek bir resimdir?

4

Aşağıda daireler içinde verilen ifadelerden kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturulmak istense sıralama aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

♦ 1-2-4-3

♦ 2-4-1-3

♥ 3-4-1-2

★ 3-1-4-2

beynin işleyişiyle ilgili yıllardır doğru olarak kabul edilen

1

çeşitli varsayımların yanlış olduğunu gösteriyor

2

Los Angeles'taki Kaliforniya Üniversitesinden (UCLA) bir grup araştırmacının

3

yakın zamanlarda Science'ta yayımladıkları çalışmanın sonuçları

4

Aşağıda daireler içinde verilen ifadelerden kurallı ve anlamlı bir cümle oluşturulmak istense baştan üçüncü ifade hangisi olur?

♦ 1

♦ 2

♥ 3

★ 4

iç kulaktaki çok küçük kalsiyum kristallerinin, buldukları

1

bu durum için genellikle baş egzersizleri önerilir

2

vertigonun yani baş dönmesinin en yaygın türü,

3

yerden ayrılıp bir araya gelmesiyle ortaya çıkar ve

4

Görseldeki soruların doğru cevapları aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) ♦ – ♦

B) ♥ – ★

C) ♦ – ♥

D) ★ – ★

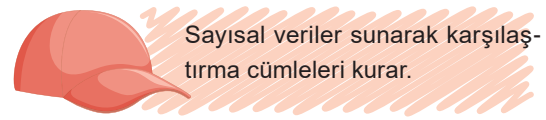
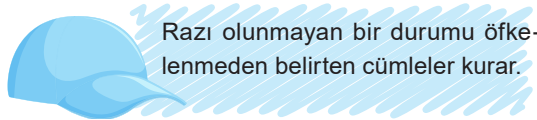
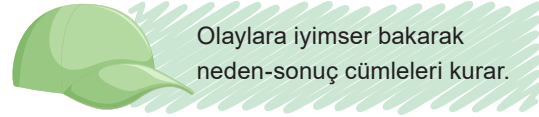
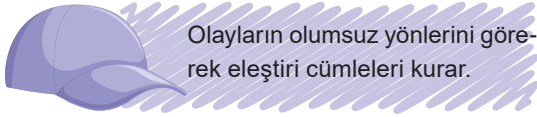

- 5 Satıcının müşteriye ürünü satabilmesi, müşterinin satın alma davranışı arkasındaki motive edici gücün ne olduğunu bilmesini gerektirir yani satıcı ancak bu şekilde renginden ebatına kadar ürünü, tüketicinin gereksinimine göre özendirerek satışını gerçekleştirebilir.

Aşağıdaki fıkralardan hangisi bu cümlede sözü edilen duruma en uygun örnek olabilir?

- A) Bir gün Nasreddin Hoca pazarda ayakkabı satmaya gider. "Altı kağıt, altı kağıt!" diye bağırır. Adamın biri bu ayakkabılardan altı kâğıda alır, gider. Derken günler geçer. Bir gün yağmur yağar. Adam yeni aldığı ayakkabı ile yürümeye başlar ama ayağı su alır. Adam şaşırır. Hemen Nasreddin Hoca'ya gider ve "Sattığın çarığın altı kâğıtmış, yırtıldı." der. Nasreddin Hoca'nın kılıfı hazır: "Eeee, biz boşuna mı bağırıyoruz altı kağıt, altı kağıt diye?"
- B) Hoca, kara bir tavuğu satmak için pazara götürmüş. Ancak renginden ötürü kimse tavuğu almak istememiş. Hatta biri "Beyaz olsaydı alırdım!" demiş. Bunun üzerine Hoca, bir kalıp sabun alarak tavuğu çeşmede yıkamış, yıkamış ya rengi gene kara! Müşteriye duyurmasına "Aferin be boyacıya!" demiş. "Öyle boya kullanmış ki tavuğun rengini aklaştırmannın mümkünü yok!" Bu sözden pek hoşlanan müşteri, kara tavuğu hemen satın almış.
- C) Nasreddin Hoca, bir gün bakkallık yaparken Kedigillerden falanca olduğunu söyleyen bir kadının veresiye mal almasına izin vermeyip "Kocanı tanıyorum ama bile bile sermayeyi kediye yükleyemem!" der.
- D) Nasreddin Hoca, bir at satın almayı düşünür. Komşuları onu "Atın yaşı, dişlerine bakılarak anlaşılır!" diye ikaz ederler. Hoca, pazarda bir atın ağızına bakar ancak beğenmeyince oradan uzaklaşır. At satıcısı şaşırır "Atı beğenmedin mi?" diye sorar. Nasreddin Hoca "Atın pek yaşlıymış, ağızında otuz iki dişi var, demek ki otuz iki yaşında!" diye cevap verir.

- 6 Cümlelerin farklı anlam özelliklerinin öğretildiği bir etkinlikte, farklı renklerde şapkalar kullanılmış ve öğrencilere şapkaların özellikleri aşağıdaki gibi açıklanmıştır:

Öğrencilerden "doğal yaşam" hakkındaki düşünceleriyle ilgili taktıklara şapkalarla göre cümleler kurmaları istenmiştir.

Bu metne göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin cümlesi yay araç içinde verilen şapkanın özelliğine uygun değildir?

- A) Geçtiğimiz yıl WWF ve Türkiye ile birlikte 20.000 yavru deniz kaplumbağasını doğal ortamlarına kavuşturan firma, bu yıl her yıldan daha fazla olarak hayvanları doğal yaşamlarına kavuşturmayı amaçlıyor. ()
- B) Az performans gösterdiğini düşündüğünüz buzdolaplarını doğal yaşama fayda sağlamak amacıyla atmayıp onları çalıştırdıktan sonra daha iyi performans gösterebilmesi için sağlıklı havalandırma yapmasını sağlayın. ()
- C) Denizlere her dakika 15 bin kilogram plastik atığın sızmakta olduğu dikkate alındığında, dünya genelinde süregelen mevcut yaklaşımın işe yaramadığı ortadadır. ()
- D) Doğaya verilen zarara yalnızca benim eserimde değinilmiş olmasına rağmen değer verdiğim ve takip ettiğim yazar bunu kabul etmedi. ()

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

örneklendirme cümleleri, yakınma, sitem, neden-sonuç cümlesi, karşılaştırma, pişmanlık, özlem, benzetme, şaşırma, istek, abartma, nesnel anlatımlı cümleler, amaç-sonuç cümlesi, küçümseme, beğenme, öznel anlatımlı cümleler, beklenti, kararsızlık, koşul (şart) cümlesi, cümle tamamlama, cümle oluşturma, cümle

1. Yapılan işin gerekçesiyle belirtildiği cümleler neden–sonuç cümleleridir.
Örnek: Dikkatsizliğim nedeniyle kaza yaptım.
Buna göre “Düştüğüm içim kolum kırıldı.” cümlesinde neden–sonuç anlamı sağlayan ifade hangisidir?
Cevap:
2. Birden çok varlığın, olayın ya da durumun benzerlik veya farklılıklarının ifade edildiği cümlelerde karşılaştırma vardır.
Örnek: Meltem, Ceren’e göre daha uzun saçlıdır.
Buna göre “Çayı kahveden çok seviyorum.” cümlesinde hangi nesnel karşılaştırılmıştır?
Cevap:
3. Eylemin belirli bir amaca yönelik yapıldığını bildiren cümlelere ne ad verilir?
Örnek: İşe gitmek için erken kalktım.
Cevap:
4. Bir kimseye veya içinde bulunulan duruma karşı duyulan üzüntünün, hissedilen kırılganlığın dile getirildiği cümleler hangi duyguyu ifade eder?
Örnek: Onun davetine katıldın da benimkine katılmadın.
Cevap:
5. Farklı yönlerden aralarında ilgi bulunan iki varlık veya kavramın birbirine benzer yönlerinin olduğunu ifade eden cümlelerde benzetme vardır.
Örnek: Ameliyattan sonra, kalbi saat gibi çalışıyordu.
Buna göre “Deniz bugün çarşaf gibiydi.” cümlesinde kendisine benzetilen unsur hangisidir?
Cevap:
6. Herhangi bir olayın veya durumun gerçekleşme şartının başka bir olaya ya da durumun gerçekleşmesine bağlandığı cümlelere ne denir?
Örnek: Sakin olursan her şeyi anlatacağım.
Cevap:
7. Tek veya birkaç sözcüğün bir araya gelip yargı bildirdiği kelime veya kelime dizisine ne denir?
Örnek: Gel. Beni dinle.
Cevap:
8. Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren cümlelere ne denir?
Örnek: Film, çok komikti.
Cevap:
9. Bir olayın, bir durumun, bir olgunun önemini anlatabilmek amacıyla olduğundan daha fazla ya da daha az gösterilerek ifade edilen cümleler abartma cümleleridir.
Örnek: Utancından yerin dibine girdi.
Buna göre “Öğretmen yine dünya kadar ödev verdi.” cümlesinde abartılan husus nedir?
Cevap:
10. Herhangi bir konuyla ilgili olarak ne yapılacağı konusunda tereddütlü olma durumunu anlatan cümleler hangi duyguyu ifade eder?
Örnek: Fazla acıkmadım ama yemek mi yesem atıştırmalık mı?
Cevap:
11. Düşünceyi somutlaştırıp daha anlaşılır hâle getirmek için düşünceyle ilgili örneklerin verildiği cümlelere ne denir?
Örnek: Pazardan aldıklarım arasında ıspanak, pırasa, lahana gibi sebzeler var.
Cevap:
12. Gerçekleşmesi umulan durumları ifade eden duyguya ne ad verilir?
Örnek: Bayramda bize de geleceğinizi umuyorum.
Cevap:
13. Doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişmeyen, kişisel düşünceler içermeyen cümlelere ne ad verilir?
Örnek: Fatma, tıp fakültesini kazandı.
Cevap:
14. Karşıdakine değer vermeme, onu önemsememe veya hafife alma gibi durumların anlatıldığı cümleler hangi duyguyu ifade eder?
Örnek: Sen kim bu yarışta kazanmak kim.
Cevap:
15. Herhangi bir varlık veya durumdan duyulan rahatsızlığı anlatan cümleler hangi duyguyu ifade eder?
Örnek: Ortalıkta boş boş geziyor ve kimseye yardım etmiyor.
Cevap:
16. Yapılan bir hata sonucunda duyulan üzüntüyü anlatan cümleler hangi duyguyu ifade eder?
Örnek: Bu işe hiç başlamasaydım iyi olacaktı.
Cevap:

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “güzel” sözcüğü zarf olarak kullanılmamıştır?

- A) Güzel çocuk, dedi içinden.
- B) Ne güzel söylemiş şair!
- C) Ben de güzel oynadım bu oyunu.
- D) Arkadaş, çok güzel konuştun sen de!

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiili miktar yönünden etkileyen bir zarf kullanılmamıştır?

- A) Yoruluyor ve ne de olsa gözler biraz şaşılışıyor.
- B) Biraz yağmur yağdı mı Beyoğlu'nun yaya kaldırımlarında yürüyebilersen yürü.
- C) O rejime başlamıştı ve şekerli ürünleri çok az tüketiyordu.
- D) Üç sokak daha değiştirdi ve epey yürüdü.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru anlamı soru zarfı ile sağlanmıştır?

- A) Kim böyle bir arabası olsun istemez ki?
- B) Onca saatten sonra bunu mu söyleyecektin?
- C) Dünkü kaza nasıl olmuş acaba?
- D) Başkanlık seçiminde kime oy attınız?

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı işlevde bir zarf kullanılmıştır?

- A) Kel Hasan kumpanyası, o gece her zamanki mekânlarında bir komedi dram oynuyordu.
- B) Şairin çok şairane bir hayretiyle az sonra karşı karşıyayız.
- C) Akşamüstü salona çıktığında her zaman girip çıktığı o kapının alt tarafındaki boşluğundan atılmış bir bildiri buldu.
- D) Akdeniz'in, ikinci güneşiyle kamaşmış mavi meydana başımı çevirip gözlerimi çocuklara göstermeden ağladım.

5. Babamla ara sıra Torku Konyaspor'un maçlarını izlemeye gidiyoruz.

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıdaki cümlede bulunan zarfla aynı türden bir zarf vardır?

- A) Torku Arena ülkemizin en iyi statlarından biri olmuştur.
- B) Stat, seyircinin sahaya en yakın olacağı şekilde mükemmel yapıldı.
- C) Stada gelen yollar geniş olduğu için trafik çok yoğun olmuyor.
- D) Stat açılışı 2014 yılının Eylül ayında yapıldı.

6. Bir gün Temel oğlunun yanına gitmiş. Oğlu 10. katta oturuyormuş. Yorgun yorgun yukarı çıkmış. Oğlu “Baba

1
2 3

neden asansöre binmedin?” demiş. Temel, “Asansör altı

4

kişilikti. Altı kişi bekledim gelmedi, ben de binmedim.” demiş.

Yukarıdaki parçada numaralandırılan ifadelerden hangisi zarf değildir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7. Zarflar fiilleri, fiilimsileri, zarfları ve sıfatları; yer-yön, durum, zaman, ölçü-miktar ve soru yönünden niteleyen sözcüklerdir. Fiile sorulan “Nasıl?” ve “Neden?” sorularına cevap veren zarf çeşidi ise durum zarfıdır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiili durum yönünden etkileyen bir zarf kullanılmamıştır?

- A) Siyah bir bulut gelene kadar gökte Güneş pırıl pırıl parlıyordu.
- B) Boyaların tamamı tabiattan doğal yöntemlerle elde edilir.
- C) Haftada 10 saat televizyon izlemenin insan zihnini etkilediği sonucuna ulaşıldı.
- D) Ormanda kaybolan insanlar, ağaçlardaki yosunlara bakarak yönlerini bulurlar.

8. Fiillerin veya fiilimsilerin anlamını zaman bakımından sınırlandıran sözcüklerdir zaman zarfları. Fiile sorulan “Ne zaman?” sorusuna cevap veren zarf çeşididir. Zaman zarfı olarak kullanılan kelimeler şunlardır: dün, bugün, yarın, şimdi, gece, gündüz, erken, geç, demin, akşam, sabah, kışın, yazın, biraz sonra, biraz önce vb. Zaman zarflarını bulabilmek için yükleme şu sorular sorulur: “Ne zaman?”, “Ne zamandan beri?”, “Ne zamana kadar?”...

Aşağıdaki dördlüklerin hangisinde zaman zarfı kullanılmıştır?

- A) Gece gündüz ağlar hiçbir dem gülmez
Unutmuş eşini dostunu bilmez
Sevmiş bir güzeli artık vazgeçmez
Aşık olmak müşkül haldir diyessin
- B) Kara gözlüm bu ayrılık yetişir
İki gözüm pınar oldu gel gayrı.
Elim değse akan sular tutuşur
İçim dışım yanar oldu gel gayrı
- C) Bu ne yeşil ne mavi bu ne sarı? Yolumuzda.
Nasıl koyup gitmeli bu denizi, bu kırları?
Uğulda, uğulda, uğulda sonbahar rüzgârı,
Bir dal kırabilir misin bakalım, gönlümüzde?
- D) Gençliğimi kaybettim birtakım odalarda;
Kaybolan gençliğimi aradığım aynalarda
Ölüler dolaşıyor böğürlerinde elleri,
Aynı şeyi arayan akraba hayalleri.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemi durum bakımından belirten bir ifade kullanılmıştır?

- A) Bu konuyu yarın uzun uzun konuşuruz.
B) Kaç yıldır bu şehirde oturuyorsunuz?
C) En büyük hayalim tatile çıkmaktı.
D) Akşam yemeğinde hafif bir tatlı yedik.

10.

CÜMLELER	Durum Zarfı	Miktar Zarfı	Zaman Zarfı	Yer-Yön Zarfı
İş ancak akşam bitti.	x			
Hasta biraz uyuyabildi.		x		
İş yerinde yoğun çalıştık.			x	
Gönderdiği mektup geri geldi.				x

Her doğru için 25 puan verilen bir oyunda, tabloyu yukarıdaki gibi dolduran bir öğrenci kaç puan almıştır?

- A) 25 B) 50 C) 75 D) 100

11. Yer-yön bildiren sözcükler çekim eki aldığı zaman zarf olmaktan çıkıp isimleşir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu durumun bir örneği vardır?

- A) Aşağı indik çünkü orası kış akşamları sakın ve daha sıcak oluyor.
B) Bir gün içinde yukarı çıkmıştık.
C) Köşkerin biraz ötesinde köy kulübelerine benzer derme çatma evler görülürdü.
D) Ders çalışırken dikkatin dağılmasın istiyorsan masayı biraz ileri çekelim.

12. Aşağıdakilerin hangisinde miktar zarfı kullanılmıştır?

- A) Soruları çözerken biraz zorlandım.
B) İyi bir doktor bulduk kendimize.
C) Bu sene çiftçiler az çalıştı.
D) Onunla sık görüşüyoruz.

1. Yer-yön zarfları, cümlede yalın halde kullanıldıklarında zarf olur ve zarf tümleci görevi üstlenir. Ancak isim hâl eklerinden birini aldıklarında isim olur ve yer tamlayıcısı ya da nesne görevini üstlenir. Örneğin “Herkes dışarıya çıkacak.” cümlesinde “dışarıya” sözcüğü zarf değil, yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç) görevindedir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki altı çizili ifadelerle ilgili işaretlemelerden hangisi yanlış yapılmıştır?

CÜMLELER	Yer tamlayıcısı	Yer-yön zarfı
----------	-----------------	---------------

A) Herkes <u>dışarı</u> çıkacak.		✓
B) Soğuk olursa <u>içeriye</u> girin.		✓
C) Arabayı al, <u>dışarıya</u> çıkalım.	✓	
D) Bütün eşyaları <u>yukarı</u> çıkardık.		✓
2. Fiillerden, fiilimsilerden, sıfatlardan veya kendiyle aynı görevdeki kelimelerden (zarflardan) önce gelerek onların özelliklerini, zamanını, yönünü, miktarını belirten sözcüklere zarf (belirteç) denir.

Buna göre “sessiz” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf görevinde kullanılmıştır?

- A) Bak, sessiz adımlarla yaklaşıyor yeni yıl farkına var artık!
- B) Gece başladığı vakit, ışısız ve sessiz evler arasından geçmek icap ediyordu.
- C) Ailesinden gizli bir şekilde evden çıkan genç çocuk, eve sessiz girdi.
- D) Kız kardeşi Deniz Yolları şirketinde çalışan sessiz bir adamla evlidir.
3. Günlerdir aradığım ve bulamadığım romanı buldum.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdaki sözcüklerden hangisi getirilirse fiil, zaman yönünden belirtilmiş olur?

- A) evde B) tatilde
C) okulda D) kolayca

4. Fiilleri veya fiilimsileri yer-yön bakımından belirten zarflardır. Fiillere sorulan “Nere?” sorusuna cevap verir. Yön zarfları yalın (ek almamış) halde kullanılır. “Aşağı, yukarı, içeri, dışarı, ileri, geri, öte, beri, doğru” en çok kullanılan yer-yön zarflarıdır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer-yön belirten bir zarf kullanılmıştır?

- A) Bağına, bahçene, suyuna, toprağına veda ederek geri gidiyorum.
- B) Kurt ulumalarına, güçlü atlar karşılık verdi.
- C) Emir yukarıdan gelince çaresiz kaldık.
- D) Dışarıyla iyi geçiniyorduk, Yunanlılarla az kalsın birleşecek kadar sıkı fıkı idik.

5.

- I. Meclisler, iç tüzük hükümlerine uygun olarak oturumları kapalı yapabilir.
- II. Ankara'nın soğuk, kapalı günlerinden biriydi.
- III. Ayrıca ben, oldukça kapalı bir çevrede yetişmiştim.
- IV. Damalı bir eteklik, açık mavi bir yün kazakla kapalı giyinmişti.

“Kapalı” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangilerinde zarf görevinde kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) III ve IV

6.

- I. Öğlen seyirciler çoğalmaya başladı.
- II. Ertesi gün öğlene kadar nasıl vakit geçireceğini bilemedi.
- III. Öğleni de kılar, sonra ağıla çıkarım.
- IV. Öğlen iki anne, çocuklarını sevinçle karşıladılar.
- V. Öğlen, limanda demirli duran bu gemide uyanacaklardı.

“Öğlen” sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangilerinde zaman zarfı olarak kullanılmamıştır?

- A) I ve II B) I ve V
C) II ve III D) IV ve V

7. Yer-yön bildiren sözcükler çekim eki aldığı zaman zarf olmaktan çıkıp isimleşir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu durumun bir örneği vardır?

- A) Bu kusursuz senaryoyu oynarken bir adım ileri çıktım.
B) Kızlara bakmaya giderken arabadan dışarı dalgın dalgın baktım.
C) Dışarıda yoğun bir kar yağışı var.
D) Ortalık ağarırken bir arkadaşıyla yorgun adımlarla geri çıktık.

8.

- I. Dedikodular artmış ve ne yazık ki aralarındaki ilişki çirkin bitmişti.
II. En küçük oğlunun ölümcül bir hastalığı olduğuna hiçbirimiz inanmak istemiyorduk.
III. Ömrünün tek ve karmaşık oyunu büyük bitmişti.
IV. Bu iyi, temiz, sıhhatli küçük insanların uykusu bambaşka bir şey.
V. Uslu yurttaşlar, bu ölümcül sorumluluk karşısında direnmeyeceklerdir.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde durum zarfı kullanılmıştır?

- A) I ve III
B) II ve IV
C) III ve V
D) IV ve V

9. "Kötü" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir görevdedir?

- A) Beni bu kötü havalara mahvetti.
B) Kötü şansım yine beni harap etti.
C) Size bu kez kötü haber vermeyeceğim.
D) Bize çok kötü davranıyor.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer-yön zarfı vardır?

- A) Ona ileri geri konuşmamasını söyledim.
B) Elindeki çantayla koşarak yukarı çıktı.
C) Birazdan hepimiz öte yolda buluşacağız.
D) Bir anda içeriye girdi.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde miktar zarfı kullanılmıştır?

- A) Kalabalığa aldırmandan yürümeye devam etti.
B) Üzerinden atamadığı bir yorgunluk vardı.
C) Akşam sahile inip yürüyelim.
D) Artan kumaşlardan biraz verebilirim.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme zarf görevindedir?

- A) Kadının kocasından gizlisi saklısı yoktu.
B) Biri şaşkın şaşkın etrafı izlerdi.
C) Türlü türlü sebzeler pişirmişti.
D) Yalanların dolanların bitsin artık!

13. Çok istiyorsan haftaya dışarı çıkarız.
I II III

Bu cümledeki numaralandırılmış zarfların türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Durum zarfı	Zaman zarfı	Yer-yön zarfı
B)	Miktar zarfı	Durum zarfı	Yer-yön zarfı
C)	Miktar zarfı	Zaman zarfı	Yer-yön zarfı
D)	Durum zarfı	Yer-yön zarfı	Miktar zarfı

1. Nitelik bildiren sözcükler isimden önce gelerek o ismi etkilerse sıfat, fiilden önce gelerek fiili etkilerse zarf olur.

Buna göre “acı” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?

- A) Onun da acı bibere alerjisi vardı.
B) Yaşadığı acı günlerden de çok şey öğrendi.
C) Seninle karşılıklı içilecek bir acı kahvemiz olmalıydı.
D) Yediğimiz biberlerin tadı çok acı geldi.

2.

- I. Öğleden önce işi bitirmeliyim.
II. Orası çok esrarengiz görünüyor.
III. Türkçeyi iyi konuşamıyordu.
IV. Bu kitabı çok beğendim.

Yukarıdaki altı çizili zarfların çeşidi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Durum Zarfı	Miktar Zarfı	Soru Zarfı	Zaman Zarfı
B)	Zaman Zarfı	Durum Zarfı	Durum Zarfı	Miktar Zarfı
C)	Miktar Zarfı	Durum Zarfı	Zaman Zarfı	Soru Zarfı
D)	Zaman Zarfı	Durum Zarfı	Zaman Zarfı	Miktar Zarfı

3. **Aşağıdakilerin hangisinde yer-yön zarfı kullanılmıştır?**

- A) Çok üşüyünce içeri girdi.
B) Biraz daha gitse aşağı düşecekti.
C) Deprem olunca dışarı çıktık.
D) Dedem, ileri görüşlü bir insandı.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “açık” sözcüğü, sözcük türü yönüyle zarftır?**

- A) Açık havada yarım saat dolaş, dinlenirsin.
B) Dünkü gazetede başyazara yazılmış açık mektubu okudun mu?
C) Konuyu saptırma, kartlarını açık oyna!
D) Pazar günü çok aradık ama açık eczane bulamadık.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı türde bir zarf kullanılmıştır?**

- A) Başkalarına zor gelen işleri kolayca yapardı.
B) Her gün öğleden sonra uyurdu.
C) Olay yerinden koşarak uzaklaştı.
D) Elindeki tarakla saçlarını güzelce taradı.

6. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ikileme zarf görevinde kullanılmıştır?**

- A) Adamın yüzünde derin derin çizgiler vardı.
B) Kucağında mini mini bir çocuk uyuyordu.
C) Anadolu insanının yüreğiilmekilmek işlenmiş bu kelimelere.
D) Salkım salkım söğütler vardı havuz kenarında.

7. (I) Yüzümüz niçin kızarır? (II) Yüz kızarmasının vücudumuzun “ya savaş ya kaç” mekanizmasıyla ilgili olduğu düşünülüyor. (III) Tehlikeli bir durumda kaslarımız olabildiğince hızlı harekete geçebilmek için enerjiye ihtiyaç duyar. (IV) Bu durumda vücudun doğal uyarıcısı olan adrenalin nefes alıp vermeyi ve kalp atış hızını artırır, kan damarlarını genişleterek kaslarımıza daha fazla oksijen gitmesini sağlar.

Yukarıda verilen parçada kaç numaralı cümlede soru zarfı kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “yeni” kelimesi zarf görevinde kullanılmıştır?

- A) Yeniliğe her zaman açık bir insandı o.
- B) Ben de yeni geldim eve.
- C) Yeni bir haber duymuş olmalı.
- D) Size yenilerini de gösterebilirim.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlaması durum zarfı olarak kullanılmıştır?

- A) Gözleri uzaktan bal sarısı görünüyordu.
- B) Resimlerindeki renk canlılığı, tablolarına etkileyici bir hava vermiş.
- C) Sayfa düzenine çok dikkat ediyor.
- D) Bu şiir kitabı, toplumumuz açısından çok önemli.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zaman zarfı kullanılmamıştır?

- A) Geçenlerde bir arkadaşıyla parkta gördüm.
- B) Önceleri bu ağaçlar çok sık kesilirdi.
- C) Bu yaz, hiç de istediğim gibi geçmedi.
- D) Bayramlarda dedesini ziyaret ederdi.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde işin nasıl yapıldığını belirten bir söz kullanılmıştır?

- A) Çıktığımızda ortalık henüz aydınlanmamıştı.
- B) Ağır ağır kaleye kadar yürüdüler.
- C) Okullar açılınca yazlıkçılar evlerine döndü.
- D) Özgürlüğüne düşkün olduğunu söyledi.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili söz grubu zarf görevinde değildir?

- A) Gelenlerin birçoğu askerdi.
- B) Dalga dalga üzerime geliyordu pişmanlık.
- C) Eylülün sonunda okullar açılacak.
- D) Er geç sınavı kazanacak.

13.

- I. Güzel günler bizi bekliyor.
- II. Kardeşime güzel bir elbise aldım.
- III. Güzel bir ülke hayal ediyorum.
- IV. Güzel güzel konuşup meseleyi halledelim.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde “güzel” sözcüğü belirteç (zarf) olarak kullanılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikileme zarf görevinde kullanılmamıştır?

- A) Küçük çocuk yarım yamalak konuşuyordu.
- B) Sabah sabah çok yoruldu.
- C) Odayı ıvır zıvır eşyalarla doldurmuş.
- D) En arkada oturmuş kıs kıs gülüyor.

15. Arkadaşlarımla güle oynaya pikniğe gittik.

Bu cümlede bulunan zarfla aynı türden bir zarf aşağıdaki seçeneklerin hangisinde vardır?

- A) Okullar haziran ayında kapanacak.
- B) Kıldan ince, kılıçtan keskin bir yola girmiştik.
- C) İşlerimiz ağır aksak ilerliyordu.
- D) Bize yarın geleceğini söyledi.

16. Bende hiç tükenmez bir hayat vardı

I

Kırlara yayılan ilkbahar gibi

Kalbim hiç durmadan hızla çarpardı

II

III

Göğsümün içinde ateş var gibi

IV

Bu dizelerde numaralandırılmış ifadelerden hangisi zarf görevinde kullanılmamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

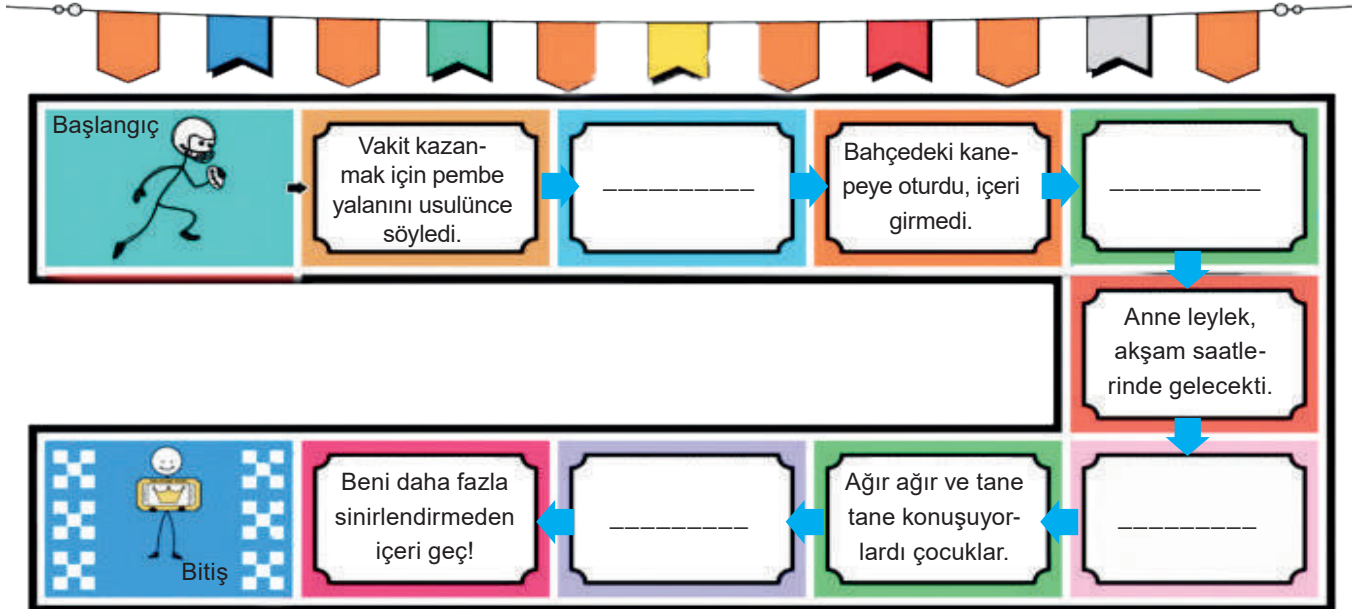
- 1 ★ ve ▲ sembolleriyle belirtilen kelimelerin, numaralandırılan cümlelerin hangilerinde zarf görevinde kullanıldığını bulunuz.

★ hızlı	▲ geri
I. Bir akşamüzeri her zamanki hızlı adımlarla geldi.	I. Bağına, bahçene, suyuna, toprağına veda ederek geri gidiyorum.
II. Bünyamin, gücünün yettiği kadar Haliç'e hızlı yürüdü.	II. Bu saat beş dakika geridir.
III. Hikâyede baştan sona kadar hareket ve hız olmalıdır.	III. Yazının gerisi yarın yayımlanacak.
IV. Yağmur şimdi hızını daha da arttırmıştı.	IV. Artık geride özleyeceğim hiçbir şey yok.

Yukarıda verilen soruların her ikisine de doğru cevap veren bir öğrenci, aşağıdakilerden hangisini işaretlemiştir?

- A) ★ - II
▲ - I
- B) ★ - I
▲ - IV
- C) ★ - IV
▲ - III
- D) ★ - II
▲ - II

- 2 Türkçe öğretimi için hazırlanmış aşağıdaki oyunda kutucuklar içine sırasıyla durum, zaman ve yer-yön zarfına örnek oluşturacak cümleler yazılacaktır.

- I. Annesi gelince hep beraber yukarı çıktık.
II. Bu akşam, akşamı seyredelim terasta.
III. Zaten bünyesi pek sağlam değildi, sık sık hastalanıyordu.
IV. Onu okumuş ve anlamış bulunanlar oldu.
V. İleriyi göremeyen adam, geriye gidecektir.

Buna göre yukarıda verilen cümlelerden hangileri görselde verilen boşluklardan herhangi birine getirilemez?

- A) I ve III
B) II ve III
C) III ve IV
D) IV ve V

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

zarf (belirteç), durum zarfları, miktar (azlık-çokluk) zarfları, yer-yön zarfları, zaman zarfları, soru zarfları, sözcük türleri, sözcük, cümle, nitelik, yer, ölçü, derecelendirme

1. Bir fiilin, sıfatın veya kendi türünden bir zarfın anlamını nitelik, zaman, yer, ölçü, soru kavramları bakımından etkileyen kelimelere ne ad verilir?
Örnek: Bizi görünce gülümseyerek içeri geldi.
Cevap:
2. Durum ve tavır ifade eden zarflara ne ad verilir?
Örnek: Koşa koşa okula gitti.
Cevap:
3. Fiilde bildirilen işin ne zaman yapıldığını ortaya koyan zarflara ne denir?
Örnek: Yarın piknik yapacağız.
Cevap:
4. Fiillerin, sıfatların ya da zarfların anlamını ölçü yönünden tamamlayan, arttıran ya da azaltan zarflara ne denir?
Örnek: Bütün gün çalıştığım için çok yoruldu.
Cevap:
5. Fiillerin anlamını yer-yön bakımından belirten zarflara ne ad verilir?
Örnek: Hemen aşağı inmelisin.
Cevap:
6. Fiillerin anlamını soru yoluyla belirten zarflara ne ad verilir?
Örnek: Buraya niçin geldin?
Cevap:
7. Bazı zarflar, eylemin nasıl yapıldığını ve ne durumda olduğunu gösterir.
Örnek: Ağlayarak boynuma sarıldı.
Buna göre "Çocuk, bizimle bağırarak konuşuyordu." cümlesinde eylemin nasıl yapıldığını gösteren sözcük hangisidir?
Cevap:
8. Bazı zarflar; fiile, sıfata veya zarfa sorulan "Ne kadar?" sorusuna cevap verir.
Örnek: Kendini fazla yorma.
Buna göre "Elif, pek akıllı bir çocuktur." cümlesinde "Ne kadar?" sorusuna cevap olan sözcük hangisidir?
Cevap:
9. Bazı zarflar, cümledeki sıfatların ve başka zarfların miktarını belirtir.
Örnek: Daha başarılı olabilirsin.
Buna göre "Yemeğe biraz fazla tuz koymuş." cümlesinde sıfatın anlamını ölçü yönünden tamamlayan sözcük hangisidir?
Cevap:
10. Bazı zarflar, eylemin yönünü gösterir.
Örnek: İleri geç.
Buna göre "Hava güzel diye dışarı çıktı." cümlesinde eylemin yönünü gösteren sözcük hangisidir?
Cevap:
11. Bazı zarflar, fiile sorulan "Nasıl?" veya "Neden?, Niçin?, Niye?" sorularına yanıt verir.
Örnek: Sevinç içinde okula gitti.
Buna göre "Hazırlanmadan seninle düğüne gelemem." cümlesinde bu sorulara cevap olan sözcük hangisidir?
Cevap:
12. Bazı zarflar, fiile sorulan "Ne zaman?" sorusuna cevap verir.
Örnek: Okul çıkışında seninle geleceğim.
Buna göre "Gelince seninle de hesaplaşacağız." cümlesinde "Ne zaman?" sorusuna cevap olan sözcük hangisidir?
Cevap:
13. Bazı zarflar, fiillerin anlamını zaman bakımından tamamlayıcılar.
Örnek: Yaz tatilinde yüzme kursuna gideceğim.
Buna göre "Bayramda tüm tanıdıklarımızla bayramlaşacağız." cümlesinde eylemin zamanını belirten sözcük hangisidir?
Cevap:
14. Bazı zarflar, fiile sorulan "Nere?" sorusuna cevap verir.
Örnek: İşiniz bitince yukarı gelin.
Buna göre "Yarı yoldan geri döndü." cümlesinde "Nere?" sorusuna cevap olan sözcük hangisidir?
Cevap:
15. Bir cümlede zarfları bulmak için kullandığımız "Nasıl?, Neden?, Niçin?, Niye?, Ne? (eylemin nedenini sormak için kullanılıyorsa), Ne zaman?, Nere?, Ne kadar?" ifadeleri cümle içerisinde yer aldıklarında soru zarfı olur.
Örnek: Niye aldın?
Buna göre "Fiile; 'Nasıl?, Ne zaman?, Ne kadar?' soruları niçin sorulur?" cümlesinde soru zarfı olan ifade hangisidir?
Cevap:
16. Yer-yön zarfları "-i, -e, -de, -den" ekleri ile beraber kullanılırsa zarf olmaktan çıkararak isim olur.
Örnek: İleriye gidelim.
Buna göre "Köşeden aşağı dönünce biraz beriye gel." cümlesinde hangi sözcük bu kuralı örnekendirir?
Cevap:

1. Psikologların bir bölümü sağlık alanında çalışır. Bu alanda çalışanlar, genellikle insanların duygusal ve zihinsel sorunlarıyla ilgili çalışmalar yapar. Okullarda, iş yerlerinde çalışan psikologlar da vardır. Onlar da insanların karar almalarına, sorunlarını çözmelerine, streste ya da olumsuz koşullarla baş etmelerine yardımcı olur. Bazı psikologlar; eğitim, yargı, sağlık sistemi gibi alanlarla ilgili kurumlarda ya da fabrikalarda danışman olarak çalışır. Üniversitelerde araştırmacı olarak çalışan psikologlar öğrencilere ders verir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde bir psikoloğa başvurulması yanlış bir davranış olarak değerlendirilebilir?

- A) Yıllardır bir kurumda yöneticilik yapan Tuba Hanım, iş yerinde yaşanan stresli çalışma ortamını kontrol altına alamamış ve bu konuda psikoloğa danışmıştır.
- B) Uzun yıllardır kot fabrikasında çalışan kişilerin ruhsal gerilimleri olduğunu fark eden müdür, çalışanlarını bir psikolog ile görüştürmüştür.
- C) Bir onkoloji hastanesinde hastalar ile konuşarak hastalıkla mücadelede ve sorunlarını çözmeye yardımcı olan psikologlar bulunmaktadır.
- D) Adliyede suç oranlarının artması ve suçluların tespit edilmesinde sorunlar çıkmasından dolayı kuruma psikologlar alınmaya başlanmıştır.
2. Dışarıdan bakıldığı zaman, Türklerin temiz giyinen fakat giyimlerinde Avrupa'daki süslerin hiçbiri görünmeyen, gösterişi sevmeyen, ağırbaşlı, kanaatkâr, dindar bir Müslüman toplumu olduğu görülür. Evlerinde de masrafları azdır ve bize göre fazla çeşitli değildir. Türkiye'de çok kalıp Türk ailelerini yakından tanıyınca, her Türk'ün kendine göre varlığı ve tasarrufu olduğu anlaşılır. Sokakta dilenen yoktur. Yoksulu vardır fakat yardım görmeyen yoksulu yoktur.

Yukarıdaki parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Türklerin her birinin kendisine has, farklı bir yaşam tarzının olduğu
- B) Türklerin ellerindekiyle yetinen bir millet olduğu
- C) Türklerin kılık kıyafetinin temizliğine Avrupalılar kadar özen göstermediği
- D) Türk milletinin yardımsever bir millet olduğu

3. İnsanımız toplumsal, kültürel ve bilimsel alanlarda gelişme göstermektedir. Bu gelişmeler kişilerde birtakım sorunlara neden oluyor. Örneğin gençlerimizin öğrenimleri sırasında yaşadığı uyum sorunu... Bu dönemde öğrenciler, aile ortamından çok farklı, yeni ve tanımadıkları bir çevreye girmektedir. Uyum sorunlarının başında dersler, barınma, beslenme ve parasal durum gelmektedir. Öğrencilerin sorunlarının çözümünde daha çok ailelerinden, arkadaşlarından destek aldıklarını; toplumsal destek birimlerinin öğrencilere verdiği hizmetlerin yetersiz olduğunu görmekteyiz.

Bu parçadan çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Destek birimlerinin uyum sorunu yaşayan öğrencilere yeterince destek olamadığı
- B) Uyum sorunu yaşayan öğrencilerin eğitimlerini sonlandırdıkları
- C) Ailelerin farklı bir ortama girdiği için çocukları okutmak istemediği
- D) Gençlerin arkadaşlarını beğenmediği için uyum sorunu yaşadığı
4. Beştaş, en az iki kişi ve beş küçük taşla oynanan bir çocuk oyunu. Oyuncu, taşları yere attıktan sonra bir tanesini havaya fırlatıp o düşmeden yerdeki taşlardan birini ya da birkaçını toplamak ve tekrar taşı tutmak zorundadır. Havaya atılan taş yere düşerse oyun sırası öteki oyuncuya geçer. Taşlar önce birer birer, sonra ikişer, üçer ve dörderli gruplar hâlinde toplanır. Bundan sonra yere başparmak ve işaret parmağıyla köprü yapıp öteki oyuncunun seçtiği taşa değdirmeden tüm taşlar bu köprüden geçirilir. Son aşamada taşların tümü havaya atılıp elin tersiyle tutulur. Bunlar da fırlatılıp bu kez avuçla yakalanır. Avuçta ne kadar taş varsa o kadar sayı kazanılır.

Bu parçada beştaş oyunu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kaç kişi ile oynandığına
- B) Nasıl oynandığına
- C) Oyuncuların nasıl seçildiğine
- D) Nasıl sayı kazanıldığına

5. Aşağıda oyuncak paraşüt yapımının aşamaları karışık olarak verilmiştir. Bu aşamalar sırasıyla bir araya getirilerek anlamlı bir paragraf oluşturulabilir.

- I. Son olarak küçük oyuncacı düğümün olduğu yere bağlayın ya da bantlayın.
- II. Bu poşetin üzerine cetvel ve kalem kullanarak kenarları 20 santimetre olan bir kare çizin. Sonra bu parçayı kesin.
- III. 30 santimetre uzunluğunda dört parça ip kesin.
- IV. Öncelikle naylon poşeti yanlarından ve saplarından keserek tek kat hâline getirin.
- V. Bu ipleri, kestiğiniz poşet parçasının dört köşesine bantlayın ve iplerin uçlarını bir araya getirip düğüm atın.

Oyuncak paraşüt yapımına ait numaralanmış cümleler olayların oluş sırasına göre aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) III-IV-II-V-I B) IV-II-III-V-I
C) IV-III-II-I-V D) III-II-V-IV-I

6. İç başarı sahibi bu başarısını kaybetme duygusu yaşamaz. Öz güven sahibidir. Değerini kendi içinde taşır. Onun için kaygılı bir hayat değil, huzura dayalı bir hayat yaşar. İç başarı olup dış başarı olmayan mutlu olabilir. Bunun tersi söz konusu değildir. Dış başarı olan onu kaybetme korkusu ve kaygısı taşır. Hayat bu belirsizliğin getirdiği kaygıyla sürekli huzursuzluğa gebedir. Dış başarılı insanların bu kaygıyı unutmak için bazı kötü alışkanlıklara eğilim duymaları muhtemeldir. Ama bu süreç onları daha kötü sonuçlara sürükler.

Bu parçadan yola çıkarak;

- I. İnsanların dış başarıları onların mutsuz olmalarına sebebiyet verebilir.
- II. Başarısını kendi içinde kazanmış biri bunu kaybedebileceği korkusunu yaşamaz.
- III. İnsanın mutlu olabilmesi için hem iç hem de dış başarıya ulaşmış olması şarttır.

Yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) I ve II B) II ve III
C) I ve III D) I, II ve III

7. Hatıra; yazarının yaşadığı, şahit olduğu ve işittiği olaylar çerçevesinde hayatını anlattığı edebî metinlerdir. Türk edebiyatında istisnaları çokça görülmüş olsa da genellikle topluma mâl olmuş şahsiyetler tarafından yaşlılık döneminde kaleme alınır.

Parçanın dil ve anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi yanlış olur?

- A) Tanımlama yapılmıştır.
B) Karşılaştırma yapılmıştır.
C) Deyim kullanılmıştır.
D) Bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.

8. Osmanlılar unutmasın soyunu.
Anadolu'dan aşık hudut boyunu.
Orda oldu zorlu ateş oyunu.
Ataların ocağıdır o eller.

Şiirin başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Anadolu B) Sevgi
C) Savaş D) Millet

9. Evimden uzakta, annemden uzak;
Kimsesiz kalmışım yad ellerinde.
Bir vefa ararım kalbe dolacak
Gurbetin yabancı güzellerinde.

Bu dizelerin teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşk B) Mutluluk
C) Sitem D) Hasret

10.

- I. Bir zamanlar monoton hayatından sıkılan bir karga varmış.
- II. Çok uzun yollar gitmiş ve sonunda bir çiftliğe varmış.
- III. Kendisinin aksine bunların tüyleri renkli renkliymiş.
- IV. Çiftliğe meraklı meraklı bakarken tavus kuşlarını görmüş.
- V. Bir gün bu monotonluk canına tak etmiş her şeyi bırakıp gitme kararı almış.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulursa doğru sıralama nasıl olur?

- A) III-II-V-I-IV B) II-IV-V-I-III
C) I-V-II-IV-III D) V-I-II-IV-III

11. Televizyonun küçük çocuklara olumsuz etkisi olduğunu eskiden beri savunurum. Çünkü çocuk yalan yanlış, güzel çirkin her şeyi önce görerek; sonra da duyarak hafızasına kaydeder. Hâlbuki önceden böyle miydi? Çocuklarımız daha küçük yaşlarında ilk eğitimcileri annelerinden ne güzel ninniler, masallar dinleyerek büyüyorlardı. Şimdilerde annenin yerine televizyon oturmuş durumdadır. 3-6 yaşları arasında hangi çocuğa rastlarsanız bir sürü programdan bölümler sunacaklarını görürsünüz.

Yukarıdaki parçada yakınılan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocukların eğitiminde ailelerin yerini olumsuz etkileleriyle televizyonun alması
- B) Televizyonun çocukları esir alması
- C) Televizyondaki programların çocukların eğitimine katkıda bulunmaması
- D) Ailelerin, küçük çocuklarına gereken ilgiyi göstermemesi

12. Babalar, otorite ve güçlerine rağmen "anne ve çocuklar" cephesinin karşısında, bence çoğu zaman yalnız adamlardır. (I) Anne ve çocuklar isterlerse evde babaya hareket alanı bırakmazlar. (II) Yaşamın bütün yükünü babalar omuzlar. (III) Dışarıda bin türlü insanla uğraşır. (IV) Bunları çoğu zaman sezdirmez bile ailesine.

Yukarıdaki parça iki paragrafa ayrılmak istenirse ikinci paragraf kaç numaralı cümle ile başlar?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

13. Yaşantılar; çoğu kez zaman içinde biçim, renk ve anlam değiştirir. Sevdiğimiz olaylar ise durmadan yinelediğimiz için hep canlı kalır hatta zamanla daha da güzelleşir. Bunu, yaşlı kişilerle konuşurken hep görürüz. Bir yolunu bulup sözü kendine getirmek, yaşadığı dönemin kendi çevresinde döndüğünü belli etmek, buna kendisini de inandırmak yaşlıların kaçınmadığı bir durumdur.

Bu parçaya göre yaşantılarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklılaştırmaya uygun bir yapısı bulunduğu
- B) Anlatanlara övünme olanağı sağladığı
- C) Yaşlılar tarafından çokça dile getirildiği
- D) Olumsuzluk taşıyanların unutulmak istendiği

14. Bir eleştirmen olarak "genç şair" sözünü sevmiyorum çünkü bir sınıflandırma anlamı taşıyor. Şiir yazıyorsan şairsin; yaşın ister on sekiz ister altmış sekiz olsun. Bana göre iyi şiir yazan herkes şairdir. Şiirde biyolojik yaş yoktur. Genç şairlerin "Biz yeniyiz, bizi hoş görün." gibi tavırlar içine girerek eksikliklerinin görmezden gelmesini istemesini doğru bulmuyorum. Türkiye'de beni asıl rahatsız eden durum bu.

Bu sözleri söyleyen kişi, aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Şairlerin genç olduklarını bahane ederek diğer şairleri taklit ettiğinden
- B) Genç şairlerin yaşlarını öne sürerek olumsuz eleştiri almamaya çalışmalarından
- C) Şairlerin yaşlarının eleştirilerde göz önünde bulundurulmamasından
- D) Genç şairlerin yetersiz birikimle şiir yazma yanlışına düşmelerinden

15. I. Yahya Kemal'in şiir dilini anlamak için sentezciliği üzerinde durmak gerekir.
II. Bunlar, Mallerme, Paul Verlaine, Paul Valery, Charles Baudelaire...
III. Onun Paris'te bulunduğu dokuz yıl boyunca tanıdığı, okuduğu ve etkilendiği birçok şair olmuştur.
IV. Bu şairlerin her biri romantik, parnasyen ve sembolist şairlerdir.
V. Yahya Kemal bu şairlerden sadece etkilenmemiş bu etkilerle yepyeni bir şiir yapısı kurmuştur.

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulduğunda baştan üçüncü cümle aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

16. (I) Elinizdeki eser, yazarın üç romanından sonuncusu. (II) Önceki iki romanını, yazar yurt dışına çıktıktan sonra oğlu yayımladı. (III) Romanda bir ailenin dağılması ve geleneklerine bağlı bir kızın dramatik sonu anlatılmış. (IV) Yer yer olayların abartılı olduğunu hissetseniz de sonuna kadar sürüklüyor sizi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

1. Hikâye; olay, yer, zaman ve şahıs unsurlarına dayalı bir türdür. (I) Bu türde bir olayın gözler önüne serilmesi söz konusudur. (II) Hikâyede gözler önüne serilen olayın ayrıntısına yer verilmez. (III) Hikâye genel olarak olay hikâyesi ve durum hikâyesi şeklinde iki türe ayrılır. (IV) Olay hikâyesinde bir olay kaynağından sonuna kadar aktarılır, durum hikâyesinde ise bir olayın belli bir anı (kesiti) ele alınır.

Bu paragraf iki parçaya bölünmek istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Şimdi gemiler geçer uzaklardan
Gönlüm güvertede sere serpedir.
Işıklı geceler, saz sesleri, peynir ekmek
Ne biletim ne param ne dostum var
Pır pır eder yüreğim bakındıkça...

Bu dizelerin teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabır B) İntikam
C) Yalnızlık D) Sevgi

3. Hiçbir zaman günü düşünmedim. Günümün iyi olmasını geçmişte bugün düşünmeme borçluyum. Gelecekteki günlerim daha iyi olacak çünkü şu an da o günleri düşünerek çalışıyorum.

Bu paragrafta vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşlandığında rahat etmek için gençken çalış.
B) Gücün yettiği kadar çalışacaksınız.
C) Çalıştığın başkasına ise öğrendiğin kendinedir.
D) Gününbirlik planlar yerine uzun vadeli planlar daha çok yarar sağlar.

4. Onunla çalıştığı yerde tanıştık. Bu ahbablık uzun yıllar sürdü. Çalkantılı bir iç dünyası vardı. Onun şiirlerini okuduğumda anlamadığım bazı semboller, savruk bir dil anlayışı görür; buna şaşırımdım. İç dünyasındaki yıkıcı rüzgârlar dilini de savurmuş, diye düşünürdüm. Onu kısaca anlatmamı isteyenlere, "-----" derdim.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kendisi de şiirleri gibi karmaşık bir yapıya sahiptir.
B) Toplumun aksayan yanlarını akıcı bir dille anlatan bir şairdir.
C) Her eserinde kendini aşmaya çalışan bir ustadır.
D) Kılı kırk yarararak her şeyini okuyucuya vermeye çalışan biridir.

5. Bir gün adamın biri kozasından yeni çıkmakta olan bir kelebek gördü. Kelebek, kozayı yırtmak için çok zorlanıyordu. Adam kelebeğe yardım etmek istedi. İki parmağıyla kozayı hafifçe yırttı. Fakat kelebek bir anda yere düştü. Uçamadı. Kanatları çok küçüktü. Meğer kelebeğin kanatlarının gelişebilmesi için kozadan çıkma mücadelesi vermesi gerekiyormuş.

Yukarıdaki parçanın ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hiçbir iyilik karşılıksız kalmaz.
B) Önümüze çıkan engellerle mücadele etmek bizi güçlendirir.
C) Her şeyi oluruna bırakıp bir kenara çekilmeliyiz.
D) İnsanlar zorluklarla tek başına mücadele etmelidir.

6.

- I. Perdeyi araladı hafifçe.
II. Dışarıdan gelen bir gürültü duymuştu.
III. Yatağından kalktı ve pencereye yürüdü.
IV. İrkilerek uyandı derin uykusundan.
V. Ortalık henüz aydınlanmadığı için bahçe duvarına kadar olan alanı görebiliyordu.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerle anlamlı bir paragraf oluşturulmak istense doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) II-I-III-IV-V B) V-I-III-IV-II
C) IV-V-II-I-III D) IV-II-III-I-V

7. Tematik televizyon kanallarının ortaya çıkışıyla “programa bağımlılık”, daha çok “kanala bağımlılık”a dönüşmüştür. Son on yılda artarak çoğalan, akşam haberleri saatine kadar, gündüz yayın akışını tamamen çocuklara yönelik yayınlara ayıran ya da yirmi dört saat kesintisiz yayın yapan tematik çocuk kanalları, başlangıçta çocuklar için güvenli bir içerik sundukları gerekçesiyle pek çok ebeveyn tarafından tercih edilmiştir. Böylece çocuk televizyonun karşısında yalnız bırakılabilmekte, ani ve istenmeyen görüntülerle karşılaşmayacağı varsayılmaktadır. Ancak güvenli bulunan içerikler tek başına sorunu çözmektedir çünkü asıl sorun çocukların yaşamında televizyon izleme eyleminin “tek boş zaman etkinliği” olarak yer almasıdır.

Bu parçada eleştirilen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebeveynlerin hangi programların çocuklar için uygun olduğuyla ilgili bilgi sahibi olmayışı
- B) Ailelerin, çocuklarını televizyonda izledikleri konusunda denetlemede yetersiz oluşu
- C) Televizyonun çocukların yaşamındaki tek boş zaman etkinliği olarak yer alması
- D) Ebeveynlerin çocuklarındaki asıl sorunu tespit edemeyişi ve bu sorunu yalnızca televizyon programlarına bağlaması

8. Cilt, esnekliğini ve nemini yitirdiğinde inceler ve kurumaya başlar. Cildin nemini yitirmesindeki en yaygın neden soğuk havadır. Hava soğuduğunda vücudumuzdaki yağ bezleri daha az yağ üretir. Bu nedenle cildin nem miktarını dengelemek zorlaşır. Ayrıca soğuk havada cildimizi besleyen kan damarları da daralır. Tüm bunların sonucunda cilt gerilir ve kurumaya başlar. Soğuk havada, havadaki nem miktarı da düşer. Bu da ciltteki suyun daha hızlı buharlaşmasına neden olur. Böylece cilt kurumaya başlar. Soğuk havanın dışında yaşlanma, güneş ışınları, hormonal değişiklikler ve kullanılan ilaçlar da cildin kurumasına neden olabilir.

Yukarıda verilen parça aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı niteliğindedir?

- A) Soğuk havanın insanlar üzerinde ruhsal bir etkisi olduğu doğru mudur?
- B) Cildimizin kuruma nedeni nedir?
- C) Vücuttaki esneklik ve nem yitirildiğinde bunların tekrar vücuda kazandırılması nasıl mümkün olur?
- D) Soğuk hava vücuda temas ettiğinde ciltte ne gibi zararlar meydana getirir?

9. Aşağıda medya metinlerinden hangisinin yazılış amacı yay ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Güvenli ve etkili bir aşı geliştirmek zaman alır. Şu anda geliştirilmekte olan 200’den fazla aşı var ve bunların önemli bir kısmı klinik deney aşamasına geldi. Ancak bir aşının geliştirilmesi, onaylanması, geniş ölçekte üretilmesi ve kullanıma sokulmasının zaman alan süreç olduğu unutulmamalıdır. (Olay yorumlama)
- B) 16 Ağustos 1928’de İstanbul’da doğdu. Ara Güler. Lisedeiken film stüdyolarında sinemacılığın her dalında çalışırken Muhsin Ertuğrul’un verdiği tiyatro kurslarına devam etti. 1950’de Yeni İstanbul gazetesinde gazeteciliğe başlarken aynı zamanda İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesine devam etti. (Bilgi aktarma)
- C) İstanbul Bilgi Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu Spor Yöneticiliği Bölümü öğrencilerinden Şeyma Nur Emeksiz, S. Avrupa Para Tekvando Şampiyonası’nda kadınlar K43+S8 kilodan altın madalya kazanarak Avrupa şampiyonu oldu. Ellerinden ortopedik engelli olan Emeksiz, Türkiye’nin 9 erkek, 3 kadın olmak üzere toplamda 12 sporcuyla yer aldığı şampiyonada başarısını dünyaya kanıtladı. (İkna etme)
- D) Masallarda dürüst-sahtekâr, mert-namert, cesur-korkak, akıllı-aptal, adil-zalim, tembel-çalışkan insan tipleri karşı karşıya gelir. Bu iyi kötü karakterler aracılığıyla örnek alınacak ya da sakınılacak davranış biçimleri tanıtılır. Masalın sonunda daima iyiyi temsil eden kahraman kazanır; kötüyü temsil eden karakterler cezalandırılır. İşte çocukluğumuzda uykulu gözlerimizle kulaklarımıza fısıldanan bütün masallar bugünün etik bireylerini gün yüzüne çıkarmak içindir. (Kültür aktarımı)

- 10.
- I. Ancak yapılan yeni araştırmalar soğuk ve kuru iklimlerde de kasırga oluşabileceğini gösterdi.
 - II. Kullanılan model soğuk ve kuru ortama göre oluşturuldu.
 - III. Sonuç olarak bilim insanları kasırga oluşumu için suya gereksinim olmadığını, bu yüzden de su bulunmayan gezegenlerde kasırgalar yaşanabileceğini belirtiyor.
 - IV. Araştırmanın sonucunda Dünya'daki kadar büyük ve kuvvetli olmasa da kasırgalar oluşturuldu.
 - V. Kasırgaların oluşmasında ortamda su bulunmasının büyük bir önem taşıdığı sanılıyordu.
 - VI. ABD'deki Purdue Üniversitesinden araştırmacılar bunun için atmosfer koşullarını taklit eden bir bilgisayar modeli kullandı.
- Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir metin oluşturduğunda hangisi baştan üçüncü sırada yer alır?**
- A) I B) II C) IV D) VI
11. Nasrettin Hoca, hiç süt vermeyen ineğini götürüp pazarda satması için tellala teslim etmiş. Tellal "Haydi, bol süt veren inek satılık, kaymağı üzerinde kedi yürüse batmaz bu ineğin sütünü!" Bunları duyan Hoca, derhal ineği tellalın elinden alarak evine doğru yürümüş.
- Fıkradan aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılabilir?**
- A) Halkın temsilciliğini yapan Hoca, satıcıların kişiyi aldatan taraflarını gözler önüne sererken alıcıya da mesajlar vermeyi ihmal etmemiştir.
 - B) Nasrettin Hoca, ikna edici iletişim yoluyla müşteriye hitap ederek hedef kitlede arzulanan davranış değişikliğini sağlayabilmeyi amaçlamıştır.
 - C) İnekte bulunmayan özellikleri sayarak alıcıyı etkilemek isteyen tellalın yalan söylediğini fark edince ineği satmaktan vazgeçmiştir.
 - D) Fıkroda, gelir yerine zarara uğrayan Nasrettin Hoca, içinde bulunduğu durumdan kendisini kurtarabilmek için mizahın gücüne sarılmıştır.

12. Ahmet Mithat Efendi, görev bilinci olan bir insandır. Bu görev de halkı bilgilendirmektir. Bu görev için ilk basamak olan edebiyat, insanı yetiştirip yükselten ve manen yücelten bir işleve sahip olmalıdır. Bir edebiyat eseri, okurun sıkılmadan eğitim göreceği küçük bir okul niteliği taşımalıdır.

Bu sözleri söyleyen kişinin aşağıdaki metinlerden hangisini beğenmesi beklenir?

- A) Can sıkın ve bize hiç uymayan bir kıştan sonra ısıtıcı güneş ve yeni belirmeye başlayan yeşillikler hepimize tuhaf bir oynaklık vermişti. Sırtlarında beyaz ve kısa bir gömlekten başka bir şeyleri olmayan küçük çocuklar hiç durmadan koşuyorlar, bağıryorlar ve şose yolunun kenarındaki hendeklerde yuvarlanıyorlardı.
- B) Bilmiyor değildi. Fakat hani ya bazı adamlar vardır ki kendi bildikleri şeyleri nasıl öğrenmiş olduklarını bilmezler. Bhusus ki memleketimizde bilenlerin en çoğu bildiklerini nasıl öğrenmiş olduklarını bilmezler... Pek şaşırmayınız. Biz bir efendi gördük ki gerçekten kâtip ve güzel yazı sahibi iken vani kırması olarak cümlesi bir yerde ve birbirine yapışık suretle yazdığı "bulduğundan" kelimesinin o teklik komitesi sırasında her tarafını göstererek tanımdan aciz kaldı.
- C) O dakikayı ömrümde unutamam adaşım; dışarıda fırtına arttıkça artmıştı, duvarlar sarsılıyor, tepemizdeki kiremitler uçuyordu. Ve değirmen, azgın bir hayvan gibi homurduyor ve dönüyordu. Ve o, lambanın sönük ışığında, olduğundan daha büyük, adeta bir gölge gibi duruyordu. Gözleri genç kızın üzerindeydi.
- D) Beklemek azabının bitmesiyle odaya girmek korkusunun başlaması arasında şaşırın hasta çocuk, babasının koluna dayanarak içeriye girerken dışarıya ısınmış bir ilaç ve bozuk bir kan kokusu çıkar, bekleyenlerin hisli genizlerini hafifçe ürpertir ve renksiz bir badana gibi görünmeden, uzun koridorun yüksek, çıplak duvarlarına sıvanır.

1. Öykü ve roman yazmak sadece gördüklerimizi, işittiklerimizi aynen aktarmak olsaydı çoğumuz büyük bir hikâye ya da roman yazarı olurduk. Önemli olan, yaşadıklarımızı ve gözlemlerimizi olduğu gibi aktarmak değil, onlara kendimizden bir şeyler katabilmektir. Onları olduğu gibi anlatmak niye yetmesin, diyebilirsiniz. Bir deneyin isterseniz, göreceksiniz ki ortaya çıkan eser, sanat değeri taşımayacaktır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir sanat yapıtında, yaşanan gerçekler yeniden biçimlendirilerek yansıtılır.
B) Her sanat yapıtı tamamen hayallerden oluşur.
C) Yaşanan olayları olduğu gibi anlatan eserler kalıcılığı yakalayamaz.
D) Yazar, öykü ve romanda anlattığı olaylara kendisi de inanmalıdır.

2. Okulumda her gün sağlam iki cümle kuramayan, duygularını söze dökemeyen, düşüncelerini anlatamayan yüzlerce gençle karşılaşıyorum. Bence ana dilini öğrenmeyi okul sıralarından beklemek yanlış bir tutumdur. Çünkü sorun öğrenim sorunu değil, anlatım olanağı bulma sorunudur. Konuştukça daha iyi konuşabileceğimizi, yazdıkça daha iyi yazabileceğimizi hepimiz bilmez miyiz?

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil yeteneği, dil sürekli olarak kullanıldıkça gelişir.
B) Ana dil öğretiminde yeni yollar aramak gerekir.
C) Öğrencilerin anlatma gücü, anlama gücünden daha zayıftır.
D) Okullarda ana dil öğretimine gerekli özen gösterilmemektedir.

3. Yaptığım işlerin üzerine kimsenin tek bir söz söylemeyeceği basit, sıradan olaylardan bile oldukça kaliteli çalışmalar ortaya çıkarabilecek yeteneğe sahibimdir.

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Bencil
B) Duygusal
C) Yaratıcı
D) Tedbirli

4. Haliç'i mehtapta izleyenler bilirler. Haliç, mehtapta sihirli bir doğa parçasıdır. Suları, altın akan bir nehre benzer. Bir bakarsın kıyının birinde yangına dönüşür. Bir bakarsın gümüş bir hançer olmuş. Köprüde balık tutanlar, bu gümüş hançeri ele geçirmeye çalışan masal yaratıklarıdır. Gözlerinize olan inancınız zayıflar, gönül gözüyle gördüğünüzü sanırsınız. Çünkü gözlerinizi kapayınca bu görkemli manzara kaybolup gitmez. Renk ve şekil değiştirerek sürüp gider.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Haliç'in canlı çeşitliliği
B) Haliç'in mehtaptaki görünüşü
C) Haliç'in insanlardan şikayetçi oluşu
D) Balıkçıların Haliç'teki amacı

5. Gülümsemek iyi niyet mesajıdır, insanların içini aydınlatan bir ışıktır. Günlük yaşamın sıkıntılarında bunalmış, çeşitli sıkıntılar yaşamış biri için minik bir tebessüm; umutsuzluklar arasında bir umut ışığı gibi gelecektir.

Bu parça için en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gülümsemenin Gücü
B) İyi Niyetlilik
C) Umutsuzluk ve Umut
D) Işık ve Gülümseme

6. Şimdi saat yokluğun belası

Sensiz gelen sabaha günaydın

İşi gücü olanlar çoktan gittiler

Bir ben kaldım bir ben kaldım

Bu dördünlüğün ana duygusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şaşkınlık
B) İyilik
C) Kırgınlık
D) Yalnızlık

7. İlk öykülerini dergilerde yayımlamaya başladığı zaman on sekiz yaşındaydı. Bu ilk öykülerinde sıfatlardan, söz sanatlarından kaçınması, yalın dili ve ayrıntıları gözlemlemedeki ustalığı ile dikkati çekti. Yazın yaşamı boyunca ülkesinin insanlarından bahsetti. Çağ dışı, insanlık dışı olaylara karşı savaştıktan bir an geri durmadı. Bu savaşını öykü türünün sınırları içinde kalarak gerçekleştirdi.

Paragrafta sözü edilen yazarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Dergilerde öyküler yayımladığı
B) Öykülerinin dışında şiirler de yazdığı
C) Anlatımının sade olduğu
D) Eserlerinde insanı konu edindiği
8. (I) Yaşama anlamının, insanı aşkın bir güç kaynağından türediğine inananları kızdıracam ama yine de söyleyeceğim. (II) Söz verme, yaşama anlam vermektir; verilen sözlerle biz belli bir doğrultuda eylemlerimizi birleştiririz. (III) Yoksa yaptığımız hiçbir şeyin bir anlamı olmazdı. (IV) Tek tek eylemlerimiz durmadan birbiriyle çatışır, kopuk kopuk kalır, birbirine yabancılaşırdı.

Bu paragrafta numaralı cümlelerden hangisi parçanın ana düşüncesini vermektedir?

- A) I B) II C) III D) IV
9. Oyun, çocukların duygusal gelişiminde önemli bir yer tutar ve gelişmelerini sağlar. Oyundan ve oyuncaklardan mahrum bazı çocukların gelecekte asık yüzlü, somurtkan ve çekilmez kişiler oldukları görülmüştür. Oyunlar, aşırı olmadığı sürece, çocuklar için vazgeçilmez eğlence kaynaklarıdır.

Paragrafta asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oyun ve oyuncaktan uzak bütün çocukların somurtkan olduğu
B) Çocuğun, hayatı bir oyun gibi gördüğü
C) Her türlü oyunun çocuklar için önemli olduğu
D) Oyun ve oyuncağın çocuğun duygusal gelişimi için gerekli olduğu

10. Bitkilerin üreme organlarının başlıklarında bulunan üreme hücrelerine polen denir. Arıların beslenmesinde protein kaynağı olarak önem taşıyan polen, bileşimindeki yağlar, karbonhidratlar, lifler, mineraller ve vitaminler nedeniyle değerli bir besin maddesidir. Bağışıklığı güçlendirme, iştah açma, enerji verme, cildi koruma, kalp ve damar sağlığına iyi gelme gibi faydaları vardır. Tam bir şifa kaynağı olarak görülen polenin fazla tüketimi bazı zararları da beraberinde getireceğinden tüketimine dikkat edilmelidir.

Bu metinde "polen" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsan sağlığına olan faydalarına
B) Geçmişten gelen tarihsel sürecine
C) Değerli bir besin maddesi olmasının nedenlerine
D) Hangi durumda insana zarar verebileceğine
11. İç rahatlığıyla davranmak, iç rahatlığıyla konuşmak, özellikle iç rahatlığıyla düşünmek erdemli insanın işidir. İnsanın kendi içinde tutarlılığı da buna bağlıdır. Eylemi ile düşüncesini bütünleştirmiş, ağızından çıkan sözün sorumluluğunu kavramış bir insan çağımızın gerçek erdemli insanıdır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi erdemli insanın özelliklerinden biri olamaz?

- A) Söz ve hareketleri arasında uyum olması
B) Her sözünün bilincinde olması
C) Sonucu ne olursa olsun kendi bildiğini okuyan kişi olması
D) İç rahatlığıyla hareketlerini şekillendirmesi
12. Her insan gibi benim de hayatımda olumsuz şeyler oluyor. Fakat ben olumsuz bir durumla karşılaştığımda hemen moralimi bozmam. Elimden geldiğince akliselim, mantıklı davranıp işin oluruna bakarım. Öyle hemen her şeyin olup bitmesini, gerçekleşmesini de beklemem. Her türlü sonuca kendimi hazırlarım.

Bu sözleri söyleyen kişi aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Sabırlı B) Sağduyulu
C) Dirençli D) Tedirgin

13 ve 14. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Hoşgörülü olmak, başkalarının düşüncelerini hemen doğru sayıp kendi düşüncelerimizden caymak değildir. Kişisel düşüncelerimiz, bizim kafamızın uzun bir düşünmeden sonra vardığı sonuçtur. Bunlar güneş altında olgunlaşmış meyveler gibidir. Başkalarının düşüncelerine ön yargılı davranıp boş vermemeliyiz. Onları dinleyip söylediklerini incelemeliyiz. Bakalım bu dinlediklerimizde ne yenilikler görecektir, doğru ve yanlış noktalar bulacağız. Öyleyse doğru bulduklarımızı açıkça belirtip geri kalanları da karşımızdakini kırmadan, incitmeden, güler yüzle tartışmalıyız.

13. Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Hangi durumlarda hoşgörülü davranılmalıdır?
- B) Kişisel düşünce nedir?
- C) Farklı düşüncede olanlara karşı tavrımız nasıl olmalıdır?
- D) Hoşgörü ve kişisel düşünce neye benzetilmektedir?

14. Bu metne getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Taviz Vermek
- B) Ön Yargı
- C) Hoşgörü
- D) Mütevazılık

15. İnsan olarak hoyratça kullandığımız ve değerini bilmediğimiz şeylerin başında zaman gelmektedir. Hepimizin bir günde 24 saati, haftada ise 168 saati bulunmaktadır. Bunu arttırmak veya azaltmak elimizde olmamakla birlikte bazı insanlar sürekli zamanlarının yetersiz olduğundan, aile ve arkadaşlarına yeteri kadar zaman ayıramadıklarından şikâyet ederler. Zaman asla ödünç verilemeyen, değiş tokuş yapılamayan, durdurulması ve geri getirilmesi mümkün olmayan bir olgudur. Bu yüzden zamanın en etkin ve verimli şekilde kullanılması zorunlu olduğu doğmaktadır.

Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zamanı verimli kullanmanın yolları
- B) Zamanı yönetmenin önemi
- C) Zamanı doğru kullanmanın püf noktaları
- D) Gençlikte zamanın kıymeti

16. Her gün bir yerden göçmek ne iyi

Her gün bir yere konmak ne güzel
Bulanmadan, donmadan akmak, ne hoş!
Dünle beraber gitti cancağzım,
Ne kadar söz varsa düne ait
Şimdi yeni şeyler söylemek lazım...

Bu şiire getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünle Birlikte
- B) Yeni Bir Yer
- C) Yeni Şeyler
- D) Göçmek

17. Okuyarak olayların ve gelişmelerin iç yüzünü öğrenen bir kişi, öncelikle kendine olan güvenini artırır. Bu ise aynı zamanda düşünce ufku geliştirip geniş bir görüş açısı sağlayarak olayları inceleme yeteneği kazandırır. Ayrıca okuyan kişiler çok okumanın beraberinde getirdiği zengin kelime dağarcığına sahip oldukları için, etkileyici ve güzel konuşarak hitap ettikleri kişilerde etki de uyandırır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Öğrenmek
- B) Okumak
- C) Zengin
- D) Güven

18. Bizi geçmişe götüren en önemli üç uyarıcının koku, ses ve müzik olduğu üzerine inancım her yeni olayda şiddetle güçlenerek pekişiyor. Özel bir duyguyu yaşarken dinlenen bir melodi kadar hangi dürtü insanı unutulmuş sanılan geçmişe götürebilir? Ses tonları, özel bir koku, özlenen bir melodi, nasıl da aniden durdurur zamanı ve kuvvetle çekip götürür insanı o başka zamanlara.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ses tonları
- B) Uyarıcılar
- C) Koku, ses ve müzik
- D) Geçmiş

1. İnternet sayesinde bilgiye ulaşmak oldukça kolaylaşmıştır. Ancak başka bir sorun ortaya çıkmıştır. Arama motoru bize çok sayıda bilgi sunmaktadır. “Bu bilgilerin hangileri doğru ve güvenilir?” sorusu akla gelmektedir. İnternette ulaştığımız bilgilerin tamamını doğru ve güvenilir kabul edemeyiz.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Araştırma yapmanın önemi
B) İnternetin güvenilirliği
C) Çok sayıda bilgiye ulaşma
D) İnternetin gelişimi
2. “Hemen her akşam eve içim sikkın dönüyorum. Niçin? Bu ‘niçin’in yanıtı yok. Bir işim mi sarpa sardı? Bir yerim mi ağrıyor? Birisiyle mi çatıştım? Hayır... Sadece içim sikkın. Belki siz de benim gibisiniz. Belki herkes, bütün vatandaşlar böyle, nedensiz bir bunaltı içindeler... Hayır hayır, bu üzüntülerin nedeni mi yok dedim? Evet, nedeni yok ama nedenleri var. Dikkat ediyorum, bizim bütün şikâyetlerimiz, küçük şikâyetler toplamıdır.” **diyen biri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**
- A) İç sıkıntısının sebebini aramaktadır.
B) İşleri yolunda gitmemektedir.
C) Herkesin kendisi gibi olduğuna emindir.
D) Bunaltısının nedensiz olduğunu düşünmektedir.
3. Şiir yazma isteği güzel bir tutku, kişiyi yücelten bir duygu. Ama şair olmayanlar yazdıkları şiirleri yayıncılara göndermemeli, kitap halinde bastırmamalı. Böyleleri kendisi için şiir yazmalı. İşte bir çekmece dolusu şiir! 1940’ların modasına uygun bunlar. Bunların sadece bir teki yayımlandı. Ötekilerini yırtıp da atamadım, bir çekmeceye tıktım. Oysa bunları; şurada burada yayımlayıp, bir iki kitap çıkarıp, üç beş kişinin övgüsünü toplayıp, antolojilere geçip “şair” olarak ün kazanabilirdim. Yapamadım, kıyamadım şiire.

Bu parçaya en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirin Özelliği
B) Şiir Yazma ve Şairlik
C) Roman ve Şiir
D) Şiir Yazmanın İncelikleri

4 ve 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Cerrah balıkları, tropikal denizlerde yaşar. Genellikle tek başına dolaşır, çoğalma döneminde ya da besin ararken sürü hâlinde hareket eder. Cerrah balıklarının çok sayıda türü vardır. Bu türler pek çok bakımdan birbirine benzese de görünüşleri farklıdır. Çok etkileyici renklere sahip bu balıkların erkekleri çoğalma döneminde renk değiştirir. Bu balıklara cerrah balığı denilmesinin nedeni, kuyruk yüzgeçlerinin iki yanında bir ya da daha çok sayıda keskin dikenin bulunmasıdır. Bu dikenler bir canlıya değdiğinde derin bir yara açabilecek kadar keskindir. Cerrah balıkları, bu dikenleri kendilerini korumak için kullanır.

4. “Ünlü beyin cerrahı, başarılı bir ameliyata daha imza attı.” **cümlesi ile metin arasında hangi konuda bağlantı kurmak mümkündür?**

- A) Cerrah balığının adlandırılması
B) Cerrah balığı türleri
C) Cerrah balığının beslenme şekli
D) Cerrah balığı renkleri

5. **Metinde anlatılan cerrah balıkları ile ilgili hangisi söylenebilir?**

- A) Keskin dikenlerini avlanmak için kullanır.
B) Görünüşleri birbirinden farklı, çok sayıda türü vardır.
C) Cerrah balığı olarak anılmalarının nedeni, çok keskin dişlerinin olmasıdır.
D) Tropikal denizlerde sürüler hâlinde dolaşır.

6. Nasrettin Hoca'nın 1300'lü yıllarda Akşehir'de yaşadığına inanılır. Komik hikâyeleri, anekdotları, özlü sözleri ve fıkralarıyla hatırlanır. Nasrettin Hoca, güldürürken düşündüren fıkralarıyla dünya edebiyatının önemli bir figürü olmuştur.

Bu paragrafta Nasrettin Hoca ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Hangi unsurlarla hatırlandığına
B) Dünya edebiyatının önemli bir figürü olduğuna
C) Ne zaman öldüğüne
D) Güldürürken düşündüren fıkraları olduğuna

7. Bir yazının, bir kitabın bölümlerinin başına konulan ve konuyu kısaca tanıtan ibareye başlık denir.

Buna göre;

- ◆ Olduğundan başka türlü görünmeye çalışmamak
- ◆ Gerçeği saklamamak
- ◆ Özü sözü bir olmak
- ◆ Olanı olduğu gibi yansıtmak

davranışlarından söz eden bir yazının başlığı aşağıdakilerden hangisi olmalıdır?

- A) Anlayış B) İncelik
C) Müsamaha D) Doğruluk

8. (I) Bugün, insanlığın en büyük hastalığından birisi de saygısızlıktır. (II) İnsanları meslek, giyim, mevki durumlarına göre gruplayan, bunlara göre insanlara saygı gösteren kişiler en büyük saygısızlığı insanlığa yapmış oluyor. (III) Kişileri bu şekilde gruplamak ve yargılamak yalnızca basit insanların yapabileceği türden davranışlardır. (IV) Siz siz olun, asla insanları böylesi ayrımlar içine sokmayın.

Bu parçanın ana düşüncesi numaralandırılan cümlelerin hangisinde verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

9. Tam otların sarardığı zamanlar

Yere yüzükoyun uzanıyorum

Toprakta bir telaş bir telaş

Karıncalar öteden beri dostum

Bu dörtlüğün teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaybetme korkusu
B) Vatan sevgisi
C) Doğa sevgisi
D) Yaşam sevinci

10. "Kitaplar bizim en iyi dostumuzdur." lafı aslında çok doğrudur. Kitaplar bizi yargılamaz, aksine kendi kendimizi yargılamamıza yardımcı olur. Kitap okumaya dalınca kitapta kendinize ait parçalar bulursunuz ve siz bu parçalar sayesinde kendinizi sorgularsınız. Üstelik kitap sizi yargılamaz, sadece seyrederek. Böylesi bir dost bulmak ne mümkün? Sırf bu yüzden bile kitaplar çok sevilip gerçek dost kabul edilebilir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Kitapların bizi yargıladığına
B) Kitaplar sayesinde kendimizi sorguladığımızı
C) Kitapların sevilip dost kabul edilebileceğine
D) İnsanların en iyi dostlarının kitaplar olduğuna

11. Birleşiniz bütün dünya çocukları,

Kalp kırılmadıkça sürüp gider oyun.

Yorulunca bir dost sesiyle uyuyun,

Sabah kalbinize örtün şafakları...

Bu dörtlüğe getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk Sevgisi B) Dünya Çocukları
C) Dünya Kardeşliği D) Çocukların Sevinci

12. Güzellik fazlasıyla vardır doğada. En kötü durumlarda bile güzelliklerin farkına varmak gerekir. Göklerde kırılangıçların uçtuğunu gördükçe özgürlüğün tadına varacaksın. Bileceksin ki hayatın her ayrıntısında güzel olan bir şey saklıdır.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğanın güzelliği
B) Özgür olamamanın insanda sıkıntı yarattığı
C) İnsanların doyumsuzluğu
D) İnsanın her durumda güzellikleri fark edebilmesi gerektiği

1

Görseli en iyi yansıtan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tramvay geçeceği sırada tramvay yolunda duran güvercinlerin ezileceğini düşünüp oraya doğru koşan çocuk ve bütün bunlardan habersiz bir anne vardı karşımda.
- B) Arkadan gelen tramvayın sesiyle irkildim. Önümde ilerleyen bir çift ayrılığı çağırıyordu bana. Yürüyordum. Önümde güvercinler, ardımda sayısızca insan... Bir sokak sanatçısı olmak vardı, diye geçirdim erişilmez zihnimin derinliklerinden.
- C) Sokak çalgıcıları her zaman dikkatimi çekmiştir ancak bugün yolda karşılaştığım diğerlerinden çok daha farklıydı. Çünkü o kimseye bakmadan herkese arkasını dönmüş elindeki müzik aletini çalıyordu.
- D) Bir erkek ve kadın yolda el ele yürüyorlardı ki bir çocuk yanlarına koştu ve adama bir çiçek uzattı kadına alması için ama umduğunu bulamadı.

- 2** Ucu yaklaşık 10 santimetre sarkacak şekilde ipi başparmağınızla işaret parmağınızın arasına sıkıştırın. İpi parmaklarınızın arasından geçirin. İpi serçe parmağınızın çevresine dolayın ve tekrar parmaklarınızın arasından geçirerek işaret parmağınıza getirin. İpi tekrar parmaklarınızın arasından geçirerek serçe parmağınıza getirin. İpi bir kez daha serçe parmağınızın çevresine dolayın ve tekrar parmaklarınızın arasından geçirerek işaret parmağınıza ulaştırın.

Aşağıdaki görsellerden hangisi bu metindeki yönergelerden herhangi biriyle ilgili değildir?

A)

B)

C)

D)

3 Aşağıda bazı oyunlarla ilgili bilgiler verilmiştir.

İSTOP

Bir kişi ebe seçilir. Ebe seçilen kişi, oyunculardan birinin adını söyleyerek topu havaya atar. Adı söylenen oyuncu, top yere düşmeden yakalarsa bir diğer oyuncunun adını söyleyip, topu hemen havaya atar. Adını duyan oyuncu, topu havada tutamayıp yere düşürürse kendisi topu yakalayan kadar, diğer oyuncular sokağın ya da bahçenin çeşitli yerlerine kaçırlar. Ebe topu yakaladığı anda "istop" diye bağırır. Kaçıran diğer oyuncular "istop" sesini işitir işitmez oldukları yerde durmak zorundadırlar. Bu durumda ebe, duran oyunculardan birini, olduğu yerden topla vurmaya çalışır. Vurulan oyuncu ebe olur ve oyunculardan birinin adını söyleyerek topu tekrar havaya atar ve istop oyunu bu şekilde devam eder.

KALELİ YAKAN TOP OYUNU

Sekizer kişilik iki eşit takım arasında oynanır. 9x18 m ölçülerindeki voleybol sahasında oynanan bir oyundur. Sayışma sonrasında saha seçimi yapılır. Takımların yedişer oyuncusu oyun alanlarına yerleşirken, birer oyuncuları da dip çizgilerin gerisine kaleci oyuncu olarak yerleşir. Oyunda pasif oyuncu yoktur. Müsabaka süresince bütün oyuncular aktiftir. Oyun alanı içindeki oyuncu rakip oyuncunun atışı ile vurulmuş ise oyun dışı kalmaz, kendi kaleci oyuncusunun yanına giderek atıcı oyuncu olarak oyuna devam eder. Hangi takım, oyun alanındaki rakip oyuncuların tamamını topla ebelerse o takım seti kazanmış olur. Oyun üç set üzerinden oynanır. İki set kazanan müsabakayı kazanmış olur.

SIÇRATAN TOP OYUNU

Sıçratan top oyunu 3, 4, 5 veya daha fazla kişiyle grup olarak oynanan bir oyundur. Oyuna başlamadan önce tekerleme yoluyla bir kişi ebe seçilir. Ebe seçiminin ardından ebe ortaya geçer. Diğer oyuncular da ebenin etrafında yuvarlak oluşturacak şekilde toplanırlar. Ebe olan kişi, ipin ucundan tutarak etrafında yuvarlak oluşturacak şekilde toplanmış arkadaşlarının arasında topu çevirmeye başlar. Ebe, topu çevirirken etrafındaki arkadaşları da topun üzerinden atlar. Ayağına top çarpan ve böylelikle topun üzerinden atlayamayan kişi ebe olur.

HACİYATMAZ OYUNU

Ortaya bir sopa dikilir, çocuklar sopanın çevresinde daire olurlar. Herkes bir numara alır ve sopayı diken bir numara söyler ve numarası söylenen sopayı havada tutmaya çalışır. Çocuklar üçer kişilik kümelere ayrılırlar. Her kümede iki çocuk yüz yüze ve karşılıklı durur, üçüncü çocuk ise bu iki çocuğun arasında (iki arkadaşının birini sağına, ötekini soluna alacak şekilde, dimdik ve kaskatı) durur. Ortadaki çocuğa iki çocuktan biri, Hacıyatmaz'ı ötekine, öteki de birinci çocuğa doğru, omuzlarından iter. Yandaki çocuklar, Hacıyatmaz'ı düşürmemeye özen gösterirler. Oyunun yinelenmesinde, ortadaki çocuk yana geçer.

Sinan'ın, oynadığı oyunlarda yaşadıklarıyla ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Top kendisine değdiği için ebe olmuştur.
- ◆ Ebe seçilerek elinde bulunan topu arkadaşlarının arasında döndürmeye başlamıştır.
- ◆ Topu havaya atıp oyunu oynayanlardan birini söyleyip kaçmıştır.

Bu bilgilere göre Sinan, aşağıdaki oyunlardan hangisini oynamamıştır?

- A) Sıçratan Top Oyunu
B) Kaleli Yakan Top Oyunu
C) İstop
D) Hacıyatmaz Oyunu

4 Efes Müzesine giden bir öğrencinin, ziyaret ettiği bazı bölümlerle ilgili izlenimleri şunlardır:

Eskiden, devletin yönetim kadrosunda bulunan devlet adamlarının yaşamını sürdürmüş olduğu bölümden geçerken oldukça heyecanlandım. Bu alanda duvar kabartma sanatının en nadide örneklerinin bulunduğunu söyleyebilirim. Ayrıca duvarlarda asılı duran portreler oldukça etkileyiciydi. Daha sonra gezdiğim bazı bölümlerde alışverişlerde kullanılmak üzere yapılmış çeşitli eşyalar, alım satım işlemlerinde kullanılan metaller, kadınların güzelleşmek adına kullandıkları çeşitli takılar, görünce yüzyıllar öncesinin 21. yüzyıl ile benzerlik içinde olduğunu fark ettim. Bu da aslında yüzyıllara rağmen çok fazla yol kat etmediğimiz hissini uyandırdı bende.

Bu izlenimlerden hareketle söz konusu öğrencinin, müzenin aşağıdaki bölümlerinden hangisini gezdiği söylemez?

A) Çeşme Buluntuları Salonu

Zeus başı, Aphrodite heykeli, dinlenen savaşçı heykeli, Polyphemos heykel grubu, Augustus Mabedinin alınlığındaki heykel grubu, Pollio Çeşmesi'nin havuz kenarı bulunmaktadır.

B) Arasta Bölümü

Eski Türk kasabalarındaki ticaret yaşamı ve çeşitli el sanatları, tahıl öğütme sistemi ve gelişimi ile çeşitli tiplerde takılar, tartı aletleri, gül yağı üretimi, bakırcılık ve göz boncuğu yapımını içeren tematik bölümler sergilenmektedir.

C) Yeni Buluntular Salonu

Bizans buluntuları, sikke ve ziynet eşyaları, Efes sikkeleri, tiyatro maskeleri, yamaç evlerinde bulunan, fildişinden yapılmış bir sahne perdesi bulunmaktadır.

D) İmparator Kültür Salonu

Bu bölümde kabartmalar ve Viyana'dan getirilen anıtlar sergilenmektedir. Roma İmparatorluk Dönemi'nde altın çağını yaşayan Efes'teki kazılarda ortaya çıkarılan heykeller, portreler, imparator ve ailelerine ait büstler yer almaktadır.

5 Aşağıda Dünya Miras Listesi'nde yer alan bazı doğal ve kültürel miraslar verilmiştir.

Göreme Milli Parkı ve Kapadokya: Kuzeyde Kızılırmak, doğuda Yeşilhisar, güneyde Hasan ve Melendiz Dağları, batıda Aksaray ve kuzeybatıda Kırşehir ile sınırlanan Kapadokya bölgesi; Kalkolitik Dönem'den beri devamlı yerleşim alanı olmuştur. Alanın en önemli özelliği, Erciyes Dağı ve Hasan Dağı tüflerinin, rüzgâr ve su aşındırması sonucunda oluşan olağanüstü kaya şekilleri ve kışın ılık, yazın serin olan ve bu nedenle her mevsim için uygun iç iklim koşulları taşıyan kayaya oyma mekânlarıdır.

Nemrut Dağı: Adıyaman'ın Kahta ilçesinde 2150 metre yüksekliğindeki Nemrut Dağı, yamaçlarında hükümdarlık yapmış olan Kommagene Kralı I. Antiochos'un tanrılara ve atalarına minnettarlığını göstermek için yaptırdığı mezarı, anıtsal heykelleri ve benzersiz manzarası ile Helenistik Dönem'in en görkemli kalıntılarından birisidir.

Bergama: Kuzey Ege'nin göz bebeği yerleşimlerden Bergama. Helenistik, Roma, Doğu Roma ve Osmanlı dönemlerinin izlerini taşıyan yerleşim; sahip olduğu mimarisiyle de dikkat çekici. Anadolu'nun en dik tiyatrosuna ev sahipliği yapan Bergama Antik Kenti, aynı zamanda tapınakları ve kutsal alanlarıyla da önem arz ediyor.

Aşağıdaki Dünya Miras Listesi'ne alınma ölçütlerinden hangisi bu varlıklardan herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Üstün doğal görünelere veya eşsiz doğal güzelliklere ve estetik öneme sahip alanları içermesi
- B) Bilim veya koruma açısından istisnai evrensel değere sahip tehlike altındaki türleri içeren yerler de dahil, biyolojik çeşitliliğin yerinde korunması için en önemli ve dikkat çeken doğal habitatları içermesi
- C) Yaşayan veya yok olan bir kültür geleneğinin veya uygarlığın istisnai, ender rastlanan bir temsilcisi olması
- D) Dünyanın bir kültür bölgesinde veya bir dönemde mimarlık veya teknoloji, anıtsal sanatlar, kent planlama veya peyzaj tasarımı alanlarında önemli gelişmelere ilişkin insani değer alışverişlerine tanıklık etmesi

6 Aşağıda bazı mutfak eşyalarının en fazla kaç derecede yıkanabilecekleri ile ilgili değerler verilmiştir.

	Yıkama 70° Durulama 69°	Tencere, tava ve hassas olmayan tabaklar	 / Easy Clean	Makine temizliği 70°	-
	Yıkama 65° Durulama 62°	Karışık tabak çanaklar ve çatal, bıçaklar	 / eco	Yıkama 50° Durulama 63°	Karışık tabak çanaklar ve çatal bıçaklar
	Yıkama 40° Durulama 60°	Hassas tabak çanaklar ve çatal bıçaklar, ısıya karşı duyarlı plastik ve cam malzemeler	 / Silence	Yıkama 50° Durulama 63°	Karışık tabak çanaklar ve çatal bıçaklar
	Yıkama 70° Durulama 69°	Tencere, tava ve hassas olmayan tabaklar	1h	Yıkama 65° Durulama 70°	Çok kirli, tabak çanaklar ve çatal bıçaklar
	Yıkama 65° Durulama 70°	Karışık tabak çanaklar ve çatal, bıçaklar	 / »	Yıkama 45° Durulama 55°	Hassas tabak çanaklar ve çatal bıçaklar, ısıya karşı duyarlı plastik ve cam malzemeler

Bu tabloya göre;

etiketinin yer aldığı bir tabak ve tencere seti temizlenirken yapılan aşağıdaki uygulamalardan hangisi yanlıştır?

- A) Çok kirli olmayan plastik süzgeç ve leğenler 40 derecede yıkayıp 60 derecede durulanmıştır.
 B) Kurumuş yemek atıkları olan tencere, 65 derecede yıkayıp 70 derecede durulanmıştır.
 C) Oldukça yağlı bir yemekte kullanılan bıçaklar, 70 derecede yıkayıp 65 derecede durulanmıştır.
 D) İlk kez kullanılan çatal ve bıçaklar, 45 derecede yıkayıp 55 derecede durulanmıştır.

7 ♥, ● ve ◆ kutularının içindeki metinler bir yazının giriş, gelişme ve sonuç bölümleridir.

●	Bütün bunlara ek olarak orman alanlarımızın bir bölümünde erozyonla mücadelede önem teşkil eden teraslama uygulaması yapıldı. Dikimlerin tamamlanmasının ardından bakım ve tamamlama çalışmaları başlatıldı. Bakım çalışmalarında bugüne kadar toplam 995.032 adet tamamlama dikimi yapıldı. Böylece, tamamlama dikimleri ile birlikte toplam dikilen fidan sayısı 3,2 milyonu aştı.
◆	Oluşturulan orman alanlarının 2017 sonu itibarıyla ortalama başarı oranı %82 gibi yüksek bir orana ulaştı. Üç yıllık izleme süreci tamamlanmış olan KKTC ormanının başarı oranı da %90'ı buldu. Ormanlıkta standart olarak %50'nin üzerindeki oranlar "başarılı" olarak değerlendirilir. Proje özelinde başarı oranı %70'in altında olan iller de TEMA Vakfı iş birliğinde izlenip gerekli önlemlerin alınması sağlanıyor ve gelişmeler yakından takip ediliyor.
♥	81 ilde, 1.500 hektar alana, 2.205.000 fidan dikimi gerçekleştirildi. Ayrıca, KKTC sahasında 22 hektarlık alana 35.200 adet fidan dikildi. Dikimlerde 25 farklı fidan türü kullanıldı: kızılçam, karaçam, sedir, sarıçam, diğer yapraklı fıstıkçami, yalancı akasya, elderçami, badem, kayın, servi, ladin, meşe, akçaağaç, sahilçami, ardıç, huş, menengiç, mahlep, ihlamur, kestane, ceviz, dişbudak, karaağaç, iğde, maviservi.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde, kutuları ifade eden semboller "giriş, gelişme, sonuç" şeklinde sıralanmıştır?

- A) ●-◆-♥
 B) ♥-●-◆
 C) ●-♥-◆
 D) ♥-◆-●

1

DİJİTAL SAAT

Aşağıda verilen dijital saatte, dört rakam alanı (I, II, III ve IV) var. Her alanın içinde de küçük lambalar (a, b, c, d, e, f ve g) bulunuyor. Yanan lambalar 1, yanmayanlarsa 0 rakamıyla ifade ediliyor. Örneğin saatin 09.09'u göstermesi için I ve III. alanlarda a, b, c, d, e ve f lambalarının, II ve IV. alanlardaysa a, b, c, d, f ve g lambalarının yanması gerekiyor. Bu durumda saat 09.09'un kodu 111110, 1111011, 1111110, 1111011 olur. Siz de saatin 23.45'i göstermesi için yazılması gereken kodu aşağıya yazınız.

I.

a	b	c	d	e	f	g

II.

a	b	c	d	e	f	g

III.

a	b	c	d	e	f	g

IV.

a	b	c	d	e	f	g

Buna göre I, II, III ve IV numaralı kutucuklara getirilmesi gereken kodlar aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) 1111010 - 1111011 - 0111011 - 1011101
C) 1101101 - 1010111 - 0110111 - 1111011

- B) 1101101 - 1111001 - 0110011 - 1011011
D) 1101101 - 1110001 - 0100111 - 1011011

2

TUVALET TALİMATI

TUVALETLERİ TEMİZ TUTUN

ÇÖPLERİ ÇÖP KUTUSUNA ATIN

MUSLUKLARI VE İŞIKLARI AÇIK BIRAKMAYIN

4207 SAYILI KANUNA GÖRE BURADA SİGARA İÇİLMEZ

TUVALETLERDE UYULMASI GEREKEN KURALLAR

1. Tuvaleti kullandıktan sonra sifonu çekiniz!
2. Tuvaleti kullandıktan sonra temizleyiniz!
3. Tuvalette konuşmayın, gürültü yapmayın, sessiz olun!
4. Tuvaletten çıkınca ellerinizi yıkayınız!
5. Tuvalete ayaklarınız çamurlu ise temizleyip giriniz!
6. Tuvaletten çıkarken muslukları kapatınız!

Numaralandırılan talimatlardan hangisi tuvalete girmeden önce dikkat edilmesi gereken kuraldır?

A) 2

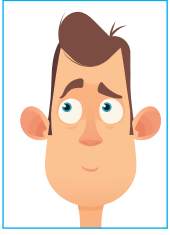
B) 3

C) 5

D) 6

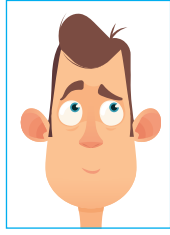
3 Göz pozisyonları insan hafızası ile ilgili önemli bilgiler veriyor. Aşağıda göz pozisyonları ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir.

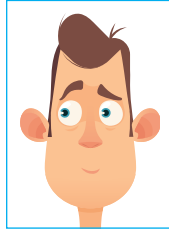
1- Görsel yaratma

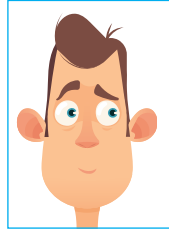
2- Hayal kurma

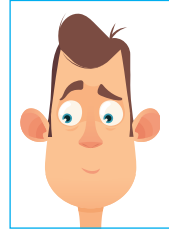
3- Görsel hatırlama

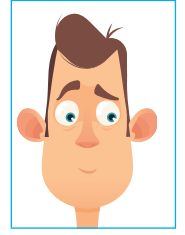
4- İşitsel yaratma

5- İşitsel hatırlama

6- İçsel ses

7- Duygusal hatırlama

Yukarıda verilen göz pozisyonları ile ilgili örnekler verelim:

- ◆ Karşınızdaki kişiye annesinin yüzünü hatırlayıp hatırlamadığını sorarsanız göz pozisyonu, a numaralı resimdeki gibi olacaktır. Fakat annesini mor saçla hayal etmesini istediğiniz zaman göz pozisyonu, b numaralı resimdeki gibi olacaktır.
- ◆ Bir kişi kendi kendine konuşuyorsa göz pozisyonu c numaralı resimdeki gibi, bir anısındaki hislerini hatırlamaya çalışıyorsa d numaralı resimdeki gibi olacaktır.
- ◆ Bir kişiden bir şarkıyı hatırlamasını istediğinizde göz pozisyonu e numaralı resimdeki gibi olacaktır.

Yukarıda a, b, c, d ve e harflerinin bulunduğu boşluklara getirilmesi gereken göz pozisyonlarının rakamları yerleştirilirse bu rakamlar sırasıyla aşağıdakilerin hangisi gibi olur?

A) 1 - 3 - 5 - 6 - 2

B) 3 - 1 - 6 - 7 - 5

C) 3 - 2 - 4 - 5 - 7

D) 7 - 2 - 4 - 3 - 5

4

MALZEMELER

- ◆ 5 domates, 1 bardak su
- ◆ 2 adet orta boy salatalık
- ◆ 1 soğan, 1 kırmızı biber
- ◆ 3 diş sarımsak
- ◆ 4 dilim bayat ekmeği
- ◆ 5 yemek kaşığı zeytinyağı
- ◆ 1 yemek kaşığı salça
- ◆ 3 yemek kaşığı sirke
- ◆ 1 tatlı kaşığı tuz
- ◆ Karabiber, taze nane

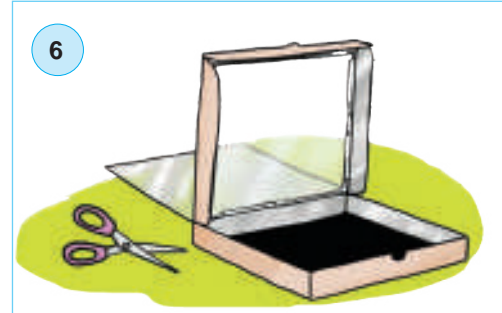
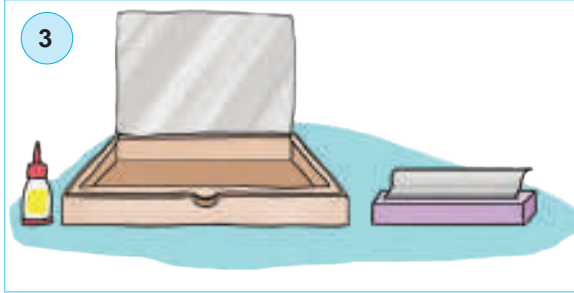
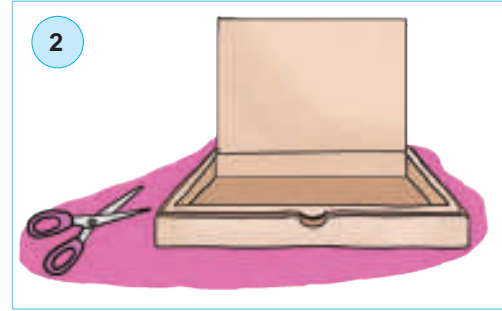
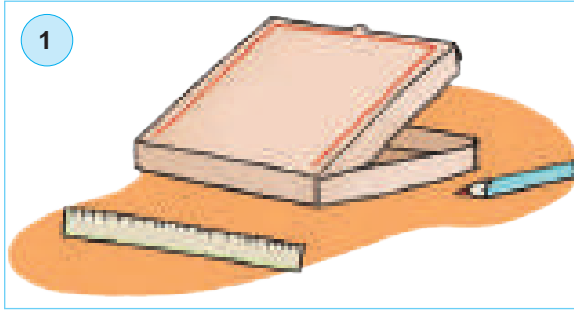
GAZPACHO

Aşağıdaki tariflerden hangisi bu malzeme listesinin tümü kullanılarak oluşturulmuştur?

- A) Domates, salatalık, kırmızı biber, soğan, sarımsak ve bayat ekmeği rondodan geçirip parçalayarak püre kıvamına getirin. Püreyi bir tencereye boşaltıp su ekleyerek pişirmeye başlayın. Kaynayınca tencereye tuz, karabiber ve zeytinyağı koyun. Tekrar kaynamaya başlayınca ocağı kapatın. Çorba hazırlanınca bir kâseye alın, üzerini taze nane ve karabiberle süsleyip servis edin.
- B) Domates, salatalık, kırmızı biber, sarımsak ve bayat ekmeği rondodan geçirip parçalayarak püre kıvamına getirin. Püreyi bir tencereye boşaltıp su ekleyerek pişirmeye başlayın. Kaynayınca tencereye tuz, karabiber ve zeytinyağı koyun. Salçayı bir bardak suda eritip ekleyin. Tekrar kaynayınca ocağı kapatın. Çorba hazırlanınca bir kâseye alın, üzerini taze nane ve küp küp kızarmış ekmeğiyle süsleyip servis edin.
- C) Domates, salatalık, kırmızı biber, soğan, sarımsak ve bayat ekmeği rondodan geçirip parçalayarak püre kıvamına getirin. Püreyi bir tencereye boşaltıp pişirmeye başlayın. Kaynayınca tencereye karabiber ve sirke koyun. Salçayı eritin, zeytinyağıyla birlikte ekleyin. Tekrar kaynamaya başlayınca ocağı kapatın. Çorba hazırlanınca bir kâseye alın, üzerini taze nane ve karabiberle süsleyip servis edin.
- D) Domates, salatalık, kırmızı biber, soğan, sarımsak ve bayat ekmeği rondodan geçirip parçalayarak püre kıvamına getirin. Püreyi bir tencereye boşaltıp su ekleyerek pişirmeye başlayın. Kaynayınca tencereye tuz, karabiber ve sirke koyun. Salçayı bir bardak suda eritin, zeytinyağıyla birlikte ekleyin. Tekrar kaynamaya başlayınca ocağı kapatın. Çorba hazırlanınca bir kâseye alın, üzerini taze nane ve karabiberle süsleyip servis edin.

5

a Kutunun kapağına, kapağın kutuya bağlı olduğu kenar hariç, kenarlardan yaklaşık ikişer santimetre içeride olacak şekilde cetvel yardımıyla resimdeki gibi çizgiler çizin.

c Siyah kartondan, kutunun büyüklüğünde bir parça kesin ve bunu kutunun içine yerleştirin.

e Kapağı, çizdiğiniz çizgilerden kesin. Oluşan parçayı yukarıya doğru kaldırın.

b Kutunun kapağında açtığınız pencereyi hem iç hem de dış kısmından, yapışkan bant kullanarak streç filmle kaplayın.

d Bu parçanın iç yüzüne yapıştırıcı sürün. Burayı alüminyum folyoyla kaplayın.

f Kutunun içini de alüminyum folyoyla kaplayın.

Bu görseller ve açıklamaları aşağıdakilerin hangisinde doğru bir şekilde eşleştirilmiştir?

A)	1- e	2- a
	3- b	4- f
	5- d	6- c

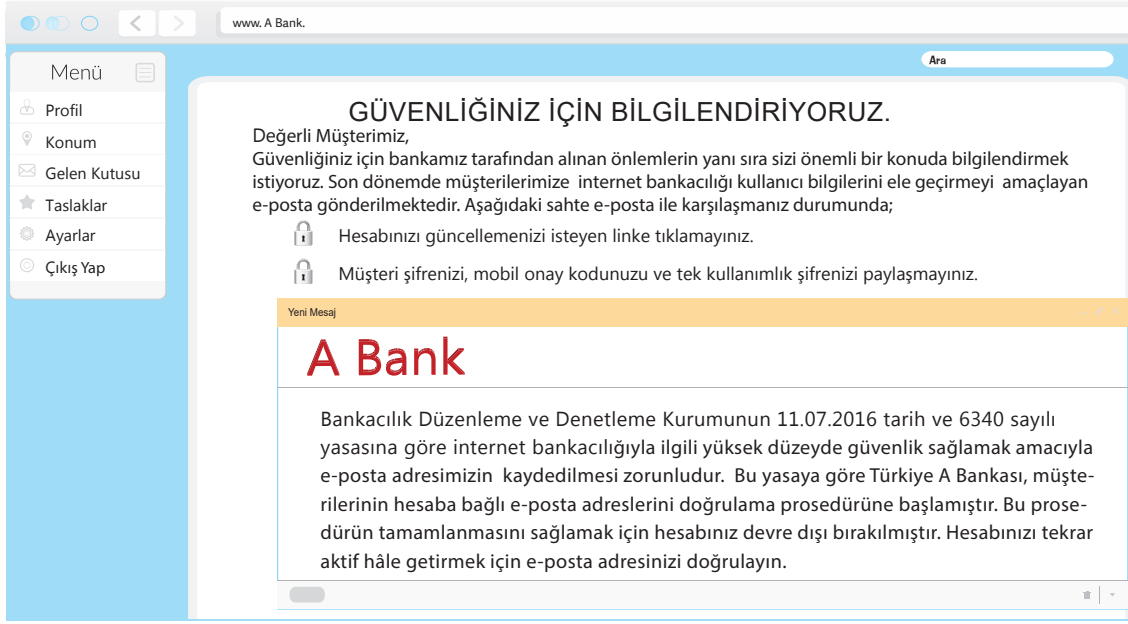
B)	1- e	2- d
	3- a	4- b
	5- f	6- c

C)	1- a	2- e
	3- d	4- b
	5- f	6- c

D)	1- a	2- e
	3- b	4- d
	5- c	6- f

6

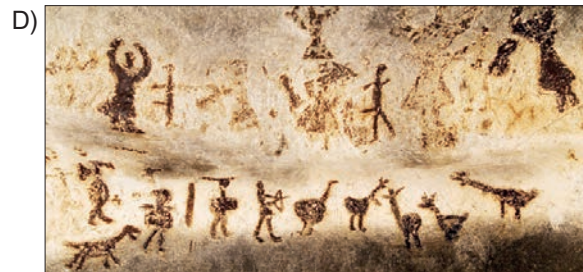
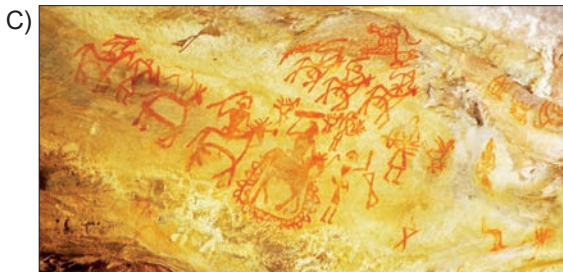

Bir bankanın müşterilerine gönderdiği bu e-posta metninde, hangisine değinilmemiştir?

- A) E-postayı gönderen bankanın hangi ticari faaliyetleri gerçekleştirdiğine
- B) Gönderilen e-postalar ile ne yapılmak istendiğine
- C) Müşterilerin dikkat etmesi gereken konuların neler olduğuna
- D) Bankaya ait olmayan e-postanın içeriğine

7 Hindistan'ın tam göbeğinde yer alan Bhimbtko; 600'den fazla kaya, sığınak ve bu sığınaklar içerisinde tarih öncesine ait çizimlere sahip. Çoğunlukla kırmızı ve beyaz renklerin kullanıldığı, mağaralarda ekseriyetle o dönem mağaralarda yaşayan insanların günlük hayatları, sosyal yaşantıları ve savaş meydanları resmedilmiş. Ayrıca bizonlar, kaplanlar, aslanlar, atlar ve timsahlar da birçok mağarada yer alan çizimler arasında. En eski resmin 12.000 yıl öncesine ait olduğu düşünülüyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde sözü edilen mağara resimlerinden biri olamaz?

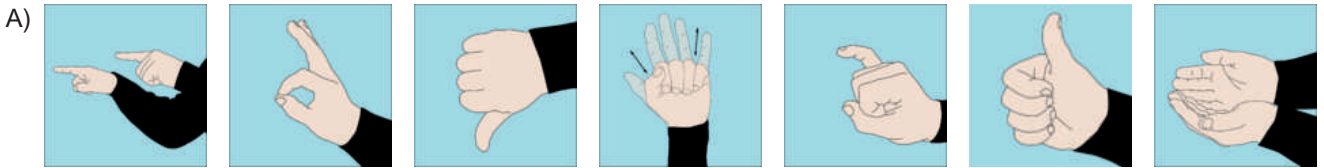

- 8 Su altında etkili bir iletişim kurabilmek, güvenli bir dalışın gereklerinden biridir. Sesli iletişime imkân tanıyan özel ve pahalı profesyonel dalış ekipmanları kullanmıyorsanız dalıncılar arasındaki en uygun ve güvenilir iletişim yöntemi el işaretlerinin kullanılmasıdır.

Dalış kursuna giden Merve, iki arkadaşı ve eğitmeni ile dalış yapmıştır. Dalışlarda herkesin bir eşi olmalıdır. Bu dört kişi dalış sırasında iletişimi dalış hareketleri ile sağlamışlardır. Merve'nin dalış eşi, eğitmeni Akif Bey'dir. Selim ile de Kübra eştir.

Akif Bey öncelikle herkesin ekip arkadaşıyla birlikte hareket etmesi gerektiğini belirtmiştir. Akif Bey'e cevap olarak Selim ve Kübra evet anlamına gelen her şeyin olması gerektiği gibi olduğu anlamına gelen bir işaret yapmıştır. Dalış bir süre devam ettikten sonra Akif Bey; Merve, Selim ve Kübra'ya dalışı biraz daha derinlerde sürdürmek istediğini ifade etmiştir. Derine iniş yaparken Merve ayağındaki bazı kaslarda kasılmalar olduğunu ve durmaları gerektiğini belirtmiştir. Akif Bey Merve'nin korktuğunu görünce heyecanlanmamasını belirtmiştir. Merve'nin kasılmaları bitince Akif Bey dalışın son bulduğunu ifade etmiştir.

Buna göre dalışta yapılan hareketler sırasıyla aşağıdakilerden hangisidir?

Seni takip ediyorum

Her şey yolunda

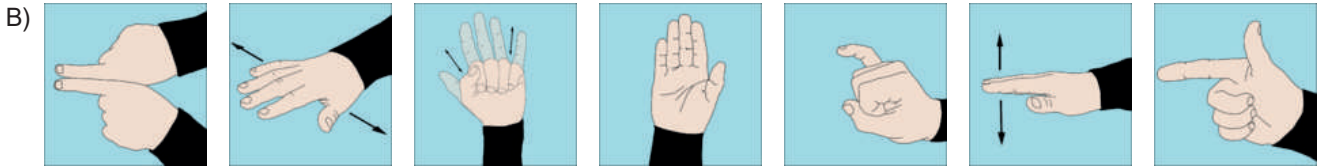
Aşağı in

Kramp

Güvenlik beklemesi

Yukarı çık

Tekne

Eşinle birlikte hareket et

Derinlikte kal

Kramp

Dur

Güvenlik beklemesi

Yavaşla/ Sakinleş

Dalışı bitir

Birbirinize tutunun

Aşağı in

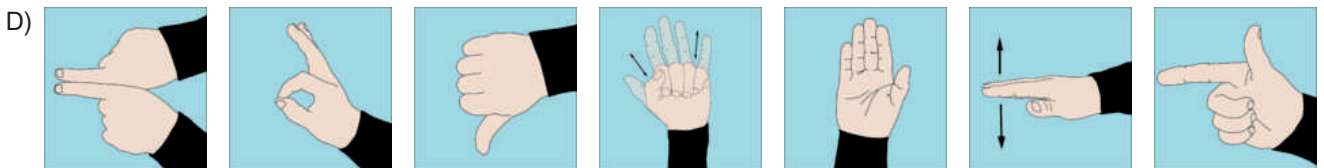
Problem var

Dur

Güvenlik beklemesi

Yavaşla/ Sakinleş

Yukarı çık

Eşinle birlikte hareket et

Her şey yolunda

Aşağı in

Kramp

Dur

Yavaşla/ Sakinleş

Dalışı bitir

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

anlam, konu, yardımcı düşünce, ana duygu, başlık, gelişme, ana düşünce (ana fikir), giriş, parça oluşturma, sonuç, parça tamamlama, duyulardan yararlanma, paragraf, anahtar kelime, önemli, paragrafın akışını bozan cümle, metin

- Bir şiirde ya da edebî eserde bir duyguyu ifade ederek okuyucuya hissettiren duyguya ana duygu denir.
Örnek: “Hayır, hayal ile yoktur benim alışverişim / İnan ki her ne demişsem görüp de söylemişim” dizelerinde ana duygu “gerçekçi olma”dır.
 Buna göre “Her acının sonunda bir pencere vardır, / Aydınlik bir pencere” dizelerinin ana duygusu nedir?
Cevap:
- Bir paragrafta konuyu en iyi şekilde yansıtan kelime veya kelime grubu o metnin anahtar kelimesidir.
Örnek: “Anıtlarıyla büyüleyen tarihî semtlerdeki geçmiş zaman havası, insanın ruhunu fazlasıyla dolduruyor. Fakat pek çoğunda tekrara dayanan modern mimari, şimdiden hâkim olmaya başladı.” metninin anahtar kelimeleri arasında “anıtlar, tarihî semtler, geçmiş zaman havası” sözcükleri yer alır.
 Buna göre “Neye olursa olsun başlamak güzel şeydir. Çünkü her başlangıç bir şey yapmak, bir sonuca varmak hevesinin ilk adımını oluşturur. İnsan, tasarladığı hedefe vardığı zaman mutluluk duyar.” parçasının anahtar kelimeleri arasında “başlamak, güzel, hedef, mutluluk” sözcüklerinden hangisi yer almaz?
Cevap:
- Paragrafta ele alınan düşünce, olay ve duruma ne denir?
Örnek: “Zaman asla ödünç verilip alınamayan, değiş tokuş yapılamayan, durdurulması ve geri getirilmesi mümkün olmayan bir olgudur. Bu yüzden zamanın en etkin ve verimli şekilde kullanılması zorunluluğu doğmaktadır.” metninde “zamanı yönetmenin önemi” üzerinde durulmuştur.
Cevap:
- Paragrafın ne anlattığını ve ana düşüncesini en kapsayıcı ve doğru şekilde yansıtan, bir veya birkaç kelimedenden oluşan sözcük gruplarına ne denir?
Örnek: “Gülümsemek insanların içini aydınlatan bir ışıktır. Günlük yaşamın sıkıntılarında bunalmış, çeşitli sıkıntılar yaşamış biri için minik bir tebessüm; umutsuzluklar arasında bir umut ışığı gibi gelecektir.” metninde “Gülümsemenin Gücü” ifadesi metnin genelini yansıtır.
Cevap:
- Bir metinde anlatılmak istenen asıl düşünceye, verilmek istenen mesaja ne ad verilir?
Örnek: “Ana dilini öğrenmeyi okul sıralarından beklemek yanlıştır. Çünkü sorun öğrenim sorunu değil, anlatım olanağı bulma sorunudur. Konuştukça daha iyi konuşabileceğimizi, yazdıkça daha iyi yazabileceğimizi bilmez miyiz?” metninde verilmek istenen mesaj “Dil yeteneği, dil sürekli olarak kullanıldıkça gelişir.” ifadesidir.
Cevap:
- Ana düşünceyi geliştirmek, açıklamak, desteklemek, ispatlamak için parçadan ulaşılan düşüncelere ne denir?
Örnek: “Yaşlılar, gençlerin yaptıklarını yapamazlar. Ne var ki bu, bedensel güç isteyen işler için doğrudur. Ama akıl gücüne dayanan işleri daha iyi yaparlar.” metnini açıklayan ifadelerden biri “Bedensel güce dayanan işleri gençler daha iyi yaparlar.” ifadesidir.
Cevap:
- Giriş ve gelişme bölümlerinde anlatılanların özetlenip bir sonuca varıldığı bölüm hangisidir?
Örnek: “Sonuç olarak ‘dürüst olmak’ insanın vazgeçilmezidir.” ifadesi, öncesinde anlatılanların bir özetidir.
Cevap:
- Paragrafta yer alıp paragrafın konu bütünlüğüne uymayan cümleye ne denir?
Örnek: “(I) Çok hastayım. (II) Yerimden kalkamıyorum. (III) Çalışmak istiyorum. (IV) Bugün ilaçlarımı içip evde dinleneceğim.” metninde III numaralı cümle akışı bozar.
Cevap:
- Bir metinde anlatılmak istenen asıl düşünce, varılmak istenen mesaj metnin içinden çıkarılır.
Örnek: “Başarının anahtarı çalışmaktan geçer. Tembellik başarı kapılarını kapatır.” metninde verilmek istenen mesaj “Barılı olmak için çalışmalıyız.” ifadesidir.
 Buna göre “Bizde çocuk yayınları, gerçek hayat hikâyelerine değil de masallara yönelmiştir. Bu masallar da bir hayal evreninin renkli ve büyülu atmosferini yansıtır. Oysa bugünün çocukları daha gerçekçi bir dünya ortamında yaşadıklarından, gördükleri ve yaşadıklarıyla okudukları arasında bir benzerlik olmasını isterler.” metninde verilmek istenen mesaj nedir?
Cevap:

1. Kenar mahalleler... Birbirine geçmiş, yaslanmış tahta evler... Kiminin kaplamaları biraz daha kararmış, kiminin balkonu biraz daha eğrilmiş, kimi biraz daha öne eğilmiş, kimi biraz daha çömelmiştir. Hepsi hastadır, onları seviyorum çünkü onlarda kendimi buluyorum.

Yukarıdaki parçada aşağıda verilen anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama B) Öyküleme
C) Betimleme D) Tartışma

2. Dünya benzeri öteki gezegenleri keşfetmek üzere yörüngeye fırlatılan Kepler teleskobu 5 yeni gezegen tanımladı. Daha yüzlerce gezegen adayı, gezegenliğe terfi edebilmek için bu teleskobun yeterli veri toplamasını bekliyor. 6 Mart 2009'da fırlatılan Kepler'in keşfettiği ilk beş gezegen, ilk altı haftada alınan verilerle bulundu. Bunların dördü Güneş sistemimizin en büyük gezegeni Jüpiter'den daha büyük, diğeri de yaklaşık olarak Neptün büyüklüğünde. Araştırmacılar bu gezegenlere göre yıldızlara daha uzakta olan küçük gezegenlere yöneldikçe Dünya benzeri gezegenler de keşfedilebilecek.

Yukarıda verilen metinde düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Tanık gösterme B) Benzetme
C) Tanımlama D) Karşılaştırma

3. En güzel, doğru Türkçenin, yaygın bir iletişim aracı olan televizyon kanallarından halkımıza sunulması gerekirken dilimizin tam anlamıyla linç edildiğine tanık oluyoruz. Hemen her yerli dizide, sanatçıları yöresel dilde konuşturmak yaygın hâle gelmiş durumda. Diziler bu konuda âdeta yarışıyor. Anadolu halkının kendi şivesiyle konuşması doğal ama gerekli ve doğru olan halkımızın iletişim araçlarıyla doğru ve güzel Türkçeye özendirilmesi değil midir?

Bu parçada başvurulan anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklayıcı B) Tartışmacı
C) Öyküleyici D) Betimleyici

4. Tiyatronun sevilmesinde, varlığını sürdürmesinde en önemli unsur dildir. Çünkü insanların dilini anlamadığı bir oyunu seyretmeye gelmesi saçma olur. Bunun içindir ki birçok yapıt vermiş olmasına karşın Abdülhak Hamit'in tiyatroları güme gitmiştir.

Bu parçada yazar anlatımını daha etkili kılabilmek için aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Tanımlama B) Örneklendirme
C) Benzetme D) Tanık gösterme

5. Gümüş gibi parlayan bu güzel kaşağının dişlerine baktım. Çok keskin, çok sivriydi. Biraz köreltmek için duvarın taşlarına sürtmeye başladım. Dişleri bozulunca bir daha denedim. Gene atların hiçbirisi rahat durmuyordu. Kızdım. Öfkemi sanki kaşağıdan çıkarmak istedim. On adım ilerdeki çeşmeye koştum.

Bu parçada aşağıda verilen anlatım biçimlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama B) Tartışma
C) Öyküleme D) Betimleme

6. Burada mavi deniz, mavi gök birbirleriyle kucaklaşacaklardı. Bazen nazlıca, bazen de suları yok denecek kadar azalan bir derenin aktığı yol; o dantel görünüşlü tarihî köşke, bayram yerine, ıhlamur, erguvan, keçiboynuzu gibi daha birçok görkemli ağaca ulaşırdı. Yolu çevreleyen girdili çıktılı sokaklar, küçük iki katlı evleri bahçeleriyle birlikte koruyordu. Ana yola göre bu sokaklar hem daha güzel hem de daha kullanışlıdır. Bostanları, arsaları, tahta perdeleri, çeşmeleriyle insana ferahlık veriyordu burası...

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kanıtlanabilir bilgiler verilmiştir.
B) Betimleme yapılmıştır.
C) Öznel ifadeler yer verilmiştir.
D) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

7. Sarıkamış; ülkemizin dört mevsim gezilebilen, konuklarına her mevsim farklı renklerde eşsiz manzaralar sunan, zenginliklerini cömertçe paylaşmasını bilen ender yerlerden biridir. Yazın çilek, ahududu ve kuşburnu dereleriyle süslenen Sarıkamış, kışın örtülüdür bembeyaz karla. Etrafta faytonlar, atlar, kızaklar, kar topu oynayan çocuklar... Sonbaharı, doğanın hüznünü, sarı renkli yapraklarıyla uğurlar; ilkbaharı da karşılar, tabiatın doğuşunu simgeleyen rengârenk çiçeklerle.

Bu parçada başvurulan anlatım türleri aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Açıklama-Tartışma
B) Tartışma-Öyküleme
C) Öyküleme-Betimleme
D) Betimleme-Açıklama

8. Mallerme "Şiir, sözcüklerin sihirli bir biçimde dizilmesidir." diyor. Şiiri; roman, hikâye gibi edebî türlerden ayıran temel farkın bu olduğunu düşünüyor. En azından tesadüfen sözcüklerin aynı sıraya dizilmesiyle şiir oluşturmaya çalıştığını iletiyor bazılarına.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarının hangisinden yararlanılmamıştır?

- A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Benzetme
D) Tanık gösterme

9. Ankara, tarihinin şaşırtıcı terkipleriyle doludur. Burada kerpiç bir duvardan iyonya tarzında bir sütun başlığı fırlar; bu türden merdivenin basamağında bir Roma konsülünün şehre gelişini kutlayan bir taş görünür. Ahi Şerafettin'in türbesini asırlardır Greko Romen arslanları bekler. Bu yüzden Arslanhane adını alan caminin mihrabında Etiler'in toprak ve bereket ilahesinden başka bir şey olmayan bir yılan, meyveler arasında dolaşır.

Yukarıdaki paragrafta düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanık gösterme
B) Tanımlama
C) Örneklendirme
D) Karşılaştırma

10. Hasan Dede, Ayşe Nine'ye yarın akşamki yemeğe dört misafir davet ettiğini söyler. Sabahleyin de evden çıkarırken Ayşe Nine'ye bu yemek için hangi malzemelerden ne kadar alması gerektiğini sorar. Hep altı kişilik aileye yemek pişiren Ayşe Nine, on kişilik yemek için ne kadar malzeme kullanacağını kestiremez. Ve torunu Naz'ı yanına çağırır. Altı kişilik aileleri için gerekli malzemelerin miktarlarını torununa söyler ve ondan on kişilik yemek için gerekli malzeme miktarını hesaplayarak dedesine söylemesini ister. Naz öğrendiği matematik bilgilerini de kullanarak dedesine alınması gereken malzemelerin miktarlarını söyler.

Bu parçada başvurulan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklayıcı
B) Öyküleyici
C) Betimleyici
D) Tartışmacı

11. Yazı veya çizgi anlamına gelen hat, güzel yazı yazma sanatıdır. Hat sanatı ile uğraşanlara hattat adı verilir. Türk kültür hayatına İslamiyet'in kabulünden sonra girmiş olan hat sanatı asıl gelişimini Osmanlı Dönemi'nde göstermiştir. Fatih Dönemi'nde yaşayan ve Osmanlı hattatlarının piri olarak kabul edilen Amasyalı Şeyh Hamdullah ile zirveye çıkmıştır. 16. yüzyılın ünlü hattatı ise Ahmet Karahisari'dir. Karahisari'nin en önemli eseri hâlen Topkapı Müzesi'nde muhafaza edilen büyük ebatdaki Kur'an-ı Kerim'dir.

Bu metinle ilgili;

- I. Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
II. Düşünceyi geliştirme yollarından tanımlamaya başvurulmuştur.
III. Ahmet Karahisari'den alıntı yapılarak tanık gösterme yoluna gidilmiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III

12. Güneş, gözlerime doğuyor. Sütçünün, yumurtacının seslerini duyuyorum. Kahvaltıda tulum peyniri ile "kara kız" var. Babam zeytine "kara kız" diyor. Harçlığımı alınca doğru bisiklet kiralamaya... O kavurucu sıcak altında akşama dek Taşköprü, baraj yolu, havaalanı... Derken tüm Adana benim oluyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım türlerinin hangilerinden faydalanılmıştır?

- A) Açıklama - Betimleme
- B) Betimleme - Öyküleme
- C) Tartışma - Öyküleme
- D) Açıklama - Tartışma

13. Bir konuda bilgi sahibi olunduktan sonra unutulandan arta kalan şeye kültür denir. Tarih kültürü, sosyoloji kültürü vb. birçok kültür hep bir bilgiden sonra oluşur. Kısacası kültür sahibi olabilmek için öncelikle bilgi sahibi olmak gerekir.

Yukarıdaki parçada düşünceyi geliştirme yollarının hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tanımlama
- B) Sayısal verilerden yararlanma
- C) Tanık gösterme
- D) Benzetme

14. Masallar abartının öne çıktığı edebiyat ürünleridir. Masallarda yer ve zaman gibi unsurlar genellikle belirsizdir. Masallar genellikle tekerleme ile başlar ve dilek ile biter. Hikâyeye ise yaşanmış veya yaşanabilecek olayları konu alan bir türdür. Hikâyelerde yer ve zaman unsurları bellidir. Hikâyeler genellikle serim, düğüm ve çözüm bölümlerinden oluşur.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama
- B) Betimleme
- C) Öyküleme
- D) Tartışma

15. Kalem, yazı yazmakta ve resim yapmakta kullanılan bir araçtır. Görünüş olarak ince bir çubuğu andırır. Kurşun ve tükenmez kalem çeşitleri vardır. İnsanlar, yazılı iletişimde kalemi yıllarca kullanmaya devam etmişlerdir. Günümüzde bile eski önemini korumaktadır. Her ne kadar bilgisayar, telefon, tablet çıksa da kaleme olan rağbet azalmamıştır.

Yukarıdaki paragrafta aşağıda verilen anlatım tekniği ve düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine ağırlıklı olarak başvurulmuştur?

- A) Öyküleme / Karşılaştırma
- B) Betimleme / Tanık gösterme
- C) Açıklama / Tanımlama
- D) Tartışma / Örneklendirme

16. Gençliğe ilk adım attığım dönemde Arif Amca'nın küçük kitabevinde, büyük yayınevlerinden gelecek yeni kitapları beklerdim. Arif Amca postaneden elinde kitaplarla döndüğünde paketi birlikte açardık, ben hemen bir kitap seçerdim. Kitabı alır, eve gidene kadar kapağına bakardım. Eve gidince de kitabı alıp pencerenin önüne geçerdim. Okumaya başlamadan kâğıt ve mürekkep kokusunu almak için kitabı koklardım. Bu koku; kitabı beynimde, yüreğimde, bütün bedenimde hissetmemi sağlardı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
- B) Açıklama
- C) Betimleme
- D) Tartışma

17. Nüfusu 100 bini aşan kentlerde 1800'de dünya nüfusunun sadece %1.7'si yaşarken bu oran 1970'te ise %22'ye yükselmiştir. 1800 yılında 15 milyon olan kentli nüfus, 1970'te 800 milyona yükselmiş bulunmaktadır. Birleşmiş Milletlerin tahminlerine göre, 1980'lerde sayıları 26 olan 5 milyondan kalabalık kentlerin sayısı, bu yüzyılın sonunda 60'ı bulacaktır.

Bu parçanın anlatımında düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Sayısal verilerden yararlanma
- B) Benzetme
- C) Tanık gösterme
- D) Tanımlama

1. Coşkun kanepede oturur ve elindeki kitabı biraz sıkıntıyla okur. Yanında Saadet Nine bir albüme bakmaktadır. Yemek masasının üzerinde bulunan kağıtları okuyan Saffet ellerini çenesine dayamış, kağıtlara iyice eğilmiş, çevresiyle ilgisi kesilmiş gibidir. Arada bir başını sallar, tavana bakar. Karşısında Ümit ciddi bir tavırlar bir şeyler yazmaktadır.

Bu parçada başvurulan anlatım türleri aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Öyküleme - Tartışma
B) Öyküleme - Betimleme
C) Tartışma - Betimleme
D) Açıklama - Tartışma

2. Karamsarlıkla iyimserlik, genellikle kişilerin yarısına kadar su dolu bir bardağa bakış açılarıyla ifade edilir. Karamsarların, bardağın yarısı boş; iyimserlerin ise yarısı dolu dediği söylenir. Eğer bardağın tamamının dolu olması gibi bir hedefiniz yoksa elbette iyimserlerin yanında yer alırsınız. Ancak bilmelisiniz ki iyimserlik; insana yetinmeyi, kanaatkâr olmayı, hâline katlanıp kendini teselli etmeyi öğütler.

Yukarıdaki parçada yararlanılan düşünceyi geliştirme yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanımlama B) Karşılaştırma
C) Örnekleme D) Tanık gösterme

3. Cumhuriyet Dönemi'nin önde gelen romancılarından olan Reşat Nuri Güntekin; romanın yanı sıra tiyatro, hikâye, eleştiri gibi türlerde de eser vermiştir. Özellikle romanlarıyla geniş bir okuyucu kitlesi kazanmıştır. "Çalıkuşu" romanıyla ün kazanan yazar, günümüzde hâlâ çok okunan yazarlardandır.

Yukarıdaki paragrafta ağır basan anlatım tekniği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tartışma B) Açıklama
C) Betimleme D) Öyküleme

4. Daha önceki kubbeli yapılarda asıl kubbe kademeli yarım kubbelerin üzerinde yükselmesine rağmen Selimiye Camii 43,25 metre yüksekliğinde, 31,25 metre çapında tek kubbe ile örtülmüştür. Kubbe 8 sütuna dayanan bir kasnak üzerine oturtulmuştur. Kasnak, fil ayaklarına 6 metre genişliğinde kemerlerle bağlıdır. Sinan, bu şekilde örttüğü iç mekâna verdiği genişlik ve ferahlıkla birlikte mekânın bir defada kolayca anlaşılmasını sağlar. Kubbe aynı zamanda caminin dış görünüşünün ana hatlarını da belirler.

Buna göre;

- I. Sayısal verilerden yararlanma
II. Karşılaştırma
III. Tanımlama

numaralandırılmış düşünceyi geliştirme yollarından hangileri bu parçada kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III

5. Geçen üç yüzyıl içerisinde tıp bilimi alanında önemli gelişmeler meydana gelmiştir. Bu dönem öncesinde birçok hastalığın tanı ve tedavisi, gerçekçi olmayan yöntemlerle yapılmaktaydı. Benzer şekilde organ yetmezliği olan hastalar kendi kaderleri ile baş başa kalmakta ve sonuçta ölüm onlar için bir kurtuluş olmaktaydı. Bu durum ilk başarılı organ nakline kadar devam etti. İlk başarılı organ nakli, 1954 yılında kardeşler arası böbrek naklinin yapılmasıyla gerçekleştirildi. Organ nakli, mucizevi bir işlem ancak bu olağan dışı işlemin bünyesinde barındırdığı iki önemli problem var. Bunlardan birincisi bu işlemi takiben nakli yapılan kişinin ömür boyu bağıklık sistemini baskılayan ilaçlar kullanmak zorunda olması. İkinci ve belki de daha önemli problem, organ nakli için gerekli olan organın yeterli sayıda temin edilememesi. Bunun nedeniyse organ bağışının yeterince yapılmamasıdır.

Bu parçada ağır basan anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklama B) Tartışma
C) Öyküleme D) Betimleme

6. Türk Einstein'ı olarak tanınan Oktay Sinanoğlu, henüz yirmi altı yaşındayken ABD Yale Üniversitesinde dünyanın en genç profesörü unvanını almıştır. Kimyayı matematikle buluşturan, moleküler biyolojinin kurucularından olan Sinanoğlu, şimdiye kadar iki kez Nobel Ödülü'ne aday gösterilmiş bir bilim adamı.

Bu parçanın anlatım biçimi hangisidir?

- A) Tartışma B) Öyküleme
C) Açıklama D) Betimleme

7. TV'deki bütün kanallar Çin'de büyük bir deprem olduğunu haber veriyordu. Ölü ve yaralı sayısı çok fazlaydı. Bu haberlerin etkisinde kalan Naz, yanında oturan dedesine, eskiden insanların depremlerin oluş nedeni ile ilgili neler düşündüklerini sordu. Dedesi de ona önceden insanların, Dünya'nın öküzü boynuzları üzerinde olduğuna inandıklarını, öküzün kendilerine kızdığı zaman başını salladığını ve depremlerin böyle oluştuğunu düşündüklerini söyledi. Dedesinin söyledikleri Naz'a çok ilginç gelmişti. Daha sonra Naz, dedesine günümüzde bilim ve teknolojinin eskiye oranla gelişmesi ile depremlerin oluşum nedenlerinin artık çok rahat açıklanabildiğini ve gerçeğin ne kadar farklı olduğunu anlattı.

Yukarıdaki parçada yararlanılan düşünceyi geliştirme yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanımlama
B) Karşılaştırma
C) Tanık gösterme
D) Benzetme

8. "Bazı bilim adamları yanlış, anlaşılmaz bir Türkçe ile yazıyorlar. Üstelik bunlar, edebiyatçı olmadıklarını ileri sürerek hoş görülmelerini de istiyorlar. Ama bu, mazeret olamaz." **diyen bir yazar hangi anlatım biçimini kullanmıştır?**

- A) Öyküleyici B) Açıklayıcı
C) Betimleyici D) Tartışmacı

9. "Benim gönlüm genç!" diyenlere pek iyi bakanlardan değilim. Vücut kocayacak da içindekiler genç kalacak öyle mi? Nitekim Abdülhak Hamit Tarhan bir sohbetinde "Gönül kocamaz." diyen bir arkadaşına "Kocamaz ama kocamış bir bedende de oturmak istemez." demiştir.

Yukarıdaki parçada yararlanılan düşünceyi geliştirme yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanımlama B) Karşılaştırma
C) Örnekleme D) Tanık gösterme

10. Sarraf Ahmet Bey diğer esnaflardan çok farklıydı. Başındaki şapkası, tertemiz gömleği, kravatı ve ütülü pantolonuyla çok titiz, temiz bir insan izlenimi verirdi. Kaşları daima çatık bazen de kalkmış olurdu. Bu sert ifadenin altında yumuşak huylu bir insan yatardı. Çarşıda bir kişi olsun ki ben Ahmet Bey'e kırıldım diyebilisin.

Yukarıdaki parça için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kişilerin yaşadıkları okuyucuya aktararak ders verilerek istenmiştir.
B) Bir insan, okuyucunun zihninde canlandırılmaya çalışılmıştır.
C) Bir kavram okuyucuya açıklanmak istenmiştir.
D) Okuyucuyu kendi düşüncesine inandırma amacı taşımaktadır.

11. Tavuğun biri yerde yılan yumurtaları görmüş. Anneleri yok diye onlara acımış üzerine yatmış. Az sonra yumurtaların içinden yılanlar çıkmış. Bunu gören kırlangıç, tavuğa "Sen nasıl bir aptallık ettin. Bunlar büyüyünce ilk işleri seni sokmak olacak." demiş.

Yukarıdaki paragrafta hangi anlatım tekniği kullanılmıştır?

- A) Öyküleme B) Açıklama
C) Betimleme D) Tartışma

12. Bazı öykücülerimiz, asıl hedefi okuru etken kılarak hikâyeye çekmek olan bu yazı türünü sanki okura bilgi vermek için kullanıyor. Anlattığı hiçbir olayı görselleştirmiyor. Kahramanın su içtiği çeşmeden okurun da içmesine müsaade etmiyor, okurun göğün rengine göre ruh hâlini ayarlamasına izin vermiyor.

Bu parçada eleştirilen tutum, kişilerin hangi anlatım biçimini kullanmamasından kaynaklanmaktadır?

- A) Açıklayıcı B) Öyküleyici
C) Betimleyici D) Tartışmacı

13. Romancı, psikologla yolunu zaman zaman birleştirip zaman zaman da ayıran bir kişidir. Yalnız, bir psikolog gibi bütün insan davranışlarını çözmeye çalışmaz romancı. Onun nedenlerini kurcalama gereği duymaz ve doğrudan sonuçlarıyla ilgilenir. Psikolog ise neyin, niçin, nasıl yapıldığını enine boyuna kurcalar. Nedenlere, sonuçlardan çok daha önem verir.

Bu parçada yazar, aşağıdakilerden hangisine başvurmuştur?

- A) Betimleme B) Öyküleme
C) Tanık Gösterme D) Karşılaştırma

14. Öğrencilerin okuma alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yapılan bir araştırmadan elde edilen sonuçlar şöyledir: Kız öğrencilerle erkek öğrenciler arasında okumayı sevme oranları bakımından belirgin bir fark yoktur. Öğrencilerin öykü ve roman türlerindeki kitapları daha çok okuduğu, erkek öğrencilerin kızlara göre çizgi romanlara daha çok ilgi duyduğu görülmüştür.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tanımlama yapılmıştır.
B) Yapılan anketle ilgili istatistik bilgi verilmemiştir.
C) Erkek öğrenciler ile kız öğrencilerin okuma alışkanlıkları karşılaştırılmıştır.
D) Açıklayıcı bir anlatıma başvurulmuştur.

15. Talihli olmanın ilk şartı, insanın bir kabiliyetinin olmasıdır. Her insanın da mutlaka bir şeye kabiliyeti vardır. Talihli olmak için onu geliştirmeye çalışmakla işe başlamak gerekiyor. Adama rastlarsınız; senelerce çalışmış, tuttuğu işte başarı gösterememiştir. Böylesinin adı talihsiz olur. Günün birinde bu adam eline bir işporta geçirir, yavaş yavaş sermayeyi büyütür ve zengin olur. Bu sefer herkes onu "Ne talihli adam!" diye imrenerek seyreder. Hâlbuki bu adam ne talihlidir ne de talihsiz.

Bu parçanın anlatımında ağır basan anlatım türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öyküleyici Anlatım
B) Betimleyici Anlatım
C) Açıklayıcı Anlatım
D) Tartışmacı Anlatım

16. Stres erken yaşlanmanın da kötü yaşlanmanın da önemli faktörlerinden biridir. Stresi olabildiğince denetim altına almak; evde, işte ya da sosyal yaşamda stres faktörlerini azaltmak ya da onlardan uzak durmak, eğer başarılılirse strese karşı teflon stratejisi izleyip onun beden ve ruhumuza yapışmasına engel olmak önemli bir yaşlılık engelleyicisidir. Uzmanlar bu konuda şöyle diyor "Yaşamınızdaki dağınıklığı azaltmak, stres düzeyinizi düşürmenin etkin bir yoludur. Nasıl ara sıra giysi dolabınızı elden geçirip fazlalıklardan kurtuluyorsanız bazen duygusal evinizi de temizlemeniz, gereksiz işlerden uzaklaşarak enerjinizi sadece sevdiğiniz, ilgi duyduğunuz insanlar için harcamanız doğru olur. Bir zamanlar anlam içeren bazı eski dostluklar zaman içinde kişiyi zenginleştirmek yerine kişiye zarar veren, sıyrılması güç eski alışkanlıklar hâline gelir." Hayatın pek çok alanında olduğu gibi zamanı ve yeri geldiğinde sorun yaratabilecek ilişkileri de hayatımızdan çıkartmak yararlı olacaktır.

Bu parçada;

- I. Tanımlama
II. Karşılaştırma
III. Tanık gösterme

yukarıda verilen düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanılmıştır?

- A) I ve II B) Yalnız III
C) II ve III D) I ve III

1. Alman şair F. Schiller “Sanatçı, zamanın çocuğudur ama aynı zamanda o zamanın öğrencisiyse dahası gözdeyse bu kendisi için çok kötüdür.” der. Bu söz çok açıktır: Elbette sanatçı, belli bir zamanın koşulları içinde dünyaya gelir. Ama sanatçının yalnızca bu koşulları kabul etmesi, kendisini bu koşulların yaratıcılarına beğendirmeye kalkışması yanlıştır. Peki, doğrusu nedir? Sanatçı, zamanın koşullarını değerlendirmeyi ve eleştirmeyi öğrenmelidir.

Yukarıdaki parçada aşağıdaki anlatım türlerinden hangisi örneklendirilmiştir?

- A) Açıklama B) Tartışma
C) Betimleme D) Öyküleme

2. Korku, insanı arada bir yoklayan psikolojik bir ruh hâlidir. Bazen insanı teğet geçer bazen derinden etkileyebilir. Bazen de öteki âleme bile götürebilir. Bu ruh hâli daha çok insanın kendini koruması için vardır.

Yukarıdaki parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Benzetme B) Örneklendirme
C) Tanık gösterme D) Tanımlama

3. Tatlı su ekosistemleri farklı öneme sahip yerlerdir. Tatlı su ekosistemlerinde bitkilerin yanı sıra omurgasızlar ve balıklar da yaşar. Tatlı su balıklarının en bilinen ve en yırtıcı türü turna olarak kabul edilir. Kendi türünden küçük bireyleri avlayabilen turnalar aynı zamanda ekonomik değeri olan bir türdür. Ağırlıklarının %10–%20’si kadar miktarda avlanabilirler. Bazı ülkelerde yüksek miktarlarda yetiştiriciliği yapılır. Ülkemizde yetiştiricilik çok yaygın değildir. Bununla beraber gittikçe azalan doğal stokların desteklenmesi için yetiştiriciliğinin artırılması da öneriliyor.

Yukarıda verilen parçada anlatım biçimlerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tartışmacı Anlatım B) Açıklayıcı Anlatım
C) Betimleyici Anlatım D) Öyküleyici Anlatım

4. Birikimsiz yazarlık saman alevi gibidir. Saman alevi çabucak tutuşup yine çabucak söner. Yazmak için yeterli donanımına sahip olmayan birikimsiz yazarlar da parlamış olsalar bile elbet bir gün saman alevi gibi sönüp giderler.

Bu parçada düşünceyi geliştirme yollarından hangisine yer verilmiştir?

- A) Karşılaştırma B) Örneklendirme
C) Benzetme D) Tartışma

5. Krizantem, bir diğer ismi ile Kasımpatı yaklaşık 30 tür barındıran, papatyagiller familyasına bağlı otsu, yıllık bir bitki türüdür. Çiçek farklılıklarına göre, çok iri katmerli, irili ufaklı katmerli türleri bulunur. Kasım ayında birdenbire çıkıveren, bu ani patlamadan ötürü de isminin Kasımpatı kaldığı düşünülen bu güzel çiçek, hem birçok mitolojik hikâyeye konu olmuştur, hem de zamanla birtakım mistik kavramların simgesi haline gelmiştir. Kimi zaman cenaze çiçeği (Uzakdoğu’da, Japonya’da cenazelere götürüldüğü için), kimi zaman ölümsüz aşkın, kimi zaman da platonik sevdaların kahramanı olur.

Bu paragrafta düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanık gösterme
B) Tanımlama
C) Benzetme
D) Karşılaştırma

6. Tanzimat Dönemi’nin ünlü şairi Şinasi “İnsan aklının en güzel icadı, yazıdır.” der. Sizce de öyle değil mi? İnsanoğlu aklını kullanarak birçok buluşa imza atmış, bunlar sayesinde dünyayı daha yaşanabilir kılmıştır. Ama bunlar arasında en önemlisi hiç şüphesiz yazıdır.

Bu parçada aşağıdaki anlatım tekniklerinden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleyici Anlatım B) Tartışmacı Anlatım
C) Betimleyici Anlatım D) Açıklayıcı Anlatım

7. Canı sıkılınca sahil kenarında biraz yürümeye karar verdi. Denize yaklaştıkça martıların sesini rahatlıkla duymaya başladı. Kayalıkların üzerini adımlarken yosun kokuları genzini yaktı ...

Yukarıdaki parça aşağıdakilerden hangisi ile devam ederse dokunma duyusundan yararlanılmış olur?

- A) Uzakta limana girmek için sıra bekleyen demirli gemiler görünüyordu. Acaba mürettebatın canı sıkıldığına gezebileceği bir sahili var mıydı, diye düşündü.
- B) Dalgaların çıkardığı ses ona acıklı bir ayrılık türküsü çalıyordu sanki. Burası onu daha çok hüzünlendirmişti.
- C) Bir kayanın üzerine oturdu. Oturduğu taşın dalgalardan sıçrayan sulardan dolayı biraz nemli olduğunu hissetti. Hafif bir meltem denizden bir serinlik getiriyordu bedenine.
- D) Yosun kokusunu da hiç sevmezdi ama bu yürüyüş üzüntüsünü biraz olsun dindirmiş, ona iyi gelmişti. İçi daha rahattı artık.

8. Toplumdaki yaygın kanının aksine ben, çok okuyan bilir şeklinde görüş beyan etmek istiyorum. Ansiklopediyi açıp bir anda dünyanın öbür ucundaki bilgilere bile ulaşabilirim. İşte bu yüzden diyorum ki insan ne kadar gezerse gezsin okumakla edindiği bilgileri edinemez, buna ömrü yetmez. Ama okumak öyle değil ki. Mesela İstanbul gezisine çıktığınızı düşününüz. Kaç gününüzü alır ve gördüğünüz yerlerle ilgili de fazla bir şey öğrenemezsiniz. Ama okuyarak hem daha fazla bilgiye ulaşabilir hem de daha az süre harcayabilirsiniz.

Yukarıdaki paragraf ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Benzetmelere yer verilerek yazı daha inandırıcı hâle getirilmek istenmiştir.
- B) Yazar karşılaştırmalar yaparak düşüncesini okuyucuya kanıtlamak amacıyla yazmıştır.
- C) İstanbul şehri ile ilgili betimlemeler yapılarak şehir okuyucunun kafasında canlandırılmıştır.
- D) Yazarın amacı, sadece İstanbul ile ilgili bilgi vermektir.

9. **Aşağıdakilerin hangisi bilgi vermek amacıyla yazılmamıştır?**

- A) Yunus Emre ve tasavvufu anlatmaya odaklı olan eser, tasavvuf konusunda hiçbir bilgisi olmayanların da anlayabileceği bir kolaylık sağlamaktadır.
- B) Anlatımı güzelleştirmek, savunulan fikir ve düşünceyi daha etkili kılmak üzere her dilde kalıplaşmış bazı sözler bulunur. Atasözleri, dua ve temenni cümlecikleri, bilmece ve tekerlemeler...
- C) Doktor hastanın yanından kalkıp pencereye gidiyor, sokaktan geçen bir baca temizleyicisini uzun uzun süzüyor.
- D) Roman, hikâye, anı gibi değişik alanlarda eserler vermiş olan sanatçı daha çok romanları ile tanınmaktadır.

10. Dilin bünyesinde kalıplaşmış ve kökleşmiş olarak değişmeden kullanılan deyimler, hiç şüphe yok ki anlatıma canlılık ve güç katarlar. Bu sayede düşüncelerin ve olayların muhataba daha etkili biçimde yansıtıldığı bir gerçektir.

Bu parçanın anlatımında, aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Açıklama B) Betimleme
C) Öyküleme D) Tartışma

11. **Aşağıdakilerin hangisi betimleyici anlatım biçimiyle yazılmamıştır?**

- A) Akıcı ve anlaşılır bir dile sahip olan roman, kurgusu açısından da başarılıdır.
- B) Kapıda yaşlı bir adam belirdi. Üzerinde biraz eski, açık mavi bir takım elbise vardı. Ceketin üst cebinde üçgen şeklinde kıvrılmış mendil, kravatıyla aynı renkteydi.
- C) Eski bir taş köprü geçildikten sonra fakir mahallelere giriliyor ve sefalet, bütün dehşeti ve çirkinliğiyle başlıyordu.
- D) Ortalarından akan çirkin sularında yarı çıplak çocuklarla çamurdan köpekler, eğri büğrü sokaklar... Tezekten, çamurdan yapılmış yarı yarıya toprağa gömülmüş penceresiz kulübeler...

12. Necip Fazıl; hikâye, roman, şiir ve tiyatro türlerinde eserler vermiştir. Fakat kendisinin şiir dışındaki eserleri pek bilinmez. Kendisi daha çok şair olarak bilinir. Bu durumdaki etkenlerden en büyüğü “Kaldırımlar” şiiridir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tanımlama B) Benzetme
C) Tanık gösterme D) Karşılaştırma

13. **Aşağıdakilerden hangisinde benzetmeden yararlanılmamıştır?**

- A) Erkenden yağın yoğun kar, sanki beyaz bir yorgan gibi her yeri kaplamıştı.
B) Bu olaydan sonra kendisini kuş gibi hafif hissediyordu.
C) Sokaktayım, kimsesiz bir sokak ortasında.
D) Güneş bu sabah, dalından koparılmış taptaze portakalı andırıyor.

14. **Büyük Beyaz Köpek Balığı:** En büyük köpek balıklarındandır. Dünya genelinde çok sıcak, sıcak, ılık ve soğuk sularda yaşarlar. Tüm deniz ve okyanuslarda, genellikle açık sularda dolaşırlar. Balıklarla ve fok, balina, yunus gibi bazı deniz memelileriyle beslenirler.

Parçada kullanılan düşünceyi geliştirme yolu aşağıdakilerin hangisinde doğru işaretlenmiştir?

	Karşılaştırma	Örneklendirme	Benzetme	Tanımlama
A)				✓
B)		✓		
C)			✓	
D)	✓			

15. **Aşağıdaki parçalardan hangisi yazılış amacı bakımından diğerlerinden farklıdır?**

- A) Mihrace'nin Sarayı pembe taşlarla inşa edilmişti ve Boçir kentinin tam ortasında yer alıyordu. Burası Violet'e egzotik kuşları anımsatan rengârenk ipek kıyafetleriyle, birbirleriyle sohbet eden gürültücü insanlarla doluydu. Odayı dolduran nefis yemeklerin kokusu Violet'in karnının guruldamasına neden olduğu için Celeste ve Hari'yi bir grup insanla sohbet ederken bıraktı ve masaya yöneldi.
- B) Birçok Afrika kültüründe bir çocuğun dünyaya geldiği gün, özel bir gün olarak görülmüyor. Onun yerine başka bir kutlama yapılıyor. Çocuğun kabilesine ait kuralları, davranışları, şarkıları ve dansları öğrenebilecek yaşa gelip topluluğa kabul edilmesi kutlanıyor. Bu "kabul edilme" kutlamaları da bireysel olarak değil aynı yaşa gelmiş çocuklardan oluşan bir grup çocuk için yapılıyor.
- C) Güney Yarım Küre'de kış yaklaşırken Antarktika'nın çevresindeki okyanus da donmaya başlar. Deniz buzu inanılmaz bir hızla, günde 4 km kadar ilerler. Birkaç ay içinde Antarktika'nın yüz ölçümü iki katına çıkar. Antarktika donmuş bir kıta olur. Yeryüzünün en çetin kışını geçirmek için imparator penguenler bu kıtaya gelir.
- D) Yüzeyi katı haldeki maddeyle kaplı –ayaklarınızın yere basabileceği– gök cisimlerine karasal diyoruz. (Dünya'daki denizlerin tabanının da karalar olduğunu unutmayalım!) Jüpiter, Satürn, Neptün ve Uranüs gibi “devler” bu tarifi dışında kalıyor çünkü bunlar yoğun gaz küreleridir. Yani yüzeylerine bir uzay aracıyla inemezsiniz. Çapı en büyük olan Dünya, onu yakın arayla Venüs izliyor.

1. Bu yazar, her insanın kendi karakteri olduğuna değine- rek kişinin seçimlerinde özgür olduğunu savunuyor. Peki ya toplum? Şüphesiz insan toplumsal varlık ve toplum olmanın gerektirdikleri pekâlâ bireyin istekleriyle çarpı- şabilir. Bu durumda kazanacak tarafın birey olacağını varsaymak hayalcilikten başka bir şey değildir.

Bu parçanın anlatımında hangi anlatım tekniği kul- lanılmıştır?

- A) Betimleme B) Açıklama
C) Tartışma D) Öyküleme

2. Bir dakika sonra elini genç adamın koluna koyarak: “Şuraya bak” demiş. Göz pınarlarında biriken yaşlarla gözleri parlıyormuş.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimle- rinin hangilerinden yararlanılmıştır?

- A) Öyküleyici - Betimleyici
B) Açıklayıcı - Tartışmacı
C) Betimleyici - Açıklayıcı
D) Tartışmacı - Öyküleyici

3. **Aşağıdakilerin hangisinde bir varlık, okuyucunun zihninde canlanacak şekilde anlatılmaktadır?**

- A) Şirket müdürü, şehirlerde yeşil alanların artmasıyla ilgili orijinal planlarının olduğunu söyledi. Bu planları slaytlar eşliğinde basın mensuplarıyla paylaştı.
B) Sanat yapıtlarının ortaya koyduğu düşünce, sanatçı tarafından bir kalıba dökülür ve okuyucunun karşısına çıkarılır.
C) Bir yazarın yaşamının, hayata bakışının ve dolayısıyla eserinin portresini; bilinmeyen yönleriyle çıkarmak onu mutlu ediyor.
D) Güneş bulutsuz, dümdüz bir gökte; olduğumuz yerden daha yassılaştı, ovaya karışmış görünen Kop Dağı ile Balkaya'nın arasına inmeye hazırlanıyordu.

4. Daha birkaç yıl öncesine kadar Sarıkamış Harekâtı ile ilgili neredeyse hiçbir kanal anma etkinliği düzenlemi- yordu. Son birkaç senedir Sarıkamış Harekâtı'nı anla- tan belgeseller ve Sarıkamış Harekâtı ile ilgili tartışma programları yayınlanır oldu. Sarıkamış'a gereken ilginin gösterilip gösterilmediğiyle alakalı bir ankette katılımcı- ların % 56'sı Sarıkamış'ın gerektiği değeri görmediğini beyan etmiştir. Buna karşın gereken değer verildiğini düşünenlerin oranı yalnızca % 2'de kalmıştır.

Parçada;

- I. Tanık gösterme
II. Sayısal verilerden yararlanma
III. Benzetme
IV. Tanımlama

düşünceyi geliştirme yollarından hangileri kullanı- lmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) II ve III D) III ve IV

5. Eskiden Türk hafif müziği, şimdilerde Türk pop müziği denilen şarkılar bir yanıyla müzik öbür yanıyla şiir olması gereken yapıtlar değil midir? Bu şarkılara söz yazarlar, hak edilmemiş şöhretlere ulaşmanın yanı sıra, Türk- çeden milyonlar, milyarlar kazanırken biraz daha özen gösteremezler mi? Üstelik bunu söylerken herkesçe alay konusu edilen “Kıl oldum abi”leri, “Bandıra bandıra ye beni”leri kastetmiyorum...

Yukarıdaki parça için;

- I. Düşünceler, tartışmacı anlatım biçimi ile kanıtlanmaya çalışılmıştır.
II. Örneklemeden faydalanılmıştır.
III. Metinde açık ve anlaşılır bir dil kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

6. Ada çayımın birkaç yudum aldım. Etrafıma bakındım. Yerimden kalktım, kapının önüne kadar geldim. Cep telefonum çaldı. Telefonu açtığımda daha evden yeni çıktığını, on beş yirmi dakikada burada olacağını söyledi. Ben çay ocağına döndüğümde oturulacak yer kalmadığını gördüm. O gelinceye kadar ayakta dikildim.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tartışmaya
B) Örnelemeye
C) Karşılaştırmaya
D) Öykülemeye
7. Şair, doğal olanı ve kendini en güzel ifade edebilen kişiye denir. Mevsimlerin ve yağmurun dilini çocuklardan sonra en iyi şairler bilir. Bir şiirin serüveni yağmura benzer çünkü. Her şair biraz gökyüzüdür. Bazen yüzünde mavilikler gezinir, bazen bulutlar siner içine.

Parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
B) Örnelemeye başvurulmuştur.
C) Benzetme yapılmıştır.
D) Tanımlama yapılmıştır.
8. Öykü başkadır, roman başka. Düzyazı olmalarının dışında ortak yanları da yoktur. Roman olaylar bütünüdür. Öykü yalnız bir olaydan oluşur. Bu yüzden ikisini aynı ya da birini diğeri için basamak olarak görmek doğru olmaz.

Yukarıdaki parçada kullanılan düşünceyi geliştirme yolları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Örnekleme - Karşılaştırma
B) Tanımlama - Örnekleme
C) Karşılaştırma - Tanımlama
D) Betimleme - Karşılaştırma

9. Bir konuda bilgi sahibi olunduktan sonra unutulandan arta kalan şeye kültür denir. Tarih kültürü, sosyoloji kültürü vb. birçok kültür hep bir bilgiden sonra oluşur. Kısacası kültür sahibi olabilmek için öncelikle bilgi sahibi olmak gerekir.

Yukarıdaki parçada düşünceyi geliştirme yollarının hangisinden yararlanılmıştır?

- A) Tanımlama
B) Sayısal verilerden yararlanma
C) Tanık gösterme
D) Benzetme

10. (I) Konya sokaklarında günlerce keyifle dolaştım ancak zorlandığım tek şey yollarda karşıdan karşıya geçmek oldu. (II) Kentte 150.000'den fazla motosiklet ve bisiklet var ve bunların yüzde doksanı yayalara yol vermeyi hiç sevmiyorlar. (III) Yemeklerini bile onların üzerinde yiyorlar hatta neredeyse uyuyorlar. (IV) Söylediklerine göre kentin en güzel ayları şubat-mayıs arasıymış.

Parçadaki kaç numaralı cümlede sayısal verilerden yararlanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

11. Kod (Şifre): İletinin özel bir tarzda düzenlenmiş halidir. İletişimin gerçekleşebilmesi için göndericinin ve alıcının aynı kodu bilmesi gerekir. Türkçe konuşan bir kişinin iletisinin alıcı tarafından anlaşılabilmesi için alıcının da Türkçe bilmesi gerekir. Dil, iletiyi ulaştırmak için kullanılan en yaygın koddur.

Yukarıdaki paragrafta aşağıda verilen anlatım tekniği ve düşünceyi geliştirme yollarından hangilerine ağırlıklı olarak başvurulmuştur?

- A) Öyküleme - Benzetme
B) Betimleme - Tanık gösterme
C) Açıklama - Tanımlama
D) Tartışma - Örnekleme

12. Aşağıdaki parçaların hangisinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) Yıllardır bu köyde yaşıyordum ama ilk kez bu yıl bu kadar soğudum köyümden, muhtar yüzünden. Kahvede oturup kahvemi yudumladığım sırada gördüm muhtarın bize doğru geldiğini. O gelmeden yüzümü döndüm bu yana. Başka yolu yoktu, gidecektim buradan.
- B) Düşüncelere dalmıştım. Önümdeki çaydan yudumlamak bile aklıma gelmemişti ve çayı soğutmuşum. Ama yenisini isteyecek param olmadığından ne o çayı içtim ne de yenisini istedim. Öylece düşünmeye devam ettim.
- C) Sabah erkenden kahveye geldim ve çay istedim. O sırada yanımda birkaç kişi daha vardı ve onlar da çay istemişlerdi. Kimseyle konuşacak gücüm olmadığından başımı elime yaslayarak oturdum yanlarında. Neden böyle mutluydu onlar bilmiyor ve anlayamıyordum.
- D) Köylüye zulmeden bir adamdı ağa. Atından inmiş, kahveye girmiş; bir elinde sopası, bir elinde çayı oturyordu. İşte tam o sırada ağaya hiçbir zaman boyun eğmeyen Mehmet içeri girdi. Ağa onu görünce döndü yüzünü bu yana.

13. Komedi: Kişilerin ve toplumun aksayan yönlerini güldürücü öğelerle iç içe yansıtan tiyatro türüdür. Komede korkaklık, cimrilik, dalkavukluk gibi huy ve davranışlar abartılarak seyirciyi güldürürken düşündürmek amaçlanır. Kahramanlar halk kesiminden kimselerdir.

Yukarıdaki paragrafta düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanık gösterme - sayısal verilerden yararlanma
B) Karşılaştırma - Benzetme
C) Tanımlama - Örneklendirme
D) Karşılaştırma - Tanık gösterme

14. Aşağıdakilerin hangisinde düşünceyi geliştirme yollarından tanımlamaya başvurulmuştur?

- A) Almanya'daki farklı üniversitelerden ve merkezlerden araştırmacıların ortaklığı ile üretilen Alpha IMS adlı protez, retinanın klinik denemelerinin ilk aşamasında başarı elde edildi.
- B) Ortalama sıcaklığın 20-25 derece arasında olduğu, tüm yıl boyunca yağmurun çok yağdığı, nemli ve sıcak bir biyom olan ve Tropikal ve ılıman olmak üzere iki türü bulunan yağmur ormanları; Ekvator'un kuzey ya da güneyindeki görece serin, deniz kıyısındaki bölgelerde bulunur ve yeryüzünün yaklaşık yüzde 6'sını kaplar.
- C) Bireyin fiziksel, sosyal ve ruhsal yönden tam bir iyilik durumunda olması diyebileceğimiz sağlık, insan için en önemli unsurdur.
- D) Mendeleev, elementlerin atom ağırlıklarındaki artışı baz alarak oluşturduğu tablosunda, belirli türde elementlerin düzenli bir şekilde art arda geldiğini keşfetmişti ve bunun yanında, henüz keşfedilmeyen elementler için de tablosunda boşluklar bırakmıştı.

15. Türkiye santim santim taranarak ülkemizin nesi var nesi yok ortaya çıkarılacak. Madenciler artık 200 m'de değil 1100 m'de cevher arayacak. Böylece maden potansiyelimiz 5 kat artacak. Madencilik 2005'te inşaat sektöründen sonra en hızlı büyüyen sektör oldu. 2002'de 1,9 milyar dolar olan maden üretimi, 2005'te 4,5 milyar dolara çıktı. 2010 hedefi ise 12 milyar dolardır. Bu hedefe ulaşmak için çok önemli kararlar alındı. MTA'nın bütçesi artırılarak kömür aramak için yeni 19 saha belirlendi. 5 yıl içinde 1 milyar tonluk yeni kömür rezervi hedeflendi. Uzmanlara göre yeni sahaların 100 bin kişiye istihdam yaratması bekleniyor.

Parçada ağır basan düşünceyi geliştirme yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanımlama
B) Sayısal verilerden yararlanma
C) Benzetme
D) Örnekleme

16 ve 17. soruları aşağıda verilen metne göre cevaplayınız.

Annem eve döndüğüm zaman, masamın üstünde bir şey olduğunu söylediğinde odama koştum. Annemin ne zamandır istediğim ama alamadığım fareyi aldığını görünce büyük bir sevinçle annemin boynuna sarıldım. Peki ama onu evin tilki gibi sinsi kedisi Flexy'den nasıl koruyacaktım? Bir gün okul dönüşünde faremin yerinde olmadığını gördüm ve anneme sordum. Ne yazık ki kötü ve acımasız kedi Flexy onu yemişti. Abim ise öylece oturmuş bana gülüyordu. Böyle bir olay karşısında nasıl bu kadar kayıtsız kalabiliyordu? Bir boğa gibi Flexy'in peşine düşüp, onu yakalayıp pencereden dışarı atmak istedim.

16. Metnin dil ve anlatım özellikleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi doğru olur?

- A) Endişe bildiren cümlede benzetme yapılmıştır.
- B) Metnin genelinde açıklayıcı anlatım hâkimdir.
- C) Sevinç bildiren cümlede deyim kullanılmıştır.
- D) Şaşkınlık bildiren cümlede karşılaştırmaya başvurulmuştur.

17. Bu metinde ağır basan anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklayıcı anlatım
- B) Tartışmacı anlatım
- C) Öyküleyici anlatım
- D) Betimleyici anlatım

18. Aşağıdakilerin hangisinde ayrıçtaki düşünceyi geliştirme yolu kullanılmamıştır?

- A) Köye giden uzun ve geniş bir yol çölü andırıyordu. Rüzgârın yola taşıdığı dikenler dışında hiçbir şeyin olmadığı bu yol, insana yalnızlığı hissettiriyordu. (Benzetme)
- B) Mina Hanım'ın defterlerini karıştırmıştı demek. Bunca yıl bir kez bile merak etmemiş, şimdi ise içine düşen şüpheyle ve en titrek sesiyle açıp okumuştular onları. (Karşılaştırma)
- C) Türkiye'de bir yılda ortalama 500 bin ile 750 bin ton arasında fındık üretiliyor. Bu rakam dünya fındık üretiminin %67'sine denk geliyor. (Örnekleme)
- D) Kişi kendini bulmaya çalışırken yalnızca duygularını değil, düşüncelerini de göz önüne almalı. Bakın bu konuda Farabi "Düşünmek ruhun kendi kendisiyle konuşmasıdır." diyor. (Tanık gösterme)

19. Barış Manço sadece yurt içinde değil yurt dışında da çok sevildi, milyonlarca hayranı vardı. 200'ün üstünde bestesi olan Manço'nun pek çok şarkısı "Yunanca, Bulgarca, Arapça, Farsça, Kürtçe, Japonca, İbranice, Fransızca, İngilizce ve Flemenkçeye" çevrildi. Yurt dışında binlerce kişinin katıldığı dev konserlere imza attı. 3 dili ana dili gibi konuşan Manço, pek çok dile de gazetelerini okuyacak kadar hâkimdi ve sürekli kullandığı bir cümle vardı: "İnsanın hayatta öğrenmesi gereken tek dil tatlı dil."

Parçada kullanılan düşünceyi geliştirme yolları ile ilgili aşağıdaki işaretlemelerden hangisi doğrudur?

	Örnekleme	Karşılaştırma	Sayısal verilerden yararlanma
A)	✓	✓	
B)		✓	✓
C)	✓		✓
D)	✓	✓	✓

1

1 ve 2. metnin ortak yönleri

- ◆ Benzetme yapılması
- ◆ Betimlemelere yer verilmesi
- ◆ Düzyazı metni olması

2. metnin 1. metinden farklı yönleri

- ◆ Anlatıcının olmaması
- ◆ Tartışmacı anlatıma yer verilmesi
- ◆ Kişileştirme yapılması

1. Metin

Diken diken sarı saçları, gömleğinin ve çehresinin çeşitli yerlerine bulaşmış çamur ve umudun aynası olan güzel gözleriyle bana bakıp öylece duruyordu küçük Zehra. Annesi bir koşu çeşmeye gidip gelecekti ki elinde gümüş güğüm ve toprak testi ile göz önünden kayboldu. Kaldık Zehra ile baş başa. Gözlerimi o eşsiz umut dolu gözlerden alamıyordum. Ne yapabiliyordum bu çocuk için? Ben bir köy okulu öğretme-niydim. Bütün ruhum ve hücrelerimle onu okutmak istiyordum.

2. Metin

.....

.....

.....

.....

Yukarıda verilen özelliklerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisi 2. metin olarak yazılabilir?

- A) Ağaçlar içinde çok yaşayanları vardır. Yüzlerce yıllık çınarlar vardır yurdumuzda, en çok Bursa'da Toprağı severek, güneşi severek yaşarlar. Bizler de özgürlüğü, bağımsızlığı, inkılapları severek Türk yurdunu örten; aydınlığa, esenliğe uzanan dallarımızla cumhuriyet ağacında yaşayacağız. Çok yaşayacağız. Halk yaşadıkça cumhuriyet ağacı da yaşayacaktır. Cumhuriyet ağacının yaşaması da koca çınarın yaşaması, yüzyılların sürüp gitmesi gibi insanların, yurttaşların güneşine, emeğine bağlıdır.
- B) Öyledir. Hatta ben öyle zannediyorum ki eşref saat görünmez kuvvetlerin, esrarlı hesapların, içinden çıkılmaz bilme-celerin işlettiği bir saat değil, insanların bizzat kendileri tarafından işletilen veya sadece dikkatli olmaları sayesinde geldiği kolayca fark edilen bir saattir. Ama dikkatli olmayan, kendini hayatın akışına bırakmış veya akıntıların tersine sandalı yürütmeye çalışan insan, eşref saatin geldiğini fark etmek şöyle dursun, duvardaki asma saatin on ikiye çeyrek kalayı gösterdiğini bile görmez.
- C) Ne yani, bu yapılanları doğayı ve hayvanı korumak olarak mı görüyorsunuz? Sokağa mama ve su kabı diye koyduğunuz şişe ve hayvan, bizlere her gece eşsiz güzelliğiyle ve içinde o hiç olmayan kötü duygularla her biri ayrı bir birey olup birlikte yaşayabilmeyi anlatılan yıldızlardan tutun da toprağın kilometrelerce altındaki en küçük mikroskobik canlıya kadar sahip çıkmak, onlara saygı duymakla korunur.
- D) Kahve, Kanuni Sultan Süleyman devrinde, Yemen'den ilkin İstanbul'a getirilmiş ve içilmiştir. Bakmışlar ki kahve içiminin önüne geçilmiyor, hele büyük konaklarda kahveden vazgeçilemiyor, tütün yasağı gibi kahve yasağı da kaldırılmış. Kahve İstanbul'un ve Anadolu'nun günlük hayatına girmiş. Ekmek gibi, su gibi ihtiyaç maddeleri arasında yer almıştır. İstanbul'da açılan yazlık ve kışlık kahvehaneler, bu kahvehanelerde kahve gelenek ve görenekleri, yerli ve yabancı pek çok yazara konu olmuştur.

2

Görselde verilen boşluklara aşağıdakilerden hangisi yerleştirilirse görselle uyumlu ve öyküleyici anlatım biçimi kullanılarak anlam bütünlüğü sağlanmış olur?

- A) 1- Merhaba oğlum. Ne zaman beni buradan alacaksın?
2- Arabam tamirde anne. Motorum yanımda ona da sen binemezsin.
3- Tamam oğlum. Araban ne zaman çıkacaksa sen o zaman gel.
- C) 1- Merhaba anne! Geliyorum, yoldayım. Sen de hazırlan istersen.
2- Ben hazırım zaten. Bir ulaşamadın yanıma! Gelirsen göstereceğim sana!
3- Motordan inmek istersen bana söyleyebilirsin anne.

- B) 1- Merhaba, kargo şirketi mi acaba? Bana gelmesi gereken paket hâlâ ulaşmadı.
2- Birazdan kurye gelecek. Siz kapı çaldığında lütfen hemen açın.
3- Paketiniz geldi efendim. Şuraya bir imza atarak alabilirsiniz.
- D) 1- Alo, anne! Seni unutmadım, merak etme ama arabam arızalandı bende de motor var ama sen buna binemezsin.
2- Sen gel binip binemeyeceğime ben karar veririm.
3- Ben süreceğim dediğinde biraz eğlenmek istedim seninle oğlum. Durdur motoru, ineceğim!

3

Minarenin doğru olduğundan ben de emindim. İple çekilerek düzeltilmeyeceğini ben de biliyordum. Ama bir çocuğun gözünde bile Selimiye'nin eksik sanılmasını istemem. Onun için yaptım bunu. Bundan böyle kimse Selimiye'nin herhangi bir eksikliği olduğunu söyleyemeyecektir. Yüzyıllarca, eksiksiz bir yapı olarak anılacaktır.

Karahindiba, nisan ve mayıs aylarında tarla kıyılarında yetişir. Kökü, "kengel" denilen acı bir sülle doludur. Tepesindeki altın sarısı çiçekleri ilkbahardan sonbahar ortasına kadar açar. Daha sonra bu çiçekler, karahindibanın tohumlarını taşıyan beyaz toplara dönüşür. Bu beyaz topçuklar hafif rüzgârda bile uçup çevreye dağılır.

Destanlar, milletlerin yaşadığı önemli olayları konu alır. Bu önemli olayları tarihî gerçeklik olarak görebiliriz. Ancak bunu efsaneler için söyleyemeyiz. Efsane ile destanın geçtiği zaman farklıdır. Bir olayın destan olabilmesi için eski devirlerde ortaya çıkması, aradan bir zaman geçtikten sonra meydana gelmesi gerekir.

Mahallemizin en eğlenceli yeri kavak ağaçlarının altıydı. Burası tam bize göreydi. Çünkü ağaçların gölgesinde birçok oyun oynayabiliyorduk; saklambaç, körebe, yakan top, çelik çomak, mendil kapmaca... Zaman zaman annelerimiz de toplanıp piknik yapmak için buraya gelir hatta çoğu zaman bizim oyunlarımıza katılırlardı.

Bu parçalarda aşağıdaki anlatım tekniklerinin hangilerinden ağırlıklı olarak yararlanılmıştır?

- A) Betimleyici-Öyküleyici B) Açıklayıcı-Betimleyici C) Tartışmacı-Öyküleyici D) Öyküleyici-Açıklayıcı

1

Ağaçtaki Elmalar Neden Yere Düşer?

Bu sorunun yanıtını ilk merak eden bir elma kurdu olmuş. Elma kurdu elmaların aslında yere düşmediğini ileri sürmüştü. Ona göre elmalar yerlerinde duruyor ama yer onlara doğru düşüyor ve insanların gördüğü şey bir göz yanılamasıymış. Bu düşünce bilim dünyasında hararetli tartışmalara yol açmış. Tartışmalara son noktayı koyan kişi, Isaac Newton olmuş. Newton, tüm cisimlerin birbirini çektiğini söylemiş. Yani Newton'a göre yer elmayı çekerken elma da yeri çeker. Yalnız, cismin ne kadar hareket edeceği onun kütlesine bağlıdır. Kütlesi büyük olan cisim yani Dünya, kütlesi küçük olan cisme yani elmaya göre çok daha az hareket eder.

Dünya'nın kütlesi çok büyük olduğundan biz onun hareket ettiğini hissedemeyiz. İşte bu nedenle yerin her şeyi kendine çektiği gözlemine dayanılarak bu çekime yer çekimi adı verilmiş. Sorunun yanıtı kısaca tüm cisimler birbirini çektiği için aslında birbirlerine doğru düşerler diyebiliriz.

Görselde aşağıda verilen düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

- A) Karşılaştırma
- B) Tartışma
- C) Tanımlama
- D) Benzetme

2

Yukarıdaki parçalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 1970 dönemini anlatan parçada öyküleyici anlatım tekniği kullanılmıştır.
- B) 1980 dönemini anlatan parçada karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- C) 1990 dönemini anlatan parçada tanımlama yapılmıştır.
- D) 1970 dönemini anlatan parçada benzetmeden yararlanılmıştır.

3

Afrika ormanlarında, Madagaskar'da ve Hint Okyanusu'ndaki bazı adalarda yapılan araştırmaya göre, yeryüzündeki tüm bitkilerin beşte biri tükenme tehlikesiyle karşı karşıyayken bu oran kahvede yüzde 60'lara kadar çıkıyor. Bu durum bilinen 124 kahve çeşidinin 75'inin tehdit altında olduğu anlamına geliyor. Araştırmacılar kahveyi tehdit eden etkenlerin iklim değişikliği, ormansızlaşma ve zararlı böcekler olduğunu belirtiyor. Ayrıca yüzyılın sonuna gelindiğinde iklim değişikliğinin Afrika'nın en büyük kahve ihracatçısı olan Etiyopya'yı olumsuz etkileyeceği söyleniyor.

NASA, 1971 yılında araştırma yapmak amacıyla Ay'a Apollo 14 adlı bir uzay aracı göndermişti. Bu uzay aracıyla Ay'a ulaşan astronotlar, Ay yüzeyinden kaya parçaları toplayıp incelemek üzere Dünya'ya getirmişlerdi. Yapılan yeni bir araştırma, bu görev sırasında Dünya'ya getirilen kaya parçalarından birinin Dünya'ya ait olduğunu gösteriyor. Yaklaşık 4 milyar yaşındaki bu kaya parçasının Dünya'ya çarpan bir meteorun etkisiyle yeryüzünden kopup uzaya, oradan da Ay'ın yüzeyine ulaştığı düşünülüyor. Eğer bu düşünceler doğruysa bu durum bulunan kaya parçasının Dünya'daki bilinen tüm kayalardan daha eski olduğu anlamına geliyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biri değildir?

- A) Karşılaştırmadan yararlanılması
- B) Bilgilendirme yapılması
- C) Sayısal verilerden yararlanılması
- D) Deyimler kullanılması

4

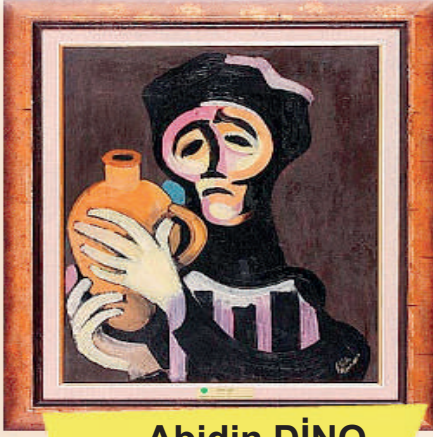
İki kavram, iki varlık, iki olay, durum ya da nitelik arasındaki benzerlik ve karşıtıklardan yararlanmaya karşılaştırma denir. Karşılaştırma savunulan düşünceyi, yargıyı güçlendirmenin önemli yollarındandır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki medya metinlerinin hangisinde düşünceyi geliştirme yollarından biri olan karşılaştırmaya başvurulduğu söylenemez?

- A) Geçtiğimiz yıl sonuçları yayımlanan bir araştırmada, beynimizin ödül sisteminin bir parçası olan nükleus akumbens (NAcc) adlı bölgenin aynı zamanda uykuyu tetiklediği keşfedildi. Bu yeni bilgi ders dinlemek, yolculuk yapmak gibi uyarıcı miktarının düşük olduğu yani sıkıcı olabilen durumlarda neden uykumuzun geldiğini açıklamamıza olanak sağlıyor. Bu araştırma, sonuçları bakımından diğer araştırmaları geride bırakıyor.
- B) İnsanlarda gebeliğin on yedinci haftasında şekillenmeye başlayan parmak izi desenleri, eşsiz ve kalıcı olmaları sebebiyle 1920'lerden bugüne adli vakalarda kanıt olarak kullanılıyor. Kesilme, aşınma, yanma, asit dökülmesi veya bazı deri hastalıkları nedeniyle zarar gören ya da kaybolan parmak izi, yaklaşık bir ayda eski hâline dönebilir.
- C) Tüm bitkiler ve hayvanlar gibi eklem bacaklılar şubesine ait böcekler sınıfı da günlük aktiflik-pasiflik döngüsünü kontrol eden sirkadiyen ritme sahiptir. Böcek türlerinin birçoğu ya sadece gündüz ya da sadece gece aktiftir. Kalan vakitlerinde ise dinlenirler. Böceklerde uyku aşamaları türümüzünkünden farklılık gösterir.
- D) Kışın hava sıcaklıkları azalmaya başladığında yollar ve köprüler soğumaya başlar. Yolların hava ile temas eden kısımları yüzeyleridir, alt kısımları ise yere temas eder. Köprüler, viyadükler ve üst geçitler havada asılı olduklarından hem yüzeyleri hem de diğer kısımları havayla temas hâlinindedir. Bu nedenle hava sıcaklığındaki değişimlerden daha kolay etkilenirler ve kışın yollara göre daha hızlı ısı kaybederler.

5

Abidin DİNO

Sonraki yıllarda ressamlarımız bir önceki yıla göre bire bir gerçekçiliği fotoğraf makinelerine bırakıp resimde yeni arayışların peşine düşmüşlerdir. Hatta portreler bile büyük değişimler geçirir. Örneğin burada gördüğümüz "Köylü" resmi gibi. Şair Nazım Hikmet'in "Sen mutluluğun resmini yapabilir misin Abidin?" diyerek meydan okuduğu dostu Abidin Dino, mutluluğun resmini yapabilmiş midir bilinmez ama bir köylüyü böyle betimlemiştir.

Nuri İYEM

Toplumun gerçeklerine yabancı kalmayan, halkın ve çalışanların dertlerine ilgi gösteren ressamlar düşünün. Acaba nasıl resimler yaparlardı? Herhalde manzara ve natürmort yapmayı tercih etmezlerdi, değil mi? İşte, "toplumsal gerçekçi" diye anılan bu sanat akımına Türkiye'den bir isim istiyorsanız, Nuri İyem en iyi örnektir. Her ne kadar resimlerinin içeriği toplumsal gerçekçi olsa da üslubu hiç de gerçekçi değildir. Dedik ya, o resimler artık eskide kalmıştır.

Verilen parçaların dil ve anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi doğrudur?

- A) Her iki parçada da tanık göstermeden yararlanılmıştır.
- B) Abidin Dino başlığı atılan parçada tanımlama yapılmıştır.
- C) Her iki parçada da karşılaştırma vardır.
- D) Nuri İyem başlığı atılan parçada benzetmeden yararlanılmıştır.

6

Piri ve amcası sabah tuttıkları balıkları akşam yemeğinde afiyetle yerken denizcilik üzerine sohbeti sürdürürler.

Piri'nin denizciliğe olan ilgisi Gelibolu'da geçirdiği çocukluk dönemi boyunca artarak sürer. Delikanlılığa adım atmasıyla birlikte amcası Kemal Reis'in kumandasındaki gemilerle Ege ve Akdeniz'de seferlere katılmaya başlar. İzleyen onlarca yılı bu denizlerde geçirir. Haftalar, kimi zaman aylar süren yolculukları boyunca hem denizcilik üzerine yeni bilgiler edinir hem de ülke ülke gezer Piri, başka uluslardan denizcilerle anlaşabilmek için diller öğrenir.

Görselin dil ve anlatımıyla ilgili olarak aşağıdaki yorumlardan hangisinin yapılması yanlış olur?

- A) Hem nesnel hem de öznel yargılar kullanılmıştır.
- B) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.
- C) Açıklayıcı ve öyküleyici anlatımlar bir arada kullanılmıştır.
- D) Diyaloglardan yararlanılmıştır.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim.

anlatım, tatma, örneklendirme, anlatım biçimleri, işitme, öyküleyici anlatım (öyküleme), duyular, tartışmacı anlatım (tartışma), duygulardan yararlanma, açıklayıcı anlatım (açıklama), düşünce, görme, betimleyici anlatım (betimleme), koklama, benzetme, düşünceyi geliştirme yolları, tanımlama, dokunma, karşılaştırma, koklama, sayısal verilerden yararlanma, tanık gösterme

- Anlatılacak olay veya kavramların nasıl anlatıldığını belirten ifadeye ne ad verilir?
Örnek: açıklayıcı, öyküleyici
Cevap:
- Beş duyumuzdan biri veya birkaçından yararlanarak düşünce ve duyguları etkili anlatma çabasına ne denir?
Örnek: görme, tatma
Cevap:
- Okuyucuyu etkilemek, parçada anlatılanların daha anlaşılır hâle gelmesini sağlamak gibi amaçlarla kullanılan tekniklere ne denir?
Örnek: benzetme, tanımlama
Cevap:
- Herhangi bir olayı; zaman, mekân ve kişi unsurlarıyla birlikte kronolojiye uygun olarak anlatma esasına dayalı anlatım türüne ne denir?
Örnek: "Annem İstanbul'a gittiği için benden bir yaş küçük olan kardeşim Hasan'la artık Dadaruh'un yanından hiç ayrılmıyorduk. Sabahleyin erkenden ahıra koşuyorduk. En sevdiğimiz şey atlardı." metninin anlatımında hikâye unsurlarına dikkat edilmiştir.
Cevap:
- Parçada savunulan düşüncenin inandırıcılığını arttırmak için alanında tanınmış birinin düşünceyi destekleyen sözünü kullanmaya ne ad verilir?
Örnek: "Su döngüsü suyun temizlenmesi ile sonuçlanır. Tıpkı Necip Fazıl Kısakürek'in 'su bir şekil üstü ruh, kalıplarda gizlenen; yerde kire battı mı, bulutta temizlenen...' dizelerinde ifade ettiği gibi..." metninin anlatımında Necip Fazıl'ın sözüne yer verilmiştir.
Cevap:
- "Yaklaştıkça yüzümüze serin bir yeşillik vurdu. Kırmızı elmalar, gök armutlar, sarı ayvalar göründü. Cırcır böcekleri bu lezzetli meyvelerin yapraklarına konmuş coşkuyla ötüyordu." metninde hangi duygudan yararlanılmamıştır?
Örnek: "Kırmızı, pembe, sarı güller vardı. Bunların birbirine karışan kokusu beni mest etti." metninde "görme, koklama" duygularından yararlanılmıştır.
Cevap:
- Tasvir edici anlatım da denen ve anlatılanların sözcüklerle göz önünde canlandırılması amaçlanan bu anlatım biçimine ne ad verilir?
Örnek: "Büyük kubbeli serin divan; bugün daha sakın, daha gölgeliydi. Pencerelelerinden süzülen mavi, mor, sincap rengi bahar aydınlığı; çinilerinin yeşil derinliklerinde birikiyor, koyulaşıyordu." metninin anlatımında tasvirlerle ağırlık verilmiştir.
Cevap:
- Bir kavramı, durumu ya da nesneyi ayırt edici yönlerini kullanarak anlatmaya ne ad verilir?
Örnek: "Atmosferdeki gazlar Güneş'ten ışımaya yoluyla gelen enerjiyi soğurur. Isınan gazlar çarpışarak birbirlerine enerji aktarır. Isının bu şekilde transferine ısı iletimi denir." metninde "ısı iletimi"nin tanımı yapılmıştır.
Cevap:
- "Nem kokan bu banyoda yüzümdeki kırıksıklıkları seyre dalmışken kapı sesi ile irkildim. Suyun soğukluğuyla da birden kendime geldim." metninde hangi duygudan yararlanılmamıştır?
Örnek: "Sıcak su elimi yakmıştı. Bunu farkedene hemen elimi krem sürdüm." metninde "dokunma, görme" duygularından yararlanılmıştır.
Cevap:
- Yazarın kendi fikirlerini dile getirdiği veya bazı fikirlerle karşı çıktığı anlatım türüne ne ad verilir?
Örnek: "Şiir yazarken şairin ön planda tutması gereken en önemli unsur olarak içeriği gösterenler var. Bu kabul edilebilir bir şey değil. Çünkü bir şairi diğerlerinden ayıran ve onun adını nesillere taşıyan en önemli özellik; ele aldığı konu değil, anlatımıdır." metninde yazar, bazı fikirlere karşı çıkarak kendi fikirlerini dile getirmiştir.
Cevap:
- İstatiksel bilgilerden, anket ve grafiklerden yararlanılarak savunulan düşüncenin kanıtlanmaya çalışılmasına ne ad verilir?
Örnek: "Ocean Conservancy örgütünün tahminlerine göre 10 yıl içinde denizlerdeki plastik atık miktarı 250 milyon tona ulaşacak ve 2050 yılı itibariyle denizlerde balıktan çok plastik olacak." metninin anlatımında istatistiksel bilgilere yer verilmiştir.
Cevap:

1. Aşağıdakilerin hangisinde hikâyenin dört ögesi de (yer, olay, kişi, zaman) yer almaktadır?

- A) Ahşap penceresinden orman görünen bu eski, derme çatma kulübede kendini yabancı hissettiği bu insanlarla birlikte kalakalmıştı. Herkesin yüzünde aynı donuk ve tedirgin ifade, üzerlerinde aynı renk, soluk kazaklar vardı.
- B) İki saattir annemi bekliyordum. Akşam olmak üzereydi. Adalar İskelesi'nde benim gibi birilerini bekleyen kaç kişi vardı acaba? Ben böyle düşünürken birden bir ses duydum arkamda.
- C) Kimse yoktu odada. Çalışanlar adeta çekilmişti. Hikâyemin sonuna gelmiştim. Epeydir uğraşıyordum bu hikâye için.
- D) Kenan ile evlerinin önünde buluştuk. Gideceğimiz gezi için çok heyecanlıydım. Hemen yola çıktık. Yolda çok eğlenceli sohbetler etmiştik.

2.

Kişilerin ve toplumların sağlık düzeyi; kültürel, sosyal ve ekonomik durumlarındaki farklılıklara göre değişiklik gösterir. Bir kişinin sağlığının bozulması sadece onu değil; ailesini, yakın çevresini ve sonuçta tüm toplumu etkiler. Bu nedenle sağlıkla ilgili harcananlar da kişi ve toplum açısından sağlık düzeyini gösteren bir ölçüttür.

Sağlığın geliştirilmesi ve korunması için bütün dünyada önemli çalışmalar yapılmaktadır. Nitekim sağlığın geliştirilmesi için 1986 yılında Kanada'nın Ottawa şehrinde yapılan "1. Sağlığın Geliştirilmesi Konferansı"ndan sonra bu çalışmalar yaygınlaşmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Üzerinde durulan kavramların benzer olması
- B) Nesnel yargılar bulunması
- C) Bilgilendirici metin olması
- D) Sağlık alanındaki çalışmalardan söz edilmesi

3. Bahçe kapısının açılmasıyla ortalığı büyük bir telaş kapladı. Herkeste bir hareketlilik, bir telaş başlamıştı. Annem gelen misafirleri karşılıyor, hazırlanan masalara yerleştiriyordu. Kardeşim; pelerinli, simli kıyafetiyle heyecan içinde koşturuyordu.

Bu metinde hikâye unsurlarından hangisi belirgin değildir?

- A) Mekân
B) Olay
C) Kişi
D) Zaman

4. Babam bir gün evimizin önündeki sedirde uyuyordu. Bir ara göğsünde bir şeyin gezindiğini hissetti. Elini atınca üzerinde gezen şeyi yakaladı. Bu ufaklık bir tırtıldı ama babamı çok korkutmuş olacak ki babamın rengi solmuştu. Hemen yanındaki buz gibi suyu bir defada içmişti.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatılanların geçtiği zaman bellidir.
- B) Olaya dayalı bir metinden alınmıştır.
- C) Anlatılanların nerede geçtiği belirtilmiştir.
- D) Olayın kahramanları bellidir.

5. Yılın ilk günü, kötü bir havada Ortaköy Meydanı'nda bir arkadaşla dolaşıyorduk. Bilime, siyasete, sanata ekonomiye dair konuşurken birden babama rastladık. Çok şanssızdım.

Bu metinle ilgili;

- I. Nesnel anlatım ağır basmıştır.
- II. Kişi, yer ve zaman belirtilmiştir.
- III. Bir olay dile getirmek için oluşturulmuştur.

yargılarından hangileri söylenbilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) I, II ve III

6. “Daha ne kadar yürüyeceğiz?” dedi oğlu. Yorulmuştu belli ki. En az iki saatir yürüyorlardı. Yine de şimdi duramazlardı. Gün aydınlanmadan kulübeye varmaları gerekiyordu.

Bu parçadaki olay, aşağıdaki zaman dilimlerinin hangisinde gerçekleşmiştir?

- A) Gece B) Akşamüstü
C) Sabah D) Öğle

7. Şimdi dört amele nefes nefese idiler. Salih'in arkadaşı, sarı yulaf saçlı Abdurrahman, Salih'e dik dik baktı. Deminki duraklamanın sebebi oydu. Abdurrahman'ın gözünün önünde hınç ve hiddet parlıyordu.

Bu parçada;

- I. Kişi
II. Mekân
III. Olay
IV. Zaman

numaralandırılmış hikâye unsurlarından hangileri kullanılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV

8. Hastanın yanından kalkıp odada dolaşan doktor, pencereden bakıp sokaktan geçen bir seyyar satıcıyı uzun uzun süzüyor.

Hasta:

– Bugün kalkıp kendime sıcak bir çay alabilir miyim?

Doktor:

– Olabilir ama yine de bir gün daha yataktan çıkmamanızı tavsiye ederim.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Olaya dayalı bir metinden alınmıştır.
B) Kişi ve yer unsurlarına yer verilmiştir.
C) Kanıtlanabilir hikâyelerin olduğu bir metindir.
D) Farklı duylulara ait ayrıntılardan yararlanılmıştır.

9. Dil, iletişimi sağlayan en etkili araçtır. İnsanlar, dili günlük yaşamlarında farklı amaçlarla kullanır. Bir annenin çocuğuna sevgisini ifade ederken kullandığı dil ile hastasını muayene eden doktorun kullandığı dil birbirinden farklıdır. İnsanların dili kullanma gerekçesi, içinde buldukları hâllere göre değişir.

Bu metinle ilgili;

- I. Düşüncüyü geliştirme yollarından tanımlamaya başvurulmuştur.
II. Benzetmeye başvurulmuştur.
III. Karşılaştırmaya başvurulmuştur.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) I ve III
C) I ve II D) II ve III

10.

I. METİN

Delikanlı babasının yanından ayrılarak uzun uzun düşündü. Başkasından bir borç altın alsa ve o altını babasına getirirse babası o altını tekrar nehre atacaktı.

II. METİN

Tavşan milleti her zaman ürkektir, sürekli olarak yüreciği kıpırtılıdır. Gün olur kendi gölgesinden bile korkar... Böyle korka korka yaşamak canlarına yetmiş.

Bu metinlerin ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Pekiştirilmiş sözcüğe yer verilmesi
B) Karşılaştırmadan yararlanılması
C) İkileme kullanılması
D) Bilgilendirici metin olması

11. Bir gün Nasrettin Hoca'nın yolu bazı evlerinin üzerinde bayrak dikili bir ile düşer. Hoca bunu anlamlandıramaz ve ahaliye sorduğunda "Hoca'm, o evlerde küp dolusu altın vardır." cevabını alır. Bunu duyan Hoca, büyükçe bir küp alarak kaldığı eve gelir. Bir de bakarlar ki küpte altın yerine taşlar var. Hoca'ya "Hoca'm bu nasıl iş? Küpte neden altın yerine taş var?" diye sorduklarında Hoca şöyle cevap verir: "Komşular niye üzülüyorsunuz, küpte yattıktan sonra altın ya da taş olması ne fark eder?"

Bu metinle ilgili;

- I. Kişi ve olay unsurları bellidir.
- II. Metnin amacı güldürürken düşündürmektir.
- III. Metinde olağanüstü bir olay anlatılmıştır.
- IV. "5N 1K" ilkesine göre hazırlanmıştır.

numaralandırılmış yargılardan hangileri yanlıştır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) II ve IV

12. Yirmi katlı, her katında ayrı bir bölümün yer aldığı ve her birinde yirmiyi aşkın çalışanın bulunduğu bu çok uluslu şirkete girmeyi başarıp işe başladım; bölümün Müdür Yardımcısı Romina Boyacı, beni bütün çalışanlarla tek tek tanıştırmaya inceliğini gösterdi. Ardından vişne rengi bir fularla tamamladığı gri tayyörünün şıklığı içinde, cam duvarlarla kapatılmış odasına çekildi. Kocaman, pırıl pırıl bir masa; rahat deri koltuklar ve şık bir konsol... Konsolun üzerindeki çerçevede bir genç kız gülümseyişi... İncecik boyunlu beyaz vazoda, fark edilmemesi imkânsız birkaç taze gül kırmızısı... Her yeni başlayana yöneltilen tebessümle süslenmiş selamlara aynı içtenlikle karşılık veriyorum. Bu ilk günde elime tutuşturulan dosyalara göz gezdirirken bakışlarım arada bir, yanı başımdaki pencereden dışarı kayıyor. Romina Hanım, yanıma yaklaşır pencereden bakınca ne görüyorsun diye soruyor. İnsanlar, arabalar ve yığın yığın binalarla kuşatılmış telaşlı bir İstanbul gördüğümü söylüyorum. Gülümseyerek yanımdan uzaklaşıyor. İşlere beklediğimden daha çabuk alışıyorum.

Bu parçada aşağıdaki hikâye unsurlarından hangisine yer verilmemiştir?

- A) Yer
- B) Zaman
- C) Olay
- D) Kişiler

13. Bizi karşılayan ince ve zarif bir bayandı. Konuşmasından eğitilmiş biri olduğu rahatlıkla anlaşılıyordu. Saçlarını toplaması, beyaz ceketine eşlik eden eldivenleri ve ince topuklu ayakkabısı onu çok gösterişli kılıyordu. Bu bayanın eşliğinde dar bir koridordan geçtik. Büyük bir salona ulaştıncaya yemek masasının etrafına toplanmış insanları gördük. Ev sahibinin yüzündeki, çivi ile çakılmış bir deliği andıran gamzesi dikkat çekiyordu.

Yukarıdaki parça ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olayın ne zaman gerçekleştiği belirtilmiştir.
- B) Birinci kişi ağzı ile yazılmıştır.
- C) Betimlemelere yer verilmiştir.
- D) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

14. Misafirlik samimi olmalıdır. Onun için insan kimlerle ahbaplık etmek istiyorsa onların misafirliğine gitmeli, ahbaplık etmek istemediklerinin de misafirliklerini kabul etmemeli ki samimiyet dışı bir misafirlik oyununun can sıkıcı neticelerine maruz kalmasın. Aslında bir insanın sizi aramış olması, sizi görmek için zahmetlere katlanması, onu iyi karşılamamız için kâfi bir sebeptir.

"Onunla geçinemiyorum çünkü o şöyle şöyle..." dediğimizde onun karşısında acizliğimizi itiraf etmiş oluruz. Güzel huylu insanlarla herkes geçinir. Marifet çevremizdeki diğer insanlarla geçinebilmektir. İnsanları tanımaya çalışmak onlarla geçinmeyi kolaylaştırır. Etrafımızdaki herkesle dost olmak zorunda değiliz.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Samimi, açık ve anlaşılır bir dil kullanılması
- B) Alındıkları metin türlerinin aynı olması
- C) Kurgusal metinlerden alınmaları
- D) Her iki metin de konusunu sosyal yaşamdan alması

1. Yazı yazmak için okyanus sahillerine giden bir yazar, dans eder gibi hareketler yapan birini görür. Biraz yaklaşıncaya, bu kişinin sahile vuran denizyıldızlarını okyanusa atan genç bir adam olduğunu fark eder. Genç adama yaklaşır:

– Neden denizyıldızlarını okyanusa atıyorsun? Genç adam yanıtlar:

– Birazdan sular çekilecek. Onları suya atmazsam ölecekler. Yazar sorar:

– Kilometrelerce sahil, binlerce denizyıldızı var. Ne fark eder ki?

Genç adam eğilir, yerden bir denizyıldızı daha alır, okyanusa fırlatır.

– Onun için fark etti ama...

Yukarıdaki parçada hikâyenin hangi unsuruna yer verilmemiştir?

- A) Yer B) Zaman
C) Olay D) Kişiler

2. Bir haber yazısında “Ne?, Nasıl?, Niçin?, Nerede?, Ne zaman?, Kim?” sorularının cevapları yer alır. Haber yazılarında bulunan bu özellikler 5N 1K formülüyle karşılanır. Haber yazıları, 5N 1K’de yer alan sorulara verilen cevaplarla genişler. Bu soruların cevabının yer almadığı haber yazıları eksiktir. Okuyucunun merakını gidermez, olayı tam olarak yansıtmaz. Olay hakkında yeterli bilgiyi içermez.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisi 5N 1K kuralının tüm sorularını içerecek şekilde yazılmış bir haber yazısıdır?

- A) Eskişehir Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi öğrencileri, yürüttükleri “Bu Kez Çocuklar Yazıyor Projesi” kapsamında özel bir ortaokulda haber atölyesi kurdu.
B) Türkiye Gazeteciler Cemiyetinin 1959’da verdiği “Gazetecilik Başarı Ödülleri”ni bu yıl kazananlar belli oldu.
C) İstanbul’un eşsiz güzelliklerinden olan Kız Kulesi bu yıl yaz aylarında ziyaretçilere büyük sürprizler sunarak açılacak.
D) Üsküdar’da dün akşam yaşanan silahlı gasp olayı, kimliği belirsiz iki kişi tarafından gerçekleştirildi ve polisler suç işledikleri için bu kişileri yaka paça göz altına aldı.

3. **Aşağıdakilerden hangisi birinci kişi ağızyla anlatılmıştır?**

- A) Aptallaştım birden. Öyle ya İstanbullu değilim. Çok seyrek gelirim buralara. Hakikaten adaya gider mi bu vapur? Hem ben hiç gitmedim ne Büyükkada’ya ne de ötekilere.
B) Kız, bu çarpıntıyla gözlerini açtığı zaman gördüğü rüyanın tesiriyle bütün vücudu kırılmış, güçsüz bir hâldeydi. Hiçbir şekilde kımlıdayamıyordu.
C) Kız gülüyordu. Gözleri yeşildi. Sırtında beyaz, ketenden elbise, ayağında sandalet vardı.
D) Yusuf uzun bir süre olduğu yerde, kılını bile kıpırdatmadan kaldı. Neden sonra oğlu gelip yanına çökünce kendine geldi. Delikanlı gözlerini dikmiş babasına bakıyordu.

4.

I. METİN

Vasili, ateşin önüne çökerek düşünceye daldı. Tencere köpükler saçarak kaynıyordu. Oğlunun anlattıkları canını pek sıkmamış ama hem ona hem de karısına karşı bir hoşnutsuzluk uyanmıştı içinde. Onlara beş yıldır dünyanın parasını göndermişti ama işleri yine de yürütememişlerdi demek. Eğer Malva olmasaydı Yakov’a neler söyleyeceğini bilirdi. Babasına danışmadan köyden çıkıp gelmeye aklı yetiyor da şuncağız işi yürütemiyordu demek!

II. METİN

Sabah güneşinin aydınlattığı uçsuz bucaksız bir deniz uzanıyordu karşılarında. Rüzgârın okşayıcı soluğunun doğurduğu küçük, oynak dalgacıklar sandalın bordasını usul usul dövüyordu. Burun, denizin atlastan göğsü üzerinde bir yara izi gibi uzayıp gidiyordu. Uzaktaki sırık, ince bir çizgi gibi gökyüzünün yumuşak ve mavi bağrını deliyor; üzerindeki bez parçasının rüzgârda dalgalandığı görülüyordu.

Yukarıdaki metinlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) II. metinde gözleme dayalı bir anlatım söz konusudur.
B) I. metnin anlatıcısı, kişiler ve olaylar hakkındaki bilgilere hâkimdir.
C) İki metinde de öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
D) II. metnin anlatıcısı, aynı zamanda olayı yaşayan kişidir.

5. Bugün birkaç saat ancak uyuyabildim. Uyandığımda saat altıya geliyordu. Anlaşılacağı üzere gece iki üç sularında dalmışım. Güneş doğmuştu artık. Önce sıcak acı bir kahve içtim. Sonra gün boyu neler yapacağımın, nerelere uğrayacağımın planını yaptım. Gün bitti. Şimdi ise oturup bütün olan biteni sana anlatmakta sıra.

Bu metin ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Nesnel anlatımın olduğu bir metindir.
B) Metinde anlatılanlar tamamen hayalidir.
C) Metnin yazılma amacı haberleşmektir.
D) Kişinin gün içinde yaptıkları anlatılmıştır.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) Hikâyeler serim, düğüm ve çözüm bölümlerinden oluşmaktadır.
B) Hikâyenin serim bölümünde konuya giriş yapılır.
C) Hikâyelerde yaşanmış ya da yaşanabilir olaylar anlatılır.
D) Hikâyenin düğüm bölümünde merak bir sonuca bağlanarak giderilir.

7.

Tilki bir gün bir kediye nasıl akıllı ve kurnaz bir hayvan olduğunu böbürlene böbürlene anlatıyordu. "Ben çok kurnazlık biliyorum. Mesela benim için düşmanlarımdan kaçmanın en az yüz yolu vardır." dedi.

Bir zamanlar şanslı bir çiftçinin sihirli bir kazı varmış. Bu kaz çok güzel olmasının yanı sıra her gün altından bir yumurta yumurtlamış.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden biri değildir?

- A) Zamanın belli olmaması
B) Olağanüstü olayların olması
C) İkilemeye yer verilmesi
D) Hikâye edici metinden alınması

8.

Demir doğada serbest olarak bulunan bir madendir. Yer kabuğunda en çok bulunan metallere biridir. Periyodik cetvelde "Fe" ile gösterilen demir günlük hayatımızda en çok kullandığımız metallere birisidir.

Türk edebiyatının usta kalemi Cemil Meriç, 12 Aralık 1916 tarihinde, Hatay'da dünyaya geldi. Başta dil, tarih, edebiyat, felsefe ve sosyoloji olmak üzere sosyal bilimlerin birçok alanında araştırmalar yapmış ve yazılar kaleme almış bir düşünce adamıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak yönlerinden birisidir?

- A) Bilgilendirici metinden alınması
B) Deyime yer verilmesi
C) Birinci kişi ağzından anlatılması
D) İkileme kullanılması

9. Uzak Doğu'da bir Budist tapınağı, gelenleri kabul ediyordu. Burada geçerli olan incelik, anlatmak istediklerini konuşmadan açıklayabilmektir. Bir gün tapınağın kapısına bir yabancı geldi. Bir süre sonra kapı açıldı, içerdeki Budist, kapıda duran yabancıya baktı. Bir selamlaşmadan sonra sözsüz konuşmaları başladı. Gelen yabancı, tapınağa girmek ve burada kalmak istiyordu. Budist bir süre kayboldu, sonra elinde ağzına kadar suyla dolu bir kapla döndü ve bu kabı yabancıya uzattı. Bu, yeni birini kabul edemeyecek kadar doluyuz demektir. Yabancı, tapınağın bahçesine döndü, aldığı bir gül yaprağını kabın içindeki suyun üstüne bıraktı. Gül yaprağı suyun üstünde yüzüyordu ve su taşmamıştı. İçerideki Budist saygıyla eğildi ve kapıyı açarak yabancıyı içeriye aldı. Suyu taşımayan bir gül yaprağına her zaman yer vardı.

Yukarıdaki parçada hikâyenin hangi unsuruna yer verilmemiştir?

- A) Yer
B) Zaman
C) Olay
D) Şahıslar

10.

Elindeki biletleri sıktığını fark edince sevinçle cebine koydu bu ıssız İstanbul sokağında. Her sene yapardı bunu. Altı çocuğuna bir de Hacer'le kendisine bilet alırdı, binbir umutla. Her bir bilet için ayrı hayal kurar, talihlinin kendisi olması durumunda ne olacağını damağındaki hazla uzattıkça uzatırdı. Büyük oğlu Sinan'a şüphesiz uluslararası iş yapan bir şirket, kızı Maysel'e ise kiraya verilen onlarca ev, ötekine... Ya kendisine? O daha iyiydi ya: Bütün çocuklarına birer ev, araba alıp onlara iş kurduktan sonra çocuk yaşta çıkmak zorunda kaldığı köyüne dönerdi. Ne güzel olurdu. Bir daha şantiye köşelerinde belini büken çimento torbalarını taşımak zorunda kalmazdı. Kırk dokuz yıllık ömrünün, kırk yılını derme çatma inşaat köşelerinde geçirmişti. Kendini bildi bileli sırtı bükülü, ya bir şeyler taşıyor ya da kum savurup harç yapıyordu. "Hem bu sene önceki senelere benzemeyecek." dedi, zorlukla yutkunarak. Bu sene bütün biletleri İstanbul'dan almadı. Eşe dosta haber salıp Bursa'dan Ankara'ya, Malatya'dan İzmir'e -her nerede akrabası varsa- bilet aldırdı. Bütün bunlar Van'daki o küçük düşünceyi.

Bu parçada açık bir şekilde belirtilen hikâye unsurları aşağıdakilerin hangisinde doğru işaretlenmiştir?

	Yer	Zaman	Kişiler	Olay
A)	✓	✓	✓	
B)		✓	✓	✓
C)	✓		✓	✓
D)	✓	✓		✓

11. Artık anlamıştım. Sahip beni bu sabah özgür bırakacaktı. İçimde hem büyük bir sevinç hem de korku vardı. Acaba dışarıda beni nasıl bir hayat bekliyordu? Özgürce kanat çırparak gökyüzünde uçacak, kendime bir yuva kuracak mıydım yoksa alışık olmadığım ve kendimi nasıl koruyacağımı bilemediğim vahşi yaşama boyun mu eğecektim? Bu iki duygu arasında gidip gelirken kendimi sahibin elleri arasında, açık pencerenin önünde beklerken buldum. Sahip beni, İlkbal'ini, son bir kez okşadı ve öptü. Ellerini pencereden dışarıya çıkartıp avuçlarını gökyüzüne doğru kaldırdı. Kanatlarını havalandıran rüzgârın dostluğunu ruhumda, özgürlüğü ise bütün bedenimde hissettim. Pencerenin biraz uzağında bir o yana bir bu yana çılgınca kanat çırpıttım. Gözlerini benden ayırmayan sahibin yüzündeki tebessümü görebiliyordum. Bir süre daha gökyüzünde uçup durdum ve peşimdeki kara kargaların bağırışlarına aldırmadan Nazlı'nın kokusunun geldiği, uzun selvi ağaçlarının sıra sıra dizildiği mezarlığa doğru bütün gücümle kanat çırparak süzölmeye başladım.

Parçanın hikâye unsurları aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	Olay	Yer	Zaman	Kişiler
A)	İlkbal'in Nazlı'nın yanına gidişi	Evin açık penceresinin önü	Öğle	Sahip, Nazlı ve İlkbal
B)	Sahibin yeni kuş almaktan vazgeçiş	Evin içi	Gün ortası	Sahip, Nazlı ve İlkbal
C)	İlkbal ve sahibin buluşması	Kuytu mezarlık ve evin içi	Sabah	Sahip ve İlkbal
D)	Sahibin kuşu İlkbal'i serbest bırakması	Açık pencerenin önü	Sabah	Sahip, Nazlı ve İlkbal

1

Hikâye edici metinden alınmıştır.

I. kişili anlatım vardır.

Deyim kullanılmıştır.

Bu özelliklerin bir arada bulunduğu metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir kartal yuvasını andıran köy, Toros Dağlarının eteklerine sırtını vermiş dünyaya kafa tutuyor gibiydi. Köyün yamaçlarına kurulmuş kerpiç evler, toprağın yeryüzüne köpürüşü gibi duruyordu. Uzaktan bakanlar, bir tespih gibi dizilen evleri ve maviye boyanmış kapıları görürlerdi. Şehirlerde hızla akıp giden hayat burada iyice yavaşlar, belli bir süre kendini sessizliğe bırakırdı.
- B) Kavurga kavurmak için tüm tertibatlar alınmış, duvarın dibine kırilentler ve minderler atılmış, taşlarla örülen ocak tutuşturulmuştu. Ateşi iyice harlandıran Emine teyze; nohudun, mısırın ve çedenenin olduğu tabağı kenara koydu. Küçük ekmeğin ters çevirerek içine taşlı kavurga toprağını koyduktan sonra toprağın ısınmasını bekledi.
- C) Yol çalışmalarının da yönlendirmesiyle farklı bir güzergâh izledim o gün. Sahaflara kadar uzanmışım. Taş kemerli demir kapıdan geçmeyi epey olmuş. Bugün biraz sakın galiba. Belki saattendir. Bir süre göz gezdirdim kitapların sırtlarında. Bu taraf, o taraf derken başımı bir sağa bir sola çevirerek boyun egzersizi de yapmış oldum.
- D) O gün ramazanın kaçığı hatırlamıyorum. Çok şiddetli yağmur yağmış, kimse dışarı çıkamamıştı. Her akşam iftardan sonra bana "Teravihe geç kalma!" diyen anacığım, yağmurun şiddetinden olsa gerek hiçbir şey dememişti. Yağmur bereketti. Selin alıp götüreceği toprak kalmamıştı. Her taraf taşlık, makilik veya orman... Ne kadar yağarsa yağsın bizim için mutluluk demekti yağmur.

2 Aşağıda verilen metindeki boşluklar metnin anlamına ve hikâye unsurlarına dikkat edilerek tamamlanacaktır.

.....1..... el ele tutuşarak evden çıktı. Güneş yakıcı sicağıyla ortalığı kasıp kavuruyordu.
 ...2..... evde durulur muydu? Biraz yürüdüler, sonra3.....oturdular. Çevreye, ağaçlara, kuşlara bakarlarken gün4..... . Eve gitmek için hazırlanmaya başladılar. O anda5..
6..... gördüler6..... .

Buna göre aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

	Zaman	Kişi	Mekân
A)	2. Sıcak bir yaz gününde 4. geçmek bilmiyorken	1. Yaşlı adam ve torunu 5. Elif ve Zeynep'i	3. parkın bir köşesinde 6. salıncakta
B)	3. güneş tam tepedeyken 5. akşam vaktinde	1. Yaşlı adam ve torunu 4. arkadaşlarını	2. Parkın bir köşesinde 6. kaydıraftan kayarken
C)	2. Sıcak bir yaz gününde 4. akşam olmak üzereydi	1. Yaşlı adam ve torunu 5. Elif ve Zeynep'i	3. parkın bir köşesinde 6. parktaki oyun alanında
D)	1. Arkadaşlarıyla birlikte 6. salıncakta sallanırken	4. parkın bir köşesinde 2. Sabahın bir vaktinde	3. bahçedeki bankta 5. yaşlı adam ve torunu

3

A

Mozaik taşlı merdiven, soğuk ve karanlıktı. Döne döne çıkıyor, çıktıkça karanlıklaşıyordu. Merdiven hiç bitmeyecek gibi geliyordu. Her kat birbirinin aynıydı. Katlardaki bütün kapılar, kapıların önündeki ayak-kabılar bile sanki birbirinin aynıydı. Kaç kat çıktığını saymayı bıraktı bir yerden sonra.

B

Sahaf kitaplarının yeri bende ayırdır. Çocukluğumda okuduğum kitapları tekrar okumak gibi bir şey. Sonra, eskidirler, yıpranmıştırlar ama bilirsiniz ki o kitabı kırk yıl önce başka biri daha okumuştur. Belki bambaşka bir şehirde bir insan evladı daha... Ne hayaller, ümitler içinde; kim bilir nasıl zorluklar arasında almıştır bu kitabı.

C

Geçen sene genel toplantıların birinde, Türkiye hükümetinin komşu ve dost iki ülke arasında dil bilimi ve tarih alanındaki ilmî ilişkileri güçlendirmek maksatlı daveti üzerine Akademi üyesi N. Ya. Marr ve benim 1933 yılında gerçekleşen Türkiye ziyareti-mizin olumlu sonuçlarını İlimler Akademisine bildirmiştım.

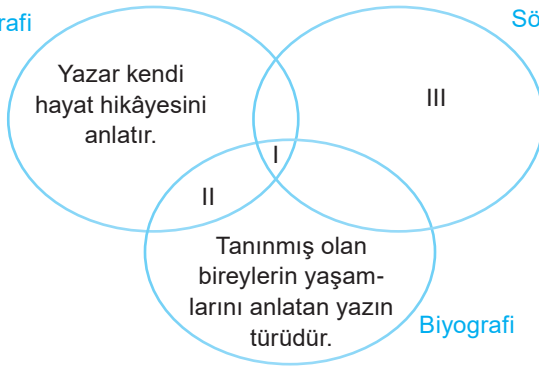
A, B ve C metinleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) A ve B metinlerinde olay örgüsü mevcuttur.
- B) C metnindeki anlatım diğerlerine göre daha ciddidir.
- C) A ve C metinleri kurmacaya, B metni gerçekliğe dayanır.
- D) A ve B metinleri hikâye edici, C metni de bilgilendirici bir metindir.

4 Aşağıdaki şemada ortak yönleri olan bazı metin türleri gösterilmiştir. Şemaların kesiştiği yerler türlerin ortak özelliğini, kesişmediği yerler ise türün ayırt edici özelliklerini göstermektedir.

Otobiyografi

Söyleşi

Örneğin şemada I numaralı yer otobiyografi, biyografi ve söyleşinin ortak özelliğini, II numaralı yer otobiyografi ve biyografinin ortak özelliğini, III numaralı yer yalnızca söyleşinin özelliğini belirtmektedir.

Buna göre şemada I, II ve III ile gösterilmiş yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) ◆ Bilgilendirici metinlerdir.
- ◆ Kronolojik zaman izlenir.
- ◆ Konuşma havası içinde yazılır.
- B) ◆ Yaşananlar aynı anda anlatılır.
- ◆ Kronolojik zaman izlenir.
- ◆ Gerçekler anlatılır.
- C) ◆ Bilgilendirici metinlerdir.
- ◆ Açık ve sade bir dil kullanılır.
- ◆ Kişinin hayatı, başkası tarafından yazılır.
- D) ◆ Tarihi belge niteliği taşır.
- ◆ Kişi kendi hayatını anlatır.
- ◆ Öznellik hâkimdir.

5 ve 6. soruları aşağıdaki metinlere göre cevaplayınız.

- ◆ 1. metinde 3. kişili ve nesnel anlatım vardır. ◆ 2. metinde 1. kişili ve betimleyici anlatım vardır.

Aşağıdaki cümlelerden aynı metne ait olanlar, yukarıda verilen özelliklere göre eşleştirilerek anlamlı paragraflar oluşturulacaktır.

- I. İkinci ismi "Kemal" ise kendisine matematik öğretmeni tarafından verilmiştir.
 II. Küçük, henüz birkaç haftalık, cılız, gri tüylü bir kediyi sahiplenmek.
 III. Asıl adı Mustafa olan Atatürk 1881 yılında Selanik'te doğmuştur.
 IV. Sonrasında küçük bir sahil kasabasında yaşıyor olmanın verdiği keyifle attım kendimi arnavut kaldırımlı sokaklara.
 V. Mustafa Kemal Atatürk olarak anılır olmuştur.
 VI. Doğduğu günü hatırlamayı isteyen bir çocukçasına uzun yollara, sarı yapraklara ve engin bir geleceğe kavuşmak geldi içimden.
 VII. Ailesinin kendisine verdiği isim Mustafa'dır.
 VIII. Bugün yaptığım en güzel şeylerden biri de şuydu:

5 Buna göre hangi seçenekte yapılan sıralamalarla her iki metin de doğru oluşturulmuş olur?

	I. Metin	II. Metin
A)	VI - III - I - V	VIII - IV - VI - II
B)	VIII - III - IV - I	VII - VI - V - II
C)	III - VII - I - V	VIII - II - IV - VI
D)	III - VI - VII - VIII	VIII - I - V - II

6 Buna göre aşağıdakilerden hangilerinin sırasıyla bu metinlerin türleri olduğu söylenebilir?

- A) Otobiyografi-Söyleşi
 B) Biyografi-Günlük
 C) Anı-Otobiyografi
 D) Biyografi-Anı

7 Aşağıdaki haber yazılarının hangisinde, 5N 1K kuralında yer alan olayın nerede gerçekleştiği yönünde bir bilgi verilmemiştir?

- A) Merkez üssü Elazığ'ın Sivrice ilçesi olan 6.8 büyüklüğünde bir deprem meydana geldi. 24 Ocak Cuma akşam saatlerinde meydana gelen depremde, 37'si Elazığ'da dördü Malatya'da olmak üzere en az 41 kişi hayatını kaybetti; 1607 kişi de yaralandı.
 B) NASA, 22 Nisan Dünya Günü'nde pandemi döneminden önce yerli ve yabancı turistlerin tekne turuna çıktığı "Kadın Azmağı" ile ilgili paylaşım yaptı. NASA "Vay be. Güzelliği yaşayın!" notunu düşerek dikkatleri bu doğal güzelliğe çekti.
 C) ABD'deki Massachusetts Teknoloji Enstitüsünde (MIT), koronavirüs pandemisinin başından bu yana uygulanan iki metre sosyal mesafe kuralına ilişkin yürütülen araştırmaya göre, kapalı alanlarda maske takılsa dahi 29 metre ile 2 metre mesafe arasında risk bakımından bir fark yok.
 D) Türkmenistan'da ülkeye özgü çoban köpeği ırkı Alabay onuruna yeni bir ulusal bayram kutlanmaya başlandı. Ayrıca Alabay köpekleri için düzenlenen bu bayramlarda, köpeklerin görünüm ve atikliklerine göre değerlendirildiği bir yarışma da yapıldı. Devlet başkanı Berdimuhammedov birincilik ödülünü, sınır birliklerinde görev yapan bir köpeğe verdi.

8

Bu görseli en doğru yansıtan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gün doğar doğmaz hemen kalktım. O kadar heyecanlıydım ki sabaha kadar uyuyamadım. İşte bugün büyük gündü. Okula yazılacaktım. Bu düşüncelere dalmış otururken annem geldi yanıma. Elini omzuma koydu. Başımı okşadı.
- B) Abdi Ağa'nın köy meydanına çıkıp "Çocuğunu okula yazana hiçbir şekilde yardım edilmeyecek!" diye bağırdığı güne kadar herkes çok sevinmişti benim o köye atanmama. Oturmuş kara kara düşünürken bu durumu içeri birkaç çocuk girdi. Ürkek ürkek yanıma yaklaşip "Öğretmen Bey sen misin?" dedi.
- C) "Fatma Kadın da almış gelmiş kızını. Olur muydu öyle şey? Kızların ne işi vardı okulda?" diye yanındakine mırıldanırken Hüseyin Amca'nın da ikinci sırada kızı Güllü'yü ve oğlu Cuma'yı okula yazmak için beklediğini fark etti Sabriye.
- D) Yenik köylüleri sıradan bir güne uyanmıştı. Ta ki köy arabasından yabancı biri inene kadar. Yabancı, köylülerden birine yanaşip "Okul nerede?" diye sordu. Sonra da köylünün gösterdiği yöne -okula- doğru ilerledi. Herkes anladı ki bu yabancı beklenen muallimdi. Çok mutlu görünüyordu muallim ancak bu durum yalnızca köylüyü tanıyana kadar sürecekti.

- 9 İlahi bakış açısında anlatıcı; yaşanmış, yaşanan ve yaşanacak olan her şeyi bilir. Kahramanların akıllarından geçenlere, duygu ve düşüncelerine hâkimdir. Anlatıcı; anlattığı olayların dışında durur, üçüncü tekil şahıs ağzıyla konuşur.

Verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisi ilahi bakış açısıyla yazılmıştır?

- A) Postane Sokağı'ndaki evlerin hemen hemen tümü aynı tipte yapılmış; iki katlı, cumbalı, arkasında bahçesi olan evlerdi. Alt katlarına eskiden hayvan bağlanırken sonraları temizlenmiş, odalara bölünmüş, kiraya verilmekteydi. Bazısı da dükkân yapmıştı eski ahırları. Yan komşuları Muzaffer Bey ve Nefise Hanım'ın da bir kızları vardı Samiye'nin akranı. Bir seferinde de o kalmıştı Samiyelerde.
- B) "Buralara apartmanlar dikilecekmiş." dedi, Yaşlı İğde. Bir ürperti, köklerimden başlayarak önce gövdeme, sonra dallarımın en körpe uçlarına kadar yayılıverdi. İstemsizce titredi bütün bedenim. Çatlamış birkaç meyvem kopup yere düştü. Karınlarını doyurmakla meşgul kuşlar, kanatlanıp dere kenarındaki karaağacı sarmalayan asmaya kadar ötüşerek gittiler. Sonra kaskatı kesildim.
- C) Elinde bir poşet vardı büyükçe. Dikkatlice içine soktu elini, içinden birkaç büyük parça çıkarıp itina ile önüne yerleştirdi. Dikkat ettim, gösterge paneliydi bir tanesi. Sonra poşetin dibindeki şingirtılı cam kırıklarını da döktü önüne. Otobüs geldi gitti, ben hâlâ o kırık camlara bakıyordum.
- D) Önce biraz kar serpiştirdi, zorlanarak açılan camlı kapıdan içeri buz gibi rüzgârla birlikte. Ardından da hâkî paltosunun yakaları arasında kaybolmuş gibi görünen genç bir adam girdi aceleyle. Acelesinin hem bir an evvel ısınmak hem de içeridekileri üşütmemek için olduğunu bir tek kendi biliyordu. Dışarıdaki soğuk inanılmazdı onun için. Bir haftadır buradaydı ama hâlâ alışamıyordu.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

anlatıcı, hikâye unsurları, zaman, birinci kişi ağzı, mekân (yer), metin karşılaştırma, üçüncü kişi ağzı, olay, kişiler, varlık kadrosu, metnin dil ve anlatım özellikleri, hikâye, anlatım, paragraf

1. Anlatıcının anlatılan olayların içinde yer almadığı anlatıcı ağzı hangisidir?

Örnek: "Can, okuldan geldi. Ellerini yıkadıktan sonra biraz dinlendi." metninde anlatıcı, olayların içinde yer almamaktadır.

Cevap:

2. Olayın yaşandığı çevre, hikâyenin mekânını belirtir.

Örnek: "Okulda deprem tatbikatı yaptık. Tatbikatta ben de görev aldım." metninde geçen mekân "okul"dur. Buna göre "Ormanda koşu yapıyorduk. Ağaçların mis kokusu içimizi ferahlattı." metninde olayın geçtiği yer neresidir?

Cevap:

3. Yaşanmış veya yaşanması mümkün olan olayların; kişi, yer ve zaman belirtilerek anlatıldığı kısa yazılara ne denir?

Örnek: "Babam erkenden bizi uyandırdı. Geziye gideceğimizi söyledi." metninin anlatımında "olay, yer, zaman, kişi" belirgindir.

Cevap:

4. Hikâyede geçen "olay, mekân (yer), zaman, kişi" unsurları neyi ifade eder?

Örnek: "Öğlen arasında kantinde Mert ile yemek yiyorduk. Ela gelip öğretmenin bizi çağırdığını söyledi." metninde dört unsur da vardır.

Cevap:

5. Olayın gerçekleşmesinde etkili olan ya da olayı yaşayan insanlar hangi unsuru oluşturur?

Örnek: "Cansu ve Duygu okula birlikte gidiyorlardı. Bundan da memnunlardı." metninde olayı yaşayanlar Cansu ve Duygu'dur.

Cevap:

6. Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir konuyu yazılı veya sözlü olarak ifade etmeye ne denir?

Örnek: "Ameliyatım başarılı geçti. Kendime de dikkat ettim. Çabuk iyileştim." metni sade ve akıcı bir şekilde dile getirilmiştir.

Cevap:

7. Anlatıcının anlatılan olayların içinde yer aldığı anlatıcı ağzı hangisidir?

Örnek: "Bayram sabahı büyüklerimizin ellerinden öptük. Sonra kardeşim ile komşularımızla bayramlaşmaya gittik." metninde anlatıcı, olayların içinde yer almaktadır.

Cevap:

8. Olayın yaşandığı dönem, an, mevsim ya da gün hikâyenin hangi unsurunu oluşturur?

Örnek: "Yılbaşı gecesi yapılan havai fişek gösterisi muhteşemdi. Bu gösteriyi herkes çok beğenmişti." metnindeki olayın geçtiği zaman, yılbaşı gecesidir.

Cevap:

9. Hikâye edici metinlerde olayı anlatan kişiye ne denir?

Örnek: "Akşam, ailem bana doğum günü sürprizi yaptı. Çok mutlu oldum." metnindeki olayı yazarın kendisi anlatmaktadır.

Cevap:

10. Hikâyeyi oluşturan hadise ya da duruma ne ad verilir?

Örnek: "Tezzemlere akşam oturmasına gittik. Tezemin oğlu Tarık ile eğlenceli oyunlar oynadık." metnindeki hadise anlatıcının, ailesiyle gittiği teyzesinde teyzesi oğluyla eğlenceli oyunlar oynamasıdır.

Cevap:

11. Öznellik, deyim, kişileştirme, betimleme hangi özellikler içinde değerlendirilir?

Örnek: "Aslan, yüksek ağaçlarla kaplı bu ormanda diğer hayvanları parmağında oynatıyordu. Özellikle ağaç koğuşunda küçük şirin bir yuvası olan tavşanı çok yoruyordu." metninde öznellik, deyim, kişileştirme, betimleme gibi unsurlar yer alır.

Cevap:

12. Farklı en az iki metnin tema, konu, olay, karakter vb. açıdan benzer veya farklı yönleriyle ortaya konmasına ne denir?

Örnek: Bir masal ve bir hikâye metni bu şekilde değerlendirilebilir.

Cevap:

13. Hikâyelerde yer alan insan dışındaki canlılara ne denir?

Örnek: Mutlu olan ağaç, böbürlenen aslan, haykırın rüzgâr

Cevap:

14. Hikâyede olayın geçtiği yer, hikâyenin mekânını verir.

Örnek: "Cemal, parkta oynuyordu. Mehmet de gelince birlikte oynadılar." metninde olayın geçtiği yer "park"tır. Buna göre "Bu eski konakta dedem bir ömür geçirmişti. Şimdi biz bu konakta dedemin anılarını yaşıyorduk." metninde olayın geçtiği yer neresidir?

Cevap:

1. Aşağıda büyük harflerin kullanımıyla ilgili verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurum ve kuruluş isimleri büyük harfle başlar.
- B) Gezegen ve yıldız adları büyük harfle başlar.
- C) Noktalama işaretlerinden sonra kelimeler her zaman büyük harfle başlar.
- D) Kitap, dergi, gazete ve sanat eserlerinin her kelimesi büyük harfle başlar.

2. Akrabalık bildiren kelimeler, lakap ya da takma ad olarak kullanılıyorsa büyük harfle başlar.

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıdaki açıklamaya örnek olabilecek bir kullanım vardır?

- A) Ayşe teyzemler tatilde bize geliyor.
- B) Yunus dayım işlerde bana yardımcı oluyor.
- C) Zeynep halam köyde oturuyor.
- D) Dizide en çok Rıza Baba karakterini seviyorum.

3. Eski Yunanlılarda MÖ 6. yüzyılda Dionysos adındaki Tanrı kahraman adına düzenlenen dinî törenlerden doğan ve zamanla sanat hâline gelen tiyatro, Yunan Kentlerinde büyük gelişme sağlamış. Bizim edebiyatımızda ise batı kültürüyle tanışmadan önce Karagöz, kukla, orta oyunu gibi geleneksel oyunlarımız vardı.

Yukarıdaki paragrafta büyük harflerin kullanımı ile ilgili kaç tane yazım yanlışı vardır?

- A) 5
- B) 4
- C) 3
- D) 2

4. Aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Öğretmenimiz bir arka Sokağa taşındı.
- B) Türkler, Talas Savaşı'ndan sonra Müslüman olmaya başladı.
- C) Çumra, 26 Haziran 1926'da belde olmuştur.
- D) Yaz tatillerinde Akdeniz kıyılarına gideriz.

- 5. (I) Sanayi kuruluşlarına nitelikli işçi yetiştirmek üzere 1864'ten itibaren İstanbul ve diğer bölgelerde erkekler ve kızlar için ayrı ayrı pekçok sanayi mektebi kuruldu. (II) Mithat Paşa'nın Tuna valiliği döneminde, Niş'te bu mekteplerin kurulmasına yönelik ilk adım atıldı. (III) Sanayi mektebi projesi, Osmanlı devlet adamlarında Sanayi devrimini ciddiye aldıklarını gösteren en önemli kanıtlardan biriydi. (IV) Bunu sırasıyla İstanbul'da, Anadolu'da, Balkanlar'da, Şam, Bağdat ve Kuzey Afrika'da açılan mektepler takip etti.**

Yukarıdaki parçada numaralandırılan cümlelerin hangisinde birden fazla yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

- 6. Bir keresinde Kerim dedem "hak etmediği şeyi sadece kargalar yer." demişti, babama.**

Cümlede hangi kelime büyük harfle başlamadığı için yazım yanlışına neden olmuştur?

- A) dedem
- B) hak
- C) babama
- D) demişti

7. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde sayıların yazımıyla ilgili bir yanlışlık vardır?

- A) İnşaatın 6'ncı katında bir sorun oluşmuş.
- B) Annemle babam yaklaşık yirmi yedi yıldır evliler.
- C) Bu hafta okulda 3. sınıflar 5'er 5'er saymayı öğrendi.
- D) Bu bina I. Dünya Savaşı yıllarından kalma.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Yağmur yağalı on beş gün oldu sanırım.
- B) Kimse bana bu binanın 15 metre yükseklikte olduğunu söylemedi.
- C) Bu kitapta 35 bine yakın kelime kullanılmıştır.
- D) Eskiden arkadaşlarımızla beş taş oynardık.

9. Aşağıdakilerin hangisinde sayılardan sonra gelen eklerin yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Bugün 2'nci katta nöbetçiyim.
- B) Orucun 17'nci günündeyiz.
- C) Bu sene 26'ıncı evlilik yıl dönümlerini kutluyorlar.
- D) Sınavlar okulun 4'üncü haftası başlar.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Mehmet Akif'in bütün şiirleri Safahat adlı kitabında toplanmış.
- B) Medet amcamın benim gönlümde ayrı bir yeri olmuştur her zaman.
- C) Son yıllarda öğrenciler nedense Selçuk üniversitesine ayrı bir ilgi gösterir oldular.
- D) Şimdi kendisini Konya'nın bir köyüne attı da rahat etti.

11. Ernis; Van Gölü'nün doğu ucunda, Esrük dağının eteğine kurulmuştur. Doksan evi olan bir köydür. Esrük dağının toprakları, kayaları kan dökülmüş gibi tepeden tırnağa kıpkırmızıdır. Kan kırmızısı ve çimen yeşili... Gün ışığı da yeşile, kırmızıya boyanıyor. Toprak gökkuşağı gibi oluyor. Uçsuz bucaksız karlar ortasında kurulmuş birer adacık bu topraklar.

Yukarıdaki parçada aşağıdakilerden hangisinin ihlal edilmesinden kaynaklı bir yazım yanlışı vardır?

- A) Tarihî dönem bildirmeyip tür veya tarz bildiren terimler küçük harfle başlar.
- B) Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar ve bunlara gelen ekler kesme işareti ile ayrılır.
- C) Doğu ve batı sözleri yön bildirdiğinde küçük harfle yazılır.
- D) Özel adlardan türetilen bütün kelimeler büyük harfle başlar.

12. (I) Kara boyalı bir teknenin içinde sallanıp duruyordum. (II) Görebildiğim tek tabelada "Kaptan Köşkü" yazıyordu. (III) Akıntı, tekneyi ters yönde sürüklüyordu. (IV) Tek hedefimiz Kuzeye doğru gitmekti.

Yukarıdaki parçada kaç numaralı cümlede büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

13.

- I. Tekrarlamak isterim, aslında suçlu olan benim burada.
- II. Aslında benim de gidemediğimi herkez biliyor.
- III. Ondan başka bir takım hikâyeye yazarlarının adını da anmak isterdim.
- IV. Başkalarına geldiği gibi bana da birçok kitap geliyordu.

Yukarıdaki kaç numaralı cümlede bir yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

14. Şair, romancı ve deneme yazarı Şemsettin Ünlü; 15 Ağustos 2019 perşembe günü, Yalova'da hayata veda etti. Cenazesi 16 Ağustos 2019 cuma günü, Yalova Samanlı köyünde kılınan ikindi ve cenaze namazlarının ardından köy mezarlığında toprağa verildi. Ünlü, 1 Eylül 1928 tarihinde Elazığ-Harpüt'ta doğdu. Babası Salih Ünlü, annesi ise Münevver Hanım'dır. Edebiyat araştırmacısı, ders kitapları yazarı ve TDK dernek dönemi üyesi Mahir Ünlü'nün kardeşiydi.

Bu metinde aşağıdaki kurallardan hangisine uyulmaması yazım yanlışına sebep olmuştur?

- A) Kurum, kuruluş ve kurul adları kısaltılırken her kelimesi büyük harfle başlar.
- B) Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, köy, semt vb.) büyük harfle başlar.
- C) Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
- D) Özel ada dahil olmayan ve tür bildiren sözcükler küçük harfle başlar.

1. Aşağıdakilerden hangisinde sayıların yazımı ile ilgili bir yanlışlık vardır?

- A) 15. MAHALLE
- B) IV. MURAT SOKAK
- C) 7'İNCİ CADDE
- D) II. OSMAN BULVARI

2. 1907 yılında Gümülcine'de doğdu. Balıkesir ve İstanbul öğretmen okullarında okudu. Edebiyata şiirle girdi. İlk toplumsal gerçekçi öyküleri Resimli Ay Dergisinde yayımlandı. Aynı dergide çalışan Nazım Hikmet'in etkisiyle çalışmalarını öykü ve romanda yoğunlaştırdı. İlk öykülerinde romantizmin etkisinde kalmıştır. Daha sonra toplumsal konulara yöneldiği görülür. Konularını toplumsal bozukluklardan, anadolu yaşamından aldığı öykülerinde gerçekçi bir tutumla, ezilen insanların acılarını işledi.

Yukarıdaki parçada yapılan yazım yanlışlarının düzeltilmiş hâli aşağıdaki seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

- A) Resimli Ay dergisinde - Aynı dergi de
- B) Romantizm'in - Nazım Hikmetin
- C) Resimli Ay dergisinde - Anadolu
- D) Romantizmin - Anadolu

3. Anadolu, ilk toplu yaşamın başladığı önemli yerler arasındadır. Anadolu'da ilk yerleşim öyküsü günümüzden dokuzbin yıl önce Diyarbakır'ın Çayönü yerleşkesindeki yerleşmeyle başlamış, değişerek günümüze kadar gelmiştir. Bilimsel düzeyde incelendiğinde bu ilk yerleşmedeki evlerin günümüz Anadolu evleriyle benzeştiği gözlenmektedir.

Parçada yapılan yazım yanlışının nedeni aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Bağlaç olan "de" ayrı yazılır.
- B) Özel ada dahil olan tür ismi büyük harfle başlar ve eki kesme ile ayrılır.
- C) Bağlaç olan "ki" kendisinden önceki ifadeden ayrı yazılır.
- D) Birden fazla kelimeden oluşan sayıların her kelimesi ayrı yazılır.

4. "mi" soru eki hangi anlamda yazılırsa yazılsın kelimelerden ayrı yazılır ve kendinden sonra gelen eklere bitişik yazılır.

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıdaki açıklamaya uygun olmayan bir kullanım vardır?

- A) Başımı yastığa koydum mu uyurum.
- B) Yemek gördüm mü dayanamam.
- C) Sevdimmi tam sever miyim acaba?
- D) Kızdım mı karşımda kimse duramaz.

5. Zengin bir adamın, Göztepe Mahallesinde sekiz on dönüm bahçeli, büyük bir köşkü varmış. Adam bu bahçenin bir köşesine bir bina daha yaptırmaya karar vermiş. Zengin adam bir gün köşküne gitmiş ve köşkün saf bekçisine, "Bir hızarıcı bul, bahçedeki ağaçların arasındaki çamları biçtir, tahta ve kalas yaptır." demiş. Saf uşakda efendisinin emri üzerine hızarıcıları bulmuş. Çam tomrukları yerine, köşkün bahçesinde ne kadar kıymetli çam ağacı varsa kestirip devirmiş. Bu akılsız uşağın adı çam deviren uşak kalmış.

Yukarıdaki paragrafta kaç tane yazım yanlışı vardır?

- A) 2
- B) 3
- C) 4
- D) 5

6. Kulak verki havasında bahçemizin
Gök maviliğinden, dal yeşilliğinden
Bir türkü söylenmede kendiliğinden
Nasıl dinlersen öyle, şen veya hazin

Yukarıdaki dördlükte yapılan yazım yanlışları aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Birinci dizede "ki" bağlacı ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılmıştır.
- B) İkinci dizede büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır.
- C) Üçüncü dizede "de" bağlacı ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılmıştır.
- D) Dördüncü dizede "ise" ifadesi ayrı yazılması gerekirken bitişik yazılmıştır.

7. Aşağıdakilerin hangisinde ilgi zamiri olan “-ki”nin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Duydumki unutmuşsun gözlerimin rengini.
B) Karşıda ki tepelere kar düştü ilk defa.
C) Kardeşimin ki benim ayakkabılarımdan daha yeni.
D) Pencereden dışarıya baktım ki bir de ne göreyim!

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı yoktur?

- A) Cahit Sıtkı'nın otuzbeş yaş şiirini okudum.
B) ODTÜ'ye girmek için çok ter döktü.
C) Türkiye, ortadoğunun gelişmiş ülkelerindedir.
D) Hatice hanım, değerli öğretmenlerimizdendir.

9. Dayanışma dendiğinde akla gelen imeceydi. Köyde neredeyse her alanda yardımlaşma gerektiren her iş imece usulü ile halledilirdi. Herhangi bir iş için imece gerektiğinde, en yakın hanelere çocuklar aracılığıyla haber gönderilir ve toplanılacak alan ve gün hakkında bilgi verilirdi. Günü geldiğinde evli ya da evli olmayan tüm gençler o alanda hazır bulunurdu.

Yukarıdaki parçada aşağıdakilerden hangisine uyulmamasından kaynaklı bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bağlaç olan “de/da” ayrı yazılır.
B) Ses olayı gerçekleşen birleşik sözcükler bitişik yazılır.
C) Bazı belgisizlik sıfatlar gelenekleşmiş olarak bitişik yazılır.
D) Bulunma durum eki olan “-de/-da” bitişik yazılır.

10. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) Bazı kentlerin, insanın üstünde olağanüstü bir etkisi oluyor.
B) Bir çoğumuz güzelliği kendimizde değil başkalarında ararız.
C) Onu hayalinden, rüyasından hiçbir şey silemedi.
D) Yolda birkaç ev ve depo sıralanıyordu.

11. (I) Sultanahmet Camii, 1609–1616 yılları arasında Osmanlı Padişahı I. Ahmed tarafından İstanbul'daki tarihî yapımadada, Mimar Sedefkâr Mehmed Ağa'ya yaptırılmıştır. (II) Cami mavi, yeşil ve beyaz renkli 20.000'i aşkın İznik çinisiyle bezendiği için ve yarım kubbeleri ve büyük kubbesinin içi de yine mavi ağırlıklı kalem işleri ile süslediği için Avrupalılarca “Mavi Camii (Blue Mosque)” olarak adlandırılır. (III) Cami merkezinin kubbe yüksekliği kırküç metredir. (IV) Ayasofya'nın 1935 yılında camiden müzeye dönüştürülmesiyle, İstanbul'un ana camisi konumuna ulaşmıştır.

Parçanın kaç numaralı cümlesinde sayıların yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer!
B) Seni öyle göreceğim hiç mi hiç aklıma gelmezdi.
C) Türk dili, dillerin en zenginlerindedir; yeter ki bu dil, şuurla işlensin.
D) Baş çavuş, kalabalığı dağıtmaya çalışan jandarmalara seslendi.

13. Gökbilim alanındaki keşiflerin bazılarının çeşitli gözlem

I
aletleriyle sürekli gökyüzünü tarayan amatör astronomlar
II

tarafından yapıldığı biliniyor. Astronominin ve içinde
III

barındırdığı fizik, matematik ve kimyanın bir anlamda doğal laboratuvarı olan gökyüzünü doğru bilgi ve donanım
IV

la herkesin öğrenmesi ve bu sayede bilime daha bilinçli bakabilmesi için bu tür etkinliklerin büyük faydası var.

Bu parçada numaralanmış bölümlerden hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) I B) II C) III D) IV

1. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlarlar.

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıdaki kurala uygun olmayan bir kullanımdan doğan yazım yanlışı vardır?

- A) Okullar bu yıl 9 Eylül'de açılacak.
B) En çok Ocak ayını severim nedense.
C) 23 Nisan 2023'te 100 yaşına gireceğiz.
D) Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı 2 Haziran 2019 Pazar günü yapıldı.

2. Sayılar iki durumda bitişik yazılabilir:

1. Oyun ismi olunca
2. Para ile ilgili işlemleri belirtince

Aşağıdakilerin hangisinde yukarıdaki bilgiye örnek olabilecek bir kullanım vardır?

- A) Okulun toplanma zili sekiz kırkbeşte çalıyor.
B) Bu sözleşmeden doğan borç yükü ikimilyonTL'dir.
C) Yarınki hava sıcaklığının yirmi üç derece olacağı tahmin ediliyor.
D) Sıralara beşer altışar dağınık bir şekilde oturduk.

3. Düzeltme işareti yazılışları bir, anlamları ve söylenişleri ayrı olan kelimeleri ayırt etmek için okunuşları uzun olan ünlülerin üzerine konur.

Bu açıklamalara göre sözcüklerin anlamlarından hareketle;

- I. Bizim âdetlerimizde büyüklere saygı üst raflardadır.
II. Mecnun için sadece âşık demek yeterli değildir.
III. Seyyar satıcı hâle gitti ve gerekli malzemeleri satın aldı.
IV. Kemaller hâlâ eve dönmediler, endişelenmeye başlıyoruz.

yukarıdaki cümlelerin hangisinde düzeltme işaretinin yanlış kullanıldığı söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV

4. **Aşağıdakilerin hangisinde "ki" bağlacının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Bunu bana bırakırlar mı ki?
B) Madem ki böyle duygularım kaldı, çok şükür!
C) Kapağı kaldırmış ki sandık bomboş!
D) Sen ki beni tanırsın, niçin böyle düşünüyorsun?

- 5.

Anneciğim,
Bursaya geleli onbeş gün oldu.
Yeni okuluma yavaş, yavaş alışıyorum.
Bu arada yeni arkadaşlar da ediniyorum. Hepsini beni çok seviyor.

Mektupta aşağıdakilerden hangisi ile ilgili yazım yanlışı yoktur?

- A) Özel adların yazımı
B) Sayıların yazımı
C) İkilemelerin yazımı
D) "de" bağlacının yazımı

6. (I) Yazan insan hayata, doğaya ve insana dair çokşey bilmelidir. (II) Dahada ötesi yaşmalıdır. (III) Bir takım yazarların yeraltı dünyası olmalıdır. (IV) Yeryüzüne çıkacağı şeylerin gücü ortadadır.

Yukarıdaki parçada numaralandırılan cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

7. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?**

- A) Bugün de Sarıçubuk köyüne gidiyoruz.
B) Peyami Safa'nın sözde kızlar kitabını okudum.
C) Ankara, 13 ekim 1923'te başkent oldu.
D) Geçen hafta onbaşı Mehmet tezkere aldı.

8. “Etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak” yardımcı fiilleriyle kurulan birleşik fiiller, ilk kelimesinde herhangi bir ses düşmesi veya türemesine uğramazsa ayrı yazılır.

Buna göre;

- I. Yıllardır aynı evde kaldığım kadınlar, sabahları bir müddet sonra büyük antreden çıkıp kaybolurlar.
- II. Bu aç ve hiçbir şeyi olmayan adama yeni elbisenin ne derece faydalı olacağını, okuyucularımızın takdirine arz ediyoruz.
- III. Ömürleri boyunca hep kendilerini başkalarından sorumlu hissetmiş ve ancak böyle ayakta kalabilmiş insanlardan biriydi.
- IV. Yıllardır peşinden koştuğum, beni görmesi için elimden gelen her şeyi yaptığım ve bana ettiği tüm hakaretlere rağmen kırılmayıp ona gülümsemeyi hiç bırakmadığım kız, evlilik teklifimi reddetti.

cümlelerinin hangisinde bu kurala uyulmaması yazım yanlışına sebep olmuştur?

- A) I B) II C) III D) IV

9. 1961 Anayasasında toplumsal ve ekonomik haklar, kap-

I
samlı bir biçimde yer almıştır. Bu Anayasa’da; savaş, seferberlik ve sıkı yönetim gibi olağanüstü durumlarda

II
temel hak ve hürriyetler gerektiği kadar durdurulabilir ilkesi de yer almıştır. 12 Eylül 1980 tarihinde yine bir

III
askerî darbe ile yönetime el konularak parlamento feshe-

IV
dilmiş ve 1961 Anayasası yürürlükten kaldırılmıştır. Daha sonra yeni bir anayasa hazırlanmış ve bu Anayasa da 7 Kasım 1982 tarihinde halkoyuna sunulurken kabul edildikten sonra yürürlüğe girmiştir.

Yukarıdaki parçada numaralandırılan ifadelerin hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I ve II B) II ve III
C) I ve IV D) III ve IV

10. 10 Temmuz 2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 1

I
Numaralı Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile yasa teklifi
II

verme hakkı milletvekillerine verilmiştir. Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçilmiş cumhurbaşkanı ve kabinesini
III

denetleme yetkisine sahiptir. Cumhurbaşkanlığı seçimi 5 yılda bir milletvekili seçimiyle birlikte yapılır. Milletvekili
IV

sayısı yeni düzenlemeyle birlikte 550’den 600’e çıkmış, milletvekili seçilme yaşı da 25’ten 18’e inmiştir.

Yukarıdaki parçada numaralandırılan ifadelerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I ve II B) Yalnız II
C) II ve III D) III ve IV

11. Köyden çıkıp Kızılkaya’ya gitmek için önce kıvrımlı, düşenin parçalarının bulunamayacağı, keçiyolu iken sonradan yayayoluna çevrilen yoldan yılan gibi kıvrıla kıvrıla Derebağ’a ineceksin. Gıcırdayan tahta köprüden karşıya geçeceksin.

Aşağıdaki kurallardan hangisine uyulmaması verilen parçada yazım yanlışına sebep olmuştur?

- A) Özel ad olan yer isimleri büyük harfle yazılır.
B) İkilemelerden oluşan sözcükler ayrı yazılır.
C) Özel isimlere gelen çekim ekleri kesme işareti ile ayrılır.
D) Birleşme sırasında ikinci kelimesinde anlam değişimi olmayan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

12. **Aşağıdaki cümlelerden hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?**

- A) Bu eskiliği siz de çok evde görmüşsünüzdür: duvarda çiviler, çivi yerleri, lekeler...
B) Menfaat sandalyeye benzer: Başında taşırsan seni küçültür, ayağının altına alırsan yükseltir.
C) Tatile Uzak Doğu’ya gitmeyi düşünüyor.
D) Sabri Bey “sabah erken çıkmamız lazım.” dedi.

13. Şair, denemeci, oyun yazarı ve çevirmen Nuri Pakdil; 18 Ekim 2019 Cuma günü, üst solunum yolları tedavisi

gördüğü Ankara Şehir Hastanesi'nde hayata veda etti.

II

Cenazesi; Bakanlar kurulu kararı gereği 19 Ekim'de,

III

Ankara Hacı Bayram Camisi'nde kılınan ikindi ve cenaze namazlarının ardından Millî Şair Mehmet Âkif Ersoy'un İstiklâl Marşı'nı kaleme aldığı Taceddin Dergâhı'nın

IV

bahçesinde toprağa verildi.

V

Bu parçada numaralanmış bölümlerin hangilerinde yazım yanlışı vardır?

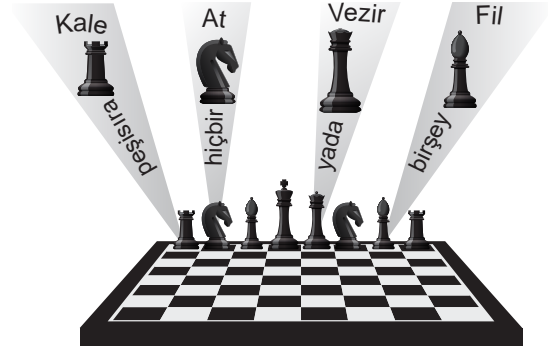
- A) I ve II B) II ve III
C) III ve IV D) IV ve V

14. Sinema esas itibarıyla gelişmiş teknolojinin ve kitle seyircisinin ortaya çıkmasıyla oluşmuş, 19. yüzyıl sanayi toplumlarına mahsus bir sanat türüdür. Sinema bütün sanatları içinde barındıran ama bir yandanda kendine ait kuralları olan bir sanattır. Bir defa sinema her şeyden önce görüntü demektir. Hareketin görüntülenmesi... Hareket ise zaman içinde var olan bir şeydir.

Yukarıdaki parçada yapılan yazım yanlışı aşağıdaki-lerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) "içinde" kelimesindeki "de" bağlaçtır ve ayrı yazılması gerekmektedir.
B) "19. yüzyıl" ifadesindeki "yüzyıl" ifadesinin ilk harfi büyük yazılmalıdır.
C) İlk cümlede büyük harflerin yazımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır.
D) "bir yandanda" ifadesindeki "da" bağlaç olduğundan ayrı yazılmalıdır.

15. Görselde satranç taşları ile sözcükler eşleştirilip yazım yanlışı olmayan taşla hamle yapılması istenmiştir.

Buna göre hangi taşla hamle yapılacaktır?

- A) Kale B) Fil
C) At D) Vezir

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin kullanımı ile ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Kuzey Amerika'nın en yüksek dağı 6168 metredir.
B) Mezuniyeti, 21 Haziran 2018 Cuma günüydü.
C) Ferhat dayım Avrupa şampiyonu olmuştu.
D) Şiirleri Türk dili dergisinde yayımlanmış.

17. Aşağıdakilerin hangisinde büyük harflerin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Öğretmenimiz, Orta Çağ Dönemi'ni işledi.
B) Gönül hanım arkadaşları tarafından sevilir.
C) Hafta sonunda Van Gölü ve çevresine gezi düzenleyeceğiz.
D) Yarın işleyeceğimiz dersler arasında Türkçe de var.

18.

- I. Dünkü haber Sabah Gazetesi'nde çıkmıştı.
II. Türkçe ve Arapça birbirinden etkilenir.
III. Topkapı sarayında birçok tarihi eser bulunur.

Yukarıdaki numaralı cümlelerin hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) II ve III
C) Yalnız III D) I ve III

1 Aşağıda büyük harflerin kullanıldığı yerlerle ilgili bazı kurallar verilmiştir:

Kişi adlarından önce ve sonra gelen unvanlar, saygı sözleri, rütbe adları ve lakaplar büyük harfle başlar.

UYARI: Akrabalık bildiren kelimeler küçük harfle başlar.

Din ve mitoloji ile ilgili özel adlar büyük harfle başlar.

UYARI: "Tanrı, Allah, İlah" sözleri özel ad olarak kullanılmadıklarında küçük harfle başlar.

Yer adlarında ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.

UYARI: Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar.

Bu kurallara göre;

- I. Yunus Emre "azrail ala canını" derken imada mı bulunmuştu?
- II. Bu savaşın başkahramanı Nene Hatun'dur, bunu sakın unutma!
- III. Trabzon ilinin Uzungöl Beldesi, turistik bir yerleşkedir.
- IV. Çanakkale Boğazı'ndan geçen gemiler, rotalarını İstanbul Boğazı'na çevirirler.

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

2 Aşağıdaki görsellerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A)

B)

C)

D)

- 3 Damla ile Alper, düğünleri için davetiye siparişi vermişlerdir ancak davetiyeci yazım kurallarına dikkat etmeden davetiyeyi basmıştır. Davetiyesinde yazım yanlış olması istemeyen Damla, her seferinde davetiyeleri yeniden bastırmıştır. Damla, dördüncü kez davetiyeyi basacak olan davetiyeciye aşağıdaki notu göndermiştir.

- ◆ Kişi adlarıyla soyadları büyük harfle başlar.
- ◆ Bağlaç olan da/de ayrı yazılır ve kendisinden önceki kelimenin son ünlüsüne bağlı olarak büyük ünlü uyumuna uyar.
- ◆ Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
- ◆ Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde, köy vb. sözler küçük harfle başlar.
- ◆ Özel adlarda yer alan kelimelerin ilk harfleri büyük yazıldığında “ve, ile, ya, veya, yahut, ki, da” sözleriyle soru eki küçük harfle yazılır.

Bu kurallara göre Damla aşağıda verilen davetiyelerden hangisini kabul etmiştir?

A) *Damla ile Alper*
 Bir ömrü paylaşmaya söz veriyoruz. Sizlerin de bu anlamlı gün de yanımızda olmanızı istiyoruz.
 Şerife-Kadir Karaca Fatma-Ünal Gök
 Kına: 13 Temmuz pazartesi 2022
 Yer: Şehsuvar köyü
 Saat: 20.00
 Düğün: 14 Temmuz Salı 2022
 Yer: Taj Mahal Düğün Salonu
 Saat: 19.00

B) *Damla ile Alper*
 Bir ömrü paylaşmaya söz veriyoruz. Sizlerinde bu anlamlı günde yanımızda olmanızı istiyoruz.
 Şerife-Kadir Karaca Fatma-Ünal Gök
 Kına: 13 Temmuz Pazartesi 2022
 Yer: Şehsuvar Köyü
 Saat: 20.00
 Düğün: 14 Temmuz Salı 2022
 Yer: Taj Mahal düğün salonu
 Saat: 19.00

C) *Damla ile Alper*
 Bir ömrü paylaşmaya söz veriyoruz. Sizlerin de bu anlamlı günde yanımızda olmanızı istiyoruz.
 Şerife-Kadir Karaca Fatma-Ünal Gök
 Kına: 13 Temmuz Pazartesi 2022
 Yer: Şehsuvar köyü
 Saat: 20.00
 Düğün: 14 Temmuz Salı 2022
 Yer: Taj Mahal Düğün Salonu
 Saat: 19.00

D) *Damla ile Alper*
 Bir ömrü paylaşmaya söz veriyoruz. Sizlerin de bu anlamlı gün de yanımızda olmanızı istiyoruz.
 Şerife-Kadir Karaca Fatma-Ünal Gök
 Kına: 13 Temmuz pazartesi 2022
 Yer: Şehsuvar köyü
 Saat: 20.00
 Düğün: 14 Temmuz Salı 2022
 Yer: Taj Mahal Düğün Salonu
 Saat: 19.00

- 4 Aşağıdaki parçalarda yazım yanlış yapılan cümleleri bulup işaretleyiniz.

(I) Bir akşam Semih'in çalıştığı yerden gelirken yolda bir köpek yavrusu buldum. (II) Tranvaydan inmiştim, eve doğru yürüyordum. (III) İnsanın iliklerini titreten rüzgârlı bir hava ve yağmur vardı. (IV) Yolun kenarındaki çalılıkların arasından bir ses duydum. (V) İlk önce anlayamadım ne olduğunu.

I

II

III

IV

V

(a) Çek Cumhuriyeti, tarih sahnesine 9. Yüzyıl'da Bohemia Dükalığı olarak girdi. (b) 1212 yılında Bohemia Krallığı unvanını aldı. (c) 1526 yılında Avusturya İmparatorluğu altında ciddi bir Almanlaşma gözlemlendi. (d) 1918 yılında Avusturya-Macaristan İmparatorluğu'nun çökmesi sonucu Çekoslovakya olarak tarihteki yerini aldı. (e) 1 Ocak 1993'e geldiğinde Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olarak iki ayrı ülke doğmuştu.

a

b

c

d

e

Buna göre yazım yanlış bulunan cümleler aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) I – c

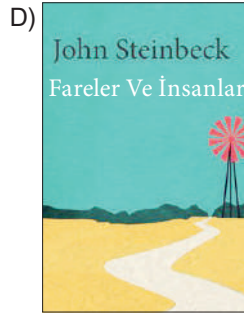
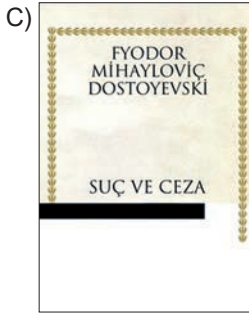
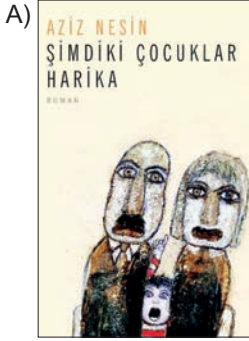
B) II – a

C) III – e

D) IV – d

5 Aşağıdaki kitap adlarının hangisinde yazım yanlışı vardır?

7 Türkçe Öğretmeni Tuna Hanım öğrencilerinden Abdülhak Şinasi Hisar ile ilgili bir yazı yazmalarını istemiştir. Mine, Tuna Öğretmen'in verdiği bir ödev için aşağıdaki metni yazmıştır.

Abdülhak Şinasi Hisar, hatıralarıyla boğaziçini bir mit hâline dönüştürmüştür ancak kitabında anlattığı boğaza mahsus bu durumları ilk gençlik yıllarında idrak edememiştir. Ona "çok şarklı ve Asyalı" gelir bu yaşanmışlıklar. Bu durumlardan pek zevk alamadığını, âlemlerede zorla katıldığını belirtir, taki bir gün yalılarının yanarak küllerinin boğaza karıştığı zamana kadar. Boğaziçine veda ettikten sonra, oradaki yaşamını bir rüya olarak görür.

Tuna Öğretmen, metni okuduktan sonra Mine'ye şu önerilerde bulunmuştur:

- I. Yazılışları bir, anlamları ve söylenişleri ayrı olan kelimeleri ayırt etmek için okunuşları uzun olan ünlülerin üzerine düzeltme işareti konulduğundan sen de düzeltme işareti getirilmesi gereken kelimelere düzeltme işareti getir.
- II. Yer bildiren özel isimlerde kısaltmalı söyleyiş söz konusu olduğunda, yer adının ilk harfini büyük yaz.
- III. Bağlaç olan "ki" ayrı yazılır, buna dikkat et!
- IV. Yer bildiren özel isimlerde kısaltmalı söyleyiş söz konusu olduğu zaman ekten önce kesme işareti kullan.
- V. Bağlaç olan da/de ayrı yazılır, buna da dikkat et.

Mine, yazdığı metni bu öneriler doğrultusunda değiştirerek aşağıdaki metni oluşturmuştur.

Abdülhak Şinasi Hisar, hatıralarıyla Boğaziçi'ni bir mit hâline dönüştürmüştür ancak kitabında anlattığı Boğaz'a mahsus bu durumları ilk gençlik yıllarında idrak edememiştir. Ona "çok şarklı ve Asyalı" gelir bu yaşanmışlıklar. Bu durumlardan pek zevk alamadığını, âlemlerede zorla katıldığını belirtir, taki bir gün yalılarının yanarak küllerinin Boğaz'a karıştığı zamana kadar. Boğaziçi'ne veda ettikten sonra, oradaki yaşamını bir rüya olarak görür.

Bu bilgilere göre Mine, değiştirdiği metinde öğretmenin önerilerinden hangilerini uygulamamıştır?

- A) I ve II B) III ve IV C) III ve V D) IV ve V

6

Ödeme Günü	Türk Lirası
01.02.2015	#25.000#
İş bu emre Muharrer senedim.in Mukabilinde... 01.02.2015	
Sayın	www.kredinotu.co
Yukarıda yazılı yalnızca yirmibeşbin Türk Lirası	
Kuruş ödeyeceği m. Bedeli şahsına Ahz olunmuştur. İş Bu bono	
Vadesinde ödenmediği takdirde müteakip bonolarında muaccliyet kesbedeceğini, ihtilaf	
Vukuunda aydın Mahkemelerinin selahiyetini şimdiden kabul eyleri m.	
İsim / Unvan :	buraya borçlu adı yazılır
Adres :	buraya yine borçlu adresi yazılır
V.D; No su / T.C.Kimlik No :	buraya borçlunun t'esi
Kefil :	kefil varsa burası aynı şekilde doldurulur
Düzenleme Tar. :	01/01/2015
İmza :	buraya borçlu imza atar

Yukarıdaki senette yuvarlak içine alınan sayının bitişik yazılma sebebi aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Oyun ismi olan sayılar bitişik yazılır.
 B) Para ile ilgili işlemlerde ticari belgelerde geçen sayılar bitişik yazılır.
 C) Sayısal veri bildiren sayılar bitişik yazılır.
 D) Terim anlama gelen sayılar bitişik yazılır.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

kısaltma, sayıların yazımı, bağlaç olan “de”, “mi” soru eki, büyük harflerin yazımı, birleşik sözcük, kısaltmaların yazımı, ayrı yazılan birleşik sözcükler, “ki”nin yazımı, ek olan “de”, bitişik yazılan birleşik sözcükler, büyük, ayrı, küçük, birleşik

1. Özel isimler her zaman büyük harfle başlar.
Örnek: Ailemizin en uzun boylusu Fikret'ti.
Buna göre “Gece, ateş havlayınca uyandık.” cümlesinde yazımı yanlış olan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
2. Bağlaç olan “de” daima ayrı yazılır.
Örnek: Öğretmenimiz de bizimle top oynadı.
Buna göre “Sanada yolda rastlamış.” cümlesinde yanlış yazılan “de/da”nın doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
3. Bir sözcük veya sözcük grubunu oluşturan harflerin bir kısmı kullanılarak oluşturulmuş kısa sözcüğe ne denir?
Örnek: BTK, TÜPRAŞ, ml
Cevap:
4. Dilde yeni bir kavramı karşılamak için iki veya daha fazla sözcüğün kaynaşarak oluşturduğu sözcük nasıl sözcüktür?
Örnek: huzurevi, kara yolu
Cevap:
5. Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her sözcüğü büyük harfle başlar.
Örnek: Türk Hava Kurumu
Buna göre “Bizim sokağa Anıl tuhafiye açıldı.” cümlesinde yazımı yanlış olan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
6. “Alt, üst” sözcüklerinin somut olarak yer belirttiği birleşik sözcükler nasıl yazılır?
Örnek: Öğleüstü, yer altı çalışması yapılacak.
Cevap:
7. Düşünce, hayat tarzı, politika vb. anlamlar bildirdiğinde “doğu” ve “batı” sözlerinin ilk harfi nasıl yazılır?
Örnek: Medeniyet, Doğu'da doğmuştur. – Odamın penceresi doğuya bakıyor.
Cevap:
8. “Dünya, güneş, ay” kelimeleri gezegen anlamı dışında kullanıldıklarında nasıl harfle başlar?
Örnek: Bu yeni dünyaya da alıştık. – Uzay aracı Ay'a iniş yaptı.
Cevap:
9. Yer adında ilk isimden sonra gelen deniz, nehir, göl, dağ, boğaz gibi tür adları büyük harfle başlar.
Örnek: Hazar Gölü
Buna göre “Ağrı dağı, ülkemizin en yüksek dağıdır.” cümlesinde yanlış yazılan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
10. Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu esas alınır.
Örnek: mm'den, kg'ı
Buna göre “dm'yi, mg'den, l'den, km'den” kısaltmalarından yazımı yanlış olanın doğru şekli nasıldır?
Cevap:
11. Bağlaç olan “ki” daima ayrı yazılır.
Örnek: Erken gidelim ki işlerimiz de erken bitsin.
Buna göre “Geldimki mutfaktaki tabaklar yere düşmüş.” cümlesinde yanlış yazılan “ki”nin doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
12. Ölçü birimlerinde hangi kısaltmalar kullanılır?
Örnek: m (metre), g (gram), kg (kilogram), l (litre), m² (metrekare)...
Cevap:
13. Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.
Örnek: Bürüksel lahanası
Buna göre “Su vanasını İngiliz Anahtarı ile açtık.” cümlesinde yanlış yazılan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
14. Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük harfle başlar.
Örnek: Kurban Bayramı, 16 Haziran 2024 Pazar gününe denk geldi.
Buna göre “9 Nisan salı günü ramazan bitti.” cümlesinde yanlış yazılan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
15. Sıra sayıları ekle gösterildiklerinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılır, nokta konmaz.
Örnek: 2'nci
Buna göre “Yarışmada 6'ıncı sıradan 3'üncü sıraya yükseldim.” cümlesinde yanlış yazılan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:
16. “Hane, name, zade, zede” ifadeleriyle kurulan birleşik kelimeler bitişik yazılır.
Örnek: aşhane, şartname, beyzade
Buna göre “Miras için dayızadelerime vekâlet name verdim.” cümlesinde yanlış yazılan sözcüğün doğru yazımı nasıldır?
Cevap:

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yapılmıştır?

- A) İnsan hangi amaç hangi gaye için çalışırsa çalışsın asla doğruluktan ayrılmamalı.
- B) Dalgalar ve rüzgârlar daima yetenekli denizcilerin yanındadır.
- C) İnanmak başarmanın yarısıdır diyenler, ne doğru söyler.
- D) Erhan Bey, bu sabah balkonda saatlerce kitap okudu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde gereksiz sözcük kullanılmıştır?

- A) Gözlerindeki zekâ pırlıtlısını fark edince onu sınava hazırladık.
- B) Yaban hayvanları ile dolu bu orman, turistlerin ilgisini çekiyor.
- C) İyiliğin değeri, ondan söz edilmediği sürece artar.
- D) Her yıl binlerce kişi İngilizce ve Almanca dillerini öğrenmek için kursa gidiyor.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyimın yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır?

- A) Çok uyanık biridir, onunla başa çıkamazsın.
- B) Gururu onun için her şeyden önce gelir, hiçbir zaman el etek öpmez.
- C) Sözünün eri biri olduğunu herkes biliyordu.
- D) Yüzünün derisi kalın bیریdi, hiç kimseden korkmazdı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlamca çelişen sözlerin bir arada kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmıştır?

- A) İnşaattaki boya işi tam olarak bitti sayılır.
- B) Onunla düşüncelerimiz taban tabana zıddır.
- C) O, tuttuğunu koparan çok gayretli bir gençtir.
- D) Maaşıma zam beklerken işimden oldum.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıralama (mantık) yanlışlığından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Tartışmalı konulardan olabildiğince uzak duralım.
- B) Yaşam her insana hiçbir zaman aynı güzellikleri sunmaz.
- C) Bundan altmış yıl önce değil mum, elektrik bile yoktu ilçemizde.
- D) İnsanlar nedense azla yetinmeyi bilmiyor.

6. Anlam bakımından düzgün bir cümlede sözcükler yerli yerinde kullanılır. İfademizde gereksiz unsurlara yer verir veya anlatacaklarımızı eksik bir biçimde dile getirirsek anlatım bozukluğu yaparız.**Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamadakin-den farklı bir anlatım bozukluğu vardır?**

- A) Elif ile Ahmet karşılıklı konuşarak bu soruna bir çözüm aradılar.
- B) Bu konuda gençleri azımsamak doğru değil.
- C) Tüm ayrıntıları üç saat süreyle görüştüler.
- D) Kulağıma eğilerek alçak sesle bir şeyler fısıldadı.

7. Aynı anlama gelen, aynı görevi karşılayan söz veya söz öbeklerinin bir cümlede birlikte kullanılmasından doğan anlatım bozukluğudur. Cümledeki herhangi bir sözcük cümleden çıkarıldığında anlamda hiçbir değişiklik olmu-yorsa o sözcük gereksiz kullanılmıştır.**Aşağıdaki cümlelerin hangisi yukarıda açıklaması verilen anlatım bozukluğuna örnek oluşturmaz?**

- A) İki kardeşten en küçüğü arkadaşımды.
- B) Bilgili insanlardan yararlanmayı, istifade etmeyi bil-meliyiz.
- C) Günümüzde gençler büyüklerine saygı ve hürmet göstermiyor.
- D) Tecrübeli bir yönetici, değerli bir bilim insanıdır.

8.

- ◆ Anlam bakımından birbirleriyle çelişen iki sözcüğün aynı cümlede kullanılması anlatım bozukluğuna yol açar.
- ◆ Cümle içindeki herhangi bir sözcüğün ya da söz öbeğinin olması gereken yerde değil de başka bir yerde kullanılması, cümlede anlam bulanıklığına yol açar.
- ◆ Bir cümle içerisinde aynı anlama gelen sözcüklerin bir arada kullanılması anlatım bozukluğuna sebep olur.

Hangi cümlede yukarıdaki anlatım bozukluklarından herhangi biri yapılmamıştır?

- A) Bu sabah çok midem bulanıyor.
- B) Elbet de kitabı o almış olabilir.
- C) Bu başarılı çıkışıyla herkesin gözüne battı.
- D) Şimdi bu gereksiz ve işe yaramaz eşyaları toplamanın amacı ne?

9. Ormanda yetişen bir çam fidanını salonunuzdaki saksıya ekemezsiniz.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eş anlamlı sözcüklerin bir arada kullanılması
- B) Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması
- C) Birbiriyle çelişen sözlerin bir arada kullanılması
- D) Anlamı başka sözcükte bulunan bir sözcüğün gereksiz yere kullanılması

10. Aşağıda verilen cümlelerin hangisinde mantık hatasından kaynaklı bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Eminim seninle güreşmek onun için de kolay değildi galiba.
- B) Komutan gidince askerler kafasız kaldı.
- C) Trafik kazasında hayatını kaybedenlere başsağlığı dilendi.
- D) Beni de düş kırıklığına uğrattın.

11. Atasözleri ve deyimler, kalıplaşmış sözler olduğu için eş anlamlılarıyla bile olsa bu sözlerdeki kelimeler değiştirilemez ve anlamına uygun olmayan yerlerde kullanılmaz.

Buna göre;

- I. Atalarımız "Vakit, nakittir." demişler.
- II. Diz dize vermeyince taş yerinden oynamaz.
- III. Cahile söz (laf) anlatmak deveye hendek atlatmaktan güçtür.
- IV. Güvenme dostuna, saman doldurur postuna.
- V. Kurt kocayınca aslanların maskarası olurmuş.

cümlelerinin hangilerinde atasözleri ve deyimlerin yanlış kullanılması anlatım bozukluğuna neden olmuştur?

- A) I ve II
- B) II ve V
- C) III ve IV
- D) IV ve V

12.

- I. Akşam, hava kararmadan evde olmalıyım.
- II. Bu soğukta mutlaka sizler de üşüyor olmalısınız.
- III. İptal edilen sınav yinelenecek ve tekrarlanacak.
- IV. Reklam aramız var şimdi, onu izleyelim.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerinde yapılan anlatım bozukluğunun nedeni aynıdır?

- A) I ve III
- B) II ve III
- C) II ve IV
- D) I ve IV

13. Aynı cümlede anlamca çelişen ifadelerin bulunması bir anlatım bozukluğuna yol açar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde buna örnek olabilecek bir kullanım söz konusudur?

- A) Pek büyük bir serveti olduğundan emin idiler.
- B) En şiddetli münakaşa, kumpanyanın ismi için olmalı.
- C) Pırlanta gerdanlığı da tek taş küpesi de zümrüt yüzüğü de kendinin olsun!
- D) Gönderdiğim paketi eminim bugüne kadar almış olmalısınız.

14. Farklı durum veya duyguları dile getiren sözlerin cümlede birlikte kullanımından doğan anlatım kusurudur. Çelişen sözler arasında genellikle kesinlik–olasılık yönünden bir anlam zıtlığı bulunur. Bu anlatım bozukluğu gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğuyla hemen hemen aynıdır. Ancak burada sözcük fazlalığının yanı sıra bir de birbirine zıt ifadeler bulunur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi bu açıklamaya örnek oluşturur?

- A) Kesin onunla birlikte gitmiş olabilir.
B) Bu yol yaya yürümeyle bitmez.
C) Bu gece ısı sıfırın altında eksi beş derece olacak.
D) Bağırarak yüksek sesle bir şeyler anlatıyordu.

15. Cümlede önce gelmesi gereken unsurların sonra, sonra gelmesi gerekenlerin önce gelmesi durumunda anlatım bozukluğu ortaya çıkar. Bu yanlışlık daha çok, zarf olarak kullanılması gereken kelimelerin sıfat görevinde kullanılması hâlinde görülür.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu durumu örnekleyen bir anlatım bozukluğu yoktur?

- A) En doğal vatandaşın hakkını koruyamıyorlar.
B) Programımız için aldığınız yaraları gösterir misiniz?
C) Mehmet Akif, ölümünün 15. yılında törenlerle kutlandı.
D) 50'ye yakın Alman parlamentosundan insan vardı orada.

16. Bir kelimenin kendi anlamı dışında kullanılması yanlış anlaşılmalara ve anlatım bozukluklarına yol açar. Bu yanlışlıklar kelimelerin anlamı tam olarak bilinmediği zaman daha çok ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdakilerin hangisi parçada ifade edilen anlatım bozukluğuna örnek olarak verilebilir?

- A) Etrafı kapsayan bu koku az ilerideki dereden geliyordu.
B) Yaklaşık iki yıla yakın bir zamandır Konya'da oturuyorlar.
C) Sen resim yapmayı benden çok seviyorsun.
D) Çok az lakırtı söylediği için sevdiği arkadaşları bile kendisini iyice anlayamamışlardı.

17. Eş anlamlı kelimeleri uygun olmayacak biçimde birbirinin yerine kullanmak anlatım bozukluğuna sebep olur.

Aşağıdakilerin hangisinde bu nedenden kaynaklı bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) 80 bin civarında göz taramasından geçirilmiş hastamız var ve bu hastaların her biri çok genç.
B) Çocuğun üstü kafası çamurla bezenmişti.
C) Bu dersane herkesi ücretsiz üniversite sınavına hazırlıyor çünkü birçok öğrencinin buna ihtiyacı var.
D) Kurumuş olan çiçekleri vazodan çıkardım.

18. Anlatılmak istenilenler dilin kurallarına uygun olarak açık, yalın ve anlaşılır biçimde ifade edilirse anlamlandırma işi tam olur. Aksi hâlde yanlış anlaşılmalar, söyleyiş yanlışları ve anlatım bozuklukları ortaya çıkar.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Dünya televizyonları tekrar tekrar vurulan sivilleri gösteriyor.
B) Tevfik Fikret yaşantısının son dönemlerini bunalım içinde geçirmiştir.
C) Biz şimdi Evliya'nın hayalhanesinden aktardığı tatları unutmadan gerçeklere dönelim.
D) "Sütten dili yanan ayrıntı üfleyerek içer." diyen atalarımız çok haklı çıktı.

1 - 4. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

(I) Yıldırımlar çoğunlukla uçaklara çarpar. (II) Uçaklar elektrik yüklü bölgelerden geçerken de mutlaka yıldırım oluşumu tetiklenebilir. (III) Yıldırım bir uçağa çarptığında hiç zarar ve ziyan vermeyebileceği gibi uçakta ciddi hasara da yol açabilir. (IV) En son yıldırımların sebep olduğu kaza 1988 yılında meydana geldi. (V) Sonraki yıllarda ise yıldırımların uçaklar üzerindeki etkilerinin belirlenmesi sonucunda etken koruma teknikleri geliştirildi.

1. Metnin II. cümlesindeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "geçerken" kelimesi "geçerlerken" şeklinde yazılarak
- B) "de" bağlacı cümleden atılarak
- C) "mutlaka" kelimesi cümleden atılarak
- D) "oluşumu" kelimesi yerine "çarpması" kelimesi getirilerek

2. III. cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "vermeyebileceği" kelimesi "vermeyeceği" şeklinde yazılarak
- B) "ciddi" kelimesi yerine "önemli" kelimesi kullanılarak
- C) "yıldırım" kelimesi "bir uçağa" sözünden hemen sonra kullanılarak
- D) "ve ziyan" ifadesi cümleden çıkarılarak

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde metnin IV. cümlesindeki anlatım bozukluğunun benzeri yapılmıştır?

- A) Geçmişteki anılar bazen hüzünlendirir beni.
- B) Bu problemler sana özel bir durum değil.
- C) Ektiğim fidanlar meyveye durdu.
- D) Yoğurt fazla dışarıda kalınca ekşimiş.

4. Metnin V. cümlesindeki anlatım bozukluğunun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması.
- B) Sözcüğün yanlış anlamda kullanılması.
- C) Gereksiz sözcük kullanılması.
- D) Anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılması.

5. "Okulu çok seviyor fakat ödevlerini ihmal etmiyordu."

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "fakat" bağlacı yerine "ayrıca" yazılarak
- B) "çok" sözcüğü cümleden çıkarılarak
- C) "fakat" sözcüğü yerine "ancak" getirilerek
- D) "ödevlerini" sözcüğündeki "-i" eki çıkarılarak

6. Cümlede anlamca ters düşen, çelişen sözcüklerin birlikte kullanılması anlatım bozukluğuna yol açar.

Aşağıdakilerden hangisi bu kuralı örneklendirmektedir?

- A) Sizi mutlaka Berkay aramış olsa gerek.
- B) Dayımla birlikte bu akşam maça gideceğiz.
- C) Ali'nin sahilde çektiği resimlere bakıyorduk.
- D) Kemal Bey'in referansı yüzünden işe alındım.

7.

- I. Yolculuk rahat geçer sanmıştım ama yanılmışım.
- II. O kadar uğraştığına da değmedi ki garibim sevinisin.
- III. Dağdan buz gibi su geliyordu köy meydanındaki havuza.
- IV. Havuzun kapaklarını açıp suyu boşalttılar dün gece.

Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde anlam belirsizliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gereksiz kullanılmıştır?

- A) Olayın şokuyla ayağa fırladı.
- B) Babam kardeşimle aramızdaki sorunu hemen çözü-
verdi.
- C) Onun görüşlerini dikkate almalıyız.
- D) Suskun tavrıyla insanlardan ayrılırdı.

9.

- 1- Müdür Bey'le bu konuyu dün konuştuk.
- 2- Yüksek sesle bağırarak konuşuyordu.
- 3- Yaklaşık üç saat kadar oturduk.
- 4- Bu konuyu yeniden bir daha görüşelim.

Yukarıda verilen cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu yoktur?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

10. Çiçeklere yeteri kadar sevgi vermezseniz çiçek solabilir hatta size küsebilir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz sözcük kullanımı
- B) Sıralama ve mantık yanlışlığı
- C) Sözcüğün yanlış yerde kullanılması
- D) Anlam belirsizliği

11. Aşağıdaki cümlelerde geçen deyimlerden hangisinin anlamı verilen durumla çelişmektedir?

- A) O kadar hastaydı ki yüzünden kan damlıyordu.
- B) Son işinde başı ağrımış, günlerce sıkıntı çekmişti.
- C) Akrabalarını el üstünde tutar, onlara ikramda kusur etmezdi.
- D) Derslerine çok çalışmış, öğretmenin gözüne girmişti.

12. Hangi cümledeki anlatım bozukluğu yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Her kuruşun değerini bilir, parasını hep sokağa atar. (Deyim yanlışlığı)
- B) Dün aradığını saklıyormuş. (Anlam belirsizliği)
- C) Hatıra ve anılara dalmış, kimseyi duymuyordu. (Gereksiz sözcük kullanımı)
- D) Size kültür varlıklarının bugüne kalıtımını göstermek istedik. (Sözcüğün yanlış yerde kullanımı)

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yapılmıştır?

- A) Uçağımız havaalanına yaklaşınca yere doğru alçalmaya başladı.
- B) Öğrencilerden biri öğretmene soru sordu.
- C) Trafik kazalarında her yıl binlerce insanımız ölüyor.
- D) Sıcak havalarda kapalı yerde durmak en iyisi.

14. Deyimlerin yanlış anlamda kullanılması anlatım bozukluğuna yol açar.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sıra dışı hayallere kapıldı, artık bir başka ülkeye gitmek istiyordu.
- B) Seninle bir daha görüşemeyeceğimizi ikimiz de bal gibi biliyorduk.
- C) O kadar iyi bir insan ki herkesin nabzına göre şeker veriyor.
- D) İşleri tıklarında diye pek bir sevinçli.

1

A

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- ▲ Kendilerini kovalayanlardan kurtulmalarına rağmen tehlike henüz geçmiş değildi.
- Polis, kadının çantasını alan çocuğu arkasından bir süre kovaladı.
- ☆ O kaçmalar, kovalamalar, kışkırtıcı hareketlerin hepsi onda da vardı.
- ◆ Sen kim oluyorsun da beni kendi yerimden kovuyorsun?

B

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- ▲ Koltuğuna oturdu, Haliç'in bulanık sularına daldı.
- Tiyatroda sorunlar su yüzüne çıkmış, bunların neler olduğu anlaşılmıştır.
- ☆ Böyle su götürmez konular her zaman tartışmaya açıktır.
- ◆ Şoförken artırdığım parayla burayı almıştım çünkü o vakit su gibi para akıyordu.

Yukarıdaki soruların cevapları hangi seçenekte doğru verilmiştir?

	A Sorusu	B Sorusu
A)	●	☆
B)	☆	●
C)	◆	☆
D)	▲	◆

- 2 Parçaların hangi cümlelerinde anlatım bozukluğu olduğunu bulunuz. Anlatım bozukluğu olan cümlelerin numaralarını kullanarak şifreyi çözünüz.

I. Parça: (1) Her yeni başlayana yöneltilen tebessümle süslenmiş selamlara aynı içtenlikle ve samimiyetle karşılık veriyorum. (2) Bu ilk günde verilen dosyalara göz gezdirirken bakışlarım arada bir, yanı başımdaki pencereden dışarı kayıyor. (3) Rümeyza Hanım, yanıma yaklaşip pencereden bakınca ne görüyorsun diye soruyor.

II. Parça: (1) Arkadaşlarımdan biri, Gazi Çavuş'a şeytanın yiyip içtiği şeyleri sorunca "Gübre yer, pis yerlerde yaşar." demişti. (2) Yemeğe başlamadan önce mutlaka ve kesinlikle besmele çekmemizi isterdi. (3) Yemeğe besmeleyle başlamazsak doymazdık çünkü "Yiyeceklerimizin çoğunu şeytan yemiştir." diye anlatırdı Gazi Çavuş.

Şifre: ○ ○

Cümlelerin numaraları "ŞİFRE" bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

- A) (1) (2) B) (1) (3) C) (2) (3) D) (3) (1)

3 Aşağıda Elâzığ Bilim Merkezinde yer alan bazı sergiler tanıtılmıştır:

- I. **Bilim Sergisi:** Matematikten fiziğe, biyolojiden kimyaya tüm temel bilimlerin keşfedilebileceği muhteşem sergi sizleri bekliyor.
- II. **Karikatür Sergisi:** Tam üç yıla yakın bir zamandır beklenen çarpıcı karikatür sergisi yarın açılıyor.
- III. **Çocuk Sergisi:** Karşılıklı mektuplaşmaların yer aldığı çocukları oldukları gibi gösteren bambaşka bir sergi.
- IV. **Kültür ve Sanat Sergisi:** Kültür ve sanat konusunda gençleri azımsamak doğru değil çünkü bu sergiyle onları azımsamamanız gerektiğini anlayacaksınız.

Bu sergilere giden bir öğrenci grubu; sergi alanının dışındaki duvarlara asılı, sergileri tanıtmak amacıyla asılmış, afişler üzerinde bulunan cümleler ile ilgili yorumlar yapmıştır. Bu yorumlar şunlardır:

Canan: Bu cümlede herhangi bir anlatım bozukluğu bulunmamaktadır.

Gözde: Bu cümlede anlamca çelişen sözcükler bir arada kullanıldığından anlatım bozukluğu vardır.

Caner: Bu cümlede sözcüğün yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklı olarak anlatım bozukluğu olduğu söylenebilir.

Murat: Bu cümlede gereksiz sözcük kullanımından kaynaklı anlatım bozukluğu vardır.

Buna göre öğrencilerin yorum yaptığı sergilerle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

	Canan	Gözde	Caner	Murat
A)	II	IV	III	I
B)	IV	II	III	I
C)	I	II	IV	III
D)	III	II	I	IV

4 Polybius şifreleme yöntemine göre alfabedeki harfler yatay ve dikey rakamların kesişimiyle gösterilir. Bu harfleri gösteren rakamların önce yatay sonra dikey alanı okunur. Bu şifreleme yöntemine göre Türk alfabesinin gösterildiği tablo şu şekildedir:

	1	2	3	4	5	6
1	A	B	C	Ç	D	E
2	F	G	Ğ	H	I	İ
3	J	K	L	M	N	O
4	Ö	P	R	S	Ş	T
5	U	Ü	V	Y	Z	

Bu şifreleme yöntemine göre aşağıdaki kutuda bir ifade gizlenmiştir.

54 - 11 - 35 - 33 - 25 - 45
44 - 41 - 55 - 13 - 52 - 32
32 - 51 - 33 - 33 - 11 - 35 - 25 - 34 - 25

Polybius şifreleme yöntemine göre yukarıdaki kutuda gizlenmiş anlatım bozukluğu türünün örneği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dün gördüğüm Esra'nın çantası kaybolmuş.
- B) Kurulan dizi setinde 80'lerin yaşamı hissediliyor.
- C) Soruların hepsini kesinlikle doğru işaretlediğimi sanıyorum.
- D) Bundan sonraki hayatını nasıl devam ettireceğini bilmiyorum.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

anlatım bozukluğu, gereksiz sözcük kullanımı, yanlış anlamda sözcük kullanımı, deyimlerin yanlış anlamda kullanımı, sözcüğün yanlış yerde kullanımı, sıralama ve mantık hatası, anlamca çelişen sözcüklerin bir arada kullanılması, açıklık, anlam belirsizliği, öge eksikliği, noktalama eksikliği, anlaşılabilirlik, azlık-çokluk, öncelik-sonralık, önemlilik-az önemlilik

- Aynı anlama gelen, aynı görevi karşılayan ek, sözcük veya sözcük gruplarının cümlede birlikte kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğuna ne ad verilir?
Örnek: Yol boyunca yaya yürüdüm.
Cevap:
- Yazılış ve okunuşu benzer sözcüklerle yakın anlamlı sözcüklerin anlamının karıştırılması nedeniyle oluşan anlatım bozukluğuna ne ad verilir?
Örnek: Kendine özgün fikirleri vardı. (özgü)
Cevap:
- Yanlış yerde kullanılan sözün cümledeki anlamın değişmesine neden olduğu anlatım bozukluğuna ne denir?
Örnek: Çok başım ağrıyor. (Başım çok ağrıyor.)
Cevap:
- Deyimlerin, anlamlarının dışında kullanılması veya sözcüklerinin değiştirilmesi nedeniyle oluşan anlatım bozukluğuna ne denir?
Örnek: Başarılarıyla göze battı. (göze girdi)
Cevap:
- Tamlamanın bir ögesinin eksikliği veya gerekli yerde virgülün kullanılmamasıyla oluşan anlatım bozukluğuna ne denir?
Örnek: Kardeşini gördüm. (Senin/onun kardeşin)
Cevap:
- Mantığa aykırı ifadelerin kullanımı veya azlık-çokluk, öncelik-sonralık, önemlilik-daha az önemlilik gibi açılardan yanlış sıralama yapılması nedeniyle oluşan anlatım bozukluğuna ne denir?
Örnek: Seçimi 5'e karşı 3 oyla kaybettim. (Seçimi 3'e karşı 5 oyla kaybettim.)
Cevap:
- Farklı durum veya duyguları anlatan sözlerin birlikte kullanılmasıyla oluşan anlatım bozukluğuna ne denir?
Örnek: Kesinlikle bugün gelebilir. (Kesinlikle bugün gelir. ↔ Bugün gelebilir.)
Cevap:
- Aynı anlama gelen sözlerden biri cümleden çıkarıldığında cümlede anlamında daralma ya da bozulma olmaz.
Örnek: "Henüz daha gelmedi." cümlesinde aynı anlama gelen "henüz-daha" sözcüklerinden biri çıkarılmalıdır. Buna göre "İhtiyar ve yaşlı bir insanım." cümlesinde çıkarılabilecek sözcükler hangileridir?
Cevap:
- Cümlede bütün sözcükler ifade edilmek istenen anlama uygun kullanılmalıdır.
Örnek: "Petrol ücretleri çok pahalıydı." cümlesinde "ücret" yerine "fiyat" sözcüğü kullanılmalıdır. Buna göre "Vesikalık resim çektirdim." cümlesinde yanlış anlamda kullanılan sözcük hangisidir?
Cevap:
- Yanlış yerde kullanılan söz, cümlede anlamını değiştirebilir.
Örnek: "Yeni eve geldim." cümlesinde evin mi yeni olduğu yoksa eve mi yeni geldiği belli değildir. Buna göre "İki liseli genç geldi." cümlesinde hangi sözcüklerin yeri değiştirilirse anlatım bozukluğu giderilir?
Cevap:
- Deyimler, kalıplaşmış ve belli anlamları olduğundan değiştirilemez.
Örnek: "İyiliklerine göz yumduk." cümlesindeki deyim verilmek istenen anlamı karşılamamaktadır. Buna göre "Korkudan canı burnuna geldi." cümlesinde kullanılması gereken doğru deyim nedir?
Cevap:
- Noktalama yanlışlığı, anlam belirsizliğine neden olabilir.
Örnek: "Gazeteci bayana soru sordu." cümlesinde kimin soru sorduğu belli değildir. Buna göre "Genç doktorla konuştu." cümlesindeki anlam belirsizliğini gidermek için hangi sözcükten sonra virgül konmalıdır?
Cevap:
- Cümlede verilen kavramların önem sırasının karıştırılması anlatım bozukluğuna yol açar.
Örnek: "Makarna hatta güveç bile yapabilirim." cümlesinde; güveç yapmak, makarna yapmaktan daha zor olduğu için mantık ve sıralama hatası vardır. Buna göre "Bırak yürümeyi, koşamaz bile." cümlesinde hangi eylemlerin yer değiştirmesi sıralama ve mantık hatasını düzeltir?
Cevap:
- Kesinlik ve olasılık bildiren ifadelerin bir arada kullanılması anlatım bozukluğuna yol açar.
Örnek: Eminim pişman olmuş olabilir. (Eminim pişmandır. ↔ Pişman olmuş olabilir.) Buna göre "Burada tam 3 yıl kadar kaldım." cümlesinde çıkarılabilecek sözcükler hangileridir?
Cevap:

1. Aşağıdakilerin hangisinde virgül anlam karışıklığını önlemek için kullanılmıştır?

- A) Yaptıkları saymakla bitmez: hırsızlık, iftira, yaramazlık...
- B) Çay bize bir şey öğretti: Bekleyen her şey acır, soğur.
- C) Gençlerin elinde en çok tablet, akıllı telefon var şimdilerde.
- D) Genç, doktorun söylediklerini anlamakta zorlandı bir an.

2. Aşağıdakilerin hangisinde nokta yanlış kullanılmıştır?

- A) Tabelada Prof. Dr. Büşra Özdemir yazıyordu.
- B) Nadire bu sene okul birincisi olamayacak gibi.
- C) 21. Haziran. 2016 tarihinde Ay tutulması gerçekleşecek.
- D) Mısır, arpa, buğday vb. hayvan yemi üretiminde önemli bir yer tutar.

3. Bu konuyu başka bir açıdan ele alalım () son on beş yirmi yılın bazı sorunlarını hatırlayalım () ilköğretim seferberliği, çok partili hayata geçiş, tarımın makineleşmesi ()

Yukarıdaki parçada yay ayrıçla belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmiştir?

- A) (,) (:) (...)
- B) (,) (:) (,)
- C) (,) (:) (,)
- D) (,) (:) (,)

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru işaretinin kullanımını yanlışdır?

- A) Kitabı bana vermiş miydin, vermemiş miydin şimdi hatırlamıyorum?
- B) Şairimizin 1987 (?) yılında öldüğü sanılıyor.
- C) Deniz ufkunda bu top sesleri nereden geliyor?
- D) Buranın bizim evden ne farkı var?

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde emin olunmayan veya bilinmeyen bir bilgiyi belirtmek için kullanılan bir noktalama işareti vardır?

- A) Gelecek hafta düzenlenecek seminer üç gün (?) sürecektir.
- B) Bu test kitabını iki günde (!) çözüp bitirmiş akıllı.
- C) Sayın sürücüler! Geçiş üstünlük hakkı her zaman yalarındır.
- D) Alo! Haydi binecekseniz binin, yoksa gidiyorum!

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) Kar yağışı nedeniyle hangi ilçelerde okullar tatil edilmiş?
- B) Sen güldün mü içimdeki çocuğun neşesi yerine geliyor?
- C) Kazadan sadece iki kişi mi kurtulabilmiş?
- D) İzleyebildin mi bari önerdiğim filmleri?

7. İki noktanın kullanım alanları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kendisinden sonra örnek verilecek cümlelerin sonuna konur.
- B) Kendisinden sonra açıklama yapılacak cümlelerin sonuna konur.
- C) Virgülle ayrılmış örnekleri farklı örneklerden ayırmak için konur.
- D) Genel ağ adreslerinde kullanılır.

8. ◆ Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
- ◆ Kişi adlarından sonra gelen saygı ve unvan sözlerine getirilen ekleri ayırmak için konur.
- ◆ Belirli bir tarih bildiren ay ve gün adlarına gelen ekleri ayırmak için konur.

Kesme işareti (') aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu işlevlerinin dışında kullanılmıştır?

- A) Başvurular 5 Ekim'e kadar sürecektir.
- B) TDK'nin sayfası yeniden değiştirilmiş.
- C) Tuba Hanım'dan aldığım çantayı çok beğendim.
- D) Fatih Sultan Mehmet'i anıyoruz bugün

9. Hoşgörülü olmak ne demektir () Hoşgörülü olmak () söylenenleri dikkatle dinleyip tarafsız bir görüşle inceledikten sonra yargıya varmaktır () Başkasının düşüncelerini incelemeyen neden reddedelim () Neden bu düşünceleri küçümsemeye kalkalım () Onları savunmak olanak dışı mıdır () Biraz olsun gerçek payı yok mudur bu sözlerde ()

Yukarıdaki parçada parantezle belirtilen yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) (.) B) (?) C) (:) D) (,)

10. I. Benim mi Allahım bu çizgili yüz
II. Neden böyle düşman görürsünüz
III. Rüzgârdan bir haber sezilmez, niçin
IV. Bir gün sırlarını getirmek için çıktı yola

Yukarıdaki ifadelerin hangisinde soru işareti kullanmaya gerek yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

11. İki tür şiir vardır: Sesleriyle, sese dayalı üsluplarıyla öne çıkanlar; sesi belirgin olmakla beraber imge dünyaları ve çizdikleri dünyalarla belirginleşenler. Birinci tür şiir, kişiyi sesiyle sarar ve onu kendine tutsak eder; ikinci tür ise insanı kendi özgün sesiyle baş başa bırakarak ona yeni şiirler yazdırır. Birinci tür, kolay taklit edilir; ikinci türü taklit etmek zordur.

Yukarıdaki parçada noktalı virgül hangi görevde kullanılmıştır?

- A) Cümle içinde virgüllerle ayrılmış eş görevli kelime gruplarını birbirinden ayırmak için konur.
B) Öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
C) İki kiden fazla eş değer öge arasında virgül bulunan cümlelerde öznenen sonra konur.
D) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.

12. Dostlarım () Lütfen beni dinleyin () Herkes dinliyor mu () Size acı bir haber vermek istiyorum () Yolda bir kaza olduğu için konuklarımız gelemeyecek.

Parçada yay ayrıçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) (!) (,) (?) (:) B) (,) (!) (?) (...)
C) (,) (!) (?) (:) D) (!) (!) (...) (,)

13. Aşağıdakilerin hangisinin sonuna diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Isınmaz mı acaba ellerimde kan
B) Rüyalara uzattığım, bu eller miydi
C) Neden boş geçen yollardan içim ezik
D) Dolaşır ovalarında sonsuzluğun

14. Bütün bunlardan şu sonuca varıyoruz () Umutsuzluk () seçim yapmamak değil () bir eylemsizliği sürdürmektir ()

Parçada yay ayrıçla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (;) (,) (:) (.) B) (:) (,) (-) (,)
C) (:) (,) (:) (.) D) (:) (,) (,) (...)

15. Hayatın boyunca dikkat etmen gereken iki şey var () Sofrada elini, mecliste dilini kısa tutmak.

Yukarıdaki cümlede yay ayrıçla belirtilen boşluğa aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) (.) B) (... C) (:) D) (,)

16. Benim çok renkli bir yaşantım oldu () Karacaoğlan () Pir Sultan () Yunus Emre gibi şairlerle büyüdüm ()

Bu parçadaki parantez içi boşluklara sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (,) (,) (,) (,) B) (,) (,) (,) (,)
C) (...) (,) (,) (,) D) (,) (,) (,) (,)

1. Bir nar ağacı vardı, bir de darağacı () namerde nar düştü, yiğide darağacı.

Yukarıdaki cümlede yay ayrıçla belirtilen boşluğa aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) (.) B) (...)

- C) (:) D) (;)

2. Aşağıdakilerin hangisinde ayrıç () işareti, ötekilerden farklı bir görevde kullanılmıştır?

A) Sınavda fiiller (eylemler) ile ilgili soru vardı.

B) Türkiye üç tarafı denizlerle (Karadeniz, Akdeniz ve Ege Denizi) çevrili bir yarımadadır.

C) Düşüncelerinde subjektif (öznel) olmadığı belli.

D) “-yor” eki düz geniş ünlü (sesli) ile biten eylemlerin sonuna geldiğinde ünlüleri daraltır.

3. Şimdi ne yararı var (1) “Senden mi (2) benden mi (3) kaynaklanıyor (4) bu hallere düşmemiz (5)” diye sormamın (6)

Yukarıdaki cümlede numaralanmış yerlerin hangi ikisine soru işareti getirilmelidir?

- A) 1 ve 5 B) 2 ve 3

- C) 3 ve 4 D) 5 ve 6

4. () Nerede kaldın? Beni hiç yoklamadın evlâdım () Haklısın () bende kabâhat ki haber yollamadım. Bilirim çoktur işin () sonra bizim yol pek uzun. Hele dinlen azıcık, anlaşılın yorgunsun. Bereket versin ateş koydu demin komşu kadın; üşüyorum eşiver mangalı () eşiver de ısın.

Yukarıdaki parçada yay ayrıçlarla belirtilmiş yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (→) (.) (:) (,) (.) B) (“) (:) (!) (,) (.)

- C) (→) (!) (,) (,) (.) D) (“) (!) (,) (“) (.)

5. Aşağıdakilerden hangisi üç noktanın kullanım alanlarından biri değildir?

A) Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerin sonuna konur.

B) Sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığını göstermek için konur.

C) Cümleye alay veya kinaye anlamı kazandırmak için konur.

D) Ünlem ve seslenmelerde anlatımı pekiştirmek için konur.

- 6.

◆ Kütüphaneye ne zaman gideceğiz?

◆ Fuzuli 1946'da (?) doğmuştur.

◆ Kaç yaşındasınız?

◆ Bu diyetle zayıflayacağını mı sanıyorsun?

Yukarıdaki cümlelerde soru işareti kaç farklı görevde kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

7. Aşağıdakilerden hangisinde soru işaretinin kullanılması gereksizdir?

A) Ağaçlar erken mi yaprak döktü?

B) Tedavi için Ankara'ya mı, İstanbul'a mı gideceksin?

C) Aradı mı aramadı mı, bilmiyorum?

D) Eylül, ekim ve kasımın sonbahar ayları olduğunu bilmiyor musunuz?

8. Kutadgu Bilig'de () Hangi bey memlekette adil kanun koydu ise o bey memleketini tanzim etmiş ve halkının gününü aydınlatmıştır () () denilmektedir.

Parçada yay ayrıçlarla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (“) (...) (“) B) (→) (:) (“)

- C) (:) (.) (“) D) (“) (.) (“)

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışlığı yapılmamıştır?

- A) Reklamlarda, haberlerde, filmlerde: her yerde yeni çıkan o ürün vardı artık.
- B) Bağırarak konuşmaktan hoşlanmaz, dağınık kıyafetle, kocasına bile görünmez bir kadın.
- C) Biz Şarklı'lar neden ille her şeyi büyütüp efsaneleştiririz?
- D) İzmir, Türkiye'nin Ege Bölgesi'nde yer alan illerinden biridir.

10. Hangi seçenekte eğik çizginin kullanımıyla ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) Ey mavi göklerin beyaz ve kızıl süsü / Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü
- B) Üçüncü yazılımızı 28/05/2008 tarihinde olacağız.
- C) Gebze / Kocaeli arası bir saat sürmüştü.
- D) Fiile getirilen -malı/-meli eki, fiile gereklilik anlamı katar.

11. Aşağıdakilerden hangisinde iki noktanın kullanım amacı diğerlerinden farklıdır?

- A) Soruma gayet kısa bir cevap verdi: Evet, ben attım.
- B) Bu mevsimin meyveleri: portakal, mandalina, elma...
- C) Topraklarımızda yetişen ürünler: şeker pancarı, kuru fasulye, mısır ve hububat.
- D) Bu ünite de öğreneceklerimiz: fiillerin anlam özellikleri, atasözleri, söz sanatları....

- 12. Ne zaman ödev yapmak üzere derslerinizin başına otursanız yapmanız gereken başka şeyleri hatırlıyorsunuz değil mi () Siz de aynı anda birçok işi bir arada yaparlardan mısınız yoksa () Bilgisayarda yazı yazarken bir yandan da arkadaşlarınızla mesajlaşıp () e-postalarınızı okuyup () internet üzerinden oyun oynayıp ödeviniz için gerekli bilgileri bulmak üzere kaynak taraması yapmak sizin için olağan bir şey mi ()**

Yukarıdaki parçada yay ayrıçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (?) (.) (,) (;) (?)
- B) (,) (,) (?) (,) (.)
- C) (?) (,) (,) (;) (.)
- D) (?) (?) (,) (,) (?)

- 13. Napolyon () Bir tek şeyden korkarım () sınanmak () () demiş.**

Yukarıdaki cümlede yay ayrıçla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (→) (.) (.) (!) B) (") (.) (!) (")
- C) (") (.) (") (.) D) (") (:) (.) (")

- 14. Noktalama işaretleri cümlenin yapısını; sözün bağlantı yerlerini açık olarak göstermeye, okumayı ve anlamayı kolaylaştırmaya, sözün vurgu, ton gibi özelliklerini belirlemeye yarar. Noktalama işaretleri, trafik işaretleri gibidir. Trafik işaretlerine uymadığımızda birtakım kargaşalar yaşanır. Noktalama işaretlerine uymadığımızda da okuma ve anlamada kargaşa yaşanır. Okunan metinlerde anlam karışıklığı oluşur.**

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yukarıdaki açıklamada verilen kargaşadan söz edilebilir?

- A) Yaşlı kadına bir şeyler söyledi.
- B) Evet her gün süt içiyorum.
- C) Dün kitap okudum spor yaptım.
- D) Kitap okumayı alışkanlık hâline getirmeliyiz.

1. Tarih hüküm vermez (I) Hadiseler ve anlar hakkında verilen hükümleri tarafsızca kaydeder (II) Manalar ve sebepler üzerinde duran tarih değil (III) tarih felsefesidir (IV) O da her olay ve her şahıs hakkında ayrı hüküm vermez, olayların sebebini araştırır.

Yukarıdaki paragrafta numaralandırılmış yerlerden hangisine farklı bir noktalama işareti gelmektedir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayracın () kullanımını yanlışdır?

- A) Zuhuri — (Hamza'yı tutarak) Hey, görmüyor musunuz?
B) Verem (ince hastalık) bulaşıcıdır.
C) Dün (otobüs biletimi) almayı unutmuştum.
D) Cahit Sıtkı'yı (1910 - 1956) genç yaşta kaybettik.

3. Günlerimi () yani yirmi dört saatimi () nasıl geçirdiğimi soruyorsunuz () Deli misiniz siz ya da bilgin falan mı () Her günün yirmi dört saati ayakta olduğumu nereden anladınız ()

Yukarıdaki cümlede yay ayrıçla belirtilen yerlerin kaçına soru işareti konulmalıdır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4. Sonunda 3. teklik kişi iyelik eki olan özel ada, bu ek dışında başka bir iyelik eki getirildiğinde kesme işareti konmaz.

Aşağıdakilerden hangisi bu kuralla ilişkilendirilemez?

- A) Boğaz Köprümüzün güzelliği turistleri büyülüyor.
B) Amik Ovamızın bitki örtüsü yıllar geçtikçe tahrip oluyor.
C) Kuşadamızdaki liman, yaz aylarında yüzlerce turisti karşılayabiliyor.
D) Orta Anadolu'luların buluşma günümüz bugün.

5. Aşağıdakilerin hangisinde virgölün kullanılması anlam karışıklığını önlemiştir?

- A) Ayşe, uzun bir aradan sonra eve gitti.
B) Yaşlı, adama sertçe bakıyordu.
C) Dostlarıyla film izledi, yemek yedi.
D) Annesini, en sevdiği insanı, çok özlemişti.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısa çizgi (–) yanlış kullanılmıştır?

- A) 2000-2001 yılları benim için oldukça önemliydi.
B) En sevdiğim meyveden -portakaldan- almışlar.
C) İrili-ufaklı taşlardan topladım.
D) Osmanlı-Rus savaşlarını öğretmenimiz anlattı.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işareti yanlış kullanılmıştır?

- A) İstanbul-Ankara arasında gidip geliyor.
B) Hülya 11-08-2001 tarihinde doğdu.
C) Nasrettin Hoca (1208- ?) hakkında araştırma yaptım.
D) Arabamız B...'ya doğru ilerliyordu.

8. Öğretmen sınıftaki öğrencilere sordu (1) Neden iki kulağımıza karşılık bir dilimiz var (2) Çok dinleyelim (3) az konuşalım diye mi (4)

Yukarıdaki cümlede kaç numaralı yerlere soru işareti getirilmesi uygun olmaz?

- A) 1 ve 2 B) 2 ve 4
C) 1 ve 3 D) 3 ve 4

9 ve 10. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Nerede kaldın () Bak parantezi açtım, iki saattir seni bekliyorum.

— Yaa sorma! Nasıl trafik var anlatamam. Tam yola çıkmıştım, noktanın biri durduğu cümlelerin sonunu beğenmemiş “Durmam ben kardeşim burda, böyle cümle mi olur?” deyip duruyor. Bir sağa gidiyor, bir sola. Al sana işte, trafik felç.

— Ee, ne yaptınız peki?

— Yaa sorma diyorum ya. Bu da yetmezmiş gibi oradan bir ünlem peyda oldu, geldi noktanın yanına “Ağabey ben boştayım () sen istemiyorsan ben dururum burda.” diyor. Nokta bir yandan bağıriyor, ünlem bir yandan.

— Ee sonra ()

— Allah'tan tam zamanında imla kılavuzu yetişti imdadımıza ()

9. Yukarıdaki metinde yay ayrıçlar içine sırasıyla hangi noktalama işaretleri gelmelidir?

- A) (?) (,) (:) (.) B) (?) (,) (?) (.)
C) (!) (-) (:) (...) D) (!) (,) (?) (.)

10. Metinde geçen “Tam yola çıkmıştım, noktanın biri durduğu cümlelerin sonunu beğenmemiş.” cümlesindeki virgülün görevi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzun cümlelerde işi yapanı belirtmek için kullanılır.
B) Birbiri ardınca sıralanmış cümleleri ayırmak için kullanılır.
C) Eş görevli sözcük ya da sözcük gruplarını ayırmak için kullanılır.
D) Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra kullanılır.

- 11. Benim garip bir özelliğim var() Kendimi ön plana çıkarılmayı sevmiyorum() Ama çağlar atlasını() mevsimler tablosunu çok iyi hatırlıyorum()**

Metinde parantezle belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırayla getirilebilir?

- A) (:) (,) (:) (.) B) (:) (,) (,) (.)
C) (?) (,) (,) (.) D) (!) (,) (,) (.)

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlış yapılmıştır?

- A) Şu, derdini bir türlü anlatamadı.
B) Evet, ben de sana katılıyorum.
C) Kimseyle bir şeyini paylaşmaz, tek başına yaşardı.
D) Ne ben sana kızarım, ne de zatin zahmet edip bana küssün.

13. Virgül (,) işaretinin görevlerinden biri de eş görevli sözcükleri ve sözcük gruplarını birbirinden ayırmaktır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül işareti bu göreviyle kullanılmamıştır?

- A) Bekliyorum, bir gün mutlaka çağıracağım beni.
B) Caddelerde, sokaklarda dolaşıp dururum.
C) Güler yüzünüzü, tatlı sohbetinizi unutmak ne mümkün!
D) Radyolarda, televizyonda hep aynı haberler var.

14. Kendimi ondan uzak tutmak () aklımı () kalbimi çalmasına izin vermemek için çok çaba harcadım () Nereden bilebilirdim ki bu çabaların boşa olduğunu ()

Metinlerde ayraçlarla belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (; (, (.) (?) B) (; (, (.) (?)
C) (; (, (!) (...)) D) (; (, (.) (...))

15. “Senin kadar akıllı (!) birini daha görmedim.” cümlesinde yay ayracın içinde kullanılan ünlem işaretinin kullanım amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tiyatro eserlerinde konuşan kişinin hareketlerini göstermek.
B) Alıntı yapılan eseri ve yazarı aktarmak.
C) Bir bilginin kesin olmadığını göstermek.
D) Cümleye alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırmak.

16. Aşağıdakilerden hangisinde köşeli ayracın kullanımı yanlıştır?

- A) İhtiyar – [Kaymakam'a yaklaşıyor.] Ne oluyor beyefendi?
B) Tarık Buğra'nın bazı kitapları [Küçük Ağa (1963), Osmanlıcık (1983)] kütüphanemde vardı.
C) “Derdini dünya olanın dünya kadar derdi olur.” [Yunus Emre (1240?)] sözünü düstur edin.
D) “Yarayla alay eder yaralanmamış olan.” [Shakespeare (Şekspir)] sözü, Romeo'ya söylenmiştir.

17. Bana göre bir yazarın dikkat etmesi gereken en önemli şey “üslup” olmalıdır.

Bu cümlede kullanılan tırnak işareti aşağıdakilerden hangisinin örneği olabilir?

- A) Özellikle vurgulanmak istenen sözcük ve kavramlar tırnak içine alınır.
B) Aktarma sözler veya yazılar tırnak içine alınır.
C) Cümle içinde geçen yazı başlıkları tırnak içine alınır.
D) Cümle içinde geçen eser adları tırnak içine alınır.

18. Aşağıdakilerin hangisinde uzun çizgi (–) diğerlerinden farklı bir özelliğiyle kullanılmıştır?

- A) Babam:
– Bunları nereden kestini, dedi.
B) Melike şaşkınlıkla:
– Ben bunu böyle yapmamıştım.
C) İpek –Ne demek oluyor bu sözler? Hiçbir şey anlamıyorum.
D) – Sen şimdi buraya ne istiyorsun?
– Ben bilmem. Herkesin evine ne kadar veriyorlar?

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısa çizginin kullanımında yanlışlık yapılmıştır?

- A) Yalan-yanlış bilgiler doğrultusunda hareket etmemeliyiz.
B) Öğretmenimiz “-lı” ekiyle ilgili örnekler vermemizi istedi.
C) Toplantı sabah 09.00-11.00 arasında yapılacaktır.
D) Türkiye-ABD görüşmeleri başka bir tarihe ertelendi.

1

“Soru eki veya sözü içeren cümle ve sözlerin sonuna konur.”

“Başka bir kimseden veya yazıdan olduğu gibi aktarılan sözler aktarılırken kullanılır.”

“Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.”

Aşağıdaki metinlerin hangisinde yukarıda kullanım alanları verilen noktalama işaretlerinin hepsinin örneği vardır?

- A) Nasrettin Hoca “Doksan dokuzu veren Allah, biri de verir.” demişti. Biz “Biri veren dostlar, doksan dokuzu da verir.” der; her şeyi ellerden bekleriz. Dostlukları ve ittifakları para için kurarız. Ne gelirse Allah’tan gelir, unutturuz; vesile olanı asıl saymak gibi bir hataya düşeriz. Bilmeyiz ki Allah, rıziksız kul yaratmaz.
- B) Talebe, hocasına “Siz hiç öğrenci olmadınız mı?” diye sorarken, gençler ebeveynlerine “Siz de bir zamanlar gençtiniz!” derken bu unutkanlığımızı, anlayışsızlığımızı yüzümüze vurur. Hakikaten geçmişini unutmuş gibidir büyükler. Arkadan geleni anlamazlar. Geçtikleri yoldan habersizdirler adeta.
- C) Hamsi, hayvanlar sınıflandırmasında sarkık yüzgeçliler fırkasının, karınlılar kısmının, renkliler türüne üyedir. Kırım kıyılarında mevcuttur. En çok da Azak Denizi’nde bulunur. Bu deniz sığ ve nispeten soğuk olduğu için hamsi yemlenmek için Karadeniz’e açılır. Bir müddet sonra yorulur ve dalgalara karşı koyamayıp kendini bırakır.
- D) Her toplumun, her insanın kitabı tanımlama ve kitaba yönelme usulü farklıdır. Toplumların ve kişilerin kitapla kurduğu bağ, onların kitap meraklısı ya da kitaptan bihaber kalmasına sebep olur. Bu tamamen kişinin kitapları zihninde konumlandırmasıyla alakalıdır. Sizce de öyle değil mi?

2

1

Hemen bir şeker alıp ağzına atan Elif, cevap verdi()
— Hoş bulduk Amca, benim adım Elif.

3

Son iki ay içinde okuduğum romanlar şunlardır() Jerminal, Başka Olur Ağaların Düğünü, Anadolu Garajı, Mutluluk.

2

Şöyle bir sorun ortaya çıkmaktadır() Noktalama işareti kullanılmamış Arap harfli metinlere noktalama işareti koymak, esere müdahale etmektir.

4

Şu Halkalı Baytar Mektebindeki kimsesiz çocuğun() anasız, babasız, sahipsiz olduğu için soyulmadan muayene edilen çocuğun- hikâyesini herkes bilir.

İKİ NOKTA

5

Ali() babasından ayrılırken ağladı mı, yoksa babam kızar diye gözyaşlarını sakladı mı, hiçbirini tanımadığı bu çocuklar ile bir arada yatarken düşündükleri bilinmez.

Görselde verilen kaç numaralı cümlelerde boş bırakılan yerlere iki nokta getirilemez?

A) 1 ve 3

B) 2 ve 4

C) 2 ve 3

D) 4 ve 5

3 “Noktalama ile Oyun” adlı bir yazı yazma yarışması düzenlenecektir. Bu yarışmaya katılmak için bazı şartlar bulunmaktadır. Bu şartlar şunlardır:

- ◆ Yarışmaya katılanlar yazılarında sözün bir yerde kesilerek geri kalan bölümün okuyucunun hayal dünyasına bırakıldığında konulan noktalama işaretini yalnızca bu görevinde kullanacaktır.
- ◆ Yazıda bilinmeyen, veya şüpheyle karşılanan yer, tarih vb. durumlar için kullanılan noktalama işareti hiçbir görevinde kullanılmayacaktır.
- ◆ Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konulan noktalama işareti hiçbir görevinde kullanılmayacaktır.
- ◆ Yazıda ara söze veya ara cümleye yer verilince kullanılan noktalama işareti bu görevinde kullanılacaktır.

Dört farklı kişiye ait aşağıdaki ifadelerden hangisi yarışma şartlarının tümüne uymaktadır?

- A) Canından çok sevdiğini, annesini, 1986 (?) yılında kaybetti.
- B) Ne çare ki özlemini çektiği yere -köyüne- gidecekti ama...
- C) La Fontaine -fablların unutulmaz yaratıcısı- yaşamını etkileyen güçlükleri yapıtlarına yansıtmıştır.
- D) Ankara'daki evlerini, özlemini çektiği yeri; özlüyor, istiyor, düşünüyor...

5 Aşağıda verilen soruların cevaplarını işaretleyiniz.

(■) “Nasıl yaptıklarını açıklamamaları sana da garip gelmiyor mu!”, dedi yanındaki koltukta oturan yaşlı adam.
(♥) Alkışlar azalmıştı ve müzikse gereksiz yere yükselmişti... (*) Başını çevirip baktı; eski moda ama temiz giyimli, tıraşlı, altmış yaşlarında gösteren biriydi. (♠) Boynunda basın kartı yoktu?

Bu parçada sembollerle belirtilen cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışlığı yoktur?

(*) Eğildi ve öptü çocuğun ıslanmış yanaklarından. (♣) Gözyaşlarını sildi, saçlarını düzeltti. (♠) “Akşama dönerim, korkma!” dedi ve bindi arkadaşlarıyla otomobile. (■) Otomobil, çıkardığı kapkara egzoz dumanına yerden kaldırdığı tozları da karıştırarak kapkara asfaltla kaplanmış ana yola doğru kayboldu: gitti.

Bu parçada sembollerle belirtilen cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışlığı vardır?

Doğru işaretlemeyi yapan bir kişi, sırasıyla hangi sembolleri işaretlemiştir?

A) ♥ ■

B) * ■

C) * ♠

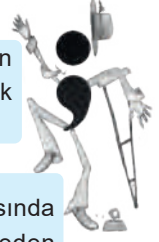
D) ■ ♣

4

1. Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için konur.

2. Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

3. İki'den fazla eşdeğer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde özneden sonra konur.

Aşağıda verilen cümlelerin hangisinde noktalı virgül, yukarıda verilen görevlerinden birine aykırı şekilde kullanılmıştır?

- A) Erkek çocuklara Serhat, Mert; kız çocuklarına ise Gurbet, Özlem adları verilir.
- B) Sevinçten, heyecandan içim içime sığmıyor; bağır-mak, kahkahalar atmak, ağlamak istiyorum.
- C) At ölür, meydan kalır; yiğit ölür, şan kalır.
- D) Çok söyleme; arsız edersin, aç bırakma; hırsız edersin.

Görselde aşağıda verilen kuralların hangisine uyulmamasından kaynaklanan bir yanlışlık vardır?

- A) Soru bildiren ancak soru eki veya sözü içermeyen cümlelerin sonuna soru işareti konur.
- B) Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
- C) Cümlede pekiştirme ve bağlama görevinde kullanılan "da, de" bağlacından sonra virgül konmaz.
- D) Sevinç, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ibarelerin sonuna ünlem işareti konur.

2 – Zaten bu hırsızın bir şey yapmayacağından ve yine bize yük olacağından hiç kuşku duymamıştım! Sanki, bir Davranç-he'tan başka ne beklenebilirdi?

Babam karısının azarları karşısında hep yaptığı gibi elini alından geçirdi. Annem:

– Şimdi Joseph'e para ver de gitsin o istirdiyelerin hesabını görsün, diye ekledi; bir de bu dilenci kendisini tanırsa tamam olur. İş gemide ne güzel etki bırakır! Hadi kalkın öbür uca gidelim! Sen öyle davran ki adam bize yaklaşmasın!

Kendisi hemen kalktı. Elime beş frank sıkıştırdıktan sonra uzaklaştılar.

Bu parçada kullanılan noktalama işaretleri ile ilgili;

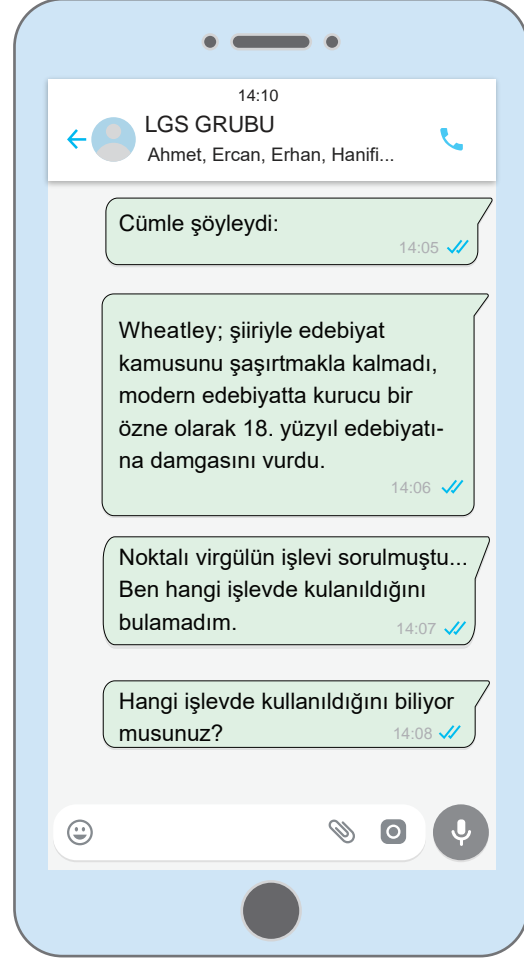
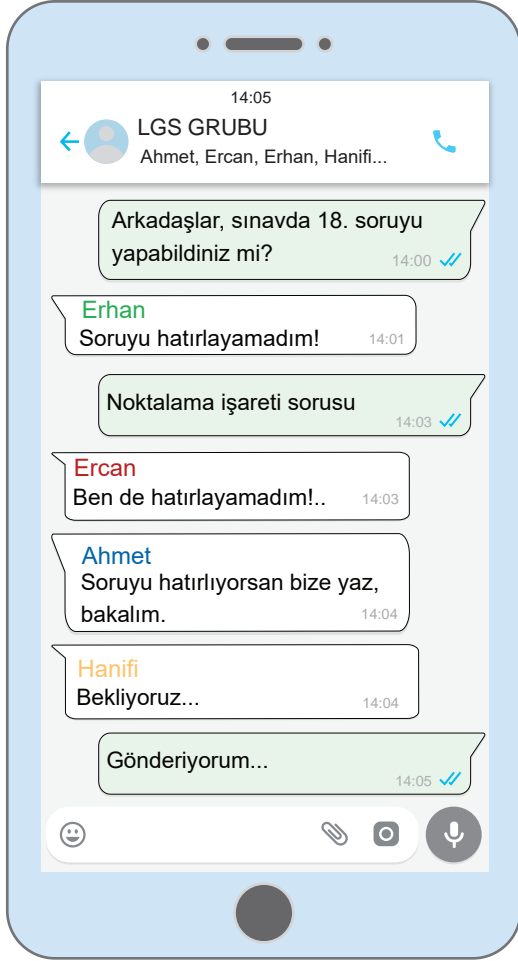
- I. Özel adlara getirilen çekim eklerini ayırmak için kesme işareti kullanılmıştır.
- II. Karşılıklı konuşmalarda konuşan kişiyi belirtmek için iki nokta kullanılmıştır.
- III. İkidenden fazla eş değer öğeler arasında virgül bulunan cümlelerde öznenin sonra noktalı virgül kullanılmıştır.
- IV. Yargı tamamlandığı için cümlenin sonunda nokta kullanılmıştır.
- V. Cümleye alay veya kinaye anlamı kazandırmak için ünlem işareti kullanılmıştır.

yargılarından hangileri söylenebilir?

- A) I, II ve III
- B) I, II ve IV
- C) III, IV ve V
- D) II, IV ve V

- 3 Aşağıda bir deneme sınavına giren bazı öğrencilerin WhatsApp grubundaki yazışmaları verilmiştir. Gruptaki yazışmayı başlatan öğrenci, girdiği sınavda 18. soruyu yapamadığını dile getirmiş ve arkadaşlarına sınavdaki cümleyi göndererek onlardan noktalı virgölün cümledeki işlevini öğrenmek istemiştir.

Kişiler	Gruptaki Kişilerin Cevapları
Ercan	Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için kullanılmıştır.
Hanifi	Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları ve örnekleri birbirinden ayırmak için kullanılmıştır.
Ahmet	Sıralı cümleleri vurgulamak için kullanılmıştır.
Erhan	İkiden fazla eş değer ögeleri arasında virgül bulunan cümlede öznenen sonra verilerek özneyi vurgulamak için kullanılmıştır.

Buna göre gruptaki kişilerden hangisi doğru cevabı vermiştir?

A) Ercan

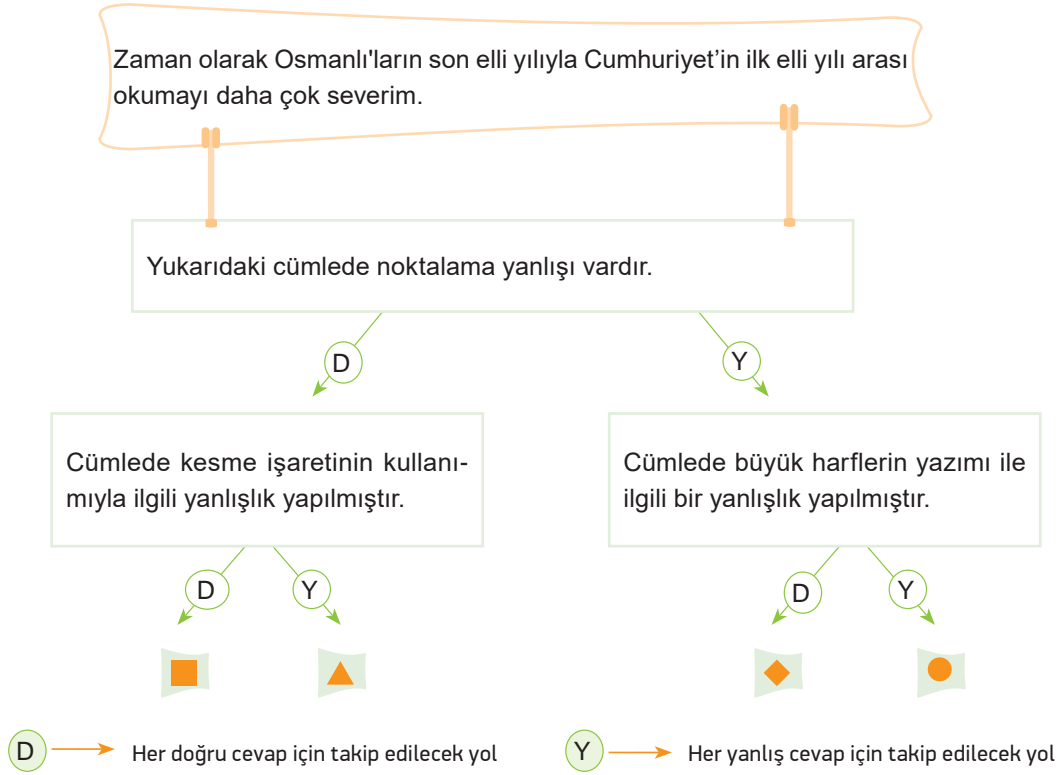
B) Hanifi

C) Ahmet

D) Erhan

- 4 Tanılayıcı dallanmış ağaçtaki bilgilerin, verilen dizelere göre doğru mu yoksa yanlış mı olduklarını belirleyiniz. Bilgilerin doğru ya da yanlış olma durumlarına göre “D” ve “Y” yollarında ilerleyerek sembollerle belirtilen çıkışlara ulaşmaya çalışınız.

Buna göre ulaşılan sembol aşağıdakilerden hangisidir?

A) ■

B) ▲

C) ◆

D) ●

- 5 İsmail Öğretmen, tahtaya bazı örnekler yazmıştır. Öğrencilerinden, bu örnekleri noktalama işaretleri açısından yorumlamalarını istemiştir.

- ◆ Onun için Batı'da bunlara çok önem veriyorlar.
- ◆ 01/01/2009 tarihinde doğdum.
- ◆ İmek fiilinin [ek fiil] geniş zamanı şahıs ekleriyle çekilir.
- ◆ Halikarnas Balıkcısı (Cevat Şakir Kabaağaçlı [1886–1973]) önemli sanatçılarımızdandır.

Sınıfta 30 öğrenci vardır.

- I. 10 öğrenci “Kesme işaretinin kullanımı doğrudur.” demiştir.
- II. 8 öğrenci “Eğik çizgi işaretinin kullanımı doğrudur.” demiştir.
- III. 7 öğrenci “Köşeli ayraçın tüm kullanımları yanlıştır.” demiştir.
- IV. 5 öğrenci “Yay ayraçın kullanımı doğrudur.” demiştir.

Verilen cevaplarla ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

A) Sınıfın yarısı yanlış cevap vermiştir.

B) Sınıfın yarısından fazlası yanlış cevap vermiştir.

C) Sınıfın tamamı yanlış cevap vermiştir.

D) Sınıfın yarısından fazlası doğru cevap vermiştir.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

nokta, virgül, soru işareti, noktalı virgül, iki nokta, ünlem, üç nokta, kısa çizgi, uzun çizgi (konuşma çizgisi), tırnak işareti, yay ayraç, köşeli ayraç, eğik çizgi, kesme işareti, noktalama, tek tırnak işareti, ters eğik çizgi, noktalama işareti

1. Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için nokta konur.
Örnek: 29.10.1923
Buna göre "04.04.2024 günü 11.15'te uçağa bindim." cümlesinde bu kural hangi sayılarda uygulanmıştır?
Cevap:
2. Cümle içinde ara sözcükleri ve ara cümleleri belirtmek için virgül konur.
Örnek: Askerler, nöbettekiler hariç, dinleniyorlar.
Buna göre "Vicdanım, içimdeki ses, beni yönlendirdi." "Gel, konuşalım." cümlelerinin hangisinde virgül bu görevde kullanılmıştır?
Cevap:
3. Soru ifadesi taşıyan birbiri ardınca sıralanmış cümlelerde soru işareti en sona konur.
Örnek: Ne zaman geldin, ne zaman yemek yedin?
Buna göre "Acaba gelecek mi gelmeyecek mi" cümlesinde soru işareti hangi ifadelerden sonra getirilir?
Cevap:
4. Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna iki nokta konur.
Örnek: Geziye gelebilecekleri sayayım: Ali, Efe, Can...
Buna göre "Mesela şu yayınları alabilirsin Data, Editör, Giriş" cümlesinde iki nokta hangi sözcükten sonra getirilir?
Cevap:
5. Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümle veya ifadelerin sonuna ünlem işareti konur.
Örnek: Eee, sen çok olmaya başladın! (Kızma)
Buna göre "Vay, ne güzel bir kazak!" cümlesinde hangi duygu hakimdir?
Cevap:
6. Tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.
Örnek: Sınava yetişeyim diye...
Buna göre "Sen de bizimle geleceksen" cümlesinde üç nokta hangi sözcükten sonra getirilir?
Cevap:
7. Kelimeler arasında "...-den, ...-e, ve, ile, ila, arasında" anlamlarını vermek için kısa çizgi konur.
Örnek: Bu akşam, Türkiye-Almanya maçı var.
Buna göre "Elazığ Malatya arasında yol çalışması var." cümlesinde hangi kelimelerin arasına kısa çizgi konur?
Cevap:
8. Tırnak içinde verilen ve yeniden tırnağa alınması gereken bir sözü belirtmek için tek tırnak kullanılır.
Örnek: Annem "Yemekte 'karniyarık' var." dedi.
"Yetkililer, sınavın nisan ayında yapılacağını duyurdu." cümlesinde hangi ifadenin başına ve sonuna tek tırnak getirilebilir?
Cevap:
9. Özel adlara getirilen iyelik, durum ve bildirme ekleri kesme işaretiyle ayrılır.
Örnek: Ankara'ya gideceğim.
Buna göre "Pamuk, oyun oynuyor." cümlesinde kesme işareti hangi sözcüğe getirilebilecek ekleri ayırmada kullanılır?
Cevap:
10. Cümle içinde virgüllerle ayrılmış tür veya takımları birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.
Örnek: Kızlar Ela, Eda; erkekler Can, Cem olacak.
Buna göre "Manavdan soğan patates elma armut al." cümlesinde hangi kelimedenden sonra noktalı virgül konur?
Cevap:
11. Cümle içerisinde geçen eser adları ve yazı başlıkları tırnak içine alınır.
Örnek: Bugün "Çalığışu" romanını inceleyeceğiz.
Mehmet Akif Ersoy'un Safahat eseri mutlaka okunmalıdır. → Bu cümlede hangi kelime tırnak içine alınmalıdır?
Cevap:
12. Tiyatro eserlerinde ve senaryolarda konuşanın hareketlerini, durumunu açıklamak ve göstermek için yay ayraç kullanılır.
Örnek: Elif — (Vazoyu göstererek) Bunu kim kırdı?
Buna göre "Kamil — Arkadaşlarına dönerek Haydi başlayalım." cümlesinde hangi ifade yay ayraç içine alınmalıdır?
Cevap:
13. Adres yazılırken apartman numarası ile daire numarası arasına ve semt ile şehir arasına eğik çizgi konur.
Örnek: Pekmez Sokak No.: 1 Şişli/İSTANBUL
Buna göre "Yol Caddesi No.: 1 Mamak ANKARA" cümlesinde hangi kelimelerin arasına eğik çizgi konur?
Cevap:

1. “Asık suratlı insanlardan hoşlanır mısınız?” desem tabii bana gülersiniz. Zaten ben de biraz gülmeniz için söze böyle başladım. Söze başladığınızda karşınızdakinin kaşlarını çattığını görürseniz konuşma hevesiniz kalmaz. Lafı kısa kesip bu tatsız sohbeti bir an önce bitirmeye bakarsınız. Bir de karşınızdakinin sizi güler yüzle dinlediğini, hatta araya biraz da tatlı söz karıştırarak sohbeti renk verdiğini göreceksiniz konuşukça konuşasınız gelir.

Verilen parça aşğıdaki öğretici metin türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Söyleşi B) Otobiyografi
C) Biyografi D) Günlük

2. Hatırlıyorum da annemin siyah kaplı, basit bir kilidi olan defteri vardı. Her gün ona bir şeyler yazar, ne yazdığını sorunca da “Kendimi.” derdi. Sonraları ben de başladım kendimi yazmaya. Böylece zamana karşı koyabildi hafızam ve böylece keşfettim ruhumun en saklı köşelerini.

Bu parçada söz edilen eserin türü aşğıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Otobiyografi B) Sohbet
C) Biyografi D) Günlük

3. Ben İskender Över, “Küçük İskender” takma adıyla tanır-sınız. 1964’te İstanbul’da doğdum. Günümüze değin bir-kaç yıllık süreye birçok şiir kitabı, roman ... sığdırmayı başardım.

Bu parçanın türü aşğıdakilerden hangisidir?

- A) Deneme B) Anı
C) Biyografi D) Otobiyografi

4. 1868 yılında Bulgaristan’ın Rusçuk şehrinde doğdu. 93 Harbi’nden sonra ailesiyle gelerek İstanbul’a yerleşti. Harp Akademisini ve Harp Okulunu bitirdikten sonra 1891’de kurmay yüzbaşı olarak Osmanlı ordusuna katıldı.

Bu parça aşğıdaki metin türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Otobiyografi B) Biyografi
C) Anı D) Günlük

5. 9 Mart 1973

Sabah sakalımı tıraş etmek için aynanın karşısına geçtim. Radyoda bir türkü: Kekliği düz ovada... Birden her şeyi unutarak ellerimi, gözlerimi, kaşlarımı oynatmaya başladım. Kendimi bir sahne üstünde sanarak ellerim, gözlerim, kaşlarımla türlü şaklabanlıklar; mimik oyunları yapmaya geçtim. Kendime ancak türkü bitince geldim.

Bu metnin türü aşğıdakilerden hangisidir?

- A) Anı B) Günlük
C) Otobiyografi D) Biyografi

6. 1931 yılının 6 Aralık Cuma sabahı Bursa’da, Hisar semtinde Ortapazar Caddesi’ndeki 30 numaralı, iki katlı ahşap evde doğdum. Babam kereste tüccarı Kaya Müren, annem Hayriye Müren’dir. Başka kardeşim yok. İlkokul 1. sınıfa başladığımda çelimsiz, kırpma saçları böyle platine kesilmiş, Tophane yokuşundan uçarcasına kendimi bırakan bir çocuktum.

Bu parçanın türü aşğıdakilerden hangisidir?

- A) Günlük B) Hikâye
C) Biyografi D) Otobiyografi

7. Aşağıdakilerden hangisi bilgilendirici bir metindir?

- A) Sabah olmadan ulaşmak istiyordu. Üç saattir yoldaydı. Semtler, mahalleler aşmış; sokaklar, kestirmeler geçmişti. Issızdı. Tek bir köpek bile yoktu ortalıkta. O gürültülü araç nehri akıyordu bu saatte. Günün yorgunuydu caddeler. Asfalt bile soğumamıştı henüz.
- B) Bulduğumuz ortamdaki havanın temiz olmasına dikkat ederiz. Özellikle kalabalık yerlerde havayı temizlemek için özel cihazlar ve filtreler kullanırız. Ancak bu aletler çok küçük moleküllü zararlı gazları yakalayamayabilir. Araştırmacılar bu soruna çözüm bulmak için Pothos sarmaşığının genetiğinde bazı değişiklikler yaptı.
- C) “Bundan sonra hiçbir şey eskisi gibi kalmayacak!” derken sesinin kademeli olarak yükselmesi bilinçli bir reklam numarası gibi, âdeta bir sihircinin “prestij” manevrasını sunması gibiydi.
- D) Bu fotoğrafa, arkadaki Sahra hastanesi manzarasına, çarpık yataklara, çocuklara, kadınlara bakınca bunu düşünüyorum hep. Neşet Günal’ın “Duvar Dibi III” tablosu gibi iç burucu geliyor bana. Ali’nin hikâyesi ise Mehmet Akif’in “Hasta” şiirindeki şu dizeyi getiriyor aklıma “Bence doktor onu siz bir de soyarak dinleyiniz / Hastalık çünkü değil öyle ehemmiyetsiz.”

8. Gülerim okumayı seven kişinin özgürlük dileğine!.. Niçin okuyor bir düşünsün! Kitapların kurduğu bir uygarlık, medeniyet içinde yaşıyoruz da onun için okuyor. Ta çocukluğundan beri kendisine okumanın iyi olduğunu, kişinin ancak okuyarak yükseleceğini söylemişler, kendisine birtakım ön yargılar aşılamışlar, hepsine inanmış da onun için okuyor. Kendi mi seçiyor okuduklarını? Şaşarım öyle sanıyorsa! Kaç kitap okuyabilmiştir bütün ömründe? Okusun okusun da üç dört bin kitap okusun! O da ancak büyük okuyucuların, şu geceli gündüzlü başlarını kitaptan kaldırmayanların harcıdır, çoğumuz üç dört yüzü geçemeyiz. Oysaki insanoğlunun şimdiye kadar yazdığı kitaplar elbette milyarları aşmıştır. Milyarlar karşısında üç dört yüzün, üç dört binin ne sözü olur ki? Bütün kitapları okumamış olan bir kimse de seçtiklerini özgür olarak seçtiğini söyleyebilir mi?

Yukarıdaki parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Söyleşi B) Günlük
C) Hatıra D) Biyografi

9. Hayatımın en güzel günlerinden biriydi. Artık ben de kendi ayaklarımın üzerinde durabiliyordum. İlk maaşımı almanın verdiği heyecandı bu. Kardeşlerime, anneme ve babama kendi kazandığım parayla ilk kez hediyeler almıştım.

Yukarıdaki parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Biyografi B) Anı
C) Masal D) Haber Metni

10. Yazar ve mütercim. 12 Aralık 1917’de Hatay Reyhanlı’da doğdu. Hatay Lisesini bitirdi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümüne girdi. Öğrenimini tamamlayamadan Hatay’a döndü. Bir süre ilkokul öğretmenliği ve nahiye müdürlüğü, Tercüme Kalemünde reis muavinliği yaptı. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi. Elazığ Lisesinde Fransızca öğretmenliği yaptı.

Yukarıdaki parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Biyografi B) Otobiyografi
C) Anı D) Günlük

11. Sakarya yedi asırdan beri ilk defa, kendi kıyılarında Türk kahramanlarının yüce gazalarını seyrediyor. Şüphesiz şimdi Sakarya, yatağından taşmak ve Türk siperlerine bağırarak istiyor: “Benim sularım yedi asırdan beri Türk ülkesinin topraklarını suladığı gibi sizin kanlarınız da yedi asırdan beri yine bu ülkenin kara topraklarını ıslatıyor. Benim sularımın ne ehemmiyeti var? Ben buğdayın köklerine kuvvet verebilirim. Fakat sizin kanınızın ıslattığı yerden destan çıkıyor, kahraman çıkıyor, şeref, şan çıkıyor. Siz yedi asır evvel benim kıyılarımda vuruşan Türklerle kardeş gibisiniz. Onlar kadar cesursunuz.”

Yukarıda verilen söyleşi metni için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazar düşüncelerini kanıtlama amacı gütmemiştir.
B) Yazar karşısında biri varmış gibi yazmıştır.
C) Yazar samimi ve içten bir dil kullanmıştır.
D) Yazar metni olay, yer, zaman ve kişi unsurlarına bağlı kalarak yazmıştır.

12. Aşağıdakilerden hangisi bir sohbet metninden alınmış olabilir?

- A) İhtiyar avcı torbasının yanına bağdaş kurdu, çiftesini kucağına uzattı, iri ela gözleriyle dik yarın keskin kenarına, karşıdaki yağmurla ıslanarak koyu kan rengine giren derin granit uçurumlara baktı.
- B) Ayşe küçük minderi çektii, diz üstü oturdu. Bu kadın; Beyefendi Trablusgarp'a gideli her akşam işini bitirdikten sonra gelir, minderin ucuna oturur, Hanım'a bir iki saat arkadaşlık ederdi.
- C) Türkler dirilmiyorlar, yaşadıklarını ispat ediyorlar. "Hakk-ı hayat" ne demektir? Türkler hayatın haktan daha kuvvetli mucizelerini ispat ediyorlar.
- D) Gerçekten de aslanın hastalandığını duyan nice hayvan, geçmiş olsuna gelmişler evine. Ama aslan her geleni bir pençede yere yıkıp kendine yiyecek yapmış.

13. 1914'te İstanbul'da doğdum. Babam Riyaseticumhur Armoni Orkestrası şefi Klarnetist Veli Kanık. Anne tarafından da sanatla uğraşanlar varsa da hep amatör kalmışlardır. Çocukluğum umumiyetle İstanbul'da geçti. Cihangir'de ve İstanbul'un muhtelif semtlerinde oturduk. Annem bir eşraf kızıdır. İlk tahsilimi Galatasaray'da yaptım. Sonra babamın işi Ankara'ya nakledilince Ankara Lisesinde okudum.

Yukarıdaki parça aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alınmıştır?

- A) Biyografi B) Hatıra
C) Otobiyografi D) Mektup

14. Ben 1. sınıf öğretmeniyim. Çocukları evlerinde kamera olduğuna ve her akşam ödevlerini yapıp yapmadıklarını kontrol ettiğime inandırdım. Uyanıklardan biri inanamamış ve annesine (elini kaldırıp hareket ederek) "Madem öyle öğretmenim bu hareketi de görüyor mu bakalım?" demiş. Annesi geldi, bana çocuğundan habersiz durumu anlattı. Ben de derse girer girmez "Ahmet, dün akşam bana niye böyle hareket yaptın?" deyince zavallı öğrencim az kalsın bayılacaktı, o anki durumu çok komikti.

Yukarıdaki parçada hangi metin türünün özellikleri vardır?

- A) Biyografi B) Otobiyografi
C) Anı D) Sohbet (Söyleşi)

15. İnsan sosyal bir varlıktır. Her an iletişim kurmak, paylaşmak ister. Fakat bunu yapabilecek dostları olmalı insanın. Bir düşün, her şeyini paylaşabileceğin kaç arkadaşın var? Belki bir belki üç ama daha fazlası yoktur. Çünkü ne zaman eski zaman ne insanlar eski insanlardır. Her şey menfaat üzerine kurulmuştur. Bir kez güvenip anlattırsınız her şeyinizi ancak dostunuza anlattıklarınızı oradan buradan duymaya başlarsınız. Anlarsınız ki pek de güvenilir birine dökmemişsinizdir içinizi ve bir daha da güvenemezsiniz kimseye. Haklısınız da. Güvenmek için güvenilir insanların olduğu bir dünyada yaşamak gerekmektedir.

Yukarıdaki metin aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olarak verilebilir?

- A) Günlük B) Masal
C) Anı D) Söyleşi

16. Aşağıdakilerden hangisi otobiyografi türünün özelliklerinden biri değildir?

- A) Otobiyografi yazılırken objektif olunmalıdır.
B) Bir kimsenin ünlü bir kişinin hayatını yazmasıdır.
C) Otobiyografi, kişinin farklı dönemleri ile ilgili bilgiler verir.
D) Otobiyografi yazacak olan kişinin ünlü olması şart değildir.

17. Mardin'in Savur ilçesinde, orta gelirli bir çiftçi ailenin sekiz çocuğundan yedincisi olarak dünyaya geldi. Anne babasının okuma yazma bilmediğini söyleyen Aziz Sancar "Ancak eğitimin önemini biliyorlardı ve çocuklarının tümünün eğitim alması için ellerinden geleni yaptılar." diyor. Aziz Sancar da hem ailesine hem de milletine 2015 Nobel Kimya Ödülü olarak teşekkür etti.

Yukarıdaki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Metnin türü otobiyografidir. Çünkü yazar başından geçenleri kendi anlatmıştır.
B) Yazar, hayatının bir bölümünde tanık olduğu bir olayı anlattığı için metin anı türündedir.
C) Metinde herhangi bir alanda ün yapmış, tanınan bir kişinin hayatı başkası tarafından anlatılmıştır.
D) Metinde yaşanan olaylar günü gününe yazılarak aktarılmıştır.

1. Edebiyatımıza birçok değerli eser kazandırmış olan Muallim Naci, "Ömer'in Çocukluğu" kitabında içinde bulunduğu toplumun inançlarını, gelenek ve hassasiyetlerini kendi hayatının çocukluk dönemi çerçevesinde anlatır.

Bu parçada sözü edilen eserin türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Anı
B) Biyografi
C) Otobiyografi
D) Fıkra

2. Avrupa'yı etkisi altına alan çöl tozlarının hafta sonundan itibaren Türkiye'ye gelmesi bekleniyor. Prof. Dr. Efe Koç, çöl tozları nedeniyle koronavirüsün havada daha fazla kaldığını belirterek maskeye çok dikkat edip dışarıda az kalınması gerektiğini söyledi.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Anı
B) Fıkra
C) Hikâye
D) Haber metni

3. Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, uzak bir ülkede Keloğlan ve annesi yaşamış. Annesi onu çok sever: "Kel oğlum, keleş oğlum, canımın içi oğlum, büyü de anana bak, anan yaşlanıyor a oğlum!" dermiş. Anası bunu söyledikçe Keloğlan hoplar, zıplar, şımarır: "A benim canım anam, gözümün nuru anam, hele sen bir yaşlan, Keloğlan sana bakar anam!" diye cevap verirmiş.

Bu parça aşağıdaki yazı türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Hikâye
B) Masal
C) Fıkra
D) Roman

4. **Aşağıdakilerin hangisinde anlatım birinci kişi ağızından yapılmıştır?**

- A) Babası gibi Kerim de üstüne başına pek dikkat eder, evde olsa bile düzenli tıraş olur, ayakkabısını temiz tutar, bir bacağı diğerinden bir santim kısa pantolonunun paçalarını asla tozlandırmazdı. Sonra ne zaman sokağa çıksa tarardı saçlarını.
- B) Çocukken nasıl olduysa ayağından sakatlanmış, babası onu alıp Isparta Eğirdir'deki kemik hastanesine götürmüştü. İşte bu fotoğraf orada çekilmişti. Kendisi gibi bir yığın çocuk ile kırk elli gün kadar koğuş arkadaşlığı eylemişti henüz daha altı yedi yaşlarındayken.
- C) Geçen haftalarda Memduh'u yolcu ettik, yıkarken sürekli saçlarını düzelttim "Sen hiçbir yere saçın bozuk gitmedin, şimdi de saçın bozuk olmasın." dedim. Şu yukarıdaki fotoğraftaki gibiydi, öylesine çocuk, öylesine sevimli. Hani açıverse gözlerini yeniden tutacak elimi.
- D) Çocuklar koşturuyor, kadınlar telaş içinde ateşi tutuşturmaya çalışıyorlardı. O gün köyün öte gecesinin kadınları kavurma kavuracaklardı. Köy, iki yakadan oluşan dağlık bir orman köyüydü. Köyün erkekleri yazları gurbete çıkıyorlar, buradaki işler de kadınların üstüne kalıyordu.

5. **Aşağıdakilerden hangisi bir hikâyeden alınmış olabilir?**

- A) Farslı bilim adamı Harezmi matematik, astronomi ve coğrafya alanlarında kendini geliştirmiştir. "Cebir ve Denklem Hesabı Üzerine Özet Kitap" dünyanın ilk matematik kitabı olma özelliğini taşır.
- B) İhlamur kabuğundaki lifler ip ve kaba dokumalarda kullanılır. Arıcılıkta da önemli bir nektar kaynağıdır.
- C) En bilinen tablolarından biri olan Gece Devriyesi veya Gece Bekçileri 1642'de tamamlandı. 363 cm'ye 437 cm olarak yapılan tablo oldukça büyüktür.
- D) Hâlâ üşüyordu. Yine arkadaşından aldığı ödünç paltoyu giyiyordu.

6. Yeni Zelanda'da 19 milyon yıl önce yaşayan 1 metrelik papağanın fosili bulundu.

Kemikler üzerinde yapılan incelemenin sonuçları bilim dergisi *Biology Letters*'de yayımlandı. 7 kilodan biraz daha fazla ağırlığa sahip olan papağanın birçok kuşun aksine uçmadığı ve etobur olduğu belirtiliyor. Uzmanlar, bu kuşun günümüzde yaşayan en büyük papağanlar olan kakapolardan 2 kat daha ağır olduğunu söylüyor. Çalışmayı yürüten Avustralya Flinders Üniversitesi ve NSW Paleontoloji Üniversitesi uzmanları buldukları bu papağan türüne, boyutları ve gücüne atıfla "Heracles inexpectatus" (Herkül) adını verdi.

Bu medya metninden hareketle bilgilendirici metinler ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Yaşanan güncel bir olay, durumu topluma duyurmak amacıyla hazırlanabilir.
- B) Okuyucunun duygusal yönünü harekete geçirme amacıyla kaleme alınmış olabilir.
- C) Giriş cümlesi, konuyu kapsayacak şekilde ilgi çekici bir tarzda düzenlenebilir.
- D) Nesnel bir anlatımla okuyucunun bilgi dağarcığına yeni bilgiler eklenebilir.

7. Yirminci yüzyılın ilk yarısında büyük bir üretkenlikle dergilere yazdığı şiir, öykü, makale ve eleştiri türü yazılarla Türk edebiyatı sahnesine adımını atan Yakup Kadri Karaosmanoğlu; romanları, hikâyeleri, denemeleri, oyunları ve anılarıyla en önemli edebiyatçılarımız arasında yer alır. Üslup özellikleri bakımından Yakup Kadri'nin 1910'dan 1974'e dek verdiği eserler Türkçenin geçirdiği bütün evreleri yansıtır. "Zoraki Diplomat" adlı eserinde Türk toplumunun son yüzyılda geçirdiği tarihî aşamaları yaşayan, siyasî dönüşümlerin yakın tanığı, yeni devletin oluşumuna katılmış bir yazarın gözlem ve izlenimleri yer almaktadır. Yazar bu eserinde istemeden diplomat yapıldığı ve diplomatlığı isteksizce sürdürdüğü 1934'te Tiran'da başlayıp 1954'te Bern'de noktalanmış elçilik günlerini anlatmaktadır.

Bu parçada sözü edilen eserin türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Gezi yazısı B) Anı
- C) Günlük D) Otobiyografi

8. Bilir misiniz, sabahları horoz veya kuş sesleriyle uyanmanın tadı bir başkadır. Yaşadığınızın daha iyi farkına varırsınız. Hele de güne şöyle leziz bir köy kahvaltısıyla başladığınız keyfinize diyecek yoktur. Bizler, şehirli olarak, beton yığınlarına hapsolmuş, börtü böcekten yoksun yoksul insanlarız. Yoksuluz diyorum çünkü gerçek hayatı yaşamıyoruz. Fabrika bacalarından tüten zehirli dumanlarla zehirleniyor, ne olduğu belli olmayan meyve ve sebzelerden besleniyoruz.

Yukarıdaki metin aşağıdakilerden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Biyografi B) Sohbet
- C) Anı D) Fıkra

9. 08.11.2021

Bugün arkadaşlarımla güzel bir gün geçirdim. Tiyatroya gittik. İlk defa tiyatroya gitmiştim. Benim için heyecan verici bir duyguydu. Eve geldiğimde vakit bir hayli geç olmuştu fakat bugün için değermişti.

Yukarıda verilen metnin türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anı B) Hikâye
- C) Otobiyografi D) Günlük

10. Evlerin tamamı saçaklı, sokaklardan yalnızca yayalar geçiyor. Sokaklarda onar metre aralıklarla lambalar ve bu lambaların altında seyyar satıcılar... Bu yer, modernliğe direniyor âdeti. Her adımda tarih kokusu hissediliyor. Mert, bu gördüklerini aklına iyice kazıyıp gün batmadan son bir kez Mine'yi görmek için eve doğru yola koyuluyor.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisinde yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Üçüncü kişi ağzıyla anlatılmıştır.
- B) Gerçek hayatta yaşanabilecek bir durum anlatılmıştır.
- C) Betimlemeden yararlanılmıştır.
- D) Bilgilendirici bir metin örneğidir.

11. ... Atatürk, yaptıklarıyla dünya tarihine yön verebilen sayılı devlet adamlarından birisi ve Türk milletini çağdaş uygarlık seviyesine çıkararak bir önderdir. En büyük eseri Türkiye Cumhuriyeti'dir. Bununla birlikte kazanmış olduğu sayısız başarılar da onu ön plana çıkarmaktadır. Gerek sosyal gerekse de siyasi yönden birçok önemli söylemleri vardır...

Yukarıdaki parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Mektup B) Anı
C) Biyografi D) Günlük

12. Hikâyenin serim bölümünde oldukça kısa betimlemeler yapılması, okurun hikâyeyi okurken sıkılmasına neden oluyor. Fakat serim bölümünde olaylar arasında iyi bir bağ kurulmaması hikâyenin teknik açıdan kusurlu olmasına neden oluyor.

Bu parça aşağıdaki türlerden hangisinin örneğidir?

- A) Hikâye edici metin
B) Şiir
C) Haber yazısı
D) Bilgilendirici metin

13. Gerçekten, o cumanın ertesi sabahı beni erkenden kaldırdılar. Her zamanki gibi temizlediler, giydirdiler. Annem ile teyzem bana karşı çok değişik tutum içindeydiler. Bakışlarından acıdikları belli oluyordu.

Yukarıdaki parçanın türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Anı B) Fıkra
C) Sohbet D) Masal

14. Uçaklara mini baz istasyonları kuruluyor. Böylece uçaklarda cep telefonlarının açık kalmasıyla oluşacak tehlikeler ortadan kalkıyor. Ancak iniş ve kalkış sırasındaki risklerin yüksek olmasından dolayı 3 bin metre yüksekliğe kadar kullanımı yasaklanıyor. Hava yolu şirketleri bu servislerle hem gelir seviyesi yüksek müşterilerin tercihini etkilemeyi hem de önemli derecede gelir elde etmeyi planlıyor. THY henüz uçakta internet ve cep telefonu kullanımıyla ilgili bir açıklama yapmadı.

Yukarıdaki metin aşağıdaki yazı türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) Hatıra B) Haber yazısı
C) Sohbet D) Günlük

15. Kanadalı Terry Fox (Teri Foks) kemik kanseri teşhisi konulduğunda sekiz yaşındaydı. Hastalığı sırasında çektiği ona kanser araştırmalarının önemini anlattı. Bacağı dizinin biraz üstünden kesildiğinde o, kanser araştırmalarına nasıl destek verebileceğini düşünüyordu. Sonunda çaresini buldu. Ameliyatından sonra "Umut Maratonu" adını verdiği koşuya hazırlanmaya başladı. 5000 km'den fazla koşacaktı. Sloganı "Acılar son bulmalı." idi. Her Kanada vatandaşı bir dolar verse kanser araştırmaları için 23 milyon dolar toplanmış olacaktı. Umut maratonu 12 Nisan 1980'de başladı. 143 gün boyunca günde 42 km koştu. Hastalığı akciğerlerine yayıldığından 5373. km'de koşuya son vermek zorunda kaldı ama "Elimden gelenin en iyisini yapacağım" diyordu. Ertesi gün bir otel zinciri ona destek verdi. 9 Eylül'de televizyon desteği ile beş saat içinde 10 milyon dolar toplanmıştı. 1 Şubat 1981'de ise Terry Fox'un 23 milyon dolar hayali gerçekleştirmişti. 28 Haziran 1981'de yaşamını yitiren Terry Fox'un ardından aynı adı taşıyan vakıf kuruldu ve Terry Fox Koşusu düzenlenmeye başlandı. Gelirler Kanada Kanser Enstitüsüne aktarıldı.

Yukarıdaki metin hangi yazı türüne ait olabilir?

- A) Biyografi B) Otobiyografi
C) Söyleşi D) Günlük

16. Aşağıdakilerden hangisi “Olmuş veya olabilecek olayları belirli bir plan çerçevesinde yer ve zamana bağlı olarak kısa bir şekilde anlatmak istiyorum.” **diyen bir yazara ait olabilir?**

- A) Konuştular, sonra önüne bir sürü patlak, sökük, parça parça ayakkabı dizdiler. Satıcı iskemlesine oturdu. Hasan da merakla karşısına geçti. Bu dört yanı duvarlı, tek kat, basık ve toprak evde öyle canı sıkılıyordu ki... Şaşarak, eğlenerek seyrediyordu.
- B) Yengeç ana, yavrusunu sürekli uyarıyormuş:
– Şunu böyle yapma, bunu böyle yapma! Öyle eğri büğrü yürüme, doğru dürüst yürü!..
Canına tak eden yavru yengeç, anasına şöyle demiş:
– Peki, sen doğru dürüst yürü önümden de ben de yürümek nasılmış öğrenelim!
- C) Eğer bu zamana kadar hiç karşılaşmadıysanız bir an önce alıp okumanızı hatta birden fazla defa okumanızı şiddetle tavsiye ediyorum. En başta bu kitabın sadece bir kitap olmadığını ve okuru için bir yaşam felsefesi, bir bakış açısı olduğunu söylemişim. Öyle ki her okur için farklı ve özel bir anlam taşıyor.
- D) 15 Nisan 1452’de dünyaya gelen Leonardo Da Vinci, yaptığı eserlerle Rönesans sanatına yön vermiş, ünü zamanı aşarak günümüze kadar ulaşmış ender sanatçılardan biridir.

17. Bir varmış, bir yokmuş. Köyün birinde bir çoban varmış. Bu çoban hep yalan söylemiş. O yüzden kimse ona inanmamış. Bir gün çoban hayvanları otlatırken kurt karşılırlarına çıkmış. Çoban “Yetişin kurt var!” demiş fakat kimse ona inanmadığı için yardıma gelmemiş. Kurt, çobanı da çobanın sürüsünü de afiyetle yemiş.

Bu paragrafın alındığı metnin türü aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Hikâye
B) Masal
C) Anı
D) Haber metni

18.

- I. Bugün havanın güzel olmasını fırsat bilerek ailecek güzel bir gün geçirdik.
II. İlk ve orta öğrenimimi Mardin’de tamamladım.
III. Başarılı biri olacağı daha o yıllardaki çalışmasından belliydi.
IV. Kendimizi tanımadan çevremizdekileri tanıyamayacağımıza inanıyorum.

Numaralanmış cümleler sırasıyla hangi metin türlerinden alınmış olabilir?

- A) Günlük - Otobiyografi - Biyografi - Söyleşi
B) Söyleşi - Biyografi - Otobiyografi - Günlük
C) Otobiyografi - Biyografi - Söyleşi - Günlük
D) Biyografi - Söyleşi - Günlük - Otobiyografi

19.

21 Ağustos 1898’de İstanbul’da dünyaya gelen Ali Nurullah Ata, edebiyatımızda Nurullah Ataç olarak tanınır. İlkokuldan sonra Galatasaray Lisesinde dört yıl okudu. Daha sonra eğitimine İsviçre’de devam etti.

8.2.1918

Dün Naciye Sultan’a telefon edip “Pek göreceğim gel-diyse de vasıta bulunmadığı için gelemediğimi” söylemişim. Hemen araba gönderdi. Havanın şiddetine rağmen pek rahat gittim.

1982 yılında İstanbul’da doğdum. İlk ve orta öğrenimimi İstanbul’da tamamladım. Üniversiteyi Ankara’da bitirdim. Şimdi Ankara’da avukatlık yapmaktayım.

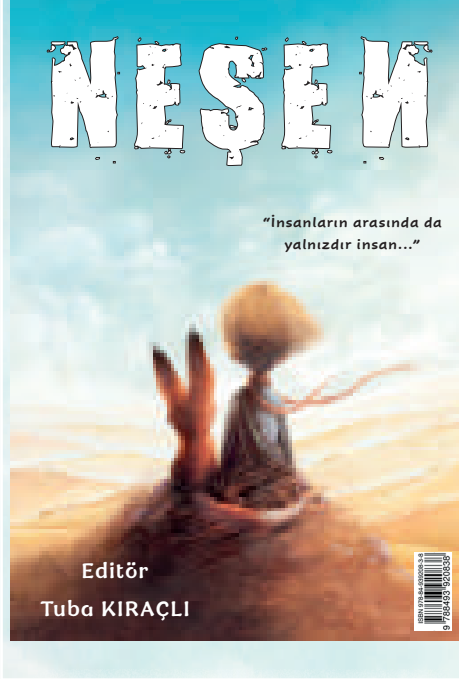
Yukarıdaki metinlerin alındığı türler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

- A) Otobiyografi - Söyleşi - Biyografi
B) Biyografi - Günlük - Otobiyografi
C) Günlük - Söyleşi - Otobiyografi
D) Biyografi - Günlük - Söyleşi

1

NEŞEN ile Büyüdüm

Okurlarımızın; Neşen dergisinin hayatlarındaki yerini, onlara neler kattığını, dergiyle nasıl tanıştıklarını, geleceklerine yön verirken nasıl bir rol oynadığını bizimle paylaştıkları mektuplardan öğrenerek bunları sizinle paylaşmaya devam ediyoruz. Neşen ile ilgili anılarını, duygu ve düşüncelerini paylaşan okurlarımıza çok teşekkür ediyoruz.

Neşen Nisan 2020

Beşinci sınıftayken öğretmenimin tavsiyesi ile bu dergiyi almaya başladım. Okudukca yeni ve farklı şeylerle karşılaştım. İlk kez insan dışındaki canlı ve cansız varlıklara insan özelliği verilerek başlarından geçen olayların insanlara ibret dersi verecek şekilde anlatıldığı bir metinle bu dergi sayesinde tanıştım.

Murat Ak

Derginizle 8. sınıfta tanıştım. İlk okuduğum dergi Ocak sayıydı. Ben bu dergide ilk kez insan dışındaki canlı ve cansız varlıklara insan özelliği verilerek başlarından geçen olayların insanlara ibret verecek şekilde anlatıldığı bir metinle karşılaştım. Ve bu metin o kadar ilgimi çekti ki artık bu dergi, hayatımda her ayın başında heyecanla beklediğim bir rutinim olarak yer aldı.

Suna Yık

Geçen gün derginizi gelmiş. O gün bizde kalan arkadaşım derginizi okumuş. Dün kantinde otururken derginizle ilgili konuştuk. Anladığım kadarıyla derginizi çok beğenmiş. Kalkmadan önce derginizle ilgili şu yorumu yaptı: "Ölmüş veya dabilecek olayları belli bir plan çerçevesi içinde yer ve zamana bağlı olarak anlatan metinleri ve diğer üstü kesilerin başından geçen, zaman ve yer kavramları belirli olmayan hayali olayların anlatıldığı metinleri bu dergide bulabilmek mümkün. Ben de kesinlikle bu dergiye üye olacağım."

Hasan Bay

Aşağıdakilerden hangisi dergi sayfasındaki mektuplarda işaret edilen türün özelliği değildir?

- A) Kurgusal yapıya sahip ve çoğunlukla kısa anlatılar olan bu metinler, öğüt verici olma özelliklerinden dolayı eğitici yazılardır.
- B) Zaman; çoğu zaman belirsizdir, zamanın belli olduğu zamanlarda da geçmiş zaman kipi (-miş) kullanılarak anlatılır.
- C) Yaşanan olayların, izlenimlerin günü gününe yazılması ile oluşan birinci kişi ağzından yazılmış kısa ve özlü, öznel yazılardır.
- D) Metinlerin sonunda her zaman bir ahlak dersi verilir, kısa ve açık olarak sunulan mesaj anlatılan hikâyenin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkar ve bir atasözü veya özdeyiş biçiminde açıkça ifade edilir.

- 2 Kendimi mükemmel kabul ettiğimden eksiklikleri hep karşı tarafta görürüm. Eksikliklerimi inkâr ederim.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen kişinin durumu ile ilişkilendirilebilir?

- A) Ne zaman otobüsü kaçırırsam,
Hep, otobüs erken hareket etmiş oldu duraktan.
İş yerimde mesaim hep erken başladı,
Yemeğe yetişememişsem kızmadı kimse bana.
Çünkü yemek erken yenilmişti.
- B) Ömrümce hep geç kaldım ben,
Hayata geç geldim mesela.
İnsanlar en fazla 9 ay 10 günde doğar ya,
Ben iki gün gecikmişim
- C) Öyle bir zamanına geldim ki yaşamın
Ölüme erken sevgiye geç
Yine gecikmişim başıyla sevgilim
Sevgiye on kala ölüme beş
- D) Öyle geç kalmışız ki bahar çiçeğim
Yaz ortasında açan sevda gibiyiz
Mevsim kış olduğunda ben solacağım
Dar zamana yenilen aşklar gibiyiz

- 3 Sitem; bir kimseye, yaptığı bir hareketin veya söylediği sözün üzüntü, alınganlık, kırgınlık vb. duygular uyandırdığını öfkelenmeden belirtmedir.

Buna göre aşağıdaki şiirlerin hangisinde sitem yoktur?

- A) Benden anlamadın şiirden anla
Senin gülüşünle yaşadığımı
Akşamı ettiğim senden kalanla
Sabaha seninle başladığımı
Benden anlamadın şiirden anla
- B) O artık benim için bir ölüdür demişsin
Seni bunca sevene acı bir sitem mi bu
Ayrılıklar içinde taş mı kesildi kalbin
Hiç unutmam dediğin günleri unuttun mu
- C) Diyelim yağmura tutuldun bir gün
Bardaktan boşanırcasına yağıyor mübarek
Öbür yanda güneş kendi keyfinde
Ne de olsa yaz yağmuru
- D) Geçti istemem gelmeni,
Yokluğunda buldum seni;
Bırak vehimimde gölgeni,
Gelme, artık neye yarar?"

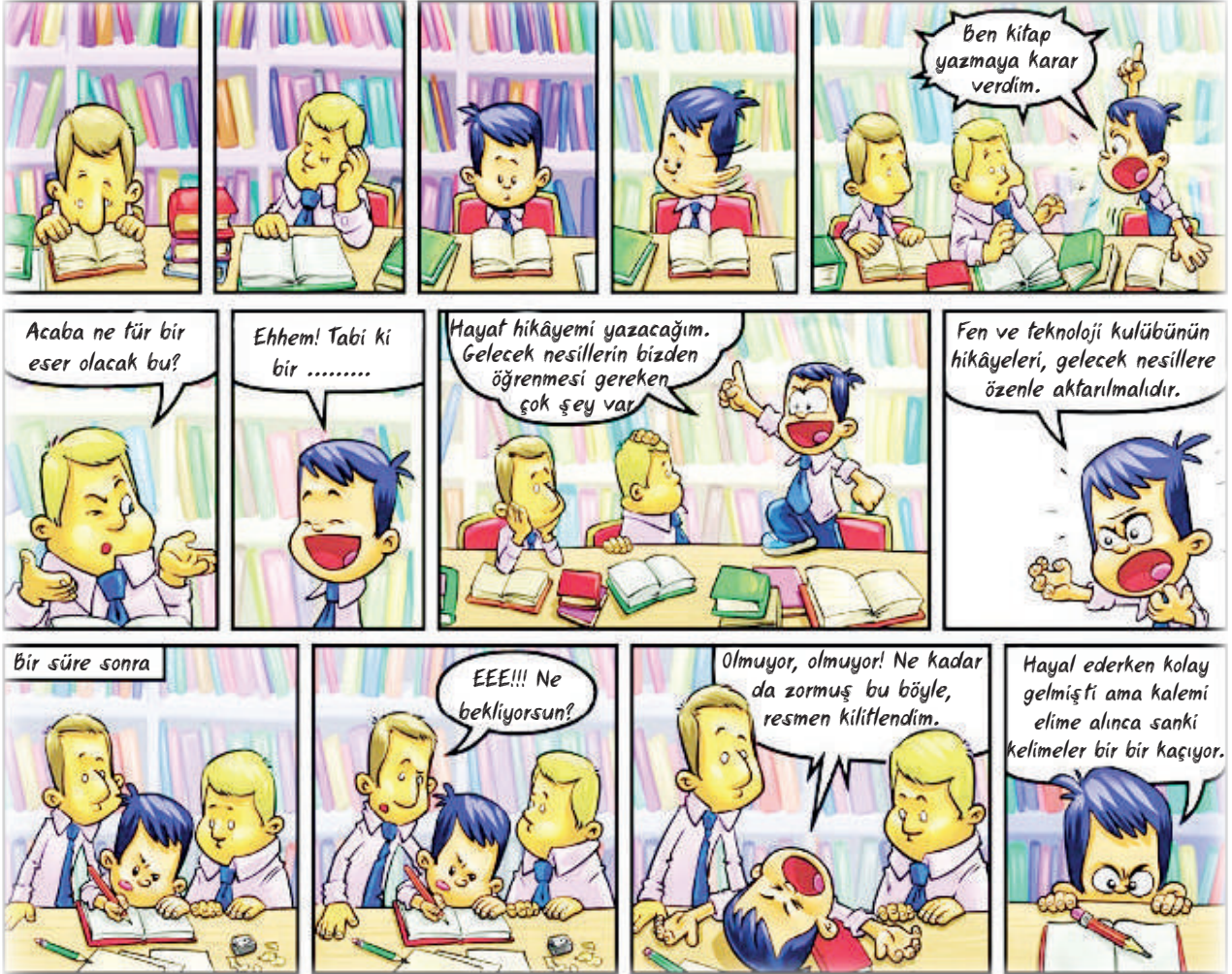
- 4 Türk milletinin toplumsal, siyasi, idari, askerî, sivil, ekonomik vb. gerçeklerinde değişiklikler yaratan çok önemli olayların yaşanması şiirde yer verilen konular arasındadır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki dizelerden hangisinin ekonomik bir gerçekliği yansıtan sanayileşmeyle ilgili olduğu söylenebilir?

- A) tükürüklü dilim bakır telleri yalıyor,
damarlarımda kovalıyor oto-direzinler
lokomotifleri!
trrrrum,
trrrrum,
trak tiki tak
makinalaşmak istiyorum!
mutlak buna bir çare bulacağım
- B) Benim ilk çocuğum, ilk hocam, ilk yoldaşım
19 yaşım
Sana anam gibi hürmet ediyorum
edeceğim
Senin ilk arşınladığın yoldan gidiyorum
gideceğim
Benim ilk çocuğum, ilk hocam, ilk yoldaşım
19 yaşım
- C) Dörtnala gelip Uzak Asya'dan
Akdeniz'e bir kısrak başı gibi uzanan
bu memleket, bizim.
Bilekler kan içinde, dişler kenetli, ayaklar çıplak
ve ipek bir halıya benzeyen toprak,
bu cehennem, bu cennet bizim.
- D) İnsanların türküleri kendilerinden güzel.
kendilerinden umutlu,
kendilerinden kederli,
daha uzun ömürlü kendilerinden.
Sevdim, insanlardan çok türkülerini.
İnsansız yaşayabildim
türküsüz hiçbir zaman.

5 ve 6. soruları aşağıda verilen görsel göre cevaplayınız.

5 Görselde verilen boşluğa, aşağıdaki tür isimlerinden hangisi yazılmalıdır?

- A) biyografi B) otobiyografi C) söyleşi D) fıkra

6 Aşağıdakilerden hangisi görselde boşluğa getirilmesi gereken türün özelliklerinden biri değildir?

- A) Bu türdeki metinlerde daha çok kişinin kendisi ve yakın çevresi anlatılır.
B) Anlatılanlar kronolojik bir zaman diliminde kaleme alınır.
C) Bu tür öznel olma özelliği taşımaktadır.
D) Bu türde anlatıcı tanınmış bir kişi hakkında topladığı bilgileri aktarır.

- 7 Dize sonlarında tekrar eden aynı anlamdaki kelimelere ya da aynı görevdeki eklere "redif" denir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki dizelerin hangisinde redif yoktur?

- A) Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek;
Dağlardan çektirilen, kalyonlar çekilecek;
Kerpetenlerle surun dişleri sökülecek.
Yürü, hâlâ ne diye oyunda oynaştasın?
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın!
- B) Kişi doğru yoldan eğri giderse,
İyiliğe karşı kemlik ederse,
Kendini beğenip benlik güderse;
Yükü saman; suya çok etsin, dedi
- C) mıknaıslı bir anten gibi tek tek
gökyüzüne açılmış kirpiklerim
dilimde yanık yıldızların tadı
ayakta ne uyku ne durak
- D) O gece o müthiş deniz durgundu,
Ömründe susmayan rüzgâr yorgundu,
En kara gönüller aya vurgundu
Leylâ'yı içinde bulan er gibi.

- 8 İçimde gizli kalmış duyguları dışarı vurmak istiyorum ama bunu başaramıyorum. Yalnızlığım artık çok içselleşti. İçimde biriken yoğun duyguları dışarı aktarmak istiyorum ama başaramıyorum.

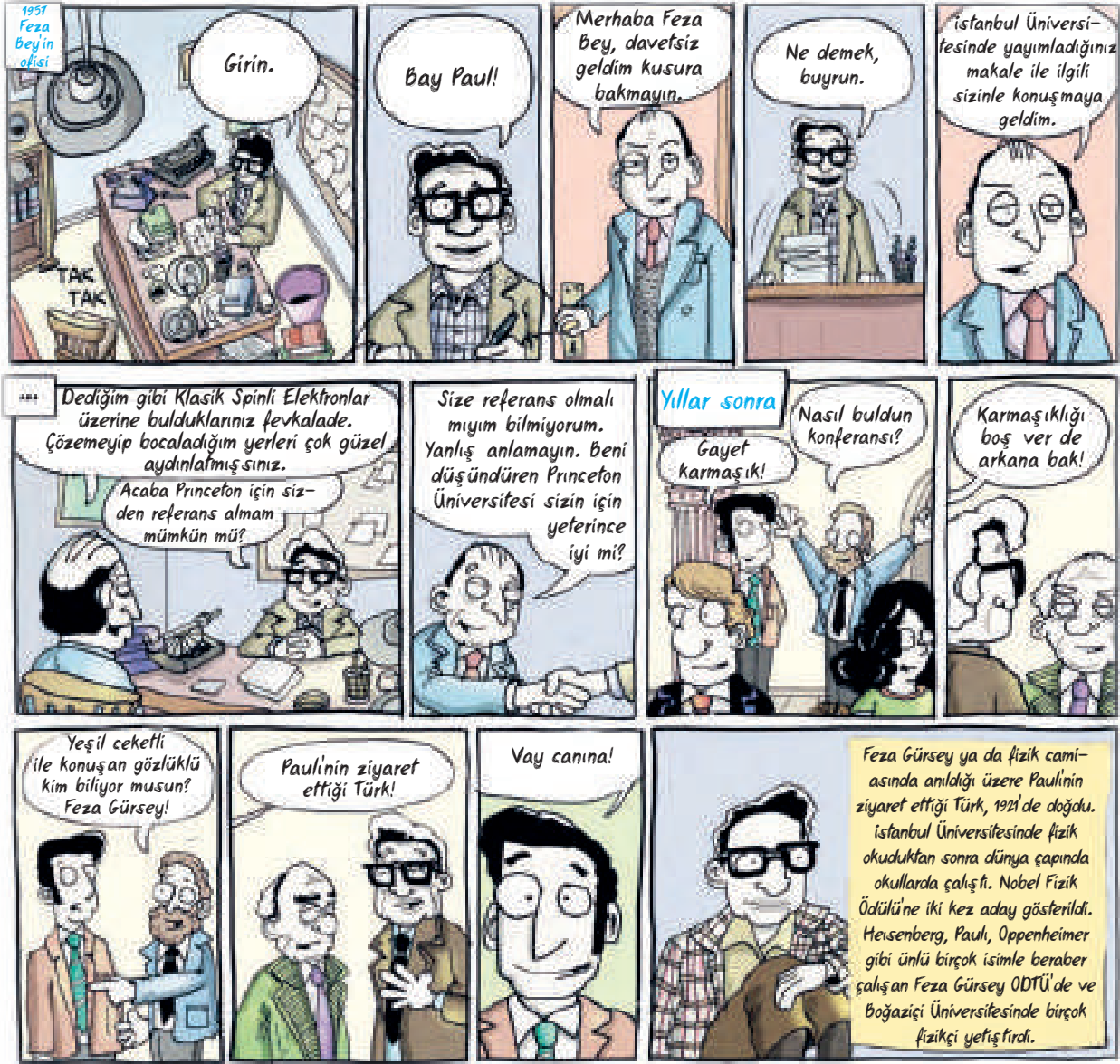
Bu sözleri söyleyen kişinin duygularını, aşağıdaki dizelerden hangisi ifade edemez?

- A) Bir yer var, biliyorum;
Her şeyi söylemek mümkün;
Epeyce yaklaşmışım, duyuyorum;
Anlatamıyorum.
- B) En büyük acı anlaşılmamaktır.
Bazen de anlatamamaktır acıyı.
Her iki halde de acı vardır
Yanık sinelerde
- C) Karanlığın insanı delirten bir ihtişamı vardır
Yıldızlar aydınlık fikirler gibi havada salkım salkım
Bu gece dağ başları kadar yalnızım
Çiçekler damlıyor gecenin parmaklarından
- D) Ve ayrılığın ta içinde biriken küllüğüdür özlemin.
Eski, hep eski anlatılamamışlıktır defterlerin.
Kuruyan su.
Kuruyan uykusu.
Ve kan yine de bal rengi derbederliğin.

- 9 Öz yaşam öyküsü de denilen otobiyografi bir sanatçının ya da kişinin kendi hayatını kendisinin anlattığı yazılardır. Yaşam öyküsü de denilen biyografi ise edebiyat, sanat, siyaset, spor gibi alanlarda başarı göstermiş, topluma önderlik etmiş kişilerin yaşamının anlatıldığı metinlerdir.

Buna göre hangi şiir biyografik veya otobiyografik bir içeriğe sahip değildir?

- A) bindim trene uçağa otomobile
çoğunluk binemiyor
operaya gittim
çoğunluk gidemiyor adını bile duymamış
operanın
çoğunluğun gittiği kimi yerlere de ben gitmedim
21'den beri
- B) Haytanın biriyim ben, bunu bilsin insanlar
ruhumun peşindedir zaptiyeler ve maliye
kara ruhlu der bana görevini aksatmayan kim
varsa
laboratuvarda çalışanlara sorarsanız
ruhum sahte
- C) Yayan dolaşırım,
Mütenekkiren seyahat ederim.
Oktay Rifat'la Melih Cevdet'tir
En yakın arkadaşlarım.
Bir de sevgilim vardır, pek muteber
- D) Bir oda, yerde bir mum, perdeler indirilmiş;
Yerde çıplak bir gömlek; korkusundan dirilmiş.
Süt beyaz duvarlarda çivilerin gölgesi
Artık ne bir çıtırtı ne de bir ayak sesi...

Görselin son bölümündeki metnin tür özelliklerinden hareketle görselle ilgili aşağıda verilen yorumlardan hangisinin yapılması doğru olmaz?

- A) Konu olan kişinin doğumu, okulları ve işiyle ilgili bilgiler verilmiştir.
- B) Haklı bir üne kavuşmuş, tanınmış bilim adamının hayatı başarıları okuyucuya duyurulmak amacıyla yalın bir dille yazılmıştır.
- C) Gerçek belgeler dayanak gösterilerek hazırlanan görselin içeriği, bilim alanındaki tarihçiler için önemli bir kaynak oluşturabilir.
- D) İçerikte, üzerinde durulan kişinin bazı yönleri tanıtılarak işinin önemi, değeri ifade edilmiş ve kişi açıklayıcı bir anlatımla tanıtılmıştır.

11 Aramıza katılan bu yeni eşya ile yıllar öncesinde yaşadığım bir an gözümün önünde belirdi. İlk sahibim beni kız arkadaşına hediye etmek için almıştı. Kız hediyeyi büyük bir sevinçle karşıladı. İlk zamanlar bana çok iyi davranıyordu. Hep tozumu alıyor, ilgileniyor ve en önemlisi geleceğe giden vakitlerde hep sevgilisini hatırlatacağım için düzenli olarak bakımımı yaptırıyordu. Yıllar geçti ve bir gün ne olduysa kız beni duvardan inidirip yere fırlattı. Birkaç gün sonra da yoldan geçen bir eskiciye sattı. Eskicinin dükkânında kaldım, yeni sahibim gelip beni alana kadar.

Bu metinde kendisinden söz eden varlık aşağıdaki dizelerin hangisine konu edilmiştir?

- A) Gün bitti, elindeki güller de soldu
anımsanacak neler kaldı bu günden
paylaşılmış olan nelerdi sınırsız
belki bir türkü söyleriz geceye karşı
saçlarını tarazlayan bir şafak olur.
- B) Bir gün giderlerse kalırsın yalnız
Eski odalarda gece
Pilin de bitince
Ne bir adım geçmişe
Ne bir adım geleceğe
Kalırsın öylece
- C) Orda da geçiyor günler...
Duyar gibiyim, orda da,
– Her an ömrüm tükenirken –
Orda belki bir adada
Geçiyor özlenen günler.
Geliyor ta uzaklardan,
O benim olan diyardan
Kulağıma kadar sesler,
Ve içimden diyorum ben,
Geçiyor ruha denk günler,
- D) Geçsin günler, haftalar,
Aylar, mevsimler, yıllar...
Zaman sanki bir rüzgâr
Ve bir su gibi aksın...
Sen gözlerimde bir renk
Kulaklarımda bir ses
Ve içimde bir nefes
Olarak kalacaksın...

12 Âşık Veysel, 79 yıllık hayat serüveninde sesine, sözüne, sazına yansıtmıştır yaşamını. Onun sözünde yaşam vardır. Nefes vardır. Gün; onun şiirlerinde, bestelerinde konu olup dökülür. “Bilge”dir Âşık Veysel. Ona göre insanın yetişmesi kendini yetiştirmesi bir borçtur insana. “İnsan”dır Âşık Veysel. İnsan kalabilmenin, iyiliğin aynasıdır. “Vefa”dır Âşık Veysel. Ülkesi için yapılanları unutmaz. Vefalı olan Âşık Veysel, dostları tarafından da hatırlanmak istemektedir.

Yukarıdaki metinde altı çizili ifadeyi en iyi yansıtan şiir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fabrikalar icat etti
Atalığın ispat etti
Varlığın Türk’e terk etti
Döndü çark devran ağladı
- B) Aldanma cahilin kuru lafına
Kültürsüz insanın külü yalandır.
Hükmetse dünyanın her tarafına
Arzusu hedefi yolu yalandır.
- C) Ben giderim adım kalır
Dostlar beni hatırlasın
Düğün olur bayram gelir
Dostlar beni hatırlasın.
- D) İtimat edersen benim sözüme
Gel birlik kavline girelim kardaş
Birlik çok tatlıdır, benzer üzüme
İçip şerbetini duralım kardaş.

13 Her şiir, olduğu dönemden izler taşır. Şair; yaşadığı dönemin sosyal ve siyasal olaylarını, kültürünü, sanat zevkini doğrudan veya dolaylı olarak şiire yansıtır.

Bu bilgiden hareketle aşağıdaki dizelerden hangisinin tarihi bir gerçekliği yansıttığı söylenebilir?

- A) Yaşamaz ölümü göze almayan
Zafer, göz yummadan koşana gider.
Bayrağına kanının alı çalmayan,
Gözyaşı boşana boşana gider!
- B) Çaycı, getir, ilâç kokulu çaydan!
Dakika düşelim, senelik paydan!
Zindanda dakika farksızdır aydan.
Karıştır çayını zaman erisin.
- C) Denizde bir bulutun öldürdüğü
Japon balıkçısı genç bir adamdı.
Dostlarından dinledim bu türküyü
Pasifik’te sapsarı bir akşamdı.
- D) Ulur Ay’a karşı kirli çakallar,
Ürkek ürkek bakar tavşanlar dağa.
Monna Rosa bugün bende bir hâl var.
Yağmur iri iri düşer toprağa,

14

LİSAN

Güzel dil Türkçe bize,
Başka dil gece bize.
İstanbul konuşması
En sâf, en ince bize.

Lisanda sayılır öz
Herkesin bildiği söz;
Manası anlaşılın
Lügate atmadan göz.

Yeni sözler gerekse,
Bunda da uy herkese,
Halkın söz yaratmada
Yollarını benimse.

Ziya GÖKALP

Bu şiirin yazılma amacı aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Herkes tarafından anlaşılın bir Türkçe ile eserlerimizi kaleme alırken ahengi sağlamak amacıyla sözlüğü başucumuzdan ayırmamalıyız.
- B) Dilde söz, İstanbul Türkçesi çerçevesinde yepyeni bir sözlük meydana getirmektir.
- C) Sözlükler, halkın konuştuğu dil dışına çıkmamalı ki amacına ulaşabilsin.
- D) Eser kaleme alırken de konuşurken de konuşma dilimizin temeli olan İstanbul Türkçesi dışına çıkmamalı ve yeni sözcük gereksiniminde de yine halk diline başvurmalıyız.

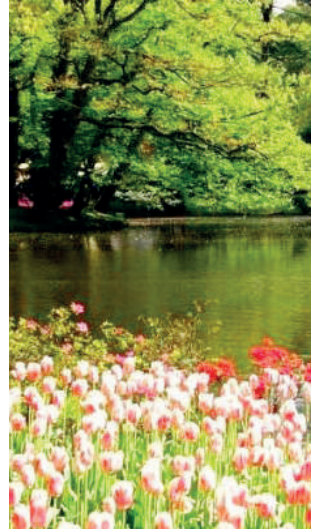
- 15 Şiirlerinde günlük yaşamdan sunduğu kesitleri sade ve rahat bir üslupla anlatan Yavuz Bülent Bakiler, benzetmelere de sıkça yer verir. Bu özelliklerin bulunduğu şiirlerden biri şudur: "....."

Bu metinde boş bırakılan yere anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bir dağ başı yalnızlığı yaşıyorum yeniden,
Dağbaşı yalnızlığı ölümden beter.
Hiç kimse aramasa sormasa beni
Sen gelsen yeter
- B) Akşamlardan, gecelerden senden ışığım
Şiirlerim rüzgârdır uzak dağlardan esen
Durgun sular gibi azalacağım
Bir gün, birdenbire çıkıp gelmesen
- C) Bir Peygamber sofrasıydı soframız
Biraz tandır ekmeği, biraz çökelik...
Yoksulluğunla da bağlandım kaldım sana
Mecnunlar gibi üstelik
- D) Ben Altay dağlarından koparak geldim
Yüreğimde Türkistan'dan binbir nakış var
Çok şükür aslım da neslim de belli
Türküm müslümanım o dağlar kadar

16

Aşağıdaki dizeler konuları bakımından bu görsellerle eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Bursa'da eski bir cami avlusu,
Küçük şadırvanda şakırdayan su;
Orhan zamanından kalma bir duvar...
Onunla bir yaşta ihtiyar çınar
- B) Sen bizim dağları bilmezsin gülüm
Hele boz dumanlar çekilsin de gör
Her haftası bayram, her günü düğün
Hele yaylalara çıkılsın da gör
- C) Dışarıda yağmur yağadursun
Ve içerdeyse bütün eşyan
İnsan senin gibi İstanbul'a
Pencerelerden bakadursun
- D) Bir elim seni çizecek pencerele
Bir elim seni silecek
Kalbim. Ezber kuşağı, günde bir kere
Senin için yeni baştan can kesilecek

- 17 Ceylan, Semra, Nur ve Nesrin isimli kişiler "ayrılık, vatan sevgisi, memleket özlemi ve sitem ana duygularının ele alındığı birer dördlük yazacaktır.

Buna göre bu kişilerden hangisi belirtilen ana duygularından birine örnek bir dördlük yazamamıştır?

- A) Ceylan
Sıladan geliyorsunuz
Ne var ne yok bizim oralarda
Çiçek açmış mı erikler
İpek perdeli pencerenin altında
- B) Semra
Karac'oğlan gene çoştı bulandı
İnip aşkın deryasına dolandı
Güzel gitti diye pınar ağladı
Acı yüreğim yandı pınara
- C) Nur
Gözümde bir damla su deniz olup taşıyor
Çöllerde kalmış gibi yanıyor, yanıyorum
Bütün gemicilerin ruhu bende yaşıyor
Başımda gökleri bir deniz sanıyorum
- D) Nesrin
Güzel yurdum, dağlarını
Uzaktan göresim gelir
Keskin esen yellerine
Kendimi veresim gelir.

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim.

anı (hatıra), söyleşi (sohbet), biyografi, otobiyografi, günlük, haber metni, hikâye (öykü), masal, bilgilendirici metinler, hikâye edici metinler, 5N1K, Ne?, Nerede?, Ne zaman?, Nasıl?, Niçin?, Kim?, serim, düğüm, çözüm

1. Kişilerin, başından geçen olayları, belli bir zaman geçtikten sonra yazıya aktarmalarıyla oluşan metin türüne ne denir?

Örnek: Okula başladığım ilk günü unutamıyorum. Heyecandan dizlerim titriyordu.

Cevap:

2. Olayla birlikte kişi, yer ve zaman unsurlarına yer verilen metinler nasıl metinlerdir?

Örnek: Hikâye, masal, tiyatro vb.

Cevap:

3. Herhangi bir konuda bilgi vermek ya da açıklama yapmak için yazılmış metinlere ne ad verilir?

Örnek: Anı, gezi yazısı, mektup vb.

Cevap:

4. Yazarın herhangi bir konu hakkındaki görüşlerini biriyle konuşur gibi anlattığı metin türüne ne ad verilir?

Örnek: Bir şairimiz Türkçeyi ana sütüne benzetmiş. Sizde ana sütü tadı kaldı mı o güzel Türkçemizde? Bana sorarsanız, o eski tat yok artık damaklarımızda. Batı'ya özenerek onların dilini, onların sözcüklerini kullanır olduk. Hem de halis muhlis Türkçe karşılığı varken.

Cevap:

5. Başarılı ve tanınmış kişilerin yaşam evrelerini anlatan metinlere ne ad verilir?

Örnek: Yakup Kadri Karaosmanoğlu, 27 Mart 1889'da Kahire'de doğdu. İlköğrenimine altı yaşındayken Manisa'da başladı. 1903'te İzmir İdadisi'ne girdi.

Cevap:

6. Tanınmış kişilerin kendi hayat hikâyelerini anlattıkları metinlere ne ad verilir?

Örnek: 1 Ocak 1980'de Ankara'da doğdum. Öğrenimimi Ankara'da tamamladım. Yazarlığa üniversite yıllarımda başladım.

Cevap:

7. Kişinin gün içinde yaşadığı ve kayda değer bulunduğu olayları gün sonunda, tarih belirterek yazdığı metin türüne ne ad verilir?

Örnek: 10 Nisan 2014 Çarşamba

Bugün Ramazan Bayramı. Bayram namazından sonra çocuklarım ve eşimle bayramlaştık. Bayram kahvaltısı yaptıktan sonra dostlarımızla bayramlaşmaya çıktık.

Cevap:

8. Toplumunu ilgilendiren güncel bir olay ya da durum hakkında bilgi vermek amacıyla yazılan ve kitle iletişim araçlarında yayınlanan yazılara ne denir?

Örnek: Antalya'da çıkan orman yangınında 5 hektar ormanlık alan yandı. Çok sayıda hayvan telef oldu.

Cevap:

9. Olmuş ya da olabilecek olayların yer, kişi ve zaman unsurlarına dikkat edilerek anlatıldığı metinlere ne denir?

Örnek: Bir adam sabaha karşı okyanus kıyısında yürüyormuş. Binlerce deniz yıldızının karaya vurduğunu görmüş. Daha yaklaştığında bir çocuk fark etmiş. Çocuk, deniz yıldızlarını alarak denize geri götürüyormuş.

Cevap:

10. Olağanüstü kişilerin yaşadığı, olağanüstü olay ya da durumları anlatan metin türüne ne ad verilir?

Örnek: Bir varmış, bir yokmuş... Evvel zaman içinde kalbur saman içinde, denizlerin en orta yerinde, küçük ama meraklı bir istavrit balığı yaşarmış. Denizin dibinde hopleyan zıplayan bu istavrit, çok meraklıymış.

Cevap:

11. Haber metinleri 5N1K sorularına cevap vermelidir.

Örnek: Ne? Nerede? Ne zaman? Nasıl? Niçin? Kim? "Kaymakam, yeni bir okulu eğitim-öğretime kazandıracaklarını müjdelemek için öğretmenevinde basın toplantısı yaptı. Kaymakam, basın toplantısı sırasında heyecanlıydı." metninde 5N1K sorularından hangisinin cevabı yoktur?

Cevap:

12. Hikâyelerde serim, düğüm, çözüm bölümleri bulunur.

Örnek: "Kaşağı" hikâyesinin serim bölümünde yazar önce çocukluğundan bahseder. Çocukken yapmaktan en çok hoşlandığı şeyi anlatır. Kahramanları tanıtır. Düğüm bölümünde olaylar karmaşık hâle gelir. Anlatıcının kaşağıyı kırması suçu kardeşine atması ve babasının kardeşine tokat atması anlatılır. Çözüm bölümünde hikâye sonuçlandırılır. Hasta kardeşinin ölümü ve anlatıcının duyduğu hüznün anlatılır.

Buna göre "Böylece çocuğun bir hayali daha gerçekleşmişti. Başını yastığa koyduğunda bugün yaşadığı güzel olayları hatırlayacaktı. Bir başka maceraya yelken açmak üzere uykuya daldı." metni bir hikâyenin hangi bölümünden alınmış olabilir?

Cevap:

1

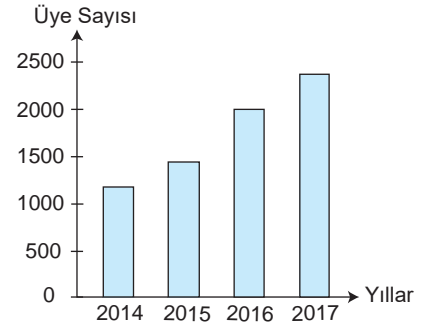
	1. Sınav	2. Sınav	3. Sınav
Türkçe	85	90	95
Matematik	80	80	80
Sosyal Bilgiler	90	85	90
Fen Bilimleri	85	90	80
İngilizce	75	70	75

Figen bir dönemde tüm derslerden 3 sınav olmuştur. Yukarıdaki tabloda Figen'in bu sınavlardan aldığı notlar verilmiştir.

Verilenlere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Figen'in Türkçe dersinde aldığı notlar sürekli artmıştır.
- B) Figen, matematik dersinde üç sınavda da aynı notu almıştır.
- C) Figen en düşük notları İngilizce dersinden almıştır.
- D) Figen'in fen bilimleri dersinden aldığı notlar hep artmıştır.

2

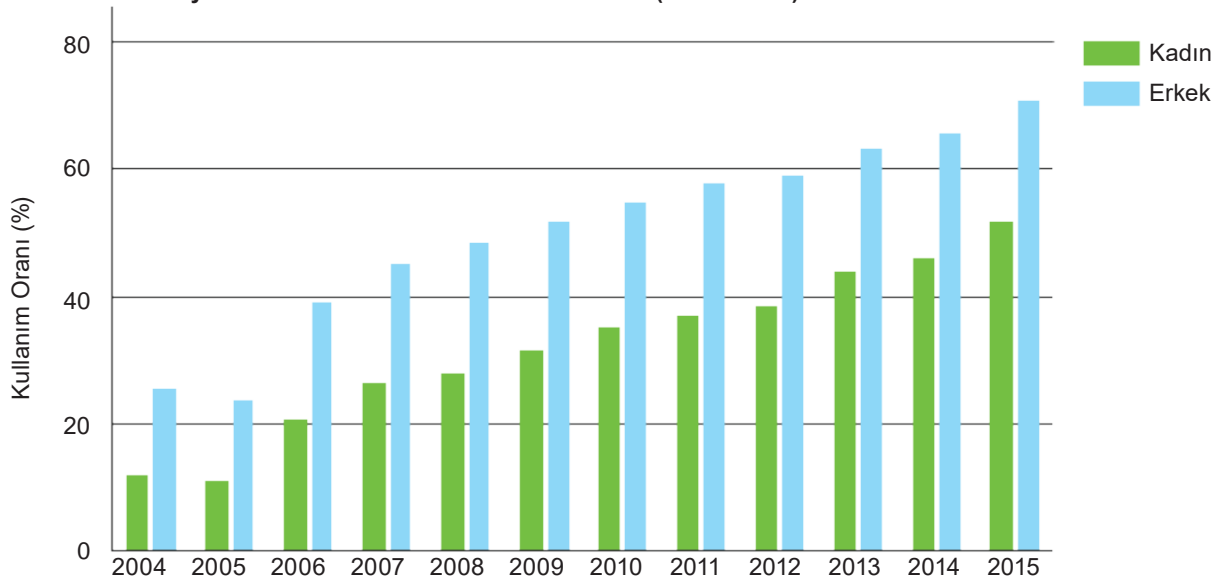
Yukarıdaki grafikte 2014-2017 yılları arasında bir kütüphaneye üye olanların sayısı verilmiştir.

Grafikteki bilgilere göre aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Üye sayısında her yıl eşit düzeyde bir artış olmuştur.
- B) 2017 yılındaki üye sayısı, bir önceki yıllara neredeyse aynıdır.
- C) Üye sayısındaki en büyük artış 2015 yılında olmuştur.
- D) Üye olanların sayısı 2014'ten 2017'ye doğru sürekli artış göstermiştir.

3

Cinsiyete Göre Hane Halkı İnternet Kullanımı (2004 - 2016)

Yukarıdaki grafikten hareketle aşağıda verilen yorumlardan hangisinin yapılması doğru olur?

- A) Cinsiyete göre hane halkı internet kullanımında 2004-2005 yılları arasındaki artış ile 2011-2012 yılları arasında kadınların artışı aynı orandadır.
- B) Cinsiyete göre hane halkı internet kullanımında erkeklerin internet kullanımında düzenli olarak artış görülmektedir.
- C) Her iki cinsiyette de internet kullanımı 2007-2015 yılları arasında düzenli olarak artış göstermiştir.
- D) Kadınların internet kullanımındaki artışın en fazla olduğu dönem, 2007-2008 yılları arasındadır.

4

Yukarıda verilen karikatürün mesajı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enerji tasarrufu demek yaşama el uzatmak demektir.
- B) Sokakları değil, içinizde büyüyen kötülüğü temizlemelisiniz.
- C) Hayat yalnızca insanlar için değil, hayvanlar için de var olmuştur.
- D) Daha yaşanabilir bir dünya için doğaya sahip çıkmalıyız.

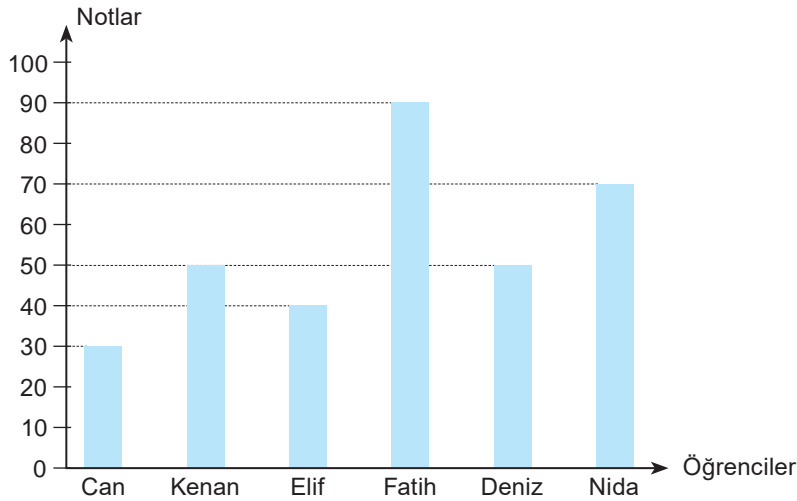
5

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen afişe en uygun slogan olabilir?

- A) Tekrar büyümeyen bir şeyi kesiyoruz ve geriye yalnızca çorak toprak bırakıyoruz.
- B) İyi bir ağaca sarılan gölgesiz kalmaz.
- C) Doğanın tek bir dokunuşu tüm dünyayı aile yapar.
- D) Toprağını kaybetmek istemiyorsan ormanlarını çoğalt!

6 ve 7. soruları aşağıdaki grafiğe göre cevaplayınız.

Yukarıdaki grafikte bazı öğrencilerin Türkçe dersinden aldıkları notlar verilmiştir.

6 Grafiğe göre aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Tüm öğrencilerin notları birbirinden farklıdır.
- B) Nida en yüksek notu alan üçüncü öğrencidir.
- C) Öğrencilerden biri 20 almıştır.
- D) En yüksek notu alan kişi 90 almıştır.

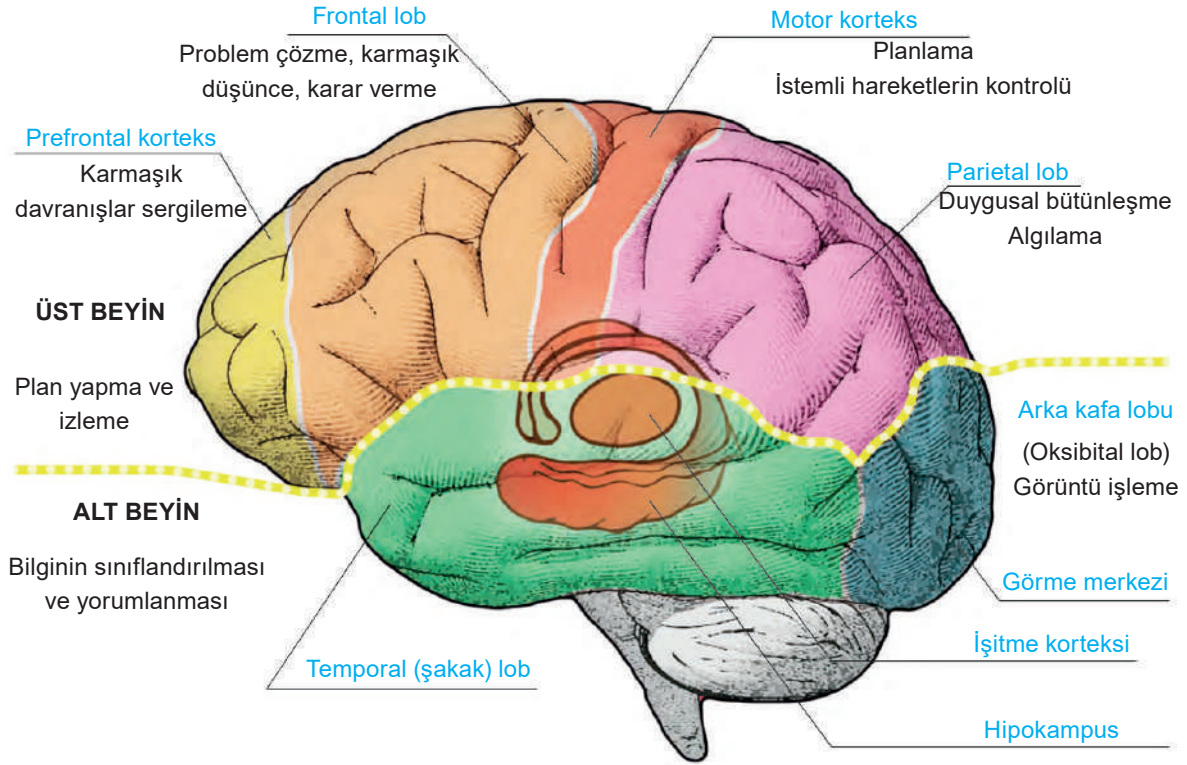
7 Grafikten aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılmaz?

- A) En düşük notu Can almıştır.
- B) Türkçeden yüksek not alan Fatih, diğer derslerden düşük not almıştır.
- C) Deniz, Elif'ten daha yüksek not almıştır.
- D) Can ve Elif'in aldığı notların toplamı Nida'nın aldığı nota eşittir.

8

BEYNİN BÖLÜMLERİ

Aşağıda Yunus, Ercan, Fatih ve Suna adlı kişilere ait bazı bilgiler verilmiştir.

- ◆ Yunus; hükümet tarafından ulaşılabilecek amaçları belirleyen, tarım, ulaşım, sanayi vb. kesimlerdeki artış ölçüsünü tespit eden ve uygulanması gerekli çareleri önceden gösteren ekonomik ve sosyal programların belli süreler için hazırlanması işini en iyi yapan bireylerden biri olduğu için uzun zamandır devlete hizmet ediyor. Bu süreçleri hazırlayan ve sonra bu süreçlerden elde edilen geri bildirimlerin de neler olduğunu tespit eden yine odur.
- ◆ Ercan, bir tarih öğretmenidir. Tarihin; zamana, mekâna ve konuya göre en iyi tasnifini yapan kişi olarak nitelendirilmektedir. Bunu yapmasının nedeni ise öğrenmeyi, öğretmeyi ve araştırmayı kolaylaştırmaktır.
- ◆ Fatih, sınıfta bir sorun olduğunda veya çözümlenemeyen bir durum olduğunda bu durumun herhangi bir yolla çözülmesinde kesin düşünceleri belirler ve yapılacak olanları karara bağlar.
- ◆ Suna'nın anlama yeteneği oldukça gelişmiştir. Derste ne kadar gürültü olursa olsun dikkatini dağıtmaz ve o yöne yöneltir. Yani bir şeyin bilincine varma, onu fark etme konusunda çok iyidir.

Yukarıda verilenlerden hareketle aşağıdakilerin hangisinde kişilerin beyinlerinin hangi kısımlarının daha baskın olduğu doğru eşleştirilmiştir?

A)	Yunus	Üst beyin
	Ercan	Alt beyin
	Fatih	Frontal lob
	Suna	Parietal lob

B)	Yunus	Motor korteks
	Ercan	Üst beyin
	Fatih	Prefrontal lob
	Suna	Parietal lob

C)	Yunus	Üst beyin
	Ercan	Prefrontal lob
	Fatih	Frontal lob
	Suna	Parietal lob

D)	Yunus	Motor korteks
	Ercan	Alt beyin
	Fatih	Parietal lob
	Suna	Prefrontal lob

9

Aşağıdaki dizeler bu görsellerle eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) İşte kurşun kubbeler şehri İstanbul'dasın
Havada kaçan bulutların hışirtısı
Karaköy çarşısından geçen tramvayların
camlarına yağmur yağıyor
İnsanlar sokak sokak çarşı çarşı ev ev
- B) Hani bahar aylarında kıyılarında açan
Papatyalar söylesin senin öz geçmişini
Üstüne kurulan ahşap tahta köprüler
Su içmeye sokulan ürkek ceylan anlatsın
- C) Yuvası saçakta kalan kırlangıç,
Yavrusu dallara emanet serçe,
Derken camiler üstünde güvercin
Minareler katından geçiyorum
Gökyüzü mahallesi İstanbul'un
- D) Salkım salkım tan yelleri estiğinde
Mavi patiskaları yırtan gemilerinle
Uzaktan seni düşünürüm İstanbul
Meydanında güvercinler olan Ortaköy'ünde

10

Pisocactus: İnce uzun silindir bir gövde var. İki metreden fazla uzayabilirim. Yüksekten aşağı sarkık şekilde gelişebildiğim için bana bu şekle uygun bir ortam ayarlamalısınız.

Cleistocactus: Hızlı büyüyen bir kaktüsüm. Dayanıklıyım ve bakımım da kolaydır. Ayrıca beyaz tüylerimle ilginç bir görünümüm vardır.

Echinocereus: Bakımım oldukça kolaydır ve yaz aylarında diğer kaktüslere göre suyu daha fazla severim. Echinocereus ailesinden salatalık benzeri bir gövde yıldız şeklinde küçük ince beyaz dikenlerim var.

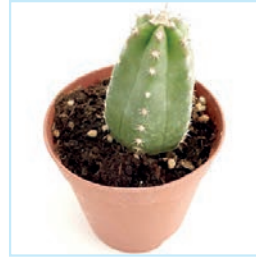
Opuntia: Parlak gövdeli ve dikensiz bir kaktüsüm. Eklemli olarak adlandırılırım. Eklemli gövde ufacak bir dokunuşta bile kırılabilir ama kırılan parçam dikildiğinde çabucak köklenir.

Aşağıdakilerden hangisi kendisini tanıtan kaktüslerden biri değildir?

A)

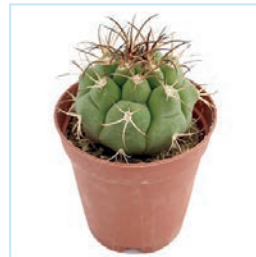
B)

C)

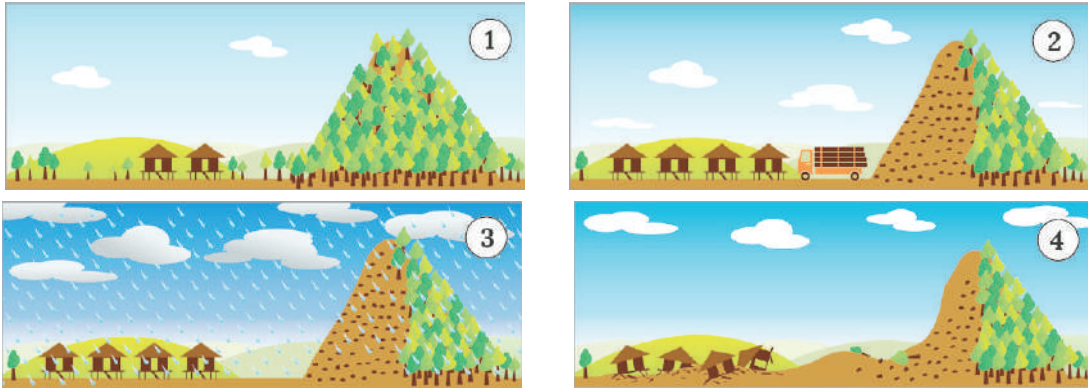

D)

1 Aşağıdaki görsellerde bir afetin oluşum aşamaları gösterilmiştir:

Aşağıda verilen haber yazılarından hangisi oluşum aşamaları verilen afetle ilgilidir?

- A) Bakanlık yetkilileri, hızla artan dünya nüfusuna karşın, yok olan toprağın zamanla “altın”dan çok daha kıymetli hâle geleceğini ifade ettiler. Her yıl küresel biyoçeşitlilik kaybından dolayı binlerce türün kaybolduğunu, bu kaybı etkileyen ana faktörün çölleşme olduğunu vurgulayan Bakanlık kaynakları, gelecek 25 yıl içinde arazi bozulmasının, küresel gıda üretimini yüzde 12 azaltabileceğini açıkladı.
- B) Karadeniz’de, kıyıya yakın alanlardan “Kum kosterleri” adı verilen gemilerle deniz tabanından çekilen kumun, kıyı erozyonunu tetiklediği belirtildi. Kum ve çakıl alınan deniz tabanında oluşan çukurların dalgaların etkisiyle sahildeki kumlarla dolduğu belirlendi.
- C) Kuraklık, çölleşme ve iklim değişikliğinin de tetikleyici etkisiyle dünyada; açlık, kıtlık, göç, işsizlik, yoksulluk, savaş ve istikrarsızlık gibi durumların ortaya çıktığını belirten İpek, bu imkânsızlıkların dünyada bir milyardan üzerinde insanı doğrudan etkileyen “sessiz felaketler” olduğunu söyledi.
- D) Ordu’nun Aybastı ilçesine bağlı Sağlık Mahallesi’nde geçen ay meydana gelen heyelan nedeniyle 61 binadaki 80 konut tahliye edilirken, 22 bina ile 1 cami yıkıldı. Mahallede 2 bina dışındaki tüm binalar heyelandan etkilenirken mahalleye giriş de yasaklandı.

2

Şimdi Vefa Vakfımızın düzenlemiş olduğu **“Engelleri Aşmak Bizim Elimizde Sevgi Günü”** 25. yılı kutlama yemeği’nde sizleri de aramızda görmekten onur duyarız.

- ◆ En büyük engel sevgisizlik
- ◆ Engelliler yardıma değil, şefkate muhtaçtır.
- ◆ Birbirini seven insanlar için engeller bir tatlı tebessümden ibarettir.
- ◆ Adımlarımızın biçiminin ne önemi var? Mühim olan yürüyüşlerimizle sevgi ve dostluk köprüsünü geçmektir.

Nida KÜÇÜK
Şimdi Vefa Vakfı Kurucu Başkanı

Tarih: 03.12.2021
Yer: Şimdi Vefa Vakfı

Yukarıdaki el ilanından aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Engelliler için yapılan bir etkinlik daha önce 24 defa yapılmıştır.
- B) El ilanında, ilanın konusuyla ilgili farklı görsellere yer verilmiştir.
- C) Vakfın kuruluş amacı ile ilgili bilgilere bu el ilanından ulaşılabilir.
- D) Etkinlik ile ilgili oluşturulan el ilanında “Hep Birlikte” sloganı seçilmiştir.

3

Görselden hareketle aşağıda verilen ifadelerden hangisine ulaşamaz?

- A) İnternet, eğitime ve öğretime yardımcı olarak kullanılabilir.
 B) İnternet, görülmeyen bazı yerlerin görülmesini ve o yerlere gitmeyi sağlayabilir.
 C) İnternette bilim, sanat ve buna benzer konularla ilgili olarak yöntemli çalışmalar yapılabilir.
 D) İnternet, neşeli ve hoşça vakit geçirmek amacıyla kullanılabilir.

4 Aşağıdaki tabloda, bir film artistinin haftanın bazı günleri belirli saatlerde yaptığı aktiviteler verilmiştir.

	Pazartesi	Salı	Perşembe	Cuma
08.00				
11.00				
11.30				
14.00				
14.00				
17.00				
17.00				
21.00				

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bu tablodan çıkarılamaz?

- A) Yalnızca bir etkinliği haftanın bir günü bir defa yapmıştır.
 B) Okula iki gün gitmiştir ve okula gidiş dönüş saatleri birbirinden farklıdır.
 C) Pazartesi, salı ve cuma günleri çekime gitmişken perşembe günü çekime gitmemiştir.
 D) Uykuya ayırdığı zaman, ödül töreni ve kuaför için ayırdığı zamanın toplamından daha fazladır.

5

UYKU DÜZENİNE DİKKAT ET!

Büyüklerden 2 saat önce yatağa girmek doğrudur.

Uyku bedenimizin dinlenmesini, zihnimizin yenilenmesini, organlarımızın kendini tamir etmesini sağlar.

Ortalama uyku süresi;

Yetişkinler için 6-8 saat

Çocuklar için 10-12 saat

Sağlık açısından gereğinden az veya çok uyumak sakıncalıdır. Az uyuyan bir kişi okulda başarılı olamaz. Çünkü bedeni ve aklı dinlenmemiş olur. Bu nedenle büyüklerle aynı saatte yatmak yerine onlardan 2 saat önce yatağa girmek daha doğrudur.

ZARARI GÖR VE KAÇ!

Zararlı maddelerden kendinizi koruyun!

Bazı gıdalar bedenimize girdiğinde anında bedenimizi yıkmaya ve zarar vermeye başlar.

Bu gıdalar:

BOYALI VE RENKLİ GIDALAR

Boya ile renklendirilmiş gıdalardan olabildiğince kaçınmak gerekir.

AÇIKTA SATILAN GIDALAR

Bazı satıcılar sattıkları gıdaları paketlemezler. Direkt açıkta satarlar. Sokağın tozu, kiri, sigara ve araba dumanları bu gıdaların üzerine yapışır. Onlar da bize zarar verir.

ABUR-CUBUR GIDALAR

Cips, çikolata, şeker ve gazlı içecekleri herkes sever. Ne var ki bu gıdalar çok fazla yağ, şeker ve zararlı madde içeriyor ve bedenimize zarar veriyor.

AŞIRI TEKNOLOJİ

Teknoloji hayatımızı kolaylaştırır ama çok fazla ekran başında kalırsak hem göz sağlığımız hem düşünme gücümüz hem de beden sağlığımız zarar görür.

Yukarıdaki broşürden aşağıda verilen ifadelerden hangisi çıkarılamaz?

- Çocukların ve yetişkinlerin uykuya ayırmaları gereken süre birbirinden farklıdır.
- Açıkta bulunan bazı gıdaların kullanılması ile beden zarar görmeye başlar.
- Sağlık açısından çok fazla uyku, bedene ve düşünme gücüne ciddi zararlar verir.
- Birçok yararı olan teknoloji, aynı zamanda aşırılığa kaçıldığında insan vücuduna zarar vermektedir.

6

Takımlar	Attığı gol	Yediği gol	Takımlar	Attığı gol	Yediği gol
Galatasaray	40	18	Trabzon	43	30
Fenerbahçe	45	22	Beşiktaş	48	20

Yukarıdaki tabloda takımlar ve bunların bir sezon boyunca attığı ve yediği gol sayısı verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- Beşiktaş, sene sonunda şampiyon olmuştur.
- En fazla gol yiyen takım Trabzon'dur.
- Attığı gol ile yediği gol arasındaki farkın en büyük olduğu takım Beşiktaş'tır.
- En az gol yiyen takım Galatasaray'dır.

- 7 Gelişmiş ülkelerde görülen önemli olgulardan birisi gelişim süreçleri boyunca tanık oldukları sektörel kaymalardır. Türkiye'nin yakın dönem tarihine bakıldığında da ana sektörler arasında önemli geçişler olduğu görülmektedir. Son yarım yüzyıl boyunca giderek artan kente göç, tarımdan hizmet sektörüne istihdam kaymalarını beraberinde getirmiştir. Sanayisizleşmeye doğru bir eğilimin görüldüğü Türkiye ekonomisinde hizmet sektörü giderek önem kazanmıştır. X yılında olduğu gibi tarımın payı %10, sanayi sektörünün payı %30, hizmet sektörünün payı ise %60'tır.

Bu parçaya göre Türkiye'de X yılındaki sektörlerin oranı aşağıdaki grafiklerin hangisinde doğru gösterilmiştir?

A)

B)

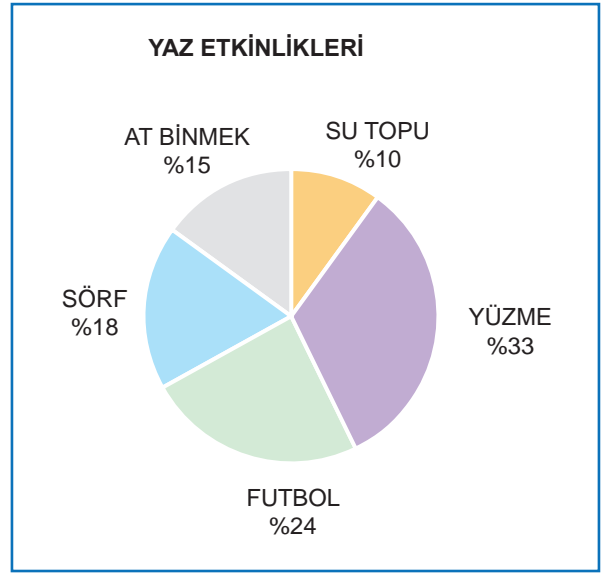
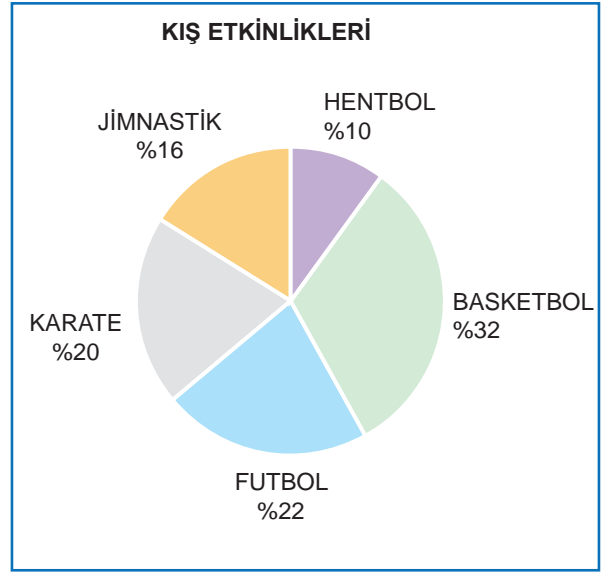
C)

D)

8

Yukarıdaki grafiklerde yaz ve kış mevsimlerinde yapılan sporların ve etkinliklerin hangi oranda tercih edildiğinin yüzdesi verilmiştir.

Bu grafiklerden yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kış mevsiminde çoğunlukla takım oyunları tercih edilmiştir.
- B) Yaz aylarında daha çok su aktiviteleri tercih edilmiştir.
- C) Kış aylarında bireysel etkinlikler yaz aylarında ise takımla yapılan etkinlikler daha çok tercih edilmiştir.
- D) Futbol her iki mevsimde de tercih edilmiştir.

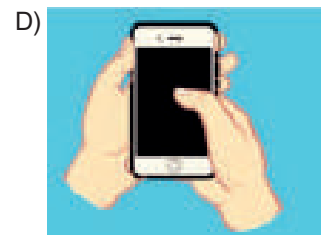
1 Aşağıdaki afişlerin hangisinde kişisel düşünceye yer verilmemiştir?

2 Telefon tutuş şekline göre karakter analizi ile ilgili bilgiler aşağıda verilmiştir:

- ◆ Telefonu tek elle tutuyorsanız bu sizin kendinize güvendiğinizi gösterir. Ve risk almayı seviyorsunuz.
- ◆ Telefonu bir elinizde tutup diğer elinizin baş parmağı ile telefondaki işlemi yapıyorsanız bir karar vermeden önce uzun süre düşünür ve doğru karar almaya çalışırsınız.
- ◆ İki elinizi aynı anda kullanarak telefondaki işlemi yapıyorsanız bu sizin hızlı karar alan bir kişi olduğunuzu gösterir.
- ◆ Telefonu avucunuzun içine alıp işaret parmağınızı kullanıyorsanız bu sizin yaratıcı bir kişiliğe sahip olduğunuzu gösterir.

"İnce eleyip sık dokuyan bir kişiliği vardı." cümlesinde sözü edilen kişinin, telefonu aşağıdakilerden hangisi gibi tutması beklenir?

3

OTOBÜS BİLETİ		Ad Soyad	Tuba Dağ	Koltuk Numarası	Fiyat (KDV Dahildir)		
Nereden - Nereye Ankara (AŞTİ)-Elazığ		T.C.:	12345678911	18	100 TL		
7/24 ÇAĞRI MERKEZİ BİLET SATIŞ VE REZERVASYON		Hareket		Yolculuk Süresi			
↓		Tarihi	25.11.2020	Saati	09:54	Tahmini	11 Saat
0 (850) _ _ _ _ 65		Düzenleyen:	Emir Kan	Düzenleme Yeri:	Ankara	T.C. Maliye Bakanlığı	
		Peron No.:	21	Düzenleme Tarihi:	25.11.2019		

Bu otobüs biletinden aşağıdakilerin hangisine kesinlikle ulaşılamaz?

- A) Biletin ne zaman ve kim tarafından oluşturulduğuna
- B) Otobüsün kalkış saatinin ne zaman olduğuna
- C) Otobüsün terminalde yanaşacağı, yolcuların inip bindiği bölümün hangisi olduğuna
- D) Bilette yapılan indirimin ne kadar olduğuna

4

Erhan, "Türkiye'nin Tarihi Güzellikleri" konulu bir ödev hazırlayacaktır.

Erhan, bu ödevde aşağıdaki görsellerden hangisini kullanabilir?

A) Ani Harabeleri

B) Ihlara Vadisi

C) Göreme Peribacaları

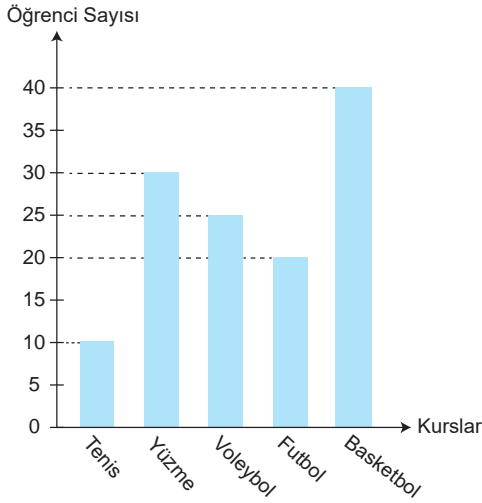

D) Pamukkale Travertenleri

5

Bu grafikte bir okuldaki farklı spor kurslarına katılan öğrencilerin sayıları verilmiştir.

Grafikten aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Basketbola ilgi her yıl artmıştır.
- B) En az tercih edilen spor dalı tenistir.
- C) Futbol kursuna gidenlerin sayısı voleybol kursuna gidenlerden azdır.
- D) Basketbol kursuna gidenlerin sayısı, tenis ve yüzme kursuna gidenlerin toplamına eşittir.

6

Yukarıdaki afişte verilmek istenen mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim dili Türkçe olmalıdır.
- B) Hayatın her alanında Türkçeyi kullanmalıyız.
- C) Yazarken Türkçeyi kullanmalıyız.
- D) Okullarda Türkçe kullanılmalıdır.

7

Gezginci arıcılık → 25–30 kilo bal

Teknik bilgiyle arıcılık → 35-40 kilo bal

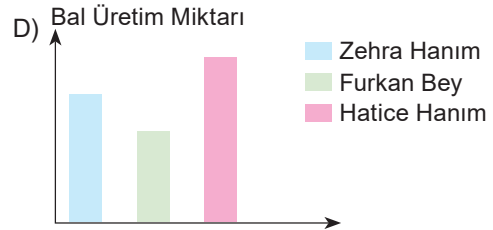
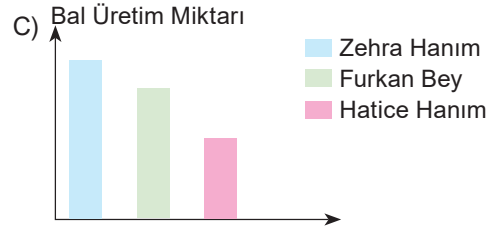
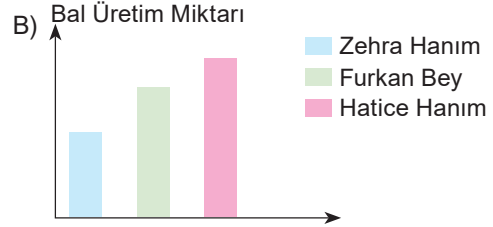
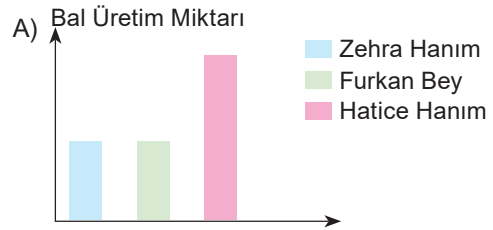
Bakımlı, modern → 45-50 kilo bal

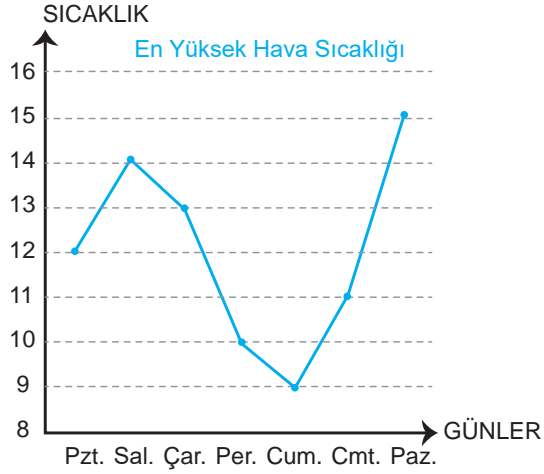
Zehra Hanım: Arıcılık konusunda bütün bilgilere sahip olan bir çiftçidir.

Furkan Bey: Verimi artırmak için kovanları mevsime ve şartlara göre farklı yerlere taşımaktadır.

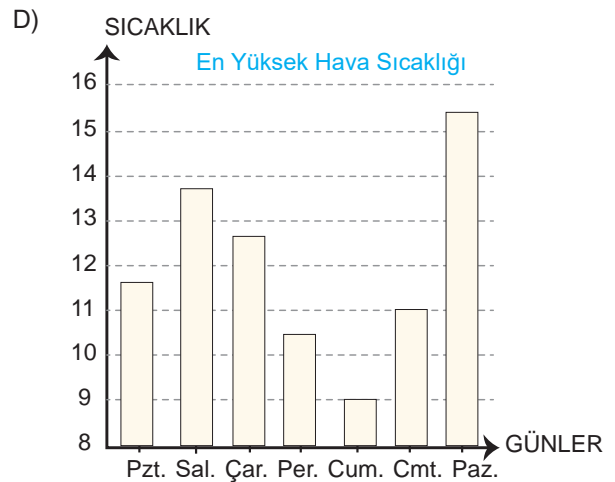
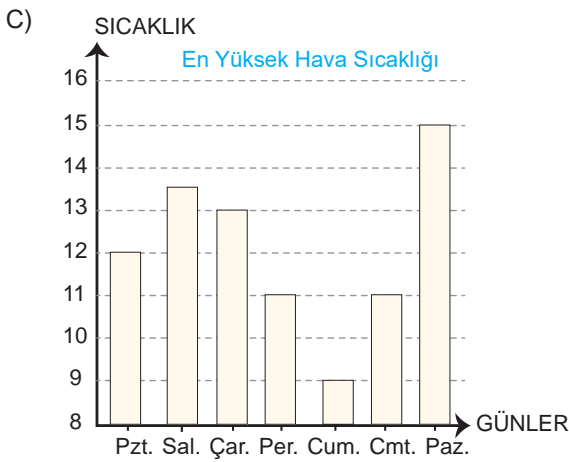
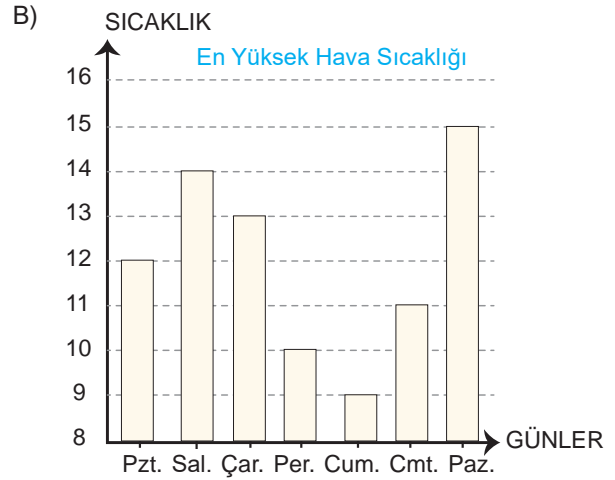
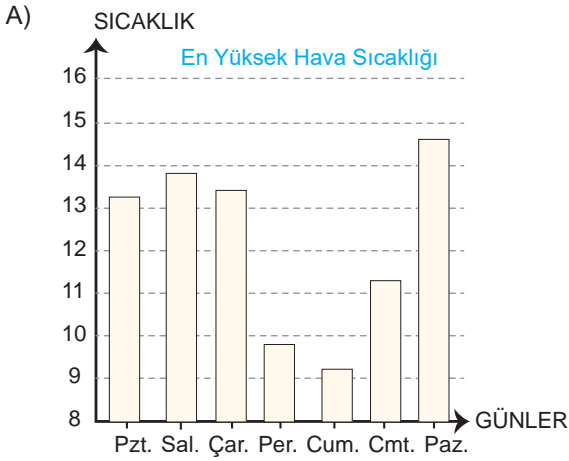
Hatice Hanım: Kovanları oldukça kaliteli olduğu için herhangi bir zorluk yaşamamaktadır.

Buna göre bahsedilen kişilerin eşit sayıda kovana sahip oldukları biliniyorsa aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen bilgilerden yola çıkarak hazırlanmış olabilir?

Bu verilerin sütun grafiğine aktarılmış hâli aşağıdakilerden hangisidir?

1

Yukarıda verilen karikatürün mesajı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gıdalardaki antibiyotik kalıntıları ile insanların bağırsaklarındaki bakteri topluluğu arasındaki ekolojik denge hayvanların kalıtsal değerlerini bozabilir.
- B) Hayvanlardan olması gerekenin üzerinde verim elde edebilmek için onlara verilen ilaçlar bu hayvanlardan elde edilen ürünlerin yapısını bozmaktadır.
- C) Hayvanlardan elde edilen verimin daha yüksek olması için kullanılan bazı yöntemler insan kalıtımını olumsuz yönde etkiler.
- D) İlaçlardan çoğu bağışıklık sistemini uyararak, çeşitli tiplerde alerjik tepkimeye yol açar ve bu durum hayvanlarda da gözlemlenmiştir.

2

“Çocuk Gözüyle Akıllı İşaretler Resim Galerisi” adlı galeriden alınan çocuklara ait yukarıdaki resimlerin vermek istediği mesaj aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oyun oynama, bilgisayar ile vakit geçirme, televizyonla eğlenme dışında; sanat, spor ve kültür aktiviteleri gibi farklı alternatifler geliştirin.
- B) Televizyon yayıncılarının, anne babaların ve genelde toplumun; çocukları ve gençleri televizyon yayınlarının olası zararlı etkilerinden koruma sorumluluğunu yerine getirmeleri gerekir.
- C) Taşınabilir bilgi iletişim teknolojileri üzerinden internet kullanılırken koruyucu programlar, virüs programları ve özellikle de çocuklar için geliştirilen takip-koruma yazılımları edinilmelidir.
- D) Eğlence içeriğini sunan medya kuruluşunun yayın politikası, tercih hakkı kullanılmadan önce, dikkate alınmalıdır.

3

Hem eğlenip hem de internette güvende kalmak istiyorsanız birtakım önlemler almak zorundasınız.

İnternetteki sakıncalı siteler ve kötü niyetli kişilerle kişisel bilgilerinizi paylaşmayın!

Güvenli olmayan sitelerden dosya, müzik ve oyun indirmeyin!

Tanımadığınız kişilerle internette iletişim kurmayın!

.....
.....
.....
.....

Görselde boş bırakılan yere simge ile uyumlu olacak şekilde aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Oyun oynama, bilgisayar ile vakit geçirme, televizyonla eğlenme dışında farklı alternatifler geliştirin!
- B) Taşınabilir bilgi iletişim teknolojileri üzerinden internet kullanırken koruyucu programlar, virüs programları edinin!
- C) Güçlü şifreler belirleyin ve şifrelerinizi kimseye paylaşmayın!
- D) Kişisel bilgilerinizi isteyen bir e-posta alırsanız bunu kesinlikle cevaplamayın!

4

SOSYAL MEDYA KULLANIMI İLE İLGİLİ UYARILAR

.....

Sadece güvenilir sitelerden alışveriş yap!

Hesabını kullanırken seni üzen, rahatsız eden bir durum olduğunda mutlaka ailenle konuş!

Herkese açık hesaplar kullanma!

Sosyal medya kullanımı ile ilgili verilmiş olan yukarıdaki görselde, boş bırakılan yere sembolle uyumlu olacak şekilde aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Başkaları ile dalga geçme, başkalarına kırıcı sözler söyleme, başkalarının fotoğrafını izinsiz paylaşma!
- B) Tanımadığın kişileri sosyal medya hesabına ekleme!
- C) Her sosyal medya platformu için ayrı bir şifre kullan ve arkadaşların dahi olsa şifrelerini başkaları ile paylaşma!
- D) Güvenlikte en zayıf halka olmamak için sosyal medya hesabında bazı önlemler al!

5

"internetin doğru kullanımı"

Belirli bir web sitesinde arama yapmak istiyorsanız sorgunuzun başına "site:" yazın.

site: edu etkinlik

ifadenin tamamını doğru sırayla aramak için "tırnak işareti" kullanın.

Boya kalem - siyah

Arama sonuçlarında görmek istemediğiniz ifadenin önüne eksi işareti (-) koyarak o ifadeyi vurgulayın.

Ankara'daki büyük lunapark nerede?

büyük lunapark Ankara

çocuk + oyuncak

Aradığınız ifadelere ek yapmak için kelimelerin arasına artı işareti (+) ekleyin.

Basit kelimeler ve anahtar ifadeler kullanın.

Arama sonuçlarında görmek istemediğiniz ifadenin önüne eksi işareti (-) koyarak o ifadeyi vurgulayın.

ifadenin tamamını doğru sırayla aramak için "tırnak işareti" kullanın.

site: edu etkinlik

Görselde verilenlerden hareketle aşağıdakilerin hangisi internette doğru aramaya örnek gösterilemez?

A)

Google

🔍 Türkiye'nin en büyük dağı nerede? 🗣️

C)

Google

🔍 spor araba - kırmızı 🗣️

B)

Google

🔍 en büyük göl Türkiye 🗣️

D)

Google

🔍 "internetin zararları" 🗣️

6

Görselden hareketle aşağıda verilen kişilerden hangisinin karşısındakine iletmek istediği mesajı ya da karşıdan almak istediği mesajı almaya uygun bir pozisyonda olduğu söylenebilir?

A)

B)

C)

D)

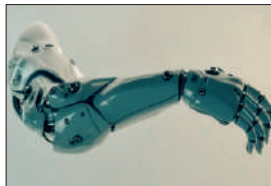
7 Vücudun herhangi bir parçasını –kol, bacak, kalça, diz kapağı, ayak bileği– dışarıdan destekleyen yardımcı bir cihaz, eğer yüksek performanslı elektrik motorları ve mikroişlemciler yardımıyla o vücut parçasının hareket etmesini sağlıyorsa robotik ortez veya robotik dış iskelet olarak adlandırılır. Robotik güç kıyafetleri tasarlanırken çok farklı kullanım alanları göz önünde bulunduruluyor.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda tanımı verilen robotik giyilebilir kıyafetlerden biri değildir?

A)

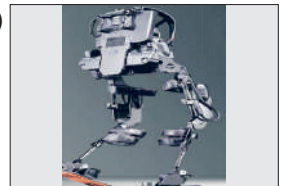
B)

C)

D)

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

görsel, şekil, sembol, işaret, resim, fotoğraf, afiş, kartpostal, broşür, logo, tablo, grafik, görsel okuma, öncül, sütun grafiği, çizgi grafiği, daire grafiği, akıllı işaretler, levha, trafik levhaları, trafik işaretleri, trafik ışıkları, karikatür

1. Bir cadde üzerinde yayaların geçiş üstünlüğünü ifade etmek için bulunan trafik levhasına ne ad verilir?

Örnek: Trafik işaret ve levhaları; günlük yaşamı, trafiği düzenlemek için kullanılan işaret veya sembollerdir.

Cevap:

2. Gün içerisinde televizyon yayın akışındaki içeriklerin, bilgilendirici şekilde sınıflandırılmasına ne denir?

Örnek: Şiddet ve korku içerir, Genel izleyici için uygundur vb.

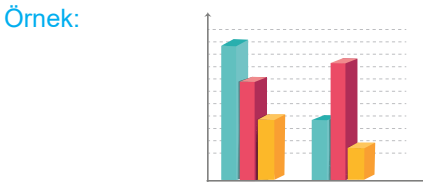
Cevap:

3. Birbirleriyle olan ilgilerine göre düzenlenmiş ifadeler bütününe ne ad verilir?

Örnek:

Cevap:

4. Bir olayın veya araştırma sonucu elde edilen verilerin çeşitli durumlarını göstermeye, birkaç şey arasında karşılaştırma yapmaya yarayan sütunlarla oluşturulan şekle ne ad verilir?

Cevap:

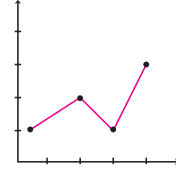
5. Yazılı metin dışındaki öğeleri anlamlandırma ve yorumlama işine ne denir?

Cevap:

6. Bir olayın veya araştırma sonucu elde edilen verilerin çeşitli durumlarını göstermeye, birkaç şey arasında karşılaştırma yapmaya yarayan çizgi biçiminde oluşturulan şekle ne ad verilir?

Örnek:

Cevap:

7. Trafikğin genel akışının düzenli bir şekilde sağlanması amacıyla kullanılan levhaların genel adı nedir?

Örnek:

Cevap:

8. Trafikçi düzenleme amacı ile kullanılan ışıklı ve sesli işaretlere ne ad verilir?

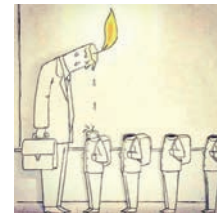
Örnek:

Cevap:

9. İnsan ve toplumla ilgili her tür olayı konu alarak abartılı bir biçimde veren, güldürürken düşündüren resimlere ne ad verilir?

Örnek:

Cevap:

1

	3 Ekim	4 Ekim	5 Ekim
OBA ALANI			
ÇOCUK OYUNLARI ALANI			

Etnospor Kültür Festivali'nin dördüncü bu yıl, misafir ülke Arjantin başta olmak üzere 16 ülkenin katılımıyla, 3-5 Ekim tarihleri arasında İstanbul Havalimanı'nda gerçekleştirilecek. Festivalde topaç, çember, tiktak, aşık ve dokuztaş oyunları tabloda belirtilen gün ve yerlerde yapılacaktır. Bu oyunların yeri ve zamanıyla ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Her gün her alanda en fazla bir oyun oynanmaktadır.
- ◆ Çember ve tiktak farklı günlerde fakat aynı oyun alanında oynanmaktadır.
- ◆ Dokuztaş oyunu oba alanında bir gün arayla yapılmaktadır.
- ◆ Aşık ve topaç oyunları aynı gün fakat farklı oyun alanlarında yapılmaktadır.

Topaç ve dokuztaş oyununun farklı yerlerde yapıldığı bilindiğine göre aşağıdakilerden hangisinin ne zaman yapılacağı kesin olarak bilinemez?

- A) Topaç Oyunu B) Aşık Oyunu C) Çember Oyunu D) Dokuztaş Oyunu

2 Aşağıda bir ilacın kullanım şekli ve dozu ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Kullanım şekli ve dozu:

- ◆ Erişkinlerde günde 3 defa 1–2 tablet, tercihen yemeklerden sonra çiğnenmeden bir miktar sıvı ile yutulur.
- ◆ Romatizmalı hastalıklarda doz, hekim tavsiyesi ile günde 4 defa 2 tablete çıkarılabilir.
- ◆ 7–15 yaş grubunda günde 2 veya 3 defa 1 tablet verilebilir.
- ◆ Gebe olan veya tedavi sırasında gebe kalma olasılığı olan kadınlar tarafından kullanılmamalıdır.
- ◆ 7 yaşından küçük çocukların kullanımı için uygun değildir.
- ◆ İlaç ağızdan alınmalı ve her gün aynı saatte kullanılmalıdır.
- ◆ Kapsülü yutma güçlüğü çekiyorsanız: İçerik bir çay kaşığı soğuk ya da oda sıcaklığında yarı katı yiyecek (örn. elma püresi, pirinç unu çorbası, yoğurt veya püre hâline getirilmiş muz) içine dikkatli bir şekilde boşaltılıp 240 ml su ile hemen alınmalıdır.
- ◆ Emzirme döneminde kullanılmamalıdır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisinin ilacı doğru kullandığı söylenemez?

- A) **Onur:** 25 yaşındayım ve bu ilacı günde 3 defa 1 tablet şeklinde kullanmaktaydım. Doktorum romatizmalı hastalıklarda dozun artırılması gerektiğini söylediğinden ilacı artık günde 4 defa 2 tablete çıkardım.
- B) **Meral:** Kızım Gonca altı yaşında ve bu ilacı yutmakta zorlanıyor. Bu nedenle ben de ilacı oda sıcaklığında püre hâline getirdiğim muza katarak ve su içirerek veriyorum.
- C) **Yusuf:** 10 yaşındayım ve doktorum bu ilacı günde 2 defa 1 tablet şeklinde almamı önerdiği için bu şekilde alıyorum.
- D) **Merve:** 32 yaşındayım ve bir yaşında bir kızım var. Onu iki yaşına kadar emzirmem gerektiği için doktorum vermiş olmasına rağmen bu ilacı kullanmıyorum.

6 Feza Gürsey Bilim Merkezinde yer alan bazı sergiler aşağıda tanıtılmıştır:

Sanal Sergi: Müzelerimizde sergilenen, depolarda korunan eserlerin envanterlerinin ve katalog bilgilerinin görüntüleri ile beraber bilgisayar ortamına aktarılıp ziyaretçilere ve araştırmacıların hizmetine elektronik ortamda sunulduğu sergilerdir.

Retrospektif Sergi: Bu sergileme çeşidi, bir sanatçının yaşamı boyunca ya da bir kurumun başlangıcından o güne değin ürettiği yapıtları, tarihsel akış içinde gösteren sergilerdir.

Koleksiyoner Sergi: Koleksiyonerler kendi zevk ve amaçları için yıllar boyunca topladıkları eserleri kendi sahipliklerini belgeleyerek sergilemek isterler. Bu koleksiyonlar, toplayanın eğilimleri, maddi gücü ve ilgi alanlarına göre seçilmiştir.

Yerinde Sergi: Yerinde sergileme; eserlerin halk tarafından keşfedildiği, arkeolojik buluntuların toprak üstüne çıkarıldığı alanlarda sergilenmesi yöntemidir. Eserlerin buldukları yerde sergilenmesidir.

Bu sergilere giden kişilerle ilgili bazı bilgiler aşağıda verilmiştir:

- ◆ Bülent'in sergiler ile ilgili bir blogu bulunmaktadır. Bülent blogunda o gün gitmiş olduğu sergiyle ilgili şunları yazmıştır "Ne var ki bu türde sergiler düzenlenirken önemli olanın sanatçının mümkün olduğu kadar çok eserini bir araya getirip yan yana asmak olmadığını ya da sadece sanatçının evinde, atölyesinde mevcut eserleri sergileyerek gerçekleştirilemeyeceğini anlamamız için üzgünüm ki bir süre daha beklememiz gerekecek. Sanatçının yapıtlarını belli bir kronolojiye göre sıralamadan açılan sergilerin ne kadar bu türde sergiler oluşturabileceğini tartışmamız gerekecek."
- ◆ Mine gitmiş olduğu yer ile ilgili şunları söylemiştir "Kommagene Kralı I. Antiochos tüm kültürleri birleştirmeyi hedefleyen bir kralmış. Bu amaçla başka kültürlerin tanrılarını bir araya getirecek heykeller yaptırmış. 10 metreyi bulan heybetli heykeller ile metrelerce uzunluktaki kitabelerin yükseldiği dağda ayrıca dünyanın en muhteşem gün doğumu ve gün batımının seyredilebildiği, her yıl binlerce ziyaretçi alan teraslar bulunuyor."
- ◆ Bülent'in blogunda yorum yapan Şule, şunları yazmıştır "Mehmet Naci Aköz 1986 yılından itibaren kimini yurt dışına çıkışlarında kendi imkânları ile temin ettiği, kimini fuarlara katılan uluslararası uçurtma meraklısı dostları ile takas ettiği yaklaşık 2500 uçurtma çeşidini ve bu uçurtmaların hikâyesini bire bir anlattı bize. Kendisine 'Başka müze açmayı düşünür müsünüz?' diye sorduğumda 'Evet elimdeki çeşitler ile ikinci bir müze açabiliriz lakin bu işe bu kadar gönül verip bunca yılın bilgi birikimini aktaracak bir arkadaş bulmamız lazım.' dedi. 'Umarım zamanla arkadaşlarımızdan birileri bu işi daha ileri götürebilir ve boynuz kulağı geçer.' demesi bile bu misyonu nasıl gönüllülükle yaptığının göstergesi idi. 2005 yılından bugüne kadar resmî tatil günleri hariç 09.00-17.00 saatleri arası açık olan müzeye girişler ücretsiz."
- ◆ Tuba, eserlerin belli bir müzik ve ışık dengesi eşliğinde belirlenmiş sergi mekânı duvarlarına, uygun perspektiflerle yerleştirdiği bir sergiye katılmıştır. Bu serginin amacının ne olduğunu sergi yetkilisine soran Tuba, "Bu proje ile ressamların eserlerini PDF dosyalarından ya da kataloglardan çıkarmayı ve resmin hakkını veremeyen katologlara alternatif, yenilikçi ve etkili bir sunum gerçekleştirmeyi amaçladık." cevabını almıştır.

Buna göre kişilerin gittiği sergilerle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi doğrudur?

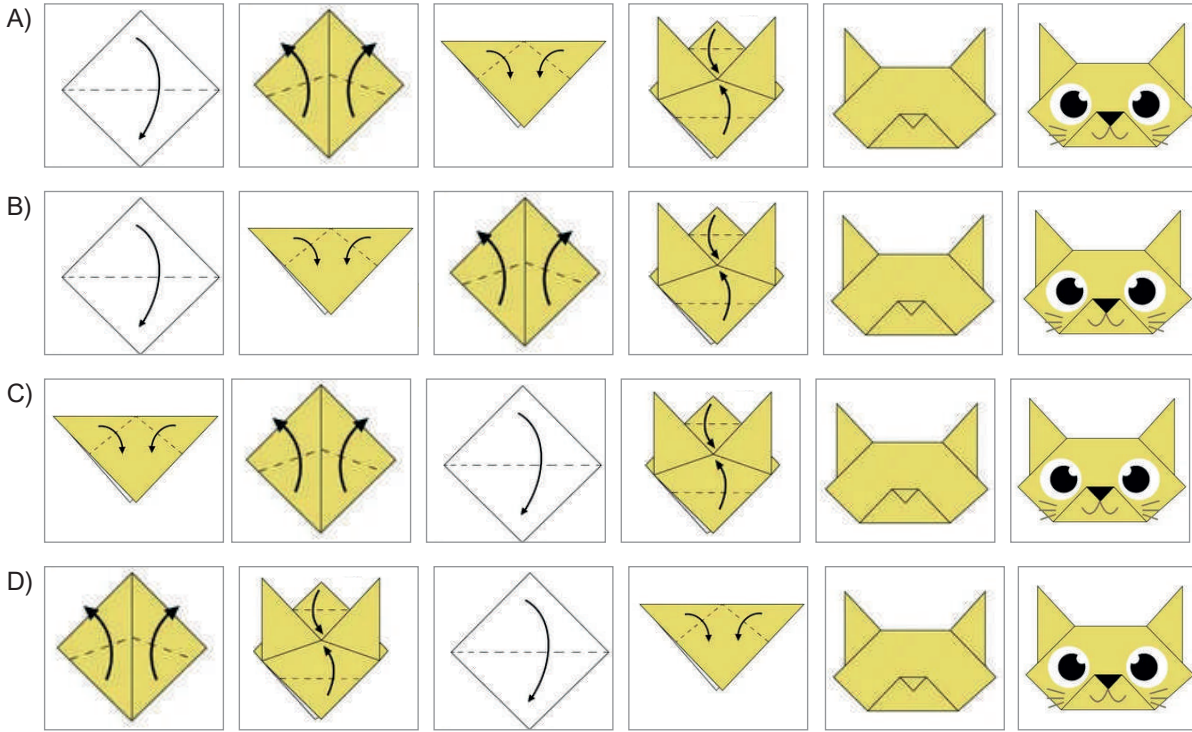
	Sanal Sergi	Retrospektif Sergi	Koleksiyoner Sergi	Yerinde Sergi
A)	Tuba	Şule	Bülent	Mine
B)	Bülent	Tuba	Mine	Şule
C)	Bülent	Şule	Tuba	Mine
D)	Tuba	Bülent	Şule	Mine

- 7 Japon kültürünün en çok bilinen sanatlarından biri olan origami, başlarda çocukların ilgi alanına giren bir eğlence aracı olsa da şimdilerde büyük küçük demeden her yaşta insanın hayatında yer edinen bir hobi olmuştur. Küçük yaşta çocuklarda el ve parmak kaslarını geliştirmek amacıyla önemli bir eğitim aracı olarak da bilinmektedir origami sanatı. Aşağıda origami sanatıyla kedi yapma aşamaları verilmiştir:

1. Kare kâğıdı ortadaki kesik çizgiden ok yönünde katlıyoruz.
2. Üçgen şeklindeki kâğıdı sağ ve sol uçlarındaki kesik çizgilerden içe doğru katlıyoruz.
3. Katladığımız kâğıdın bitişen uçlarını okların yönünde kesik çizgilere kadar katlıyoruz.
4. Alttan daha geniş üstten daha dar üçgen oluşacak şekilde, kesik çizgilerden ok yönünde katlıyoruz.
5. Kâğıdı ters çevirip alt taraftaki üçgenin üstündeki kesik çizgilerden katlayarak daha küçük bir üçgen oluşturuyoruz.
6. Daha sonra kedinin yüzündeki detayları çizerek kâğıttan kedi yapımını tamamlıyoruz.

Buna göre origami sanatıyla kedi yapma aşamalarının görselleri sırasıyla aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- 8 Kuşburnu, kıyma, tereyağı, un, karabiber ve su kullanılarak bir kış çorbası olan kuşburnu çorbası yapılmıştır. Bu malzemelerin pişirilme sıralarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Kıyma, karabiberden hemen sonra konmuştur.
- ◆ Tencereye ilk olarak kuşburnu konmuştur.
- ◆ Sudan sonra bir malzeme daha konmuştur.
- ◆ Tereyağı en son konulan malzemedir.

Bu bilgilere göre malzemelerin tencereye konma sırasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle yanlıştır?

- A) Su, kuşburnundan sonra konmuştur. B) Kıyma üçüncü sırada konmuştur.
C) Un dördüncü sırada konmuştur. D) Karabiber, dördüncü sırada konmuştur.

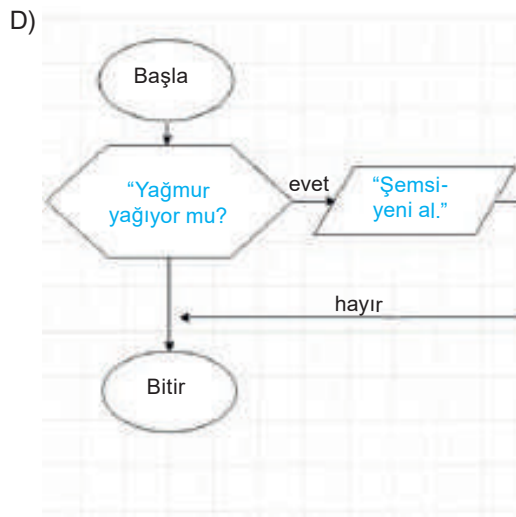
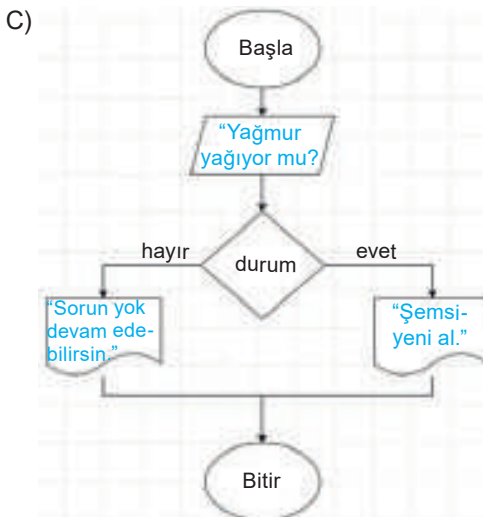
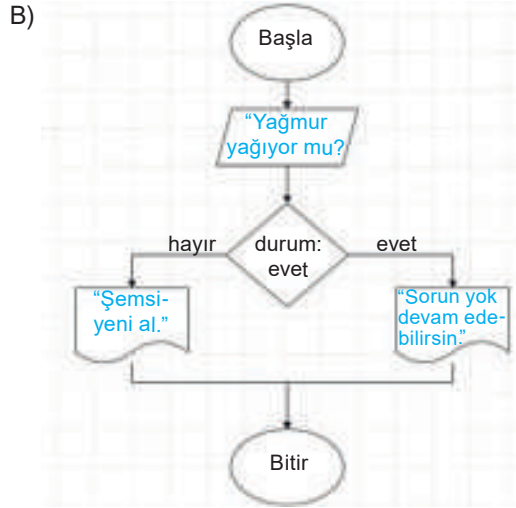
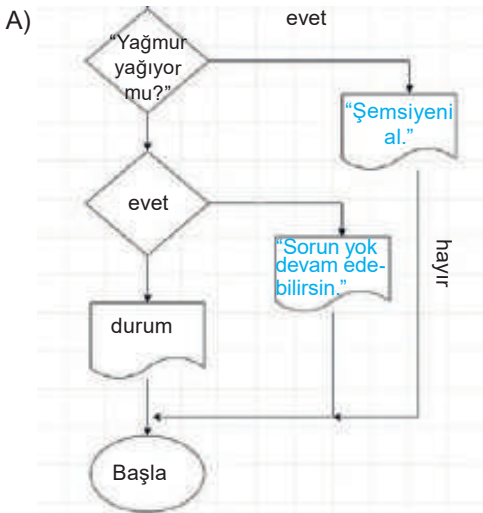

- 9 Algoritma, belli bir problemi çözmek veya belirli bir amaca ulaşmak için tasarlanan yoldur. Ve sorun çözmek ya da amaca ulaşmak için nasıl bir yol izlenmesi gerektiğinin adım adım tasarlanmasıdır. Algoritmada çözüme ulaşmak için tüm olasılıklar değerlendirilir, doğru ve etkin bir çözüm için komutlarla adımlar tanımlanır. Bu sürecin bir başlangıcı ve bitişi bulunmalıdır.

Bilişim Teknolojileri Öğretmeni Mehmet Bey, 7. sınıf öğrencilerine aşağıdaki algoritmayı vermiş ve bunu akış şemasına çevirmelerini istemiştir.

1	başla
2	yaz "Yağmur yağıyor mu?"
3	oku durum
4	eğer durum= evet ise
5	yaz "Şemsiyeni al."
6	eğer durum= hayır ise
7	yaz "Sorun yok devam edebilirsiniz."
8	bitir

Bu bilgilere göre aşağıda verilen akış şemalarından hangisi Mehmet Bey'in oluşturduğu algoritmaya uygun olarak hazırlanmıştır?

- 10 Aşağıda bir kütüphanede kitap almak isteyenlere doldurtulan kütüphane kayıt formu verilmiştir.

 KİTAP KURDU HALK KÜTÜPHANESİ ÜYE KAYIT FORMU 	
T.C. Kimlik No:	18 yaşından küçükler için bu kısım doldurulacaktır. VELİNİN
Adı Soyadı:	T.C. Kimlik No:
Doğum Tarihi:	Adı Soyadı:
Tel:	Doğum Tarihi:
Görev:	Tel:
E-posta:	E-posta:
<p>Bilgilerin doğruluğunu, kütüphane kullanımı ve kütüphane materyali ödünç alma kurallarına uyacağımı, aldığım kitabı zamanında getireceğimi, getirmediğim takdirde uygulanacak cezai işleme uyacağımı taahhüt ederim.</p> <p style="text-align: right;">...../...../20.... (18 yaşından küçükler için velinin imzası)</p>	

Aşağıdakilerden hangisi söz konusu kütüphanenin bu formu doldurtmasındaki amaçlardan biri olabilir?

- A) Kütüphaneden en çok hangi yaş grubundan insanların kitap aldığını belirlemek
 B) Kütüphaneden kitap alan okuyucuların memnuniyetini tespit etmek
 C) Kitap almak isteyenlere kitap vermek ve aynı zamanda kitapların da güvenliğini sağlamak
 D) Kütüphaneden yararlananları mesleğine, yaşına ve okuduğu kitap türüne göre sınıflandırmak
- 11 2 yaşından küçük çocukların internet, TV ya da bilgisayarla karşılaşması uygun değildir. Okul öncesi yaş grubu için günde 30 dakikayı geçmeyecek şekilde internet kullanımı yeterlidir. İlköğretimin ilk 4 yılında ödev haricinde oyun ve eğlence için günlük 45 dakika zaman ayrılmalıdır. Sonraki yıllarda hafta sonu daha esnek olmakla birlikte günde 1 saat kullanım uygundur. Lise çağında da günlük 2 saat yeterlidir.

Okul öncesi yaş grubu günde 30 dakika

İlköğretimin ikinci 4 yılında günde 1 saat (Ortaokul)

İlköğretimin ilk 4 yılında günde 45 dakika (İlkokul)

Lise çağında günde 2 saat

Bu bilgilerden hareketle aşağıda tanıtılan bireylerden hangisinin teknoloji bağımlılığı riskinin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) İknur 5,5 yaşındadır ve ailesi onu arkadaşları ile doğal yollardan görüşmeleri için yönlendirmekte, akran grupları içerisinde sosyalleşmesini sağlamaktadır. Bunlar dışında ailesi ona internette yarım saat zaman geçirme şansı da tanımaktadır.
 B) Seda 12. sınıf öğrencisidir. Yetenek ve ilgi alanlarına göre çeşitli spor etkinliklerine katılmaktadır. Çok fazla yorgun olduğundan eve gelince yarım saat kadar telefon ile oyalanıp sonra uyumaktadır.
 C) Umut ilkokul öğrencisidir. İngilizce öğrenmek için internette bulunan bir uygulama ile günde bir-iki saat kadar telefonu ile bu uygulamaya ulaşarak İngilizcesini geliştirmektedir.
 D) Oğuz 7. sınıf öğrencisidir. Okuldan dönünce telefonda bir saat kadar video izler ve yemeğini yiyip ödevlerini yaptıktan sonra da bir saat de bilgisayarda oyun oynar.

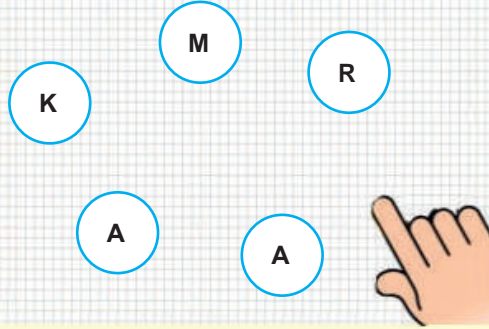
- 12 Bir kelime oyununda kişilerden, içinde harfler olan kutuları bir araya getirerek iki kelime oluşturmaları istenmektedir. Bu kelimeler oluşturulurken şu kurallara uyulacaktır:

KURALLAR

- ◆ Kutuların içindeki tüm harflerin kullanılması zorunludur.
- ◆ Kutuların içindeki harfler dışında herhangi bir harf kullanılmayacaktır.
- ◆ Oluşturulacak kelimeler anlamlı olmalıdır.

BAŞLA

Örnek:

1. Kelime:

MARKA

2. Kelime:

RAKAM

Bu bilgilere göre aşağıdakilerin hangisinde harfler ve oluşturulan kelimeler yukarıdaki kurallara uygun olarak oluşturulmamıştır?

A)

1. Kelime: ARAMAK
2. Kelime: MAKARA

B)

1. Kelime: PORTAKAL
2. Kelime: TOPALLAR

C)

1. Kelime: SIZLANMA
2. Kelime: ANLAMSIZ

D)

1. Kelime: BİTKİSEL
2. Kelime: BİSİKLET

1 Kübra, Lale, Mine, Neriman ve Oya adlı kişiler bir müzeye A ve B kapılarından girmiştir. Bu kişilerin girmiş oldukları kapılarla ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Her bir kişi sadece bir kapıdan girmiştir.
- ◆ Üç kişi A kapısından girmiştir.
- ◆ Mine ve Neriman aynı kapıdan girmiştir.
- ◆ Lale ve Oya'nın girdiği kapılar farklıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle B kapısından girmiştir?

- A) Oya B) Mine C) Kübra D) Lale

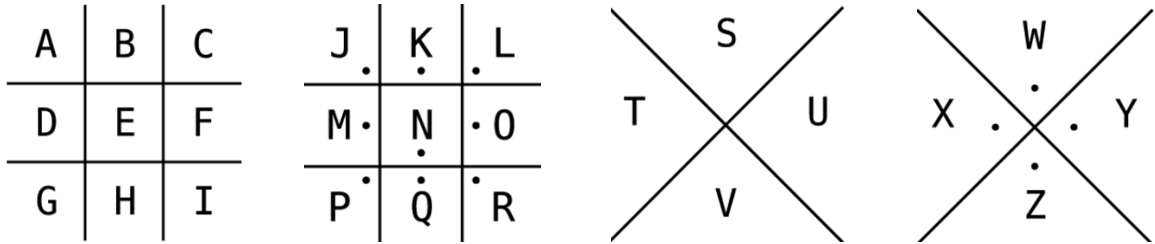
2 Anagram, bir sözcükteki harflerin yerleri değiştirilerek elde edilen yeni sözcüktür. Örneğin "alim-amil" kelimeleri birbirinin anagramıdır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde birbirinin anagramı olan kelimeler kullanılmamıştır?

- A) Sezen Aksu kız çocuklarını yazdığı dizelerde bu eşsiz, kalender çiçeğe benzeterек çocuklara "Aç kardelen aç!" diye sesleniyor.
- B) Elinden bıçağı hiç düşürmeyen ve sürekli bıçak tutan bu adamla "Bıçaklı balıkçı!" diye alay ederlerdi.
- C) Akli çok karışık çünkü böyle şımarık biriyle nasıl anlaşacaktı bilmiyordu.
- D) Askerdeyken komutan onu okutman olarak seçmişti ancak o bunu hiç istememişti.

3 Pigpen şifrelemesi 18. yüzyılda kullanılan bir sistemin ismidir. Bu sistemde her harf bir sembol ile gösterilir. Yani sistemde herhangi bir hesaplama gerekmez. Klasik Latin alfabesindeki semboller farklı sembollerle değiştirilir. Yani bir harfi şifrelemek için harfin bulunduğu yerde etrafında oluşan çizgi ve noktaları alıp kopyalamak yeterlidir.

Sembollerin üretildiği şekiller ve bu şifrenin nasıl oluştuğuna dair örnek aşağıda verilmiştir:

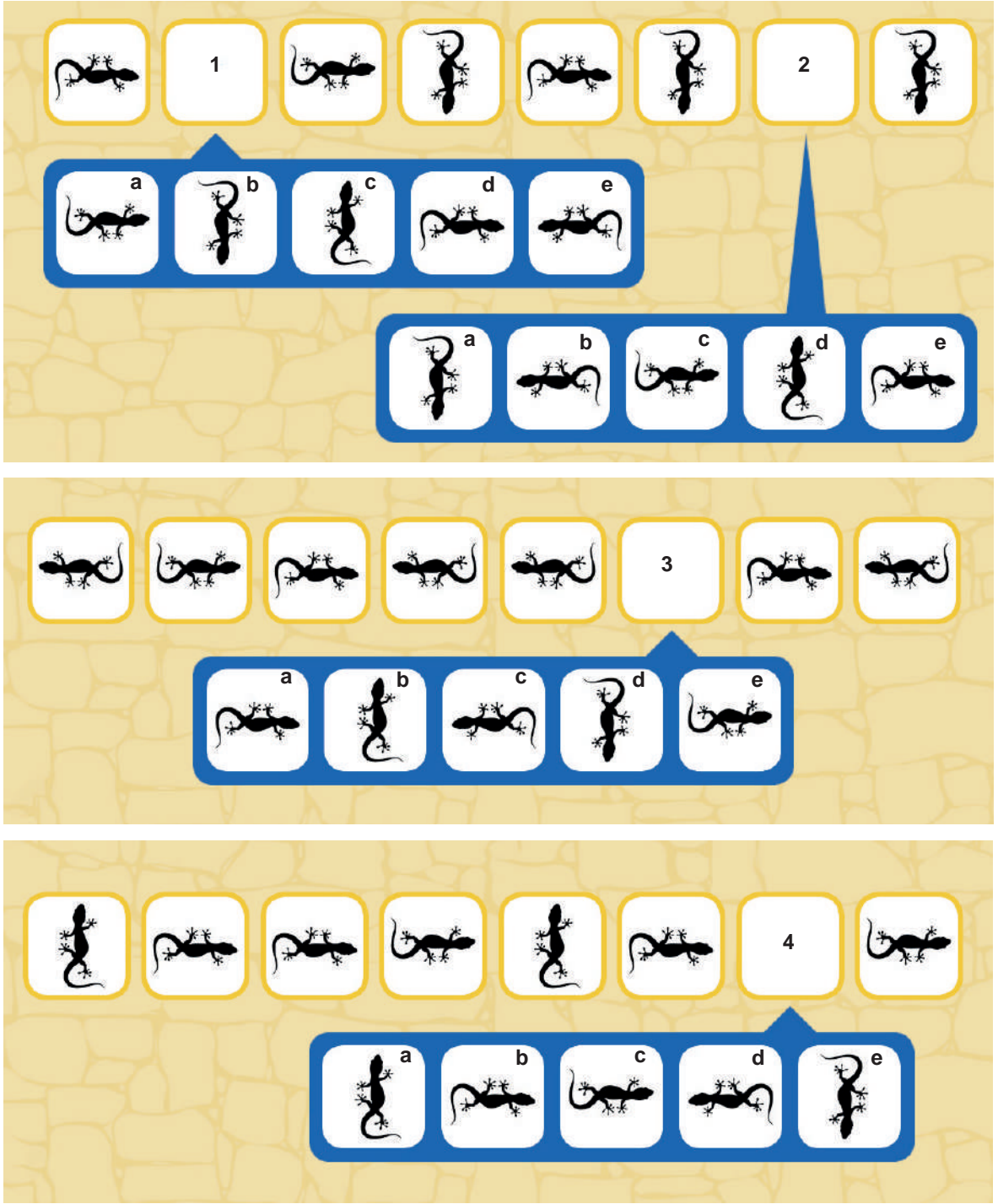
□ ^ | . □ □ "EVREN" sözcüğü şifrelendiğinde bu şifreleme tekniğine göre yandaki sonuç elde edilir.

Yukarıda verilenlerden hareketle "BEL, SIRMA, BADEM" ifadesini karşılayan sözler, Pigpen şifreleme tekniğine göre aşağıdakilerin hangisinde doğru yazılmıştır?

- A) - -
- B) - -
- C) - -
- D) - -

4 Aşağıda verilen kertenkelelerin dizilişinde aslında her sırada bir düzen (örüntü) gizli.

Kertenkelelerin düzenlerini keşfedip 1, 2, 3 ve 4. boşluklara hangi kertenkelelerin geleceği aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A)

1	2	3	4
e	c	b	a

B)

1	2	3	4
b	c	e	b

C)

1	2	3	4
a	d	c	b

D)

1	2	3	4
d	a	e	a

5 Ali, Birsen, Cuma, Deniz ve Engin bir bisiklet yarışmasında yarışmıştır. Bu kişilerin yarışma sonundaki sıralamalarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

- ◆ Sıralamada Ali ve Engin arasında iki kişi vardır.
- ◆ Yarışmayı ilk sırada bitiren ne Deniz ne de Cuma'dır.
- ◆ Engin yarışmayı beşinci sırada tamamlamıştır.

Bu bilgilere göre;

- I. Birsen yarışmayı birincilikle bitirmiştir.
- II. Deniz ikinci olmuştur.
- III. Cuma yarışmayı üçüncü sırada tamamlamıştır.

yargılarından hangileri kesinlikle yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve III D) II ve III

6

	9	6	3	
Sol	8	5	2	Sağ
	7	4	1	

A, B, C firmaları yeni ürettikleri üç araba modelini bir fuarda sergileyecektir. Firmalara ait araçlar firma ismi ve numara ile adlandırılmıştır. Örneğin; A firmasına ait araçlara A1, A2, A3 adları verilmiştir. Fuarda firmaların araçları sergiledikleri yerlerle ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Sağdan sola doğru her sıra A, B, C firmalarına ayrılmıştır.
- ◆ 2. bölüme A1, 3. bölümde A2 araçları sergilenmiştir.
- ◆ Farklı firmaların aynı numara ile adlandırılan araçları yan yana değildir.
- ◆ 7. bölümün üstünde C2, sağında B2 aracı sergilenmiştir.

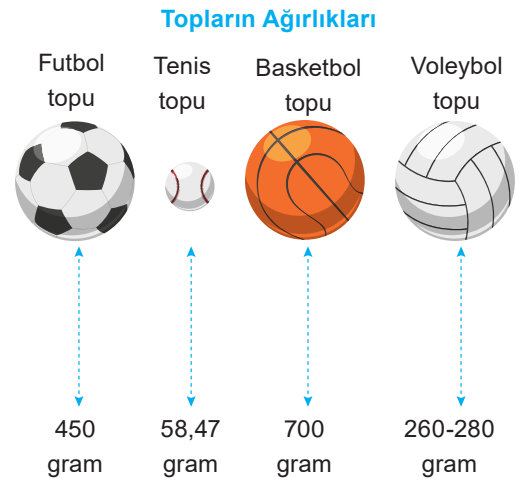
Buna göre aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) 9 → C1 B) 1 → A3
C) 5 → B3 D) 4 → B2

7 Tugay, Merve, Hilal, Ali, Orçun ve Suna 7/A sınıfı spor kulübünün öğrencileridir. Öğrencilerden her biri okullarında açılan futbol, basketbol, voleybol, tenis, tekvando ve güreş etkinliklerinden yalnızca birine katılmıştır. Bu öğrenciler ve gittikleri kurslarla ilgili bilinenler şunlardır:

- ◆ Orçun, topa gerek olmayan bir spor dalının etkinliğine gitmektedir.
- ◆ Merve, etkinlik için kendisine raket almıştır.
- ◆ Tugay, tekvando kursuna katılmıştır.
- ◆ Futbol etkinliğine erkek bir öğrenci katılmıştır.
- ◆ Suna etkinlikte, Hilal'in kullandığından daha küçük ve hafif bir topa antrenman yapmaktadır.

Aşağıda topların ağırlıkları verilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde öğrencilerin gitmiş olduğu etkinlikler doğru verilmiştir?

A)

İSİM	ETKİNLİK
Tugay	Güreş
Merve	Tekvando
Hilal	Voleybol
Ali	Basketbol
Orçun	Tenis
Suna	Futbol

B)

İSİM	ETKİNLİK
Tugay	Güreş
Merve	Voleybol
Hilal	Tekvando
Ali	Basketbol
Orçun	Futbol
Suna	Tenis

C)

İSİM	ETKİNLİK
Tugay	Tekvando
Merve	Tenis
Hilal	Voleybol
Ali	Futbol
Orçun	Güreş
Suna	Basketbol

D)

İSİM	ETKİNLİK
Tugay	Tekvando
Merve	Tenis
Hilal	Basketbol
Ali	Futbol
Orçun	Güreş
Suna	Voleybol

8 ve 9. soruları aşağıda verilen bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Aşağıda “Beden kitle indeksi (BKİ)”, “BKİ hesaplamak için yapılması gereken işlemler” ve “Kişilerin indeks değerinin sonucunda neler yapacağı” ile ilgili öneriler verilmiştir.

VÜCUT KİTLE İNDEKSİ

Beden Kitle İndeksi (BKİ) Nedir?

Bir kişinin ideal boy-kilo oranına sahip olup olmadığını anlamak için kullanılan bir hesaplama yöntemidir. BKİ hesaplanırken kişinin ağırlığı, boyunun (metre türünden) kendisiyle çarpımına bölünür ve bir sayı elde edilir. Elde edilen bu sayının BKİ cetvelinde hangi aralıkta olduğuna bakılarak kişinin BKİ'siyle ilgili sonuca ulaşılır.

BKİ hesaplamak için şu işlem yapılır:

Ağırlık (kg)
Boy (metre) x Boy (metre)
Örneğin ağırlığı 74 kg ve boyu 1,82 m olan bir kişinin BKİ'sini hesaplamak için şu işlemin yapılması gerekir:

$$\frac{74}{1,82 \times 1,82} = 22,34$$

18,5 altında
Düşük kilolu

Düzenli ve dengeli beslenerek kilo almaya ve uygun kiloya yükselmeye çalışınız.

18,5 – 24,9 aralığında
Normal

Düzenli, dengeli beslenerek ve egzersiz yaparak kilonuzu korumaya çalışınız.

25 – 29,9 aralığında
Kilolu

Düzenli, dengeli beslenerek ve egzersiz yaparak fazla kilolarınızdan kurtulunuz.

30 ve üstü
Aşırı kilolu

Aşırı kilolarınızdan kurtulmak için bir sağlık kuruluşuna başvurunuz ve uzmanlardan yardım alınız.

Aşağıda Sağlık Bakanlığı görevlilerince boy ve kilo ölçümleri yapılan kişilerin beden kitle endeksleri verilmiştir.

Ayça: 15,8	Emre: 23,39	Buse: 33,08
Sinem: 20	Nida: 22	Aslı: 29,4
Toprak: 22,49	Funda: 27,57	Taha: 17,03
İrem: 29,29	Mine: 23,54	Can: 29,41

8 “Düzenli, dengeli beslenerek ve egzersiz yaparak fazla kilolarınızdan kurtulunuz.” önerisinde bulunulmuş olanlar aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Funda - Aslı - İrem - Can
B) İrem - Emre - Can - Taha
C) Emre - Funda - Aslı - Can
D) Toprak - Emre - Nida - Buse

9 Ölçüm yapılan kişiler değerlendirildiğinde aşağıda verilen sınıflardan hangisi daha fazla çıkmıştır?

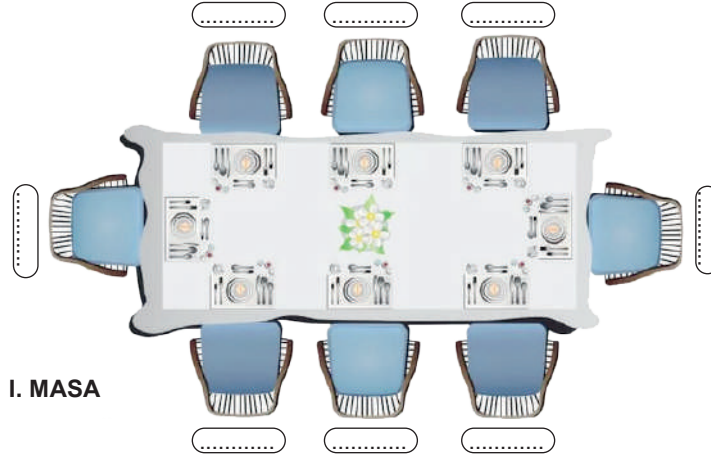
- A) Düşük kilolu
B) Normal
C) Kilolu
D) Aşırı kilolu

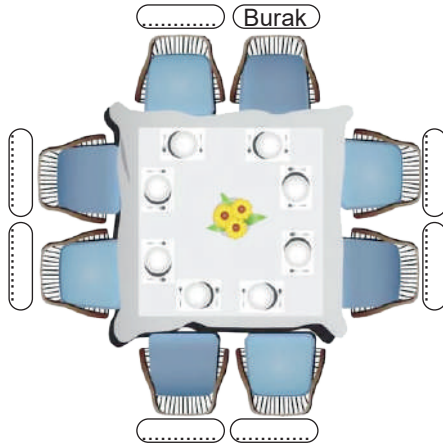
10 ve 11. soruları aşağıda verilen bilgilere göre birbirinden bağımsız olarak cevaplayınız.

Aşağıda bir lokantada yer alan masalar verilmiştir. Masalardaki oturma düzenini, yönergeler doğrultusunda bulunuz.

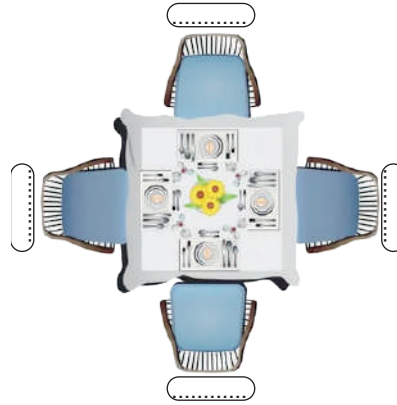
OTURMA DÜZENLERİ

I. MASA

II. MASA

III. MASA

YÖNERGELER

- ◆ Sinan ile Cenk aynı masada oturmaktadır.
- ◆ Dikdörtgen masada size göre en sağdaki sandalyede Büşra oturmaktadır.
- ◆ Onurla karşı karşıya oturan Leyla'dır.
- ◆ Mehmet'in oturuş yönüne göre sağında Sinan, Sinan'ın karşısında ise Büşra oturmaktadır.
- ◆ Kübra'nın karşısında Cenk oturmaktadır ve oturuş yönüne göre Kübra, Büşra'nın sağındadır.
- ◆ Leyla ve Onur'la aynı masada olan Ömer'in karşısında kimse oturmamaktadır.
- ◆ Fatma'nın oturuş yönüne göre sağında Burak oturmaktadır.
- ◆ Fatma, Merve ve Tuba aynı masada oturmaktadır. Ve bunlarla aynı masada oturanlar arasında Ömer yoktur.
- ◆ Lale ve Nisa, Cenk'in oturduğu masada yan yana oturmaktadır.

10 Verilen bilgilerden hareketle masalarda oturan kişi sayıları büyükten küçüğe sıralandığında doğru sıralama aşağıdakilerin hangisi gibi olur?

A) I – II – III

B) II – I – III

C) I – III – II

D) III – II – I

11 Oturuş yönüne göre Cenk'in solunda oturanlardan başlayarak Cenk'le aynı masada oturanlar sıralandığında sıralama aşağıdakilerden hangisi gibi olabilir?

A) Büşra - Kübra - Mehmet - Sinan - Nisa - Lale

B) Büşra - Kübra - Mehmet - Sinan - Lale - Nisa

C) Lale - Nisa - Sinan - Mehmet - Kübra - Büşra

D) Nisa - Lale - Mehmet - Sinan - Kübra - Büşra

Aşağıdaki sorulara, verilen ifadeleri kullanarak cevap verelim. (Bazı soruların cevapları verilen kavramlar arasında yoktur.)

görsel, şekil, sembol, işaret, tablo, grafik, öncül, sütun grafiği, çizgi grafiği, daire grafiği, mantık, muhakeme, soru, çözümlenme, sıralama, tablo oluşturma, bölüm, eşleştirme, şifre, tasnif, akıl yürütme, önerme

1. Akıl yürütme, yorumlama işlemine ne ad verilir?

Örnek: Okuduğunu doğru anlama, çıkarım yapma ve birbiri ile ilişkilendirme becerilerini oluşturma ve ölçme işlemleri bu türde işlemlerdir.

Cevap:

2. Verilen önermeleri her açıdan değerlendirerek bu önermelerden yeni bilgiler (veriler) elde etmeye ne denir?

Örnek: Marketteki paketler, iştah açıcı özelliği olan kırmızı ve tazelik hissi veren yeşil renklerde yapılmıştır.

Cevap:

3. Belirtilen unsurlar (önermeler, bilgiler) hakkında tahminlerde bulunmaya ne ad verilir?

Örnek: A marketinde abur cuburlar alt raflarda olduğu için B marketine göre çocuklar tarafından daha çok tercih ediliyor olabilir.

Cevap:

4. Bir çıkarımda ön bilgiler kümesini oluşturan önermelerden herhangi birine ne ad verilir?

Örnek:

» Ela spor veya resim kulüplerinden birine seçilmiştir.

» Sema kızıl ay kulübüne seçilmemiştir.

» Kütüphanecilik kulübüne seçilen öğrenci erkektir.

Cevap:

5. Metinde ve öncüllerde verilenleri farklı değişkenlere göre sıralamayı gerektiren sorular, sıralama sorularıdır.

Örnek: Bir yarış pistinde Ali, Akif, Fatih, Enes, Mustafa, Selim ve İsmail adlı kişiler araba yarışı yapmışlardır. Bu araba yarışının sonucuyla ilgili bilinenler şu şekildedir:

» Akif araba yarışında Mustafa'nın hemen önünde yer almıştır.

» İsmail ile Mustafa'nın arabaları arasında iki araba daha yer almaktadır.

» Mustafa araba yarışında beşinci olmuştur.

» Yarışmada birinci olan kişiler Fatih ya da Enes'dir.

» Enes ile Selim yarışı art arda bitirmiştir.

Örnekte verilen öncüllere göre yarışmada birinci gelen kişi kimdir?

Cevap:

6. Mantık ve muhakeme sorularında öncelikle soru kökü dikkatli okunmalı, anlaşılmalı, özellikle olumsuzluk ve kesinlik bildiren ifadelerle dikkat edilmelidir.

Örnek: Verilenlerden hareketle aşağıdakilerin hangisi kesin olarak söylenebilir?

Buna göre örnekte verilen soru kökünde dikkat edilmesi gereken ifade nedir?

Cevap:

7. Geliştirilen şifreleme yöntemine göre sözcüğün her bir harfi alfabe kendisinden önceki harfle şifrelediğine göre "MƏRDİVEN" sözcüğünün şifresi nedir?

Örnek: "İŞLETME" sözcüğü "ISKDŞLD" şeklinde şifrelenir.

Cevap:

8. Bir tabloda "KASABA" sözcüğü "527232" şeklinde ve "BALIK" sözcüğü "32645" şeklinde şifrelediğine göre "SAKALLI" sözcüğü nasıl şifrelenir?

Örnek: "ASKILIK" sözcüğü "2754645" şeklinde şifrelenir.

Cevap:

9. Öncüller okunurken öncelikle kesin olarak bilinen sonuçlar; sıralama sorusu ise sırasına, tablo oluşturma sorusu ise tablodaki yerine yerleştirilmelidir.

Örnek: Bir iş yerinde muhasebeci, sekreterlik ve büro elemanı alım ilanına Özlem, Semra, Öznur, Yasin, Orhan ve Onur başvurmuş ve başvuruları kabul edilerek işe başlatılmışlardır. İşe yerleştikleri birimlerle ilgili bilinenler aşağıdaki gibidir:

» Semra büro elemanı olarak işe başlamıştır.

» Her birimde ikişer kişi işe başlatılmıştır.

» Yasin ve Onur aynı birimde işe başlamıştır.

» Sekreter olarak işe başlayanların hepsi de bayandır.

Örnekte verilen öncüllere göre Yasin'in işe başladığı birim hangisidir?

Cevap:

www.ortaokuldata.com Dijital Eğitim
Platformunun tanıtım ve kullanım
videoları için karekodu okutunuz.

Dijital Eğitim Platformunda Neler Var?

Bu seti alan öğretmen ve öğrencilerin tamamı Dijital Eğitim Platformuna sınırsız sahip olacaktır. Dijital Eğitim Platformunda

- Deneme sınavları çözme,
- Soru çözme,
- Konu çalışma,
- Yapay zeka destekli istatistiksel raporlar alma,
- Süreç odaklı dijital öğrenci takip sistemi,
- Ders kitabının dijital içerikleri,
- Akıllı tahta uygulamaları

gibi birçok özelliğe sahiptir.

Dijital Eğitim Platformu Nasıl Kullanılır?

- Öğretmenin sisteme üye olması
 1. Öğretmen kendisi ortaokuldata.com'dan üyelik yapabilir.
 2. 0 (542) 262 03 37 whatsapp hattından yardım alarak üyelik yaptırabilir.
- Öğretmen, öğrenci listesini sisteme girdikten sonra öğrencilerin kullanıcı adı ve şifreleri otomatik oluşturulacak veya öğrenci listesini 0 (542) 262 03 37 whatsapp hattına göndererek sistem tarafından öğrenci şifreleri oluşturulacaktır.
- Öğrenci, öğretmeninden alacağı şifre ile sisteme giriş yapabilecektir.

* Sınırsız kullanım süresi 1 eğitim-öğretim yılıdır.

**Ayrıca
“DEFTERİM”
Kitabımızı da
Deneyimleyiniz.**

Karekodu okutunuz.

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi - 1518 Sok.
Mat-Sit İş Merkezi No:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81
www.editoryayinevi.com | bilgi@editoryayinevi.com

9 786052 806326

Nasıl Sipariş Edebilirim?

Kitapçınızdan talep edebilir veya 0 505 099 24 84 telefon hattından bilgi alabilirsiniz.